

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΕΣ Α' ΣΥΝΟΔΟΥ**

ΕΘΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ - ΛΕΥΚΩΜΑ 1987

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Την επιμέλεια του αναμνηστικού Λευκώματος
ανέλαβαν οι:

ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΛΟΥΚΗΣ ΤΕΡΕΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΙΚΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ

Το εξώφυλλο του
Λευκώματος
φιλοτέχνησε
ο καλλιτέχνης

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΙΜΟΝΗΣ

Φωτογραφίες: **ΠΑΜΠΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ**

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟ ΓΕΝΑΡΗ ΤΟΥ 1988 ΣΤΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ-ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΑ «ΘΕΟΠΡΕΣ».

Η 30^ή του Μάρτη 1987, είναι
ξεχωριστή μέρα στο χώρο του Αθλητισμού μας
Τη μέρα εκείνη η Κύπρος
εγκαθίδρυσε τη δική της Εθνική Ολυμπιακή
Ακαδημία.

Μια νέα διάσταση πραγμάτων στην
ευρύτερη Αθλητική μας Οικογένεια

Το αναμνηστικό Λεύκωμα

Η εγκαθίδρυση της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου που έγινε στο Ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ της Λευκωσίας στις 30 του Μάρτη του 1987, αποτελεί αναμφίβολα ένα σημαντικό και πολυδιάστατο γεγονός για την Κύπρο. Ένα γεγονός που χαιρετίστηκε με ιδιαίτερο ενθουσιασμό από πολλούς παράγοντες του αθλητισμού μας, τον Τύπο, καθώς και από ξένες προσωπικότητες.

Για λόγους καθαρά ιστορικούς, το Εκτελεστικό Συμβούλιο της ΚΟΕ θέλησε να προχωρήσει στην υλοποίηση δικής του απόφασης για έκδοση ενός αναμνηστικού Λευκώματος. Στο Λεύκωμα αυτό περιέχονται οι προσφωνήσεις και ομιλίες κατά την τελετή εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, ενώ γίνεται μια ειδική αναφορά στο Ολυμπιακό Μουσείο της Κύπρου, του οποίου τα επίσημα εγκαίνια έγιναν μετά την τελετή εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου από τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού.

Το Τρίτο μέρος του Λευκώματος αυτού είναι αποκλειστικά αφιερωμένο στις εργασίες της Α΄ Συνόδου της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και περιλαμβάνει τους χαιρετισμούς των επισήμων, τις ομιλίες των Λεκτόρων καθώς και τα πορίσματα των συνεδρών μέσω των ομάδων Εργασίας. Το Λεύκωμα αυτό μοναδική του φιλοδοξία έχει να αποτελέσει κάποτε σημαντικό βοήθημα για το μελλοντικό ερευνητή της Κυπριακής αθλητικής ζωής.

Η Εφορεία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου:
Από δεξιά, Κλεάνθης Γεωργιάδης, Ανδρέας Αταλιώτης, Μάριος Τριτοφτίδης, Κίκης Λαζαρίδης-πρόεδρος, Ανδρέας Χριστοφίδης-επίτιμος πρόεδρος, Ντίνος Μιχαηλίδης-κοσμητήτορας, Τίτος Φάνος, Κώστας Χατζηστεφάνου, Ανδρέας Φυλακτού και Φίλιος Χριστοδούλου-πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής.

Χαιρετισμός του προέδρου της ΚΟΕ κ. ΚΙΚΗ Ν. ΛΑΖΑΡΙΔΗ

Με μεγάλη χαρά και ιδιαίτερη συγκίνηση χαιρετίζω την έκδοση του αναμνηστικού αυτού Λευκώματος, στο οποίο περιέχονται η τελετή εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, τα επίσημα εγκαίνια του Ολυμπιακού Μουσείου, καθώς και οι εργασίες και τα πορίσματα της Α΄ Συνόδου της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας.

Η δημιουργία στην Κύπρο Ολυμπιακής Ακαδημίας αποτέλεσε αναμφισβήτητο σημαντικό γεγονός και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για αποδοχή των αξιών του Ολυμπισμού, που, με τα δεδομένα που επικρατούν σήμερα, αποτελεί και βασική αναγκαιότητα του Κυπριακού Αθλητισμού. Παράλληλα όμως, οδηγεί στην καλύτερευση του ατόμου και κατ' επέκταση της κοινωνίας στο σύνολό της. Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που οδηγηθήκαμε στην απόφαση για δημιουργία στην Κύπρο Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας, γιατί πιστεύουμε πως ο Ολυμπισμός και γενικά ο αθλητισμός δεν είναι απλά άσκηση του σώματος, αλλά και προσπάθεια για τελειοποίηση του τρίπτυχου «σώμα, ψυχή, πνεύμα».

Η επιτυχία που σημείωσε η Α΄ Σύνοδος, η γενική αποδοχή της και η λαμπρότητα της τελετής εγκαθίδρυσης, απέδειξαν πως η Κ.Ο.Ε. στοχεύει σωστά, ενώ ταυτόχρονα δημιούργησε επιπρόσθετες υποχρεώσεις. Με απόλυτη συναίσθηση των ευθυνών μας απέναντι στη νεολαία του τόπου θα προχωρήσουμε στην εδραίωση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, ώστε να καταστεί ο ακρογωνιαίος λίθος του αθλητικού μας οικοδομήματος.

Επιθυμώ να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Κ.Ο.Ε., την Εφορεία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας και στα στελέχη που εργάστηκαν με ανιδιοτέλεια και ενθουσιασμό για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων αυτών. Ευχαριστίες απευθύνω σ' όσους τίμησαν με την παρουσία τους τόσο την τελετή εγκαθίδρυσης όσο και την Α΄ Σύνοδο. Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω προς τους εκλεκτούς ομιλητές της εγκαθίδρυσης και Συνόδου που με τις σημαντικές ανακοινώσεις τους οριοθέτησαν τους στόχους μας και συντέλεσαν αποφασιστικά στην επιτυχία των εκδηλώσεων.

Κίκης Ν. Λαζαρίδης

Πρόεδρος Κ.Ο.Ε.

Πρόεδρος Εφορείας Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου

Η σημασία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας

Ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα για το αθλητικό έτος 1987, αποτελεί ασφαλώς και η δημιουργία από την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ), της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. Και είναι σημαντικό γεγονός επειδή η Ολυμπιακή Ακαδημία θα βοηθήσει στην πιο σωστή αντιμετώπιση του τεράστιου κοινωνικού αυτού φαινομένου που λέγεται ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ. Όλοι μας γνωρίζουμε ότι ο Αθλητισμός συμβάλλει στη σωστή διαπαιδαγώγηση του ατόμου, αλλά και τη διαμόρφωση καλών έξεων, καλών χαρακτήρων και δημιουργικών πολιτών σε μια κοινωνία. Δεν πρέπει να ξεχνούμε όμως, ότι ο Αθλητισμός από μόνος του δεν αποτελεί παιδαγωγική πανάκεια που μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα και ούτε αποτελεί αυτοσκοπό. Κανένας ασκούμενος αθλητής δε γίνεται καλύτερος άνθρωπος μόνο με την άσκηση και τη βελτίωση της απόδοσης. Οι πολύπλευρες σωματικές ασκήσεις σίγουρα ενεργοποιούν τον άνθρωπο και τις δυνάμεις του. Σίγουρα ακόμα προσφέρουν στον ασκούμενο πολλές ευκαιρίες ανάπτυξης και επιβεβαίωσης της αξίας του. Για να επιτευχθούν όμως αυτές οι επιδιώξεις απαιτείται διαρκής πνευματική καθοδήγηση. Διαφορετικά η συνεχής απασχόληση με τον αθλητισμό και η προβολή που γίνεται μέσα σε ένα κόσμο και μια εποχή, όπου οι οικονομικές και τεχνικές απόψεις κερδίζουν συνεχώς έδαφος, όπως οι συναλλαγές που ορίζονται από αναλύσεις κόστους και οφέλους και όπου η εμπορευματοποίηση, η διάθεση για προσφυγή στη βία, στην πολιτικοποίηση, στην εκμετάλλευση και στη φυλετική διάκριση, θα φέρει ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα. Ο αθλητισμός προσφέρει αυτές τις ευκαιρίες. Η διάδοση ενός κοινωνικού φαινομένου εμπίπτει άμεσα μέσα στους κανόνες της σύγχρονης υλιστικής θεώρησης που θέλει τον άνθρωπο να επιβάλλεται χωρίς την ανάγκη ύπαρξης ηθικού ή άλλου παιδαγωγικού περιεχομένου. Ο αθλητισμός στην πορεία του προς την ανέλιξη και τη σημερινή κατάσταση που βρίσκεται πέρασε από όλα τα στάδια. Καθιερώθηκε σαν ανάγκη. Δυστυχώς όμως δεν απέφυγε την προσκόλληση στις σύγχρονες κοινωνικές τάσεις. Έτσι φτάσαμε στο σημείο ο ορισμός «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» να γίνει και βασική επιδίωξη του αθλητισμού. Αποτέλεσμα η βία - οι προσυνηνομημένοι αγώνες - η πολιτικοποίηση - ο παραγοντισμός - η προβολή - ο εθισμός - ο βεντετισμός και η καταπίεση, να αποτελούν και τα εχέγγρα της αθλητικής ανάπτυξης. Είναι όμως αυτός ο σκοπός του αθλητισμού; Όχι ασφαλώς. Ο αθλητισμός όταν γίνεται σωστά προσφέρει στην κοινωνία. Προσφέρει στο σύνολο, προσφέρει στο άτομο. Έτσι είναι και το μόνο μέσο που διαθέτει σήμερα ο κόσμος για να δημιουργήσει σωστούς ανθρώπους με ψηλά ιδανικά και ευγενικές επιδιώξεις. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να γίνει και η ανάλογη εκπαίδευση. Η εκπαίδευση που προέρχεται μέσα από την Ολυμπιακή κίνηση, μέσα από τα ηθικά διδάγματα του πολύπλευρου φιλοσοφικού και παιδαγωγικού συστήματος που λέγεται Ολυμπισμός. Η εκπαίδευση διαμέσου της Ολυμπιακής κίνησης θα προσφέρει:

- στην ανάπτυξη των σημαντικών και ηθικών προσόντων που αποτελούν τη βάση του αθλητισμού.
- την ενίσχυση του πνεύματος αμοιβαίας κατανόησης και φιλίας μεταξύ των νέων ανθρώπων με την κατάλληλη αθλητική εκπαίδευση ώστε να συμβάλουν στη δημιουργία ενός καλύτερου και ειρηνικού κόσμου.
- στη διάδοση των Ολυμπιακών Αρχών με σκοπό τη δημιουργία ενός διεθνούς κλίματος καλής θέλησης.
- στην αναγνώριση της ευγενικής προσπάθειας σαν μέσο επιβολής και στην αναγνώριση του καλύτερου. (ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας και κοινωνικής τάξης).
- τον απόλυτο σεβασμό του οποιοδήποτε πολιτισμού.
- την αποδοχή της καλοπροαίρετης ανοχής που όχι μόνο δέχεται αλλά προωθεί.
- καταπολέμηση κάθε είδους προκατάληψης με την απομόνωση της ιδιαιτερότητας.

Η εφαρμογή όμως όλων αυτών, μέσω του αθλητισμού θα γίνει μόνο με τη σωστή προπαίδεια, τη σωστή εκπαίδευση. Θα πρέπει συμπερασματικά να υπάρξει ο κατάλληλος φορέας ο οποίος θα μορφώσει, θα διαπαιδαγωγήσει και θα καθοδηγήσει σωστά και παράλληλα θα δίνει ερμηνείες και θα ανταλλάσσει πληροφορίες για οτιδήποτε αφορά τον αθλητισμό. Επιπλέον ο αθλητισμός δεν πρέπει να αποτελεί κλειστό κύκλωμα όσων μπορούν ή όσων ασχολούνται. Ο αθλητισμός θα πρέπει να διευρυνθεί και να περιβάλει ολόκληρη την κοινωνία, γιατί αθλητισμός δεν είναι απλώς η αγωνιστική, η παραγοντική συμμετοχή, αλλά και η γνώση του φίλαθλου πνεύματος, γιατί βασικά ο αθλητισμός δεν απευθύνεται μόνο σ' αυτούς που έχουν τα σωματικά προσόντα να μετέχουν, αλλά κύρια στους φιλάθλους. Η γνώση από τον κάθε ένα από εμάς των σκοπών και επιδιώξεων του αθλητισμού θα δημιουργήσει και τις απαραίτητες προϋποθέσεις διαμόρφωσης σωστών χαρακτήρων και χρήσιμων πολιτών.

Η τεράστια σημασία της αθλητικής εκπαίδευσης πρέπει να κατανοηθεί από όλους μας. Ο Ολυμπισμός είναι ο αθλητισμός. Ο Ολυμπισμός υπάρχει και λειτουργεί με βάση μια φιλοσοφία που είναι γεμάτη διδάγματα για σωστή αντιμετώπιση των πάντων.

Χρειάζεται όμως εκπαίδευση. Εκπαίδευση που δεν είναι μόρφωση ούτε τεχνική εξέλιξη. Ηθική, πνευματική και σωματική εκπαίδευση. Αυτή την εκπαίδευση θα προωθήσει η Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου. Έργο τεράστιο, υπεύθυνο και αναγκαίο.

Η δομή της κοινωνίας μας, η οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη και η παράλληλη ηθική οπισθοδρόμηση επέβαλε την δημιουργία της. Η Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου ασφαλώς έχει πολλά να προσφέρει στον τόπο μας.

ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Κοσμητόρας
Εθνικής Ολυμπιακής
Ακαδημίας Κύπρου

Η απόφαση

Η ιδέα για την ίδρυση Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου ήταν κάτι που απασχολούσε και προβλημάτιζε τους αξιωματούχους της ΚΟΕ. Έτσι, ο πρόεδρος της ΚΟΕ κ. Κίκης Λαζαρίδης, ο Γ.Γ. κ. Ιωσήφ Χατζηιωσήφ και ο Τεχνικός Σύμβουλος και τώρα Διευθυντής της ΚΟΕ κ. Ντίνος Μιχαηλίδης, είχαν προκαταρκτικές συσκέψεις και επαφές μεταξύ τους για το όλο θέμα.

Στη συνεδρία όμως του εκτελεστικού Συμβουλίου της ΚΟΕ της 13ης του Γενάρη το όλο θέμα τέθηκε στην τελική του ευθεία αφού ήδη δρομολογήθηκαν κάποιες σημαντικές διεργασίες. Μεταφέρουμε χαρακτηριστικά το απόσπασμα από τα πρακτικά της 13ης του Γενάρη 1987.

3. ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ο Πρόεδρος ανέφερε στο Συμβούλιο ότι έχει γίνει προκαταρκτική σύσκεψη μεταξύ του ίδιου, του Γενικού Γραμματέα και του Τεχνικού Συμβούλου σχετικά με την εγκαθίδρυση της Ακαδημίας.

Σαν πρώτη ενέργεια το Εκτελεστικό Συμβούλιο όρισε την Επιτροπή της Ακαδημίας καθώς και την οργανωτική Επιτροπή. Αποφασίστηκε να προταθεί στον Υπουργό Παιδείας κ. Α. Χριστοφίδη να αναλάβει την Επίτιμη Προεδρία της Επιτροπής και να ερωτηθούν οι κ.κ. Κώστας Χατζηστεφάνου, Ανδρέας Φυλακτού, Κλεάνθης Γεωργιάδης, Μάριος Τριτοφτίδης, Ανδρέας Αταλιώτης και Τίτος Φάνος αν αποδέχονται να αποτελούν τα μέλη της Επιτροπής. Εξυπακούεται ότι την Προεδρία της Επιτροπής θα αναλάβει ο κ. Λαζαρίδης.

Όσον αφορά την οργανωτική Επιτροπή θα προεδρεύει ο κ. Φίλιος Χριστοδούλου και θα αποτελείται από τους κ.κ. Ανδρέα Σταύρου, Ουράνιο Ιωαννίδη, Παναγιώτη Μάρκου, Κώστα Παπακώστα, Κάλχη Χατζηιωσήφ, Ντίνο Παύλου, Ανδρέα Μακρή, Λουκή Τερεζόπουλλο, Ηρώ Μιτσιδίου, Στέλιο Χατζηιωσήφ και Έλενα Καπάπε-Μαυροκορδάτου. Το συντονισμό θα έχει ο Τεχνικός Σύμβουλος κ. Ντίνος Μιχαηλίδης.

Σχετικά με την ημερομηνία της τελετής για ίδρυση της Ολυμπιακής Ακαδημίας ο Πρόεδρος ανέφερε ότι θα εξαρτηθεί από την ημερομηνία που ο Πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. κ. Σαμαράντς θα μπορέσει να επισκεφθεί την Κύπρο. Για το λόγο αυτό εξουσιοδοτήθηκε ο Γενικός Γραμματέας κ. Ι. Χατζηιωσήφ να αναλάβει την τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Κάφνερ για να διευκρινιστεί η ημερομηνία άφιξης του κ. Σαμαράντς.

Στη συνέχεια το Εκτελεστικό Συμβούλιο συζήτησε θέματα σχετικά με τη διοργάνωση της Ακαδημίας και αποφασίστηκε όπως τις διάφορες λεπτομέρειες επεξεργαστεί η οργανωτική Επιτροπή, η οποία θα τις παρουσιάσει προς το Εκτελεστικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Ολυμπιακής Ακαδημίας.

Η επίσημη εξαγγελία καθώς και άλλες λεπτομέρειες για την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, έγινε στις 27 του Μάρτη 1987 στα Γραφεία της ΚΟΕ., με Δημοσιογραφική Διάσκεψη. Παρευρέθησαν ο πρόεδρος της ΚΟΕ κ. Κίκης Λαζαρίδης, ο Γ.Δ. του ΚΟΑ κ. Πάμπος Κουκουλαρίδης, ο Γ.Γ. της ΚΟΕ κ. Ιωσήφ Χατζηιωσήφ, ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής για την εγκαθίδρυση της Ακαδημίας κ. Φίλιος Χριστοδούλου, ο Διευθυντής της ΚΟΕ κ. Ντίνος Μιχαηλίδης και Αθλητικοί Συντάκτες.

Ο Πρόεδρος της ΚΟΕ κ. Κίκης Λαζαρίδης μιλώντας στους δημοσιογράφους για τους σκοπούς και τους στόχους της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας είπε τα εξής:

«Η ιδέα για δημιουργία μιας Ακαδημίας, η οποία να έχει τη φροντίδα της έρευνας και της φιλοσοφίας του Ολυμπισμού, χρονολογείται από πολύ παλιά και συγκεκριμένα από την εποχή που ο αναβιωτής των Ολυμπιακών Αγώνων Πιέρ ντε Κουμπερτέν θεώρησε ότι ο Ολυμπισμός - αθλητισμός αποτελεί σύστημα αγωγής. Ο Κουμπερτέν πίστευε ότι με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η μελέτη των μέσων και των τρόπων πραγματοποίησης και εφαρμογής των ιδεών του στο συνεχώς εξελισσόμενο σύγχρονο κόσμο. Ακόμα έκρινε ότι συμβάλλει στην εκπαίδευση κατόλληλων στελεχών, που θα είναι σε θέση να οδηγήσουν τον Ολυμπισμό στην ορθή κατεύθυνση σύμφωνα με τις κατά καιρούς κοινωνικές εξελίξεις χωρίς να αλλοιώνεται η βασική ιδεολογική γραμμή του Ολυμπισμού. Η οριστική όμως λύση στο θέμα αυτό δόθηκε το 1949, όταν η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (Δ.Ο.Ε.) ενέκρινε πρόταση του Έλληνα Ιωάννη Κετσέα για ίδρυση Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας (Δ.Ο.Α.). Η εισήγηση αυτή υλοποιήθηκε το 1961 με τη λειτουργία στην Ολυμπία της Δ.Ο.Α., η οποία πολύ σύντομα αναγνωρίστηκε σαν το Παγκόσμιο Πνευματικό Κέντρο του Ολυμπισμού. Ταυτόχρονα όμως διαπιστώθηκε ότι δεν μπορούσε να καλύψει τις πολλαπλασιαζόμενες ανάγκες εκπαίδευσης στελεχών Ολυμπισμού, γι' αυτό και αποφασίστηκε η δημιουργία και λειτουργία τοπικών Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών.

Η Ολυμπιακή Ακαδημία συνέχισε ο κ. Λαζαρίδης δεν είναι σχολείο αλλά ένα ίδρυμα το οποίο λειτουργεί πάνω σ' ετήσια βάση υπό τη μορφή σεμιναρίων ή συνόδων και στην οποία διάφοροι συζητητές αναλύουν θέματα που αφορούν την πρακτική εφαρμογή της Φιλοσοφίας του Ολυμπισμού. Τα θέματα αυτά γίνονται αντικείμενο συζήτησης και τα συμπεράσματα των συζητήσεων αυτών αποτελούν κατά κάποιο τρόπο τη βάση της λειτουργίας του Ολυμπισμού - αθλητικού κινήματος. Τα θέματα αυτά χωρίζονται σε δυο κατηγορίες: Τα βασικά όπως Ιστορία Ολυμπιακών Αγώνων, το πνευματικό περιεχόμενο της Ολυμπιακής Ιδέας, Φιλοσοφία του Ολυμπισμού και τα ειδικά όπως Ολυμπισμός και Ειρήνη, Ολυμπισμός απέναντι στη βία και προβλήματα Ολυμπισμού.

Σήμερα λειτουργούν 35 Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες και αναμένεται σημαντική αύξηση σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ειδικά για την Κύπρο εκτός από την ανάγκη δημιουργίας και εκπαίδευσης νέων στελεχών, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει και μια σχετική άγνοια για το τι είναι Ολυμπισμός, ποια πρακτική μπορούν να προσφέρουν οι αρχές του Ολυμπισμού και πόση σημασία έχει η σωστή αντίληψη για σωστό αθλητισμό. Με τις σκέψεις αυτές η Κ.Ο.Ε. προχώρησε στη δημιουργία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας με την ελπίδα ότι θα συμβάλει έτσι στη γενικότερη προσπάθεια για ανέλιξη του αθλητισμού μας, στη δημιουργία εκπαιδευμένων στελεχών και στην επικράτηση του φίλαθλου πνεύματος.

Πρέπει να τονίσω, ανέφερε ο Πρόεδρος της ΚΟΕ, ότι τα χαρακτηριστικά λειτουργίας μιας Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας διαφέρουν από χώρα σε χώρα αφού λαμβάνον-

Η εξαγγελία εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας

Ο πρόεδρος της ΚΟΕ, κ. Κίκης Λαζαρίδης, ανακοινώνει την απόφαση για εγκαθίδρυση Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας στους Αθλητικούς Συντάκτες. Αριστερά του, ο κοσμητορας της Ακαδημίας κ. Ντίνος Μιχαηλίδης και δεξιά του οι κ.κ. Πάμπος Κουκουλαρίδης Γ.Δ. του ΚΟΑ, Φίλιος Χριστοδούλου πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής και Ιωσήφ Χατζηιωσήφ Γ.Γ. της ΚΟΕ.

ται υπόψη τα κοινωνικά δεδομένα που επικρατούν και οι ανάγκες κάθε χώρας.

Σκοπός βασικά της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας είναι η διατήρηση και διάδοση του Ολυμπιακού Πνεύματος, η μελέτη και η εφαρμογή των Κοινωνικών και Παιδαγωγικών αρχών του Ολυμπισμού στο πολιτιστικό περιβάλλον και τη γλώσσα κάθε χώρας, η συνεργασία με τη Διεθνή Ακαδημία και η μεταφορά των διδαγμάτων της στη χώρα της Εθνικής Ολυμπιακής Επιτροπής.

Η Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου διοικείται από την Εφορεία που αποτελείται από τους κ.κ. Ανδρέα Χριστοφίδη - Επίτιμο Πρόεδρο, Κίκη Λαζαρίδη - Πρόεδρο, Ανδρέα Αταλιώτη, Κλεάνθη Γεωργιάδη, Μάριο Τριτοφτίδη, Τίτο Φάνο, Ανδρέα Φυλακτού, Κώστα Χατζηστεφάνου και τον Κοσμήτορα Ντίνο Μιχαηλίδη.

Η Ακαδημία μας θα λειτουργήσει σε δυο φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά την τελετή εγκαθίδρυσης που θα γίνει τη Δευτέρα στις 30 Μαρτίου 1987 στο ξενοδοχείο Χίλτον και η δεύτερη αφορά την πρώτη σύνοδο που θα γίνει στις 28 και 29 Μαΐου. Η τελετή θα έχει πανηγυρικό χαρακτήρα και θα παραστεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού ο οποίος και θα κηρύξει την εγκαθίδρυσή της. Προσκληθήκαν και θα παραστούν επίσης Υπουργοί και άλλοι αξιωματούχοι της Κυβέρνησης, εκπρόσωποι Πολιτικών, Στρατιωτικών και Αθλητικών Αρχών, Πρεσβευτές και άλλοι.

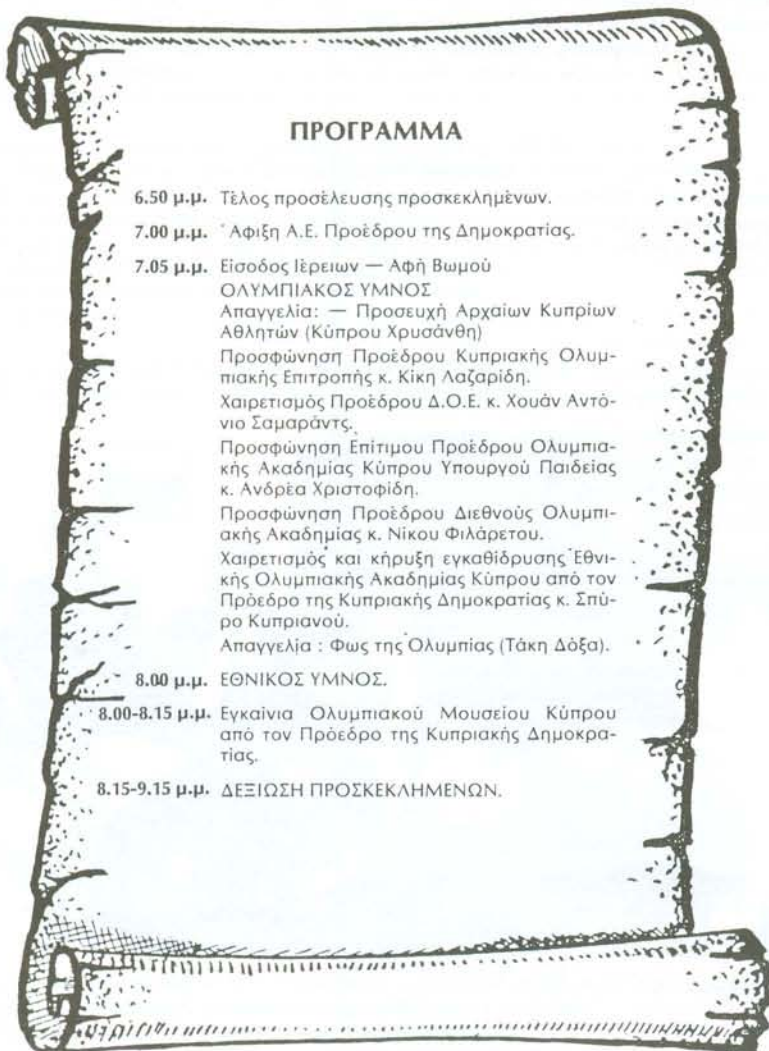
Η όλη τελετή περιλαμβάνει τελετουργικό με απαγγελίες και προσφωνήσεις ενώ η χορωδία του Άρη Λεμεσού υπό τη διεύθυνση του κ. Μαρίνου Μιτέλλα θα τραγουδήσει τον Ολυμπιακό Ύμνο.

Για το τελετουργικό συνεργάστηκαν οι κ.κ. Στέφος Αθηναίτης που θα έχει την ευθύνη της διαρρύθμισης της αίθουσας, ο σκηνοθέτης Κύρος Ρωσσιόδης, ο Νάσος Παναγιώτου που θα κάμει τη μουσική επένδυση και ο Γιάννης Καρεκλάς που θα έχει το συντονισμό της εκδήλωσης. Προς όλους αυτούς απευθύνω και δημόσια τις θερμές ευχαριστίες της Κ.Ο.Ε.

Για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη επιτυχία της τελετής εργάστηκε μια Οργανωτική Επιτροπή υπό την Προεδρία του κ. Φίλιου Χριστοδούλου και πιστεύουμε ότι θα δώσουμε με την τελετή εγκαθίδρυση τη σημασία, τον τόνο και λαμπρότητα που αρμόζει σε μια τέτοια εκδήλωση.

Αρωγός και συμπαράστατης στην όλη προσπάθεια για την ίδρυση και οργάνωση της Ακαδημίας ο Κ.Ο.Α. και ιδιαίτερα ο Γενικός Διευθυντής του κ. Πάμπος Κουκουλαρίδης, τον οποίο με την ευκαιρία αυτή ευχαριστώ θερμά.

Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή συναισθανόμενη πλήρως τις υποχρεώσεις και ευθύνες της απέναντι στην αθλούμενη νεολαία και τη δημιουργία σωστών ανθρώπων μέσα στον αθλητισμό δε θα φεισθεί κόπων και εξόδων για την επιτυχία του σκοπού αυτού».

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΕ

Κίκης Ν. Λαζαρίδης, ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ιωσήφ Χατζηιωσήφ, Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Φίλιος Χριστοδούλου, ΤΑΜΙΑΣ
Κλεάνθης Γεωργιάδης, ΜΕΛΟΣ
Νίκος Μαρκουλίδης, ΜΕΛΟΣ
Ανδρέας Σταύρου, ΜΕΛΟΣ
Σωφρόνης Σωφρονίου, ΜΕΛΟΣ
Ντίνος Μιχαηλίδης, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΟΕ

ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ανδρέας Χριστοφίδης, ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κίκης Ν. Λαζαρίδης, ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κώστας Χατζηστεφάνου, ΜΕΛΗ
Ανδρέας Φυλακτού
Τίτος Φάνος
Κλεάνθης Γεωργιάδης
Μάριος Τριτοφτίδης
Ανδρέας Αταλιώτης
Ντίνος Μιχαηλίδης, ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

Ουράνιος Ιωαννίδης
Κάλλη Χατζηιωσήφ
Λουκής Τερεζόπουλος
Ηρώ Μιτσιδίου
Νίκος Μεγάλεμος

ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΝΟΔΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Βάσος Κωνσταντίνου
Στέφανος Χατζηστεφάνου
Κώστας Αραβής
Πρίαμος Ιωαννίδης
Δρ Γεώργιος Μιχαηλίδης
Μαρίνα Στεργίδου

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΟΕ

Νίκος Μεγάλεμος
Πόπη Κιμισή
Χλόη Μιχαήλ
Παναγιώτης Στυλιανού

Από τη χαραυγή της Ιστορίας της η Κύπρος προσηλωμένη στο πνεύμα της Ολυμπίας

Ο πρόεδρος της ΚΟΕ και της Εφορείας της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. Κίκης Λαζαρίδης στην προσφώνησή του κατά την τελετή της εγκαθίδρυσης της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, τόνισε με έμφαση τους δεσμούς της Κύπρου με το πνεύμα της Ολυμπίας στο οποίο έμεινε σταθερά προσηλωμένη.

Η προσφώνηση αυτούσια έχει ως εξής:

Η σημερινή μέρα, κατά την οποία τίθεται σε λειτουργία στον τόπο μας Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία, είναι ο σημαντικότερος σταθμός στη νεότερη ιστορία του κυπριακού αθλητισμού, γιατί από σήμερα η ιδιαίτερη πατρίδα μας έχει τη μεγάλη τιμή και το υψηλό προνόμιο να συγκαταλέγεται ανάμεσα στις λίγες εκείνες χώρες, στις οποίες η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία εμπιστεύτηκε τη διάσωση, την καλλιέργεια και διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας. Με υψηλό αίσθημα ευθύνης αποδέχεται η Κύπρος την εντολή κι εκφράζει για την τιμή που της γίνεται ευγνώμονες ευχαριστίες.

Χώρος Ελληνικός από τη χαραυγή της ιστορίας της, η Κύπρος υπήρξε σταθερά προσηλωμένη στο πνεύμα της Ολυμπίας, όπως μαρτυρούν οι συμμετοχές και διακρίσεις τέκνων της στο χώρο της αρχαίας Ἴλτεως, τα στάδια και γυμνάσια κι οι άλλοι χώροι της ευγενούς ἀμιλλας που κοσμούσαν τις πόλεις/βασιλεία της, οι επιγραφές, τα γλυπτά κι οι παραστάσεις σε αγγεία της αρχαιότητας, οι αναφορές διαφόρων συγγραφέων. Και στα νεότερα όμως χρόνια, με την προσπάθεια αναβίωσης των Ολυμπιακών αγώνων και του πνεύματος που οι αγώνες αυτοί εκφράζουν και προάγουν, η Κύπρος δίνει το παρόν ενστερνιζόμενη τις αρχές του Ολυμπισμού. Και σήμερα, στη βαρβαρότητα του Αττίλα και στην ωμή βία από τις οποίες υποφέρει από το 1974 κι εδώ, αντιτάσσει τα ιδεώδη εκείνα, στα οποία πρέπει να τείνει ο άνθρωπος, αν θέλει να είναι άξιος του ονόματός του, δηλαδή το δίκαιο και έντιμο αγώνα, την αλληλοκατανόηση, τον αλληλοσεβασμό, την υπέρβαση των πολιτικών, θρησκευτικών και άλλων διαφορών που χωρίζουν τους λαούς.

Ἴσως όλα αυτά να ηχούν παράκαιρα και ανεδαφικά κι αντιρεαλιστικά σήμερα, σ' ένα κόσμο όπου βασιλεύει η έπαρση της δύναμης, η υπεροχή της ισχύος, τα συμφέροντα, οι εθνικές και άλλες διαφορές, οι αλληλοκατηγορίες των πολιτικών συνασπισμών, οι τοπικές συγκρούσεις. Κι όμως, αυτός ακριβώς ο κόσμος που κλυδωνίζεται από τα πάθη και τις διαφορές έχει χρεία — αν θέλει να επιζήσει, αποφεύγοντας την επερχόμενη ολοκληρωτική καταστροφή — να αναποθέσει τις προσδοκίες του όχι σ' ό,τι χωρίζει, αλλά σ' ό,τι ενώνει τους λαούς. Μέσα ακριβώς σ' αυτή τη σύγχυση και τον κλυδωνισμό, ο Ολυμπισμός είναι δυνατό να προσφέρει εχέγγυα σταθερότητας, συναδέλφωσης, επομένως επιβίωσης, ειρήνης και προκοπής.

Και είναι ακριβώς τούτο που ονειρεύτηκε ο Βαρώνος Pierre De Coubertin όταν εισηγείτο την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, το πνεύμα της ιερής «εκεχειρίας», που συμφιλίωνε κι αδελφώνε όλους τους Ἴλληνες που από την ηπειρωτική και τη νησιώτικη Ελλάδα προσέρχονταν άλλοι διεκδικητές του αθλοφόρου στεφανώματος κι άλλοι προσκυνητές στο πάνθεο της Ολυμπίας, έτοιμοι όλοι να ζήσουν σε μια ατμόσφαιρα γαλήνης, σε ατμόσφαιρα ειρήνης.

Δεν είναι περίεργο γιατί το όνειρο του Coubertin πρώτοι το αγκάλιασαν οι Ἴλληνες ούτε γιατί ομόφωνα εκλέγηκε πρώτος Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής ο Δημήτριος Βικέλας ούτε τέλος γιατί πάλι ομόφωνα απο-

φασίστηκε η τέλεση των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα. Και δεν είναι περίεργο, γιατί είναι στις ψυχές των Ελλήνων που πρωτοφύτρωσε ο σπόρος των αρχών και των αξιών που συνθέτουν το οικοδόμημα του Ολυμπισμού, αφού αυτός είναι γέννημα και θρέμμα της κλασικής ελληνικής παιδείας, που με τις ακατάλυτες αξίες που ενσαρκώνει στάθηκε φωτοδότης των ευγενεστερών πτυχών της παγκόσμιας πνευματικής παραδόσεως. Ορθό και δίκαιο επομένως ήταν οι πρώτοι νεότεροι Ολυμπιακοί Αγώνες να γίνονταν στη χώρα που τους γέννησε, όπως ορθό και δίκαιο είναι η Ελλάδα να είναι η χώρα που θα διοργανώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1996, χρονολογία που σημαδεύει τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την αναβίωσή τους.

Αλλά και για ένα ακόμα λόγο ορθό και δίκαιο είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες που σημαδεύουν την έναρξη της δεύτερης εκατονταετίας από την αναβίωσή τους να γίνουν στην Ελλάδα. Είναι γιατί στη χώρα αυτή οι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν ταυτισθεί με την έννοια του Ολυμπισμού όπως διαγράφεται στην αθλητική φιλοσοφία της κλασικής αρχαιότητας που συνοψίζεται στην αθάνατη ρήση «ώς χαρίεν άνθρωπος όταν άνθρωπος ή» (πόσο χαριτωμένο πλάσμα είναι ο άνθρωπος όταν είναι πραγματικός άνθρωπος). Και πραγματικός άνθρωπος είναι ο «καλός και αγαθός», αυτός που έχει ισόρροπα καλλιεργημένες τις ψυχικές, τις πνευματικές και τις σωματικές του ικανότητες, μια ισορροπία που του επιτρέπει να βλέπει το συνάνθρωπο ως τον ίδιο μ' αυτόν πλασμένο, να τον αγαπά, να τον εκτιμά, να μην τον υποβλέπει, να μην τον εχθρεύεται, να αγωνίζεται με αναπεπταμένο κι ευγενικό φρόνημα σε μια ανθρώπινη άμιλλα απαλλαγμένη από ταπεινά συναισθήματα και θηριώδεις ορέξεις.

Αυτή η φιλοσοφία στηρίζει την έννοια του Ολυμπισμού, και σ' αυτήν αφοσιωμένη η Ολυμπιακή Επιτροπή της Ελλάδας συνέλαβε το 1948 την ωραία εμπνευση της δημιουργίας της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στο χώρο της αρχαίας Ολυμπίας με αποκλειστικό σκοπό τη μελέτη και τη διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας. Την πρωτοβουλία χωρίς κανένα δισταγμό υιοθέτησε η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή, η οποία ανέθεσε στην Ολυμπιακή Επιτροπή της Ελλάδας ως εμπνευστή της Ιδέας αλλά και ως θεματοφύλακα της Ολυμπιακής Ιδέας την ίδρυση και τη λειτουργία της.

Το 1961 σημαδεύει την έναρξη λειτουργίας της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας σε τέντες και αντίσκηνα και με διδασκαλία στην ύπαιθρο. Δάσκαλοι διεθνούς φήμης σε θέματα αθλητισμού έδωσαν στην Ακαδημία ζωή και υπόσταση με τόσο εκπληκτικά αποτελέσματα ώστε ο αριθμός των προσερχομένων για αναβάπτιση στην κολυμβήθρα του ολυμπιακού πνεύματος να αυξάνεται από χρόνο σε χρόνο και να ξεπερνά σήμερα τις 4 χιλιάδες, από περισσότερες από 80 χώρες. Όλοι αυτοί αποτελούν σήμερα τους ενθουσιώδεις κήρυκες του Ολυμπισμού που σαν ιερή φλόγα μεταφέρεται από την Ολυμπία στα πέρατα της γης, για να φωτίσει τα ταραγμένα μυαλά των υπονομευτών της ειρήνης και να τα οδηγήσει στο δρόμο της αρετής, όπως τη συνέλαβαν οι δημιουργοί των Ολυμπιακών Αγώνων, τόσο των αρχαίων όσο και των νεότερων.

Για πλατύτερη διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία ενεθάρρυνε την ίδρυση και λειτουργία Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών, μια από τις οποίες είναι και η δική μας Ακαδημία, που σήμερα θέτουμε σε λειτουργία. Εμπνευστής και εισηγητής η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή κι ενστερνιστής της ιδέας ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού. Πρόθυμος αποδέκτης η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία και ο μόνιμος πρόεδρος Νίκος Φιλάρετος. Βοηθός στα πρώτα βήματα ο Κοσμήτωρ της Δ.Ο.Α. Όττο Σιμίσεκ και συμπαραστάτης η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή και ο Πρόεδρος της Λάμπης Νικολάου. Προς όλους αυτούς απευθύνω θερμές τις ευχαριστίες μας και τους διαβεβαιώ ότι θα κάνουμε το κάθε τι για να δικαιώσουμε την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν και να καταστήσουμε την Κυπριακή Ολυμπιακή Ακαδημία πόλο έλξεως, όπου Κύπριοι και ξένοι λάτρεις της Ολυμπιακής Ιδέας θα πάρουν με τα διδάγματα εμπνευσμένων εισηγητών το χρίσμα των νέων αποστόλων του Ολυμπισμού. Έτσι το νησί μας θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στο να πυκνώσουν οι τάξεις όλων πιστεύουν και αγωνίζονται για την προαγωγή των αρχών εκείνων, οι οποίες στην περίπτωσή του υπέστησαν βάνανυση καταπάτηση από τον Τούρκο εισβολέα.

Είναι αλήθεια πως σήμερα τα μίση και οι εχθρες, οι αλληλοσπαραγμοί, οι φυλετικές διακρίσεις κι ιδεολογικές αντιπαραθέσεις, οι πάσης λογής αντιπαρατάξεις εμποδίζουν τη σύλληψη της ουσίας που συνθέτει το πνεύμα της Ολυμπίας. Έχουμε όμως χρέος όλοι όσοι πιστεύουμε στην αξία του να μοχθήσουμε σκληρά ώστε να το επιβάλουμε, για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν την άμβλυση των ποικίλων εμποδίων και τη σταδιακή τους εξάλειψη. Αν η μικρή μας πατρίδα, με την ίδρυση της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας, συμβάλει έστω και ελάχιστα στην αγωνιώδη αυτή προσπάθεια για σωτηρία, η ικανοποίηση θα είναι τόσο για μας όσο και για όσους βοήθησαν στην ίδρυση και λειτουργία της τεράστια. Αυτή την επιτυχία ας την ευχηθούμε όλοι από καρδιάς.

**Χαιρετισμός
του Προέδρου
της Δ.Ο.Ε.
κ. Χουάν Αντόνιο Σαμαράντς**

Από μέρους της Διεθνούς Επιτροπής και ολόκληρου του Ολυμπιακού κινήματος επιτρέψτε μου να σας απευθύνω τους χαιρετισμούς μου και να σας συγχαρώ θερμά για την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας, στην οποία δυστυχώς δεν μπόρεσα να παραστώ. Γι' αυτό παρακάλεσα τον αγαπητό συνάδελφο και φίλο Νίκο Φιλάρετο, μέλος της ΔΟΕ για την Ελλάδα και Πρόεδρο της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας, όπως ευαρεστηθεί να με εκπροσωπήσει.

Η μελέτη και η διαδικασία του Ολυμπισμού και ο διαλογισμός πάνω στα προβλήματα που συναντούμε καθημερινά στο έργο μας ως διευθύνοντες εθελοντικά, γίνονται κάθε στιγμή πιο σημαντικά. Λέγω και επαναλαμβάνω πολύ συχνά πως η ενότητα της μεγάλης οικογένειάς μας είναι το κλειδί του δυναμισμού, της ισχύος και της εξάπλωσής μας. Αυτή την ενότητα οφείλουμε να δημιουργούμε και να διαφυλάσσουμε ανάμεσά μας χάρη, ιδιαίτερα, σε καλύτερη γνώση των ιδιοτυπιών μας, των ατομικών και συλλογικών ευθυνών μας.

Πιστεύω ακριβώς, πως ουσιαστικό έργο των Εθνικών Ολυμπιακών Ακαδημιών είναι να επιτρέπουν με δράση στο τοπικό επίπεδο την καλύτερη έκφραση των πραγματικοτήτων και με τον τρόπο αυτό να επιτρέπουν καλύτερη προσαρμογή ολόκληρου του κινήματός μας στις πραγματικότητες του κόσμου στον οποίο ζούμε.

Δύσκολο έργο που δημιουργεί όμως ανάταση ψυχής και που είμαι βέβαιος πως οι υπεύθυνοι της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής, οι υπεύθυνοι της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας, όπως επίσης της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής θα αντιμετωπίσουν με τιμή, ενθουσιασμό και βαρεία αίσθηση των ευθυνών τους έναντι της νεολαίας της χώρας τους.

Εύχομαι μακροβιότητα στην Κυπριακή Ολυμπιακή Ακαδημία και καλή δουλειά στους πρώτους σπουδαστές και στους διδάσκοντες.

**Το χαιρετισμό του Προέδρου της
Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής
κ. Χουάν Αντόνιο Σαμαράντς διάβασε
από μέρους του ο κ. Νίκος Φιλάρετος,
πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας**

Αταλάντευτα πιστός στις αιώνιες αρχές του Ολυμπισμού ο Κυπριακός Ελληνισμός

Ο Υπουργός Παιδείας και Επίτιμος Πρόεδρος της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. Ανδρέας Χριστοφίδης, στην προσφώνησή του κατά την τελετή εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, είπε χαρακτηριστικά πως, με την Ελληνική του παιδεία και παράδοση, ο Κυπριακός Ελληνισμός είναι αταλάντευτα πιστός στις αιώνιες αρχές του Ολυμπισμού.

Η προσφώνηση του κ. Α. Χριστοφίδη αυτούσια έχει ως εξής:

Οι αρχαίοι Έλληνες συνέλαβαν, πραγμάτωσαν και καταξίωσαν τον άνθρωπο ως δυαδική αρμονική συζυγία πνεύματος και ύλης, και διατύπωσαν το αληθινό ανθρώπινο μέτρο. Διέπλασαν κατ' ακολουθία τον άνθρωπο, που ζει ακεραιωμένος ως άτομο και ως πολίτης σε μια κατά το δυνατόν εναρμονισμένη κατάσταση προγόνων.

Ο αρχαίος Ελληνικός κόσμος, σύμφωνα και με τη φιλοσοφική διατύπωση του Πλάτωνα, πιστεύει ότι ο Θεός έδωσε στους ανθρώπους δυο ωραίες τέχνες, τη Μουσική και τη Γυμναστική, ώστε μ' αυτές να καλλιεργούνται το πνεύμα, η ευφορία της ψυχής και η ευεξία, δηλ. η δύναμη και η τελειότητα του σώματος, έτσι που να αποκτούν τελικά το ψυχοσωματικόν «κάλλος», την «κατ' εικόνα Θεού δοθείσαν ημίν ωραιότητα».

Για να διαπλάσει λοιπόν ο αρχαίος ελληνικός κόσμος τον ψυχοσωματικό άρτιον άνθρωπο, στον οποίο απέβλεπε, παιδαγωγούσε, ψυχαγωγούσε και μόρφωνε τους νέους με αρμονικό συνδυασμό των μαθημάτων της «Μουσικής» και της «Γυμναστικής» στην ευρύτερή τους έννοια.

Με τους δυο αυτούς κλάδους παιδείας και αγωγής, που συμπληρώνουν διαλεκτικά ο ένας τον άλλο και είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένοι και αλληλένδετοι, η αρχαία ελληνική παιδεία επεδίωκε την αρμονική και ισόρροπη καλλιέργεια και ανάπτυξη των σωματικών αρετών, των ψυχικών και ηθικών αρετών και αξιών και των πνευματικών αρετών και αξιών.

Γι' αυτό και οι αθλητικοί, και ιδιαίτερα οι Ολυμπιακοί Αγώνες, αναπόσπαστο μέρος και κορύφωση της παιδευτικής ασκήσεως και της αγωγής των αρχαίων Ελλήνων, ουδέποτε υπήρξαν μονομερείς σωματικοί αγώνες. Πρώτο-πρώτο, και τα καθαυτό σωματικά αγωνίσματα, μαζί και πέρα από το σωματικό στοιχείο, είχαν υψηλό ηθικό και πνευματικό περιεχόμενο, νόημα και σκοπό, διότι η άσκηση, ο ανταγωνισμός και η διεκδίκηση της νίκης γινόταν «ου περί χρημάτων, αλλά (δι' αρετής και) περί αρετής».

Εξάλλου, πέραν από τα σωματικά αγωνίσματα, το πρόγραμμα των αγώνων περιλάμβανε πνευματικούς και μουσικούς αγώνες, για ηθική, πνευματική και αισθητική ανάπτυξη και καταξίωση του ανθρώπου.

Έτσι η συστηματική άσκηση του σώματος και η έντιμη και με ίσους όρους διεκδίκηση της νίκης σ' όλα τα αθλήματα, ήταν για τους αρχαίους, — όπως πρέπει να είναι και για μας σήμερα —, μια έμπρακτη εξάσκηση του ανθρώπου στην ευγενική άμιλλα και στον ειρηνικό αγώνα για την πραγματοποίηση του «καλού», του «ωραίου» και του «αληθινού» και σε όλους τους άλλους τομείς της ζωής.

Με τέτοια λοιπόν πολύπλευρη αγωγή, οι αρχαίοι Έλληνες συνέλαβαν και καταξίωσαν στην πράξη τις υψηλές ιδέες της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και της Δημοκρατίας.

Παράλληλα, με την ευγενική άμιλλα που καθιέρωσαν να πρωτανεύει στους αθλητικούς στίβους και με την «εκεχειρία» των αγώνων, οι πρόγονοί μας υπερέβαιναν τα ταπεινά, και αντ' αυτών, προήγαγαν τη φιλία, την αλληλοκατανόηση και τη φιλαλληλία.

Η ευγενής άμιλλα αντί του βίαιου ανταγωνισμού, η ειρήνη και η συνεννόηση αντί του πολέμου, η ισότιμη αξία της πνευματικής και της σωματικής αγωγής, η χαρά της ζωής και η φιλοτιμία για τον κότινο της ελαίας, αρχές και ιδεώδη που ενσάρκωσε και καταξίωσε ο θεσμός των Ολυμπιακών Αγώνων, αποτελούν πολιτιστικές κατακτήσεις της ανθρωπότητας που έδωσαν σ' αυτό το θεσμό την άφθαρτη αξία του και την οικουμενικότητά του.

Αυτές οι αξίες κράτησαν ζωντανή τη μνήμη και την ακτινοβολία του Ολυμπισμού από την αρχαιότητα μέχρι το 19ο μ.Χ. αιώνα, οπότε ο μεγάλος οραματιστής, ανθρωπιστής και παιδαγωγός Κουμπερτέν, εμπνεόμενος από το θαυμασμό του για το Ολυμπιακό Ιδεώδες και τη βαθιά πίστη του στην αξία και στην αναγκαιότητά του μέσα στο σύγχρονο κόσμο, και συνδυάζοντας τον οραματισμό μ' ένα σπάνιο ρεαλισμό, επιμονή και εύστοχη κρίση, κατόρθωσε, μετά από δεκαπέντε αιώνων διακοπή, να αναβιώσει η ιερή φλόγα της Ολυμπίας στις διαστάσεις της σύγχρονης οικουμένης.

Εμπνευσμένος και θεμελιωμένος από τους οραματισμούς και τις ελπίδες του Κουμπερτέν, ο νεότερος Ολυμπισμός αφορμάται από την αντίληψη ότι ο σύγχρονος Αθλητισμός μπορεί να θεμελιώσει την κατανόηση και την ειλικρινή συνεργασία ανάμεσα στις νεολαίες των λαών και συνεπώς ανάμεσα στα έθνη, εάν αναβιώσουν και εφαρμόζονται κατά την άσκηση του Αθλητισμού τα αθλητικά ιδεώδη και οι αρχές που εφαρμόζονταν κατά τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες: εορτασμούς που αφορούσαν όχι μόνο στην αρμονική ανάπτυξη του σώματος, αλλά και της ηθικής συνειδήσεως, των Καλών Τεχνών και του Πνευματικού Πολιτισμού και προήγαγαν την ισορροπία ανάμεσα στις υλικές, τις ηθικές και τις πνευματικές αξίες.

Έκτοτε, θεμελιώδεις σκοποί της Ολυμπιακής Κινήσεως είναι:

— Να προαγάγει την ανάπτυξη εκείνων των φυσικών και ηθικών ιδιοτήτων, οι οποίες αποτελούν τη βάση του Αθλητισμού.

— Μέσα από τον Αθλητισμό να αναπτύξει το πνεύμα αλληλοκατανοήσεως και φιλίας ανάμεσα στους νέους, συμβάλλοντας μ' αυτό τον τρόπο στην οικοδόμηση ενός καλύτερου και πιο ειρηνικού κόσμου.

— Να διαδώσει τις αρχές και τα ιδεώδη του Ολυμπισμού σε ολόκληρο τον κόσμο, αναπτύσσοντας έτσι την καλή θέληση στις διεθνείς σχέσεις.

— Να συγκεντρώνει όλους μαζί τους αθλητές του κόσμου κάθε τέσσερα χρόνια στη μεγάλη γιορτή των Ολυμπιακών Αγώνων.

Έτσι, ο «λόγος υπάρξεως» της σύγχρονης διεθνούς Ολυμπιακής Κινήσεως είναι, να βελτιώσει το ανθρώπινο γένος όχι μόνο σωματικά, αλλά να εξευγενίσει περισσότερο το πνεύμα του και να ενισχύσει την κατανόηση και τη φιλία ανάμεσα στους λαούς.

Εκατό χρόνια μετά την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, αναγνωρίζεται αφ' ενός ότι ο Αθλητισμός πέτυχε πολύ μεγάλες προόδους στην πρακτική εφαρμογή, με εκπληκτικές τεχνικές τελειοποιήσεις στο στάδιο, τους στίβους, τα αθλητικά κέντρα, τα μέσα, καθώς και στην πραγματοποίηση φανταστικών επιδόσεων.

Αφ' ετέρου όμως διαπιστώνεται δυστυχώς ότι συγκριτικά υστέρησε στην επίτευξη των θεωρητικών εξαγγελιών και στην επιβολή των ηθικών του αρχών.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν είναι μόνο τετραετείς αθλητικές αναμετρήσεις, αλλά αποτελούν το επίκεντρο και για πολλούς το αποκορύφωμα της φιλοδοξίας — εθνικής και προσωπικής, αλλά και του επαγγελματισμού καθώς και επίκεντρο οικονομικής συναλλαγής. Στη βάση των Ολυμπιακών Αγώνων όμως θα πρέπει πάντοτε να υπάρχει η ουσιαστική θεωρία του Ολυμπισμού. Η θεωρία που καλύπτει τη διαδικασία και τον κανονισμό, την αντιμετώπιση και τη λογική πίσω από την έννοια της Ολυμπιακής Κινήσεως, της Ολυμπιακής Ιδέας και της διαδόσεως του Ολυμπιακού Ιδεώδους. Χωρίς επαρκή κατανόηση αυτών των πνευματικών πτυχών του Ολυμπισμού, ο εορτασμός των Ολυμπιακών Αγώνων θα οδηγούσε αναπόφευκτα σε μια απλή έκφραση της σωματικής τελειότητας χωρίς ηθικό και διδακτικό περιεχόμενο.

Και είναι δυστυχώς γεγονός ότι ο πολλαπλασιασμός των παροχών προς τους αθλητές, η συμμετοχή επαγγελματιών παραμορφωμένων μισθοφόρων αθλητών, η εμπορικοποίηση, ο γιγαντισμός και το πολυδάπανο της τελέσεως των αγώνων, η χρήση φαρμάκων, η μεγάλη προβολή και η ανάμιξη της πολιτικής, όλα αυτά, έχουν προσβάλει την πρακτική αξία των αγώνων και τείνουν να μειώσουν το ηθικό κύρος τους.

Γι' αυτό είναι ανάγκη να εξευρεθούν τρόποι για την κατανόηση αλλά και εφαρμογή των αρχών και αξιών του Ολυμπισμού, ώστε να αποκαθίστανται οι αγώνες στο αληθινό τους ήθος, σεμνότητα και αξία.

Ο Επίτιμος Πρόεδρος της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, Υπουργός Παιδείας κ. Ανδρέας Χριστοφίδης, ενώ προσφωνεί την εκδήλωση.

Αν ακόμα θεωρήσουμε ότι ο Ολυμπισμός, πέρα από απλή εκδήλωση, είναι και Παιδεία που ασχολείται με τον άνθρωπο, τότε θα αντιληφθούμε ότι η Ολυμπιακή Εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει στην κατανόηση και αντιμετώπιση των υπερβολών.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ιδρύθηκε η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία: Για να συγχωνεύσει τον ιδεαλισμό και τον ενθουσιασμό των νέων με την πείρα και σοβαρότητα των μεγαλύτερων, στοιχεία απαραίτητα για τη συνέχιση της λειτουργίας του Ολυμπισμού στις σωστές του διαστάσεις. Κυρίως όμως για να συμβάλει με την Ολυμπιακή Εκπαίδευση στην πρακτική εφαρμογή των αξιών που διδάσκει ο Ολυμπισμός.

Και η Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία της κάθε χώρας έχει ως σκοπό: Την Ολυμπιακή Εκπαίδευση όλων των ασχολοιμένων με θέματα του Ολυμπισμού, τη διάδοση των Ολυμπιακών αρχών και την εφαρμογή των κοινωνικών και παιδαγωγικών αξιών του Ολυμπισμού καθώς και τη συνεργασία με όλες τις Αθλητικές και Κοινωνικές Αρχές για την επιβολή της Ολυμπιακής Ιδέας.

Με την Ελληνική του παιδεία και παράδοση, ο Κυπριακός Ελληνισμός είναι αταλάντευτα πιστός στις αιώνιες αρχές του Ολυμπισμού, που τόσο κατάφωρα παραβιάζονται στη χώρα μας από τους Τούρκους εισβολείς.

Γι' αυτό και με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζουμε τη δημιουργία και τη σημερινή επίσημη εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και εκφράζουμε τη χαρά μας για την ταυτόχρονη πραγματοποίηση της πρώτης συνόδου της με τα τόσα ενδιαφέροντα Ολυμπιακά θέματα.

Οι πλείστοι αθλούμενοι και φίλαθλοι μας ενστερνίζονται τα ολυμπιακά ιδεώδη, το κάμνουν βίωμα και καθημερινή πράξη και πολλοί αθλητές μας αθλούνται από πάθος και ζήλο, χωρίς να αποβλέπουν στο κέρδος, αλλά τουναντίον πληρώνοντας και από το υστέρημά τους.

Ανάμεσα σε ένα τόσο πρόσφορο κοινό, η Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου έχει σπουδαιότατη αποστολή να διδάξει εμπειριστικώς τι είναι Ολυμπισμός — Ολυμπιακή Κίνηση — Ολυμπιακοί Αγώνες και να διαφωτίσει το κοινό για τις πνευματικές αξίες του Ολυμπισμού, να πείσει ότι είναι εφικτή η πρακτική εφαρμογή τους και συνεπώς ανεκτίμητη όχι μόνο η θεωρητική αλλά και η πρακτική τους αξία.

Στο ωραίο αυτό έργο εύχομαι θερμά κάθε επιτυχία.

**Ο Ολυμπισμός
απευθύνεται σ'
όλα τα
ανθρώπινα
όντα κι όχι σε
μια ομάδα
ανθρώπων**

Ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ. Νίκος Φιλάρετος στην ομιλία του κατά τη διάρκεια της τελετής της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας, τόνισε με έμφαση τις αξίες του Ολυμπισμού.

Ο Ολυμπισμός, είπε ο κ. Νίκος Φιλάρετος, δεν απευθύνεται σε μια ομάδα ή τάξη ανθρώπων, σε μια φυλή ή σ' ένα έθνος, αλλά σε όλα τα ανθρώπινα όντα όπου κι αν ανήκουν.

Η ομιλία του κ. Νίκου Φιλάρετου έχει ως ακολούθως:

Εκ μέρους της Εφορείας της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, χαιρετίζω με ιδιαίτερη χαρά την ίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας της Κύπρου. Είναι πραγματικά αξιοθαύμαστη η δραστηριότητα την οποία ανέπτυξε η Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή της Κύπρου μέσα στα λίγα χρόνια της υπάρξεώς της και της αξίζουν μαζί με τους επαίνους μας και τα πιο θερμά συγχαρητήριά μας.

Οι καιροί στους οποίους ζούμε είναι πραγματικά εξαιρετικά δύσκολοι και επικίνδυνοι. Η ανάμιξη της πολιτικής και του εμπορίου στον Αθλητισμό έχουν πολλαπλασιάσει τους κινδύνους και τις παγίδες που απειλούν το Διεθνή Ολυμπισμό. Όπως είχε γράψει ο βαρώνος Coubertin: «Η Ολυμπιακή κίνηση και οι Ολυμπιακοί Αγώνες υπηρετούν ένα εθνικό, συνετό και ειρηνικό Διεθνισμό και προάγουν την κοινωνική ειρήνη, τα υγιή ήθη και την υγιά Παιδεία: «οι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν συνεπώς τη δική τους φιλοσοφία, η οποία παράλληλα με την ανάπτυξη των φυσικών ικανοτήτων του ατόμου αποβλέπει στην εξύψωση του πνεύματος και οδηγεί κατ' αυτόν τον τρόπο στον αρμονικό και συμμετρικό σχηματισμό και τη βελτίωση του ανθρωπίνου όντος. Σκοπός της φιλοσοφίας αυτής είναι να εκπαιδεύσει τον άνθρωπο, να σχηματίσει το χαρακτήρα του και το ήθος του και αποβλέπει στο ιδεώδες των αρχαίων Ελλήνων, το ιδεώδες του «καλού κι αγαθού».

Ο Ολυμπισμός ως θεωρία ζωής μπορεί να εξελιχθεί σε ένα μείζον πνευματικό φαινόμενο της εποχής μας, γιατί αγκαλιάζει χωρίς διάκριση την Παγκόσμια κοινωνία, καλλιεργεί το πνεύμα της αμοιβαίας αναγνωρίσεως και κατανόησης, καθώς και το πνεύμα φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των λαών. Ο Ολυμπισμός αναγνωρίζει την ατομική προσπάθεια και απορρίπτει κάθε διάκριση μεταξύ κρατών, φυλών, πολιτικών συστημάτων και κοινωνικών τάξεων. Κατά συνέπεια ο Ολυμπισμός προάγει τη διεθνή κατανόηση, διδάσκει την ορθή αντίληψη της ελευθερίας των νέων και προσπαθεί να θέσει τις προϋποθέσεις για μια ιδεώδη κοινωνική συνύπαρξη.

Η πεμπτουσία της φιλοσοφίας του Ολυμπισμού ήταν από την αρχή και παραμένει ως σήμερα η εκπαίδευση του ανθρώπου στο κοινωνικό μορφωτικό και εθνικό επίπεδο, η καλλιέργεια του ανθρώπου, η ανάπτυξη ενός ανεξάρτητου, ελεύθερου και δυναμικού ανθρωπίνου όντος, η δημιουργία ενός ατόμου που έχοντας ανεπτυγμένες τις φυσικές ικανότητές του στο ανώτατο δυνατό επίπεδο με καθαρό μυαλό και υγιείς ηθικές αρχές, θα μπορεί να ενσωματωθεί απόλυτα στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του και να προσφέρει θετική συμβολή στην κοινωνία. Το μέσο με το οποίο οι στόχοι της Ολυμπιακής φιλοσοφίας μπορούν να επιτευχθούν είναι η συστηματική άσκηση και άθληση κάτω από την καθοδήγηση ειδικευμένων δασκάλων, εκπαιδευτικών και προπονητών. Ο Ολυμπισμός δεν απευθύνεται σε μια ομάδα ή τάξη ανθρώπων, σε μια φυλή ή σ' ένα έθνος, αλλά σε όλα τα ανθρώπινα όντα, απανταχού του κόσμου, σε οποιαδήποτε κοινωνική τάξη, φυλή, χρώμα, θρησκεία ή κράτος και αν ανήκουν.

Γι' αυτό το λόγο έγινε επιτακτική η ανάγκη υπάρξεως ενός πνευματικού οργάνου, του οποίου κύριο έργο θα ήταν η επιστημονική θεμελίωση και διάδοση της Ολυμπιακής ιδέας. Η πρώτη έμπνευση για τη δημιουργία του πνευ-

ματικού αυτού οργάνου ανήκει στον αναβιωτή των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, Γάλλο παιδαγωγό, Pierre de Coubertin. Την έμπνευση αυτή του Coubertin μελέτησαν με προσοχή ο Ιωάννης Κετσέας, μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής για την Ελλάδα και ο μεγάλος φιλέλληνας φίλος και συνεργάτης του Coubertin Διευθυντής της Ανωτάτης Σχολής Σωματικής Αγωγής της Κολωνίας, καθηγητής Karl Diem.

Το αρχικό σχέδιο ιδρύσεως κέντρου Ολυμπιακών σπουδών παρουσιάστηκε από την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή προς τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή τον Ιούνιο του 1947 και χαρακτηρίστηκε από τον τότε Πρόεδρο της Διεθνούς Avery Brundage ως πολύ ενδιαφέρον. Τον Ιανουάριο του 1949 ο Κετσέας υποβάλλει στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή υπόμνημα που είχε επεξεργαστεί στην Αθήνα μαζί με τον Diem. Η Ελλάδα θα ήταν ο φορέας της οργάνωσης και λειτουργίας του κέντρου αυτού, η δε Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή θα έθετε το πνευματικό αυτό όργανο κάτω από την υψηλή προστασία της. Στις 28 Απριλίου του 1949 κατά τη Σύνοδο της Διεθνούς στη Ρώμη ανατίθεται στην Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή η ίδρυση και λειτουργία της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας.

Πέρασαν δώδεκα ολόκληρα χρόνια μέχρις ότου καταστεί δυνατόν να λειτουργήσει η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. Τέλος, το καλοκαίρι του 1961 ορίστηκαν τα εγκαίνια της Ακαδημίας στην Ολυμπία ούτως ώστε να συμπέσουν με δαπάνες της Γερμανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αρχαίου Σταδίου της Ολυμπίας. Έτσι ξεκίνησε η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία το μακρύ και συνεχές έργο της και υλοποιήθηκε μια ακόμα μεγάλη προσφορά της Ελλάδας στον παγκόσμιο Ολυμπισμό. Διότι, ναι μεν η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή έχει θέσει υπό την αιγίδα της την Ακαδημία, ναι μεν η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή χρηματοδοτεί τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές για την αποστολή ενός νέου και μιας νέας κάθε χρόνο στη μεγάλη Διεθνή Σύνοδο της ΔΟΑ, όλες όμως οι κτιριακές εγκαταστάσεις, όλη η συντήρηση, ολόκληρη η μισθοδοσία του απασχολούμενου προσωπικού και όλο το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων της βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή. Οι σκοποί της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας αναφέρονται στο άρθρο 2 του κανονισμού λειτουργίας της ως εξής:

«Σκοπός της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας είναι η δημιουργία ενός διεθνούς πνευματικού κέντρου στην Αρχαία Ολυμπία, το οποίο θα μεριμνήσει για τη διατήρηση και τη διάδοση του Ολυμπιακού πνεύματος, τη μελέτη και εφαρμογή των παιδαγωγικών και κοινωνικών αρχών των Αγώνων και την επιστημονική θεμελίωση της Ολυμπιακής ιδέας» σύμφωνα με τις αρχές τις οποίες έθεσαν οι αρχαίοι Έλληνες και οι αναβιώσαντες τη σύγχρονη Ολυμπιακή κίνηση με την πρωτοβουλία του βαρώνου Coubertin.

Θα προσθέσω, ότι η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία έχει για έργο την προστασία και την επέκταση της μορφωτικής κληρονομιάς της Ολυμπιακής κίνησης και την κοινωνική και φιλοσοφική ερμηνεία του παγκόσμιου αθλητικού κινήματος. Η Ακαδημία είναι ίδρυμα διδακτικό για να δημιουργήσει στελέχη αφοσιωμένα στις αρχές και στις ιδέες του Ολυμπισμού που θα μπορέσουν σαν πρεσβευτές να διαδώσουν τις αρχές αυτές στις χώρες τους.

Οι δραστηριότητες της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και:

Την τακτική ετήσια Διεθνή σύνοδο της ΔΟΑ, δεκαπενθήμερης διάρκειας με μετέχοντες νέους και νέες σταλμένους από διάφορες Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές. Ειδικές συνόδους για οργανισμούς που έχουν σχέση με τον Ολυμπισμό, όπως Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές, Διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες, Αθλητιατρικές Εταιρείες, συνδέσμους Αθλητικών δημοσιογράφων, διαιτητών, προπονητών και άλλους. Επίσης φιλοξενία οργανισμών και ομάδων που επισκέπτονται την Ολυμπία για εκπαιδευτικούς σκοπούς, όπως Πανεπιστήμια, Ανώτατες Σχολές, Αθλητικοί Σύλλογοι και άλλα.

Στα θέματα των διαφόρων Συνόδων περιλαμβάνονται: η ιστορία των Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων, η φιλοσοφία και η ιδεολογία των Αγώνων αυτών, η αρχαία Αγωγή, η επίδραση των τεχνών και των κοινωνικών επιστημών στους Αγώνες, η εξέλιξη των Σύγχρονων Αγώνων, η εξέλιξη των μεθόδων προπόνησης, η συμβολή της αγωνιστικής στην πνευματική αγωγή και στην καλλιέργεια ενός ολοκληρωμένου ανθρωπίνου όντος. Περιλαμβάνονται επίσης ομιλίες πάνω σε θέματα Βιολογίας, αθλητιατρικής και άλλα. Για την ανάπτυξη των θεμάτων αυτών καλούνται κάθε χρόνο διεθνούς κύρους προσωπικότητες, όπως Ακαδημαϊκοί, καθηγητές Πανεπιστημίων, μέλη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, Ολυμπιονίκες και άλλοι. Επακολουθούν συζητήσεις σε γλωσσικούς ομίλους από ομάδες 20-25 ατόμων, πράγμα που εξασφαλίζει τη συμμετοχή όλων των μετεχόντων στις εργασίες της Συνόδου και που δίνει τη δυνατότητα μιας στενότερης επαφής των μετεχόντων νέων. Η κάθε επί μέρους ομάδα παρουσιάζει τα συμπεράσματά της σε γενική συγκέντρωση όλων των ομάδων. Οι επίσημες γλώσσες της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας είναι η Ελληνική, η Γαλλική και η Αγγλική.

**Ο Πρόεδρος της
Διεθνούς Ολυμπιακής
Ακαδημίας κ. Νίκος
Φιλάρετος ενώ
προσφωνεί την
εκδήλωση.**

Η Ακαδημία λειτουργεί συνεχώς από το 1961, χωρίς διακοπή, με εξαίρεση το 1974. Από το 1961 ως το 1967 οι σύνεδροι διέμεναν σε αντίσκηνα. Από το 1967 άρχισε σταδιακά η ανέγερση των κτιρίων που ολοκληρώθηκε το 1981. Σήμερα η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία έχει δυνατότητα φιλοξενίας τριακοσίων περίπου ατόμων που μοιράζονται σε 23 μονόκλινα δωμάτια, σε 74 δίκλινα και 15 κοιτώνες των έξι ή οκτώ ατόμων. Έχει ακόμα κτιριακό συγκρότημα διοικήσεως στο οποίο στεγάζονται: η βιβλιοθήκη με 5000 περίπου βιβλία, συγκρότημα εστιατορίου και αίθουσα διαλέξεων για 350 άτομα, με εγκαταστάσεις αυτόματης μετάφρασης σε τρεις γλώσσες. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις της περιλαμβάνουν: στίβο 250 μέτρων, γήπεδο ποδοσφαίρου, κολυμβητήριο 25 μέτρων, δυο γήπεδα καλαθοσφαίρας και δυο γήπεδα πετόσφαιρας. Στις συνόδους της Ακαδημίας από το 1961 μέχρι σήμερα έχουν μετάσχει πάνω από 11,000 άτομα προερχόμενα από 90 περίπου διαφορετικές χώρες. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι με την υποβοήθηση και καθοδήγηση της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας έχουν ιδρυθεί τα τελευταία χρόνια 35 Εθνικές Ολυμπιακές Ακαδημίες και είναι υπό ίδρυση άλλες 14.

Στο χαιρετισμό που απηύθυνε πέρυσι ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, J.A. Samaranch, με την ευκαιρία του εορτασμού της 25ης επετείου της ιδρύσεως της Ακαδημίας, τη χαρακτήρισε ως ένα σύμβολο ενότητας και φιλίας μεταξύ των Ηπείρων και των ανθρώπων και ως τον προνομιούχο δεσμό που ενώνει το παρελθόν με το παρόν, την παράδοση με το σύγχρονο, την αρχαία Ελλάδα με τον 20ό αιώνα.

Η Ολυμπιακή ιδεολογία με τους υψηλούς και αιώνιους πνευματικούς σκοπούς της δίδαξε στον κόσμο την ευγενή άμιλλα, το αίσθημα του τιμίως αγωνιζέσθαι, την αλληλοεκτίμηση και τον αλληλοσεβασμό που όλα αυτά αποτελούν σταθερό παράγοντα για την ειρηνική συμβίωση των λαών. Ζούμε δυστυχώς σήμερα σ' έναν αρρωστημένο κόσμο από τον οποίο έχουν χαθεί τα αισθήματα αυτά που κατά βάθος εκτιμώνται από το μεγαλύτερο ποσοστό της ανθρωπότητας όλων των τάξεων και όλων των φυλών.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1908 στο Λονδίνο σε κάποια τελετή που έγινε προς τιμή των αθλητών στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Παύλου, ο Επίσκοπος Πενσυλβανίας είπε σε μια ομιλία του: «Το σημαντικό πράγμα σ' αυτές τις Ολυμπιάδες δεν είναι τόσο η νίκη όσο η συμμετοχή». Ο Coubertin συμπλήρωσε αργότερα το απόφθεγμα αυτό, προσθέτοντας: «Το σημαντικό πράγμα στη ζωή δεν είναι ο θρίαμβος αλλά ο αγώνας. Το ουσιαστικό δεν είναι το να νικήσει κανείς, αλλά να 'χει αγωνισθεί σωστά».

Με τις μικρές δυνάμεις μας πρέπει να συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για μια μεγαλύτερη κατανόηση και προσέγγιση μεταξύ όλων των λαών του κόσμου και για τη σφυρηλάτηση άρρηκτων δεσμών φιλίας που μόνο αυτοί μπορούν να φέρουν την πολυπόθητη ειρήνη σ' αυτόν τον ταραχώδη κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε. Με αυτή την ελπίδα και μ' αυτό το όραμα, απευθύνω γι' άλλη μια φορά στην Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή και στη νεογέννητη Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία της Κύπρου τα εγκάρδια συγχαρητήριά μας, καθώς και τις πιο θερμές, ειλικρινείς και αδελφικές ευχές μας για την ευόδωση του μεγάλου έργου που ξεκινούν και στο οποίο έχουν πάντοτε την αμέριστη υποστήριξη μας.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού χαιρετίζει την εκδήλωση και εγκαθιδρύει την Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου.

Ίερεία έτοιμη για την Αφή του Βωμού.

Η εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας της Κύπρου από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού.

**Ο Πρόεδρος της Κυπριακής
Δημοκρατίας κ. Σπύρος
Κυπριανού, εγκαθιδρύοντας
την Εθνική Ολυμπιακή
Ακαδημία της Κύπρου, είπε
τα ακόλουθα:**

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά γιατί μου δίνεται σήμερα η ευκαιρία να παραστώ στην τελετή της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και να κηρύξω την έναρξη λειτουργίας της.

Προς την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή απευθύνω τα θερμά συγχαρητήριά μου για την πρωτοβουλία που ανέλαβε να προωθήσει την ίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. Ευχαριστίες και εκτίμηση εκφράζω προς τη Διεθνή Ολυμπιακή Ακαδημία, για την όλη συμβολή και βοήθειά της στην πραγμάτωση της ωραίας αυτής ιδέας.

Με την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας, η Κύπρος αναλαμβάνει, πάνω σε πιο συστηματική και μεθοδική βάση, την υψηλή αποστολή της καλλιέργειας των ευγενών αρχών του Ολυμπισμού και της διάδοσης του Ολυμπιακού πνεύματος και των Ολυμπιακών ηθικών αξιών. Η ανάθεση και ανάληψη της αποστολής αυτής αποτελεί για την Κύπρο ιδιαίτερη τιμή και ευθύνη, αλλά και επαναβεβαιώνει τη συνετή παραδοσιακή προσήλωση του λαού μας στα πανανθρώπινα ιδεώδη και στις άφθαρτες αξίες και αρετές που υπηρετούν και προάγουν οι Ολυμπιακοί αγώνες.

Των Ολυμπιακών αγώνων και του Ολυμπιακού πνεύματος γενέτειρα υπήρξε η αρχαία Ελλάδα. Στη νεότερη Ελλάδα αναβίωσαν οι Ολυμπιακοί αγώνες, τον περασμένο αιώνα. Και στη σύγχρονη Ελλάδα θα πρέπει να διεξαχθούν οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1996, 100 ακριβώς χρόνια ύστερα από την αναβίωσή τους. Και θέλω να διαβεβαιώσω ότι προς το σκοπό αυτό η Κύπρος θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια.

Στο σημερινό αλληλοεξαρτώμενο αλλά και αντιμαχόμενο κόσμο, η ιερή φλόγα της αρχαίας Ολυμπίας, άσβεστη μέσα στους αιώνες και στην ιστορία, φωτίζει το νου και το δρόμο των ανθρώπων και θερμαίνει τις ελπίδες της ανθρωπότητας για ένα καλύτερο μέλλον. Ο Ολυμπισμός ταυτίζεται με την ευρύτερη έννοια της παιδείας, καθώς προάγει την αρμονική ανάπτυξη των σωματικών και πνευματικών αρετών και προωθεί τη διάδοση και επικράτηση των αρχών της συναδέλφωσης, της φιλίας, της ευγενούς άμιλλας και της ειρηνικής συνύπαρξης λαών και εθνών. Η Ολυμπία ανακηρύσσεται πνευματική πρωτεύουσα του κόσμου και το Ολυμπιακό πνεύμα αναδεικνύεται ο κοινός συνεκτικός δεσμός όλων των ανθρώπων του κόσμου, στην κοινή προσπάθειά τους για ειρήνη και ηθική ανύψωση, για δημιουργία και καθολική πρόοδο.

Στις τραγικές και κρίσιμες ώρες που για δεκατρία ολόκληρα χρόνια διέρχεται ο Κυπριακός Ελληνισμός, το Ολυμπιακό πνεύμα και τα Ολυμπιακά ιδεώδη ενισχύουν την πίστη μας στον αγώνα για τις πιο μεγάλες αξίες της ζωής, την ελευθερία, τη δικαιοσύνη και την ειρήνη, για όλο το λαό μας και για ολόκληρο τον τόπο μας.

Θέλω με την ευκαιρία αυτή να διαβεβαιώσω για άλλη μια φορά, ότι τόσο η Κυβέρνηση όσο και εγώ προσωπικά θα συνεχίσουμε την προσφορά και τις έντονες προσπάθειές μας για την περαιτέρω εξύψωση του κυπριακού αθλητισμού και για τη διάδοση των υψηλών αρχών και ευγενών αξιών του Ολυμπισμού.

Με τις σκέψεις αυτές χαιρετίζω την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και κηρύττω την έναρξη της λειτουργίας της. Καλωσορίζω στην Κύπρο τον Πρόεδρο της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ. Νίκο Φιλάρετο, τον Κοσμήτορα της Ακαδημίας κ. Όττο Σίμιτσεκ και τον Πρόεδρο της Ολυμπιακής Επιτροπής Ελλάδας κ. Λάμπη Νικολάου. Απευθύνω προς όλους σας τον εγκάρδιο χαιρετισμό μου και εύχομαι ευόδωση του έργου και της αποστολής της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Δ.Σ. της ΚΟΕ νιώθει την υποχρέωση να ευχαριστήσει θερμά όλους όσους εργάστηκαν σκληρά, είτε σαν άτομα είτε σαν μέλη οργανωμένων επιτροπών για την επιτυχία της εγκαθίδρυσης της Ολυμπιακής Εθνικής Ακαδημίας Κύπρου.

Το Δ.Σ. της ΚΟΕ ευχαριστεί θερμά όλους όσους με την παρουσία τους τίμησαν την εκδήλωση της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού.

Οφειλόμενο χρέος και στους αθλητικούς συντάκτες που έδωσαν την απαραίτητη προβολή και έμφαση στη λαμπρή εκδήλωση που τίμησαν με την παρουσία τους παράγοντες του Ελλαδικού Αθλητισμού όπως οι κ.κ. Ν. Φιλάρετος, Λάμπης Νικολάου και Πέτρος Λινάρδος.

Παραθέτουμε πιο κάτω τα μέλη των διαφόρων επιτροπών που συστάθηκαν για την εκδήλωση της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου.

ΕΦΟΡΕΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Επίτιμος Πρόεδρος : ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Πρόεδρος : ΚΙΚΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΕ

Μέλη : ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΤΑΛΙΩΤΗΣ
ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΜΑΡΙΟΣ ΤΡΙΤΟΦΙΔΗΣ
ΤΙΤΟΣ ΦΑΝΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ

Κοσμητορας : ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΕΛΕΤΗΣ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗΣ

Πρόεδρος : ΦΙΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΗΡΩ ΜΙΤΣΙΔΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΝΤΙΝΟΣ ΠΑΥΛΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΛΟΥΚΗΣ ΤΕΡΕΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΥ

ΚΑΛΛΗ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ
ΕΛΕΝΑ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΗΡΩ ΜΙΤΣΙΔΟΥ
ΚΑΛΛΗ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ
ΕΛΕΝΑ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΛΟΥΚΗΣ ΤΕΡΕΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόεδρος : ΚΙΚΗΣ Ν. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Γενικός Γραμματέας : ΙΩΣΗΦ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ

Ταμίας : ΦΙΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Μέλη : ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΛΙΔΗΣ
ΣΦΟΡΝΗΣ ΣΦΟΡΝΙΟΥ
ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Τεχνικός Σύμβουλος : ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΥ
ΗΡΩ ΜΙΤΣΙΔΟΥ
ΝΤΙΝΟΣ ΠΑΥΛΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Το τελετουργικό μέρος της τελετής εγκαθίδρυσης επιμελήθηκε: Ο ΚΥΡΟΣ ΡΩΣΣΙΔΗΣ

Τη διαρρύθμιση της αίθουσας ανέλαβε: Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΤΗΣ

Μουσική επένδυση : ΝΑΣΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Απαγγελίες : ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΩΡΗΣ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΥΑΪΜΗΣ
ΑΝΝΙΤΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ-ΚΥΡΙΑΖΗ

Συντονιστής : ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΕΚΛΑΣ

Συμμετέσχε : Η ΧΟΡΩΔΙΑ «ΑΡΗ» ΛΕΜΕΣΟΥ
ΥΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ ΜΙΤΕΛΛΑ

Η τελετή της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, άρχισε με εισαγωγή του κ. Γιάννη Καρεκλά. Η εισαγωγή ήταν η ακόλουθη:

Εδώ

σε τούτη την παρθενική μήτρα της Ολυμπίας που δεν άλλαξε, δε μολεύτεκε, δε θα πεθάνει ποτέ,

Εδώ θα ξαναγεννηθεί το φως.

Το φως του πνεύματος και του σώματος. Της ομορφιάς και του πνευματικού κάλλους, της άμιλλας της ευγενούς, της φιλοπατρίας. Πορεία χιλιάδων χρόνων. Με αρχή την Ολυμπία

Με συνέχεια την παγκοσμιότητα.

Το φως εκείνο, το πνεύμα του Ολυμπισμού και των Ολυμπιάδων, στέκει και σήμερα. και συνεπαίρνει και καθοδηγεί.

Και αυτός που χαρά τούλαχε καινούρια, βαθιαγαλλιάζοντας απ' τη μεγάλη την ελπίδα απάληψέ του, τώρα πετάει με γοργοπτερούγες αντρείες, με πιο ψηλή μέριμνα από του πλούτου τιμημένη. Ωδή γραμμένη από τον Πίνδαρο για το νικητή των αγώνων.

Και γίνεται στα χρόνια εκείνα τα δοξασμένα, ο νικητής ημίθεος. Και γίνεται ο μέγιστος κούρος,

το ίνδαλμα των υπολοίπων σε τελειότητα ήθους και σώματος. Το ιδανικό του καλού καθαθού στην υπέρτατη μορφή και έκφραση.

Αγώνες για επίδειξη της ανθρώπινης αρετής για προσφορά τιμής στο Θεό. Ο αθλητισμός, το ταιριαστό όργανο έκφρασης της ψυχής, βρίσκεται στην προστασία του Θεού-αθλητή και του σαγέτη Απόλλωνα. Και ήταν για τους Έλληνες, τους προγόνους μας, η χάρη και η ομορφιά, ένα ιδεώδες ζηλευτό, μια ανάγκη θρησκευτική. Μια έκφραση καθαρά Ελληνική.

Η Κύπρος δίνει το παρόν της. Η ιστορία μας η αρχαιολογία μας μιλούν ξεκάθαρα.

Ο ηθοποιός Γιώργος Λώρης

Οίδε ενίκων τον αγώνα των
χαρητησίων, σαλπιστής,
Μήνης απολλωνίου Αντιοχεύς
από Μαϊανόρου,
κήρυξ
Ζωίλος Ζωίλου Πάφιος.
Βαθειές οι ρίζες μας. Μακρά η παράδοσή
μας, Ελληνική. Ζυμωμένη με την ίδια γη,
την ίδια γλώσσα, την ίδια θρησκεία, την
ίδια συνείδηση. Μεταλαμπαδεύουμε εδώ
σήμερα το φως της Ολυμπίας.

Στο σημείο αυτό η χορωδία του Άρη
τραγουδά τον Ολυμπιακό Ύμνο για να συ-
νεχίσει πάλι η εντυπωσιακή εισαγωγή

Στρεφόμαστε πίσω. Μετρούμε το σήμερα.
Ανιχνεύουμε τις λεπτές χορδές του είναι
μας. Τις Απολλώνιες αρετές μας. Και ανα-
νεώνουμε τον όρκο και επαναλαμβάνουμε
την προσευχή των αρχαίων Κυπρίων αθλη-
τών. Και καθορίζουμε την παραπέρα πο-
ρεία μας.

Ακολουθεί στην συνέχεια η προσευχή Κυ-
πρίων αθλητών από τον ηθοποιό Γιώργο
Λώρη.

**ΠΡΟΣΕΥΧΗ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ**

Φοΐβε, σ' έσένα ω πνεῦμα τῆς ζωῆς,
ἔμεις οἱ Κύπριοι, ἀρχαῖοι Ἀρκαδες
πού φύγαμε ἀπ' τὴν πλουτοθρόφα γῆς
τῆς Ἀρκαδίας κομίζοντας χιλιάδες
τῆς ἀπολλώνιες ἀρετές κι αὐτῆς
τῆς γῆς τῆς ἀξίας γίναμε ἀφεντάδες,

Δεόμαστε μὲ βλέμματα ἴλαρὰ
πάντα τὴ χώρα τούτη νὰ κοιτάξεις
καὶ μὲ τὰ βέλη σου τὰ καρπερὰ
τὰ στάρια καὶ τ' ἀμπέλια νὰ ὠριμάξεις
τῆς γέννης στὰ κοπάδια τὰ ἱερά,
γεμὰτα ὑγεία, νὰ τῆς χιλιάξεις.

Μ' ἀδερφικά καράβια τοὺς γιαλοὺς
κάνε παντοτινὰ ν' ἀσπρολογοῦνε
κι ἀπ' τῶν βουνῶν τοὺς μητρικοὺς μαστοὺς
τὰ καθαρὰ νερὰ ν' ἀχολογοῦνε
καὶ στὶς κορφές καὶ τοὺς βαθυοὺς δρυμοὺς
δέντρα λεβέντικα νὰ κελαηδοῦνε.

Δόσε στερνὰ σ' ἔμᾱς τῆς μακρυνῆς
πατρίδας μας ἡ μνήμη πάντα ν' ἄρχει
καὶ νὰ ὀδηγᾷ τὰ βήματα στὴ γῆς
μὲ κάθε ὠραῖο καὶ μουσικὸ πού ὑπάρχει,
ὦ Ἀπόλλωνα, ἤλιε, ὦ πνεῦμα τῆς ζωῆς
καὶ τῆς γενιᾶς μας Κύριε καὶ μονάρχη.

ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

**Η εισαγωγή του κ. Γιάννη Καρεκλά συνεχι-
στηκε με τα εξής:**

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημο-
κρατίας, Μακαριώτατε,

«Από την αγάπη του ωραίου, ἔλεγε ο. Πλά-
των ἔρχεται κάθε τι το καλὸ στον ουρανὸ
καὶ τὴ γῆ» καὶ αὐτὴ ἡ αγάπη του ωραίου μό-
νο με τὴν ἐκπαίδευση μπορεῖ νὰ καλλιερ-
γηθεῖ, ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ὁποίας εἶναι
ἡ σωματικὴ ἀσκηση.

Ἡ ἐπίδοση στὴν ἀσκηση, τὴ μάθηση, τὴ
μουσικὴ, τὸ χορὸ, τὴν ὀμορφιά συναποτε-
λοῦσαν γιὰ τοὺς προγόνους μας τὴν ἰδέα

**Αθλητική
μυσταγωγία**

Δευτέρα 30 του Μάρτη 1987

Στις 7.05 μ.μ. σε μια κατάλληλα διαρ-
ρυθμισμένη αίθουσα στο Ξενοδοχείο
ΧΙΛΤΟΝ αρχίζει το λαμπρὸ τελετουρ-
γικὸ ἡ εισαγωγὴ τοῦ Γιάννη Καρεκλά,
ἡ εἶδος των Ἰερείων, ἡ Αφῆ του Βω-
μοῦ, ὁ Ολυμπιακὸς Ὑμνος, ἡ ἀπαγγελία
-Προσευχὴ Ἀρχαίων Κυπρίων
Αθλητῶν (Κύπρου Χρυσάνθη) ἀπὸ

τοὺς καλλιτέχνες Γιώργο Λώρη, Γιώργο
Μουσαῖμη καὶ Ἀννίτα Σαντοριναίου-
Κυριαζή, ἡ Μουσικὴ Ἐπένδυση τοῦ Νά-
σου Παναγιώτου ὅπως καὶ ἡ χορωδία
τοῦ ΑΡΗ Λεμεσοῦ ὑπὸ τὴ διεύθυνση
τοῦ Μαρίνου Μιτέλλα ἔδωσαν σ'
ὅλους τοὺς παρευρισκομένους τὴν ευ-
καιρία συμμετοχῆς σε μὴ ἱερὴ αθλητι-
κὴ μυσταγωγία.

Στὴ φωτογραφία μας -πάνω - ἡ στιγμὴ
τῆς Αφῆς τοῦ Βωμοῦ καὶ οἱ καλλιτέχνες
Ἀννίτα Σαντοριναίου-Κυριαζή - Γιώρ-
γος Μουσαῖμης - κάτω - ἐνῶ ἀπαγγέλλ-
ουν ποίημα.

και τη φιλοσοφία του «νους υγιής εν σώματι υγιεί».

Η σωστή καλλιέργεια του νου και του σώματος, η απελευθέρωση και απολύτρωση του ατόμου, η υπέρβαση και επικοινωνία του, συνέβαλαν στη δημιουργία του ιδεώδους της ελληνικής Αρετής η οποία μεγαλούργησε και σε καιρούς ειρηνικούς και σε καιρούς πολεμικούς. Όλες αυτές οι αρχές, οι αρετές εκφράζονται με τη σύγχρονη ονομασία και την έννοια του Ολυμπισμού. Το φως της Ολυμπίας, της ευγενούς άμιλλας, της ψυχικής ανάτασης, του ανθρωπισμού και της φιλοπατρίας αποτελούν για τη σημερινή γενιά της Κύπρου, του τόπου μας, φίλτρα ζωής φυσικής και εθνικής επιβίωσης.

Ο Δαρείος και ο Ξέρξης ποτέ δεν κατάλαβαν το μυστικό των Ελλήνων και δεν μπόρεσαν να συλλάβουν το γιατί, και πώς, όλη αυτή η επίδοση στην διανόηση, την άθληση και την ομορφιά σε καιρούς ειρήνης, έκανε τους Έλληνες να είναι διαρκώς έτοιμοι να διακριθούν και να λάμψουν, όταν το ζητούσε η πατρίδα, για να τιμήσουν το αγαθό της ελευθερίας της γης τους, που ποτέ δεν ξεχνούσαν, μέσα στα γυμνάσια, τις παλαίστρες, τα στάδια, στη καθημερινή τους ζωή.

«Οι δε χοροίς κάλλιστα θεούς τιμώνσιν, άριστοι εν πολέμω» έλεγε ο Σωκράτης.

Για μας σήμερα αυτή η υπόμνηση γίνεται καθοριστική. Η μύηση στις αρχές και αξίες του Ολυμπισμού στη σωστή τους διάσταση, είναι αναγκαία. Για να μεγαλουργήσουμε στη γη όπου θεσπιστήκαμε.

Τα γυμνάσια στη Σαλαμίνα, τους Σόλους, τη Λάπηθο, αποτελούν υπόμνηση του χρέους. Η μύηση στα ψηλά και ωραία της φυλής μας αρχή αναγέννησης και μεγαλουργίας. Σ' ένα τόπο ανθρώπινο, ειρηνικό.

Αυτοί είναι οι στόχοι της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας που εγκαθιδρύεται σήμερα.

ΦΩΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Το ποίημα του Τάκη Δόξα ΦΩΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ απάγγειλαν στίχο με στίχο, οι ηθοποιοί Γιώργος Μουαίμης και Αννίτα Σαντοριναίου-Κυριαζή. Το ποίημα είναι το ακόλουθο:

Απ' τα ποταμίσια χείλη του Αλφειού
απ' τον ασπρογάλανο κόρφο της Αρεθούσας

κι απ' τα πληγωμένα μάρμαρα
που φέγγει του Ίωνα και του Δωριέα η ψυχή

κι από τα κιονόκρανα
που δένει ο ήλιος τα κουρασμένα του άλογα,

απ' τα πλεγμένα δάχτυλα του πεύκου και
της δάφνης.

Εδώ,
Σε τούτη την παρθενική μήτρα της Ολυμπίας
που δεν άλλαξε δε μολεύτηκε δε θα πεθάνει ποτέ,
εδώ θα ξαναγεννηθεί το φως.

Σπίθα του Θεού
Κρυμμένη στη στάχτη της καρδιάς του
Κουμπερτέν
που θα τη θεριέψει με την ανάσα της
η Καλλιπάτειρα η Ελληνίδα μάνα
μάνα κάθε ανθρώπου.

Λαμπάδα

απ' το κερι του χρόνου και του μύθου
στιλπνό ειδώλο στιλπνός Χριστός
που μυρίζει μοσχολίβανο κι αίμα αθώου
ζώου,

το φως μεστό χρυσό σταφύλι
παραδομένο στα χέρια του Ερμή

Από δω θα φύγει ο Άγγελος
θα λύσει τα πέδιλά του τα σπηρούνια του
τα πάθη του
θα ρωτήσει ποιοι αγωνίστηκαν τελευταίοι
στο στάδιο
ποιοι πήραν τον κότινο απ' τους ευπατρί-
δες της νίκης

και θα τρέξει
Έξω απ' το ιερό στήθος της άλτης
έξω απ' την Ολυμπία και την Ελλάδα
σ' όλη τη γη σ' όλη τη θάλασσα

παντού όπου υπάρχει αγάπη
παντού όπου υπάρχει πόνος
παντού όπου υπάρχει υποκρισία
παντού όπου υπάρχει μίσος
παντού όπου υπάρχει φωτιά
στο χρυσάφι στη φτώχεια στα μέτωπα στη
ζωή στα νεκροταφεία
για να φέρει το μεγάλο μήνυμα...

Ερμή,
Μη σε τρομάζουν
οι θύελλες οι σαρκασμοί οι σκληρές μνήμες
οι απειλές

με τα βούκινα
οι πόλεμοι που ήρθαν ή που κονταροδεί-
χουν

Ερμή,
μη σε τρομάξουν οι άνθρωποι!
Μάζεψε κάτω απ' την σάλπιγγά σου τους
λαούς

όπου κι αν είναι όποιοι κι αν είναι
ήρωες νικημένοι κακούριοι σκίες κόκκαλα

και τάισέ τους με το σταφύλι σου
ρόγα τη ρόγα μέθυσε τους με την αγάπη
κι όπως θα γίνουν ξεγνιαστοί

κι ονειροπαρμένοι, όπως θα γυρίσουν πρώ-
τη φορά όλοι μαζί
να κοιτάξουν κατάματα τον ουρανό
σκύψε στην καρδιά τους και πες τους

Πες τους
να ξεκινήσουν όλοι για την Ολυμπία.
Χιλιάδες χιλιάδες χιλιάδες έφηβοι
σμάρια από κορμιά άσπρα μαύρα κίτρινα,

να πάνε να ξεπλυθούν κοντά στην παλαι-
στρα

απ' το χτες, απ' το σήμερα, απ' το αύριο,
ν' αλείψουν με λάδι την ψυχή και το νου
τους

κι ύστερα
να μπουν απ' την ορθάνοικτη πύλη στο
στάδιο
για να πολεμήσουν.

Όχι στη σφαγή και στην πυρκαγιά
όχι με το μαχαίρι και το σίδερο που καίει
όχι με τον ξολοθρεμό του ανθρώπου απ'
τον άνθρωπο
όχι για νέους νεκρούς σακάτηδες νέους
δυστυχημένους

μα για την πυγμή και το ακόντιο
για το πήδημα το δίσκο το δρόμο την πάλη

Για το τέθριππο
για την αρετή
δίπλα στον Κάστορα ή τον Αντίπατρο
το Διαγόρα ή τον Αλκιβιάδη

που θα σμίξει τον αρχαίο κόσμο με τον τω-
ρινό
με τον αυριανό με τον αιώνιο

και θα νικήσει τον Άρη άλλη μια φορά
την τελευταία.

Πέρα στο ξέφωτο η Ολυμπία
ξάγρυπνη μερόνυχτα πλέκει για τον καθένα
τους

κι απόνα στεφάνι αγριλιά
Ελληνικής ειρήνης

ειρήνης όλου του κόσμου

TAKH ΔΟΞΑ

Ο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

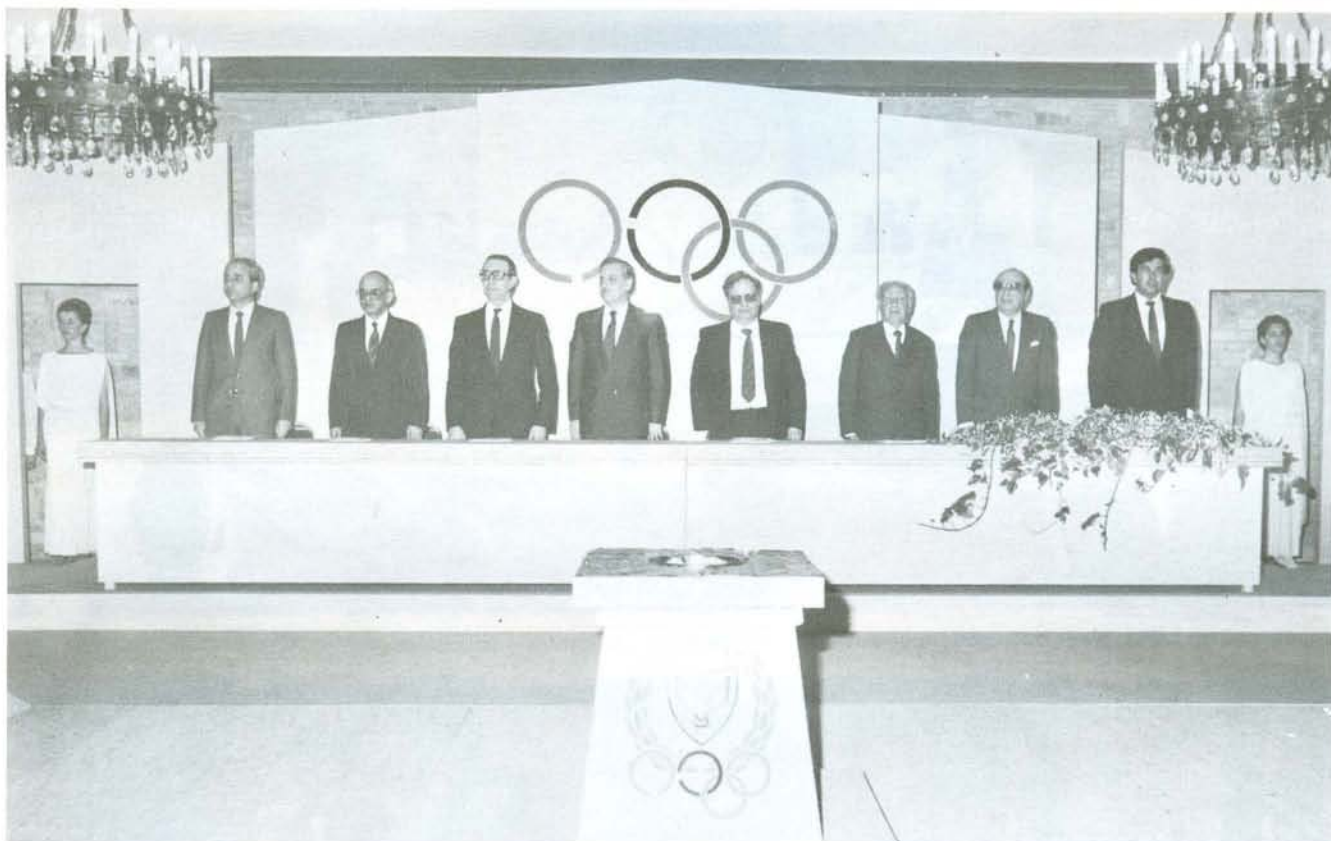
Αρχαίο Πνεύμ' αθάνατο, αγνέ πατέρα,
του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού
κατέβα, φανερώσου κι άστραψ' εδώ πέρα
στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού.

Στο δρόμο και στο πάλαιμα και στο λιθάρι
στην ευγενών Αγώνων λάμψε την ορμή,
και με τ' αμάρντο στεφάνωσε κλωνάρι,
και σιδερένιο πλάσε κι άξιο το κορμί

Κάμποι, βουνά και πέλαγα φέγγουν μαζί
σου
σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας ναός
και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σου,
Αρχαίο Πνεύμ' αθάνατο κάθε λαός

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Η εφορεία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. Από αριστερά προς τα δεξιά: Ανδρέας Φυλακτού, Κώστας Χατζηστεφάνου, Τίτος Φάνος, Κίκης Λαζαρίδης-Πρόεδρος, Ανδρέας Χριστοφίδης-Επίτιμος Πρόεδρος, Κλεάνθης Γεωργιάδης, Μάριος Τριτοφτίδης, Ανδρέας Αταλιώτης.

Αναμνηστική πλακέττα στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού δέχτηκε τον Πρόεδρο και τον Κοσμήτορα της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ.κ. Νίκο Φιλάρετο και Όττο Σιμίτσεκ, καθώς επίσης και τον Πρόεδρο της Ολυμπιακής Επιτροπής Ελλάδας κ. Λάμπη Νικολάου. Τους κ.κ. Φιλάρετο, Σιμίτσεκ και Νικολάου συνόδευσε στο Προεδρικό Μέγαρο ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής κ. Κίκης Λαζαρίδης, ο οποίος με την ευκαιρία της εθιμοτυπικής αυτής επίσκεψης, πρόσφερε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναμνηστική πλάκα με το έμβλημα της Ολυμπιακής Εθνικής Ακαδημίας Κύπρου. Στη συνάντηση παρευρίσκeto και ο Υπουργός Παιδείας κ. Ανδρέας Χριστοφίδης, που είναι επίτιμος Πρόεδρος της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. Στη φωτογραφία μας ο κ. Κίκης Λαζαρίδης ενώ απονέμει την αναμνηστική πλακέττα στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού.

Ο πρόεδρος της ΚΟΕ κ. Κίκης Λαζαρίδης προσφωνεί την εκδήλωση.

Μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΚΟΕ στην τελετή εγκαθίδρυσης. Από αριστερά: Νίκος Μαρκουλίδης, Ιωσήφ Χατζηιωσήφ, Φίλιος Χριστοδούλου, Ανδρέας Σταύρου, Σωφρόνης Σωφρονίου.

Υπουργοί, Βουλευτές, ξένοι διπλωμάτες, αθλητικοί παράγοντες, δημοσιογράφοι και πολλοί επίσημοι παρακολούθησαν την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου.

Η χορωδία του Άρη Λεμεσού υπό τη διεύθυνση του Μαρίνου Μιτέλλα.

Ο Διευθυντής της ΚΟΕ και Κοσμήτορας της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας της Κύπρου κ. Ντίνος Μιχαηλίδης αριστερά, μαζί με τους κ.κ. Ζαχαρία Κυριάκου-πρόεδρο της ΕΑΚ, Πέτρο Λινάρδο-πρόεδρο του ΠΣΑΤ και Πάμπο Κουκουλαρίδη δεξιά, Γ.Δ. του ΚΟΑ.

Με τον Εθνικό Ύμνο έληξε η όλη τελετή της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. Ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, που τίμησε την εκδήλωση με την παρουσία του, μαζί με τον κύριο και την κυρία Κυπριανού.

Σχόλια από τον Κυπριακό και Ελλαδικό Τύπο για την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου.

«Η σημερινή μέρα, κατά την οποία τίθεται σε λειτουργία στον τόπο μας Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία, είναι ο...

Έκφραση

αγωνιστικότητας

Η λειτουργία και στην Κύπρο Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας, που η εγκαθίδρυσή της έγινε, μέσα σε πλαίσια επιθετικής τελετής, στη Λευκωσία από τον πρόεδρο (έγθερμο φιλάθλο) της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανό είναι γεγονός μεζίζονας σημασίας. Ξεπερνά τα όρια μιας εκδήλωσης Ολυμπιασμού και καθίσταται τη λαυγής φάρος εθνικής αγωνιστικότητας, αθλητικής προόδου και πολιτιστικής φιλο-είας ο ένας σκληρά δοκιμαζόμενο χώρο.

Είναι αλήθεια ότι απέναντι στο έγχρες, ο δόξας ο ένας σκληρά δοκιμαζόμενο χώρο διακρίσεις όπως αυτές που συνθέτει το πνεύμα της Ολυμπίας. Έχουμε όμως χρέος όλοι όσοι πιστεύουμε στην αξία του να μοχθήσουμε σκληρά ώστε να το επιθά-λουμε, για να δη-θέσεις που θα ε-των ποικίλων ει-τους εξάλλειψη.

Η θαυμάσια τελετή της εγκαθίδρυσης

Στην θαυμάσια διακοσμη-νη μεγάλη αίθουσα του ξενο-δοχείου της Λευκωσίας Χίλ-τον, έγινε η τελετή της εγκα-θίδρυσης (30.3.87) μ' επιθετι-κότητα και πνευματική ανάτα-ση. Είχε τοποθετηθεί θωμός που άναψε από ιέρεια η Ολυ-μπιακή φλόγα και η εξαίρετη χορωδία του Άρη Λεμεσού που αριθμεί ζωή 50 χρόνων, έδωσε υψηλής ποιότητας δείγματα της τέχνης της. Στην τελετή παρέστησαν ο πρόε-δρος της Κυπριακής Δημοκρα-τίας, το υπουργικό συμβούλιο, πλήθος επισήμων και από την ελληνική πλευρά ο πρόεδρος της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων Λάμπης Νικολάου, ο πρόεδρος και ο κοσμήτορας της ΔΟΕ Νίκος Φιλάρετος και Ότο Σίμιτσεκ και ο πρόεδρος του ΠΣΑΤ Π. Λινάρδος.

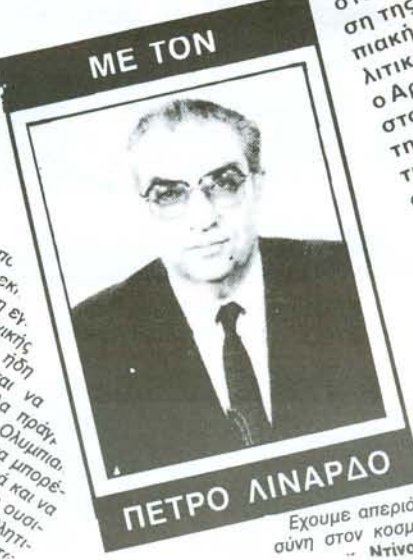
ΠΕΡΑ λοιπόν που σημείωσε η εκ-παιδευτική Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας που ήδη λειτουργεί σε αστά και να κατα το πρόσω του αθλητι-κού μέγαν και διοικούντι...

Ο ρόλος της διεθνούς Ακαδημίας

Ο πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας Νίκος Φιλάρετος ο ένας εξαίρετης προσωπικότητας κείμενο ανέλυσε τη ρώση της από το 1961 Ακαδημίας στα 26 χρόνια και οι σύνεδροι έμναν σε αντίσκηνα μέχρι σήμερα που έχει καταστεί κέντρο και συμ-...

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΘΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Με ιδιαίτερη λαμπρό-τητα, έγινε χθες βράδυ στο Χίλτον η εγκαθίδρυ-ση της Κυπριακής Ολυμ-πιακής Ακαδημίας. Η πο-λιτική ηγεσία του τόπου, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσό-στομος κι επίσημοι από την Ελλάδα, τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση, η οποία άρ-χισε γύρω στις 7 το βρά-δυ, με την είσοδο των Ιε-ρειων και την αφή του βωμού. Ακολούθησε η απαγγελία του Ολυμπια-κού Ύμνου και η προ-σευχή των Κυπρίων αθλητών, που έγραψε ο Χρυσόστομος.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟ ΛΙΝΑΡΔΟ

Έχουμε απεριόριστη εμπιστο-σύνη στον κοσμήτορα της Ακαδημίας Ντίνο Μιχαηλίδη...

Με λα... η εγκ... της Ολ...

ΜΕ ΚΑΘΕ λαμπρό-τητα η εγκαθίδρυση της Την τελετή τίμησε Δημοκρατίας κ. Σπύρο διπλωμάτες, ελλαδίτες άλλοι επίσημοι. Η πιο συγκλονισ-δος των ιερών. Στη συνέχεια με-νια του Ολυμπιακού νοι είδαν τα διάφορα μας να παρελαύνει Η όλη εκδήλω-Περισσότερες

Σημαντικό ορόσημο η Ολυμπιακή Ακαδημία τονίζει ο Πέτρος Λινάρδος

Μ Ε ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ικανο-ποίησης αλλά και εν-θουσιασμού μίλησαν οι κ.κ. Ν. Φιλάρετος, Ότο Σίμιτσεκ, Λάμπης Νικολάου και Πέτρος Λινάρδος μετά την τελετή της εγκαθίδρυσης της Ολυμπιακής Ακαδημίας της Κύπρου, χαρα-κτηρίζοντας την όλη εκδήλωση σαν μοναδική στο είδος της. Μάλιστα ο πρόεδρος του Πα-νελληνίου Συνδέσμου Αθλητι-κού Τύπου της Ελλάδας κ. Πέ-τρος Λινάρδος αναχωρώντας για την Ελλάδα, μας άφησε το πιο κάτω σημείωμα με παρά-

κλση να δοθεί στον Κυπριακό Τύπο. «Ακόμα ένα δείγμα της ανέν-δοτης αποφασιστικότητας του λαού της Κύπρου για εθνική επιβίωση και ηθική καταξίωση είναι η δημιουργία της Ολυμπιακής Ακαδημίας. Με στόχους υψηλούς και φι-λοδοξίες ωραίες η όλη προσπά-θεια τείνει στη δικαίωση μιας

πολιτιστικής αθλητικής επιτα-γής. Και στην επιβλητική τελε-τή της εγκαθίδρυσης οι μεσοί λόγοι του προέδρου της Δημο-κρατίας της Κύπρου — που πρόβαδίζει κατά τον πιο παρα-δειγματικό τρόπο σε κάθε έργο αθλητικής δημιουργίας— του προέδρου της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής και της Ολυμπιακής Ακαδημίας, του

Υπουργού Παιδείας Κύπρου και του προέδρου της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ.κ. Κυπριανού, Λαζαρίδη, Χρι-στοφίδη και Φιλάρετου, είχαν την καλή τύχη να πλαισιωθούν από τον οπτικό σπόχο της αρχαίας αθλητικής παράδοσης (Βωμός, Ιέρειες, κλπ.) την εκρηκτική ηχητική μουσική συνδρομή, την άσφογη λειτουρ-

γικότητα της θαυμά-σίας του Άρη Λεμο-ποιητικό λόγο του Πα-Δόξα και Κύπρου Χρ... Ένα σύνολο που έ-τρο αυτής της νέας ε-της Κύπρου, συνδυ-ήθος και το ύφος ενά-κού ορόσημου όπι-Εθνική Ολυμπιακή της Κύπρου.

ου Τύπου

... μια μεστή νοημάτων και εύσημών ομιλία ο πρόεδρος της Ολυμπιακής Επιτροπής ανέπτυξε την πρωτοβουλία να διορίσει...

ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΧΙΛΤΟΝ» ΔΕ Η ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΔΗΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ακρότητα Ακαδημίας

... έγινε πες στο ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου. με την παρουσία τους ο πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής, ο υπουργός, βουλευτές, ξένοι παράγοντες, του αθλητισμού καθώς και...

... ομολογημένη στιγμή ήταν η εισο...

... τις προσφωνήσεις έγιναν και τα εγκαίνια του Μουσείου Κύπρου όπου οι παρεννοσκομ...

Ακαδημία

... Δίκαιος έπαινος και για το συναρπαστικό υλικό του Ολυμπιακού Μουσείου, κατάκτηση επίπονης και επίμαχης προσπάθειας του Ανδρέα Χατζηβασιλείου.

... Είναι επίσης επιβεβλημένη η αναφορά στον Ντίνο Μιχαηλίδη, Κοσμητόρα της Ακαδημίας και το μόχθο που κατέβαλε στον κείμενο Οργανωτικό τμήμα. Όλοι εμείς που ζήσαμε τον όμορφο βραδιά της 30ής του Μάρτη, ζήσαμε και το «θέλω» για πρόοδο και δράση της ίδιας της Κύπρου.

... ΑΖΑΡΙΔΗΣ
... πρόεδρος της ΚΟΕ κ.
... Λαζαρίδης στην ομιλία του...

Αλλά ιδιαίτερες ευχαριστίες θα πρέπει να απευθύνουμε, στον Όττο Σμιτσεκ ο οποίος βοήθησε με ενθουσιασμό, και με την πείρα που διαθέτει, στη δημιουργία της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας που δικαίωμα μας κάνει να νιώθουμε αυτή τη στιγμή περήφανοι.

Η εγκαθίδρυση της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας έγινε προχτές κι από εδώ και πέρα, νέοι ορίζοντες ανοίγονται για την αθλητική Κύπρο, όσον αφορά την πλατύτερη διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας.

«Δύσκολο έργο που δημιουργεί όμως ανάταση ψυχής και που είμαι βέβαιος πως οι υπεύθυνοι της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής θα αντιμετωπίσουν με τιμή, ενθουσιασμό και θαριά αίσθηση των ευθύνων τους έναντι της πατρίδας της χώρας τους».

... καν πολύτιμα ντοκουμέντα που έχει συγκεντρώσει με πομπή και επίσημο προσήλωση για το Ολυμπιακό Μουσείο της Κύπρου ο Ανδρέας Χατζηβασιλείου, ο Διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και καθηγητής φυσικής Αγωγής στο Ορεινό και ανήκει ανεπιφύλακτος στην ομάδα που ψυχρή της οργανωτικής διαδικασίας για την εγκαθίδρυση της Ακαδημίας ήταν ο Ντίνος Μιχαηλίδης, παλαιός πρωταθλητής των 800 μ. και σήμερα κοσμητόρας της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και τεχνικός σύμβουλος της Ολυμπιακής Επιτροπής Κύπρου.

Η τελετή της εγκαθίδρυσης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας, άρχισε με ένα μικρό αλλά επιβλητικό τελετουργικό πρόγραμμα, το οποίο περιελάμβανε την ανάγνωση της δήλωσης της Ακαδημίας, η οποία αναφέρεται στην αποστολή της Ακαδημίας να εκπαιδεύσει και να παρακολουθήσει τους αθλητές της Ολυμπιακής Ακαδημίας, πιστεύοντας ότι θα μπορούσαμε να πλύνουμε το πρόσωπο μας με το νερό της γνώσης, να ανοίξουν τα μάτια μας να μπορούσαμε να δούμε το πραγματικό φως της Ολυμπιακής...

Μέσα σε μια θαυμάσια ατμόσφαιρα έγινε προχτές από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού, η εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, που αποτελεί το σημαντικότερο σταθμό του Κυπριακού αθλητισμού.

Γιατί, όπως και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τόνισε στην ομιλία του,

«Με την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας, η Κύπρος αναλαμβάνει, πάνω σε πιο συστηματική και μεθοδική βάση, την υψηλή αποστολή της καλλιέργειας των ευγενών αρχών του Ολυμπισμού και της διάδοσης του Ολυμπιακού πνεύματος και των Ολυμπιακών ηθικών αξιών. Η ανάθεση και ανάληψη της αποστολής αυτής αποτελεί για την Κύπρο ιδιαίτερη τιμή και ευθύνη, αλλά και επαναβεβαίωση της συνεπής παραδοσιακής προσηλυση του λαού μας στα πανανθρώπινα ιδεώδη και στις άφθαρτες αξίες και αρετές που υπηρετούν και προάγουν οι Ολυμπιακοί αγώνες».

Ήταν μεγάλη λοιπόν, η προχτεσινή μέρα για την αθλητική Κύπρο, αφού, συγκαταλεγόμαστε πλέον ανάμεσα σ' εκείνες τις λιγότερες - χώρες, οι οποίες έχουν αναλάβει την καλλιέργεια και διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας.

Μπήκαν τα θεμέλια και η εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας είναι γεγονός. Από εδώ και πέρα εκείνο που χρειάζεται, είναι δουλειά. Πολύ δουλειά. Όσο να επιτευχθούν οι στόχοι της Ολυμπιακής Ακαδημίας και συγχρόνως, να διακλιώσουμε πέρα για πέρα τη Διεθνή Ολυμπιακή Ακαδημία που μας εμπιστεύθηκε τη δημιουργία της δικής μας Ολυμπιακής Ακαδημίας, που αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Κύπρο.

Και στο δύσκολο έργο της, θα έχει τη συμπαράσταση όλων και της Κυβέρνησης όπως εμφαντικά τόνισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αναφέροντας στην ομιλία του:

«Θέλω με την ευκαιρία αυτή να διαβεβαιώσω για άλλη μια φορά, ότι η Κυβέρνηση όσο και εγώ προσωπικά θα συνεχίσουμε την προσφορά και τις έντονες προσπάθειές μας για την περαιτέρω εξύψωση του Κυπριακού αθλητισμού και για τη διάδοση των υψηλών και ευγενών αξιών του Ολυμπισμού».

Γιορτάζει λοιπόν, η αθλητική Κύπρος για την εγκαθίδρυση της Ολυμπιακής Ακαδημίας και αισθάνεται ιδιαίτερα περήφανη, για την τιμή που της έγινε.

Όμως, θα ήταν παράλειψη, αν δεν αναφέραμε στο σημείο αυτό, ότι για το μεγάλο επίτευγμα, συγχαρητήρια αξίζουν στον Πρόεδρο της ΚΟΕ κ. Κική Λαζαρίδη και τους συνεργάτες του, οι οποίοι είχαν την εμπνευση και έκαναν την εισήγηση για την δημιουργία της Κυπριακής Ολυμπιακής Ακαδημίας. Ιδέα που ενστερνίστηκε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ακολούθησε τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού, ο οποίος ανέπτυξε την πρωτοβουλία να διορίσει...

Το 1961 σηματοδότησε την έναρξη λειτουργίας της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας και με διάδοση της Ολυμπιακής Ιδέας...

... ιτικών εξαγωγικών του ο πολλαπλασιασμός αθλητών η παραμορφωτική ποσοτικοποίηση, ο ανο της τελεφαρμάκων, η ιξη της πολιτικής πρακτική αξία μειώσουν το

... α εξευρεθούν αλλά και εφαρμόσιμου, οι αγώνες στο ύπνο και αξία.

Μέσα στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, έγιναν από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρο Κυπριανού και τα εγκαινία του Ολυμπιακού Μουσείου Κύπρου.

Η δημιουργία Εθνικού Ολυμπιακού Μουσείου αποτελεί υλοποίηση διακαούς επιθυμίας αθλητικών παραγόντων του τόπου μας αλλά παράλληλα και προτροπή της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Μάλιστα ο ίδιος ο πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. κ. Χουάν Αντόνιο Σάμραντς κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην Κύπρο το 1982, διαβίβασε στους αξιωματούχους της ΚΟΕ την επιθυμία του για ίδρυση Ολυμπιακού Μουσείου.

Η αρχική σκέψη ήταν όπως στο Ολυμπιακό Μουσείο εκτεθούν αντικείμενα απόλυτα συνυφασμένα με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Τελικά επικράτησε η άποψη όπως στο Μουσείο εκτεθούν ενθυμήματα από ολόκληρη την Αθλητική Ιστορία της Κύπρου.

Μετά από σχετική ανακοίνωση της ΚΟΕ για εμπλουτισμό του Ολυμπιακού Μουσείου με εκθέματα, πολλοί αθλητές και παράγοντες του τόπου μας, ανταποκρίθηκαν με ζήλο. Το Ολυμπιακό Μουσείο της Κύπρου, έφορος του οποίου είναι ο κ. Ανδρέας Χατζηβασιλίου, θα στεγαστεί στον τέταρτο όροφο του οικήματος που στεγάζεται η ΚΟΕ, Ίωνος 20 Λευκωσία και σύντομα θα είναι ανοικτό για το κοινό. Βασικά το Ολυμπιακό Μουσείο περιλαμβάνει για την ώρα ενθυμήματα από συμμετοχές σε διάφορες αθλητικές διοργανώσεις του παρελθόντος και σ' αυτά απεικονίζεται η ιστορία του Κυπριακού Αθλητισμού.

Τα μέχρι στιγμής διάφορα εκθέματα και ενθυμήματα παραχώρησαν ή δάνεισαν προς την Εφορεία του Ολυμπιακού Μουσείου οι πιο κάτω:

ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ ΜΑΡΙΟΣ:

Ολυμπιακή δάδα και αναμνηστική φωτογραφία από την Ολυμπιακή Λαμπαδηφορία στην οποία πήρε μέρος σαν αθλητής το 1956.

ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ ΧΑΡΗΣ:

α) Τα δύο χρυσά του μετάλλια από ισάριθμες πρώτες νίκες σε Μεσογειακούς (67) και Βαλκανικούς Αγώνες κατάλληλα τοποθετημένα - καδρωμένα με πλούσιο φωτογραφικό υλικό από τους ίδιους αγώνες. Δημοσιεύματα αθλητικών και καθημερινών εφημερίδων για τη συμμετοχή του στην προολυμπιάδα του Μεξικού κατά την οποία ισοφόρισε τις πανελλήνιες επιδόσεις στα 100 και 200 μέτρα.

β) Ολυμπιακή δάδα του 1968 και αναμνηστικές φωτογραφίες από την τελετή αφής και μεταφοράς της Ολυμπιακής φλόγας από την Ολυμπία στην Αθήνα.

Ε γ κ α Ο λ υ μ π Μ ο υ σ

Όπως είναι γνωστό ο Χάρης Αϊβαλιώτης υπήρξε ο πρώτος λαμπαδηφόρος αθλητής στον οποίο η ιέρεια παρέδωσε το ιερό φως της Ολυμπίας.

γ) Διπλώματα και ένσημα του ΣΕΓΑΣ αναγνώρισης των αθλητικών του επιτευγμάτων στον Ελληνικό και διεθνή χώρο.

ΑΛΚΙΔΑΣ ΚΩΣΤΑΣ:

1. Πλούσιο φωτογραφικό υλικό.
2. Προσωπικές του ταυτότητες σαν ποδοσφαιριστή του Πεζοπορικού και κατόπιν της ΕΠΑ που δημιουργήθηκε το 1932 από τη συνένωση των ομάδων Πεζοπορικού Αμόλ (Ένωσης Πεζοπόρων - Αμόλ).

ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ:

Δεκαεννιά κύπελλα και δεκαοχτώ μετάλλια από ισάριθμες νίκες του σε Παγκύπριους και Πανελλήνιους αγώνες (πολυκίκης αθλητής των Πανελληνίων αγώνων το 1947).

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ ΗΒΗ:

Διπλώματα από νίκες της σε Πανελλήνιους Αγώνες.

ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ ΛΑΝΙΤΟΥ ΔΟΜΝΙΤΣΑ:

α) Μετάλλιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 1936.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού εγκαινιάζει το Κυπριακό Ολυμπιακό Μουσείο. Αριστερά η κα Ηρώ Μιτσιδου, μια από τις μεγάλες φυσιογνωμίες του Κλασσικού μας Αθλητισμού και δωρήτρια εκθεμάτων στο Μουσείο.

Ίνια ιακού είου

- β) Τη φόρμα με την οποία αγωνίστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου και του Λονδίνου (1948).
γ) Διπλώματα και τιμητικές διακρίσεις για τη βαρυσήμαντη προσφορά της στον Ελληνικό αθλητισμό.
δ) Φωτοτυπίες από αφιερώσεις του Κωστή Παλαμά, Ἄγγελου Βλάχου, Σκίπη, Αθηνάς Ταρσούλη κλπ.

ΚΟΝΙΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ:

Δυο κύπελλα, δεκαπέντε μετάλλια και φωτογραφικό υλικό από τη μακροχρόνια αθλητική του σταδιοδρομία σε Παναγροτικούς, Παγκύπριους και Πανελλήνιους Αγώνες.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ:

- α) Τρεις Ολυμπιακές δάδες από ισάριθμες συμμετοχές του (1960, 1964, 1968) στην Ολυμπιακή λαμπαδηφορία.
β) Τις αθλητικές του στολές και παπούτσια με τα οποία αγωνίστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1936 και 1948.
γ) Την αθλητική του στολή με την οποία αγωνίστηκε και κέρδισε το Διεθνές Μαραθώνιο της Βοστώνης το 1946.
δ) Διπλώματα και φωτογραφίες από τις νίκες του σε Παγκύπριους, Πανελλήνιους, Βαλκανικούς και Διεθνείς αγώνες.
ε) Τιμητικές διακρίσεις που του δόθηκαν από τον Κυβερνήτη της Πολιτείας Μασσαχουσέτης, την Ολυμπιακή Επιτροπή, το Βασίλειο Παύλο κλπ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Θ. ΝΙΚΟΣ:

- α) Επίχρυσο μετάλλιο από θαλάσσιους αγώνες του 1884.
β) Τέσσερα ασημένια μετάλλια από αγώνες του 1906, 1913, 1940.
γ) Ασημένια βασιλική αρραβώνα του 1940.

ΜΑΡΜΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Φωτογραφικό υλικό που αναφέρεται σε Κυπρίους αθλητές του 1926.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΚΙΚΗ ΑΓΝΗ:

- α) Τέσσερις μεταξένιες ελληνικές σημαίες από τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1906.
α) Προγράμματα Ολυμπιακών Αγώνων.
γ) Φυλλάδια από Ολυμπιακό Λεύκωμα του 1906.
δ) Φωτογραφικό υλικό από Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΟΣ:

Αναμνηστικό μετάλλιο από το Παγκόσμιο Συνέδριο χιονοδρόμων του 1973.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΚΟΚΟΣ:

- α) Εικοσιένα μετάλλια από τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1972, ένα μετάλλιο των Ολυμπιακών του 1976, τρία χάλκινα και τρία κανονικά γραμματόσημα των Ολυμπιακών Αγώνων του 1976.
β) Πέντε φύλλα γραμματοσήμων από τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1964, δώδεκα των Ολυμπιακών του Μεξικού και δύο αλπούμς με εκδόσεις των Ολυμπιακών γραμματοσήμων του Τόκιο.
γ) Αναμνηστικούς φακέλλους με γραμματόσημα και σφραγίδες Ολυμπιακών Αγώνων.
δ) Δύο αργυρά μετάλλια από νίκες του σε εφηβικούς και μαθητικούς αγώνες (1929).
ε) Προγράμματα και εισιτήρια Ολυμπιακών Αγώνων.
σθ) Αναμνηστικές κάρτες (3) Ολυμπιακών αγώνων του 1906.
ζ) Βιβλία των Ολυμπιακών του Τόκιο, Μονάχου και Σαππόρο.
η) Μετάλλιο από Κογκρέσο της ΦΙΦΑ.

ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΗΡΩ (ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΟΥ):

1. Δάδα της Ολυμπιάδας του 1936.
2. Τα επίσημα βιβλία των Ολυμπιακών Αγώνων του 1924, 1932 και 1960.

Η κα Μιμή Κυπριανού ενώ ζητά πληροφορίες για ένα από τα εκθέματα. Διακρίνεται δεξιά ο κ. Ανδρέας Χατζηβασιλείου, έφορος του Μουσείου.

Μια από τις μεγάλες μορφές του Κλασικού μας Αθλητισμού, ο Λυκούργος Αρχοντίδης, που δώρησε στο Ολυμπιακό Μουσείο δεκαεννιά κύπελλα και δεκαοχτώ μετάλλια από ισάριθμες νίκες του σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες, ενώ περιεργάζεται διάφορα εκθέματα του Ολυμπιακού Μουσείου.

3. Το Κύπελλο πολυνικείο των Πανελληνίων Αγώνων Γυναικών του 1948 με στεφάνι από την Ολυμπία.
4. Εικοσιεφτά μετάλλια από ισάριθμες νίκες της σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους αγώνες.
5. Διπλώματα από Παγκύπριους και Πανελλήνιους αγώνες, συγχαρητήρια τηλεγραφήματα, προγράμματα και εισιτήρια από Ολυμπιακούς Αγώνες.
6. Αθλητικές εκδόσεις, περιοδικά και εφημερίδες.

ΜΠΟΝΤΙΚΟΥΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ:

- α) Μετάλλιο των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων (1896.)
- β) Το μετάλλιο και αγωνιστική φωτογραφία του εκ των ιδρυτών του ΓΣΠ Θεοφάνη Θεοδότου από τη νίκη του στο δίζυγο κατά τους τρίτους Τοπικούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 1888.
- γ) Αυθεντική φωτογραφία των Ολυμπιακών αγώνων του 1896 από ασκήσεις γυμναστικής.
- δ) Δυο βιβλία «Τα 100 χρόνια του Ελληνικού αθλητισμού 1830-1930» και «Τα 75 χρόνια του Πανιωνίου Γυμναστικού Συλλόγου».
- ε) Πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ:

- α) Φωτογραφικό υλικό από Παγκύπριους, Πανελλήνιους και διεθνείς αγώνες (1922-25).
- β) Φωτοτυπίες διπλωμάτων από τη συμμετοχή του στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1924.
- γ) Διπλώματα από νικηφόρους αγώνες του σε Παγκύπριους, Πανιώνιους, Πανελλήνιους και διεθνείς αγώνες.

ΣΑΡΡΗΣ ΚΩΣΤΑΣ:

Δεκαεφτά τόμους παλαιών και σύγχρονων αθλητικών εκδόσεων.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΥΡΙΑΚΟΣ:

1. Δυο έπαθλα από ισάριθμες νίκες του σε διεθνείς αγώνες στη Βουλγαρία (1969) και Ισπανία (1970).
2. Φωτογραφίες από διάφορες συμμετοχές του σε αγώνες.

ΣΙΜΙΤΣΕΚ ΟΤΤΟ:

Μια τρίπτυχη φωτογραφία των Παγκυπρίων Αγώνων του 1911.

ΣΚΙΑΔΑΣ ΑΡΘΟΥΡΟΣ:

Δυο διπλώματα Παγκυπριονίκη στην αντισφαίριση (Διπλούς ανδρών 1938 και απλούς ανδρών 1945).

ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΧΡ. ΜΙΚΗΣ:

- α) Πέντε διπλώματα του αιμνηστού πατέρα του από πρώτες νί-

κες του σε Παναγιυπριακούς και Παγκύπριους αγώνες (1923-25) στο πένταθλο, ακοντισμό, ποδόσφαιρο και χόκεϊ.

- β) Το πολύτιμο αρχείο του θείου του Δημοσθένη Συμεωνίδη το οποίο περιλαμβάνει 99 ενθυμώματα μεταξύ των οποίων μετάλλια από τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1906, 1928, 1936, το μεταλλόσταυρο του φοίνικος που του απονεμήθηκε από το Βασίλειο, μετάλλια από νίκες του σε Παγκύπριους αγώνες (ξίφομαχία 1910), ταυτότητες, ένσημα, τιμητικές διακρίσεις, διαπιστευτήρια ολυμπιακών επιτροπών στους οποίους (1924-1980) υπήρξε συνεχώς μέλος της Ελληνικής Αποστολής κλπ.

ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ:

Ταυτότητες του ΓΣΠ και του ΣΕΓΑΣ, φωτογραφίες από νικηφόρους αγώνες του σε Βαλκανικούς, Πανελλήνιους και Παγκύπριους αγώνες.

Ο Συμεωνίδης υπήρξε κάτοχος της Πανελληνίας επίδοσης στο άλμα τριπλούν (14.64 μ.) και μέλος της προολυμπιακής ομάδας του 1936.

ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ:

- α) Χρυσό ένσημο του ΣΕΓΑΣ για τα πενήντάχρονα των Βαλκανικών αγώνων.
- β) Φωτογραφικό υλικό.
- γ) Διπλώματα από διεθνείς του νίκες.
- δ) Φωτοτυπίες εγγράφων και τιμητικών διακρίσεων.
- ε) Πρόσκληση για συνάντηση με το Βασίλειο μετά από νικητήριους αγώνες του στους Βαλκανικούς αγώνες.

ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ:

- α) Αναμνηστικό δίπλωμα, το κλειδί της Μόσχας, αγαλματίδιο της «ΜΙΣΙΑΣ», μετάλλιο από την αφή της Ολυμπιακής φλόγας και αναμνηστικό μετάλλιο από τους Ολυμπιακούς αγώνες της Μόσχας.
- β) Προγράμματα και εισιτήρια από Ολυμπιακούς αγώνες (1960, 72, 80).
- γ) Εκατό δεκαέξι μετάλλια (χάλκινα, αργυρά, χρυσά) από νίκες του σε Διεθνείς, Βαλκανικούς, Πανελλήνιους και Παγκύπριους αγώνες.
- δ) Τα Ολυμπιακά σήματα των Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών.
- ε) Εικοσιπέντε τόμους αθλητικών εκδόσεων.

ΧΡΙΣΤΟΥΔΗ Α. ΕΙΡΗΝΟΥ/ΛΑ:

Φωτογραφίες και άλλα ενθυμώματα των θείων της Μιλτιάδη (Πουαρών) και Ευριπίδη Θεοφανίδη από Παγκύπριες νίκες τους στο ποδόσφαιρο, χόκεϊ και αντισφαίριση.

Διάφορα καταστατικά Σωματείων και Συλλόγων.

Ο πρόεδρος της ΚΟΕ κ. Κίκης Λαζαρίδης και ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής για την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. Φίλιος Χριστοδούλου, συνοδεύουν στο Ολυμπιακό Μουσείο της Κύπρου, τον Μ. Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο.

Αϊβαλιώτης, Συμεωνίδης, Αρχοντίδης, Σίμιτσεκ, Παπαμιχαήλ και Λάμπης Νικολάου σε μια αναμνηστική φωτογραφία στην αίθουσα του Ολυμπιακού Μουσείου.

Ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος Ιακώβου μαζί με τους κ.κ. Κίκη Λαζαρίδη και Ιωσήφ Χατζηιωσήφ, ενώ περιεργάζεται εκθέματα του Ολυμπιακού Μουσείου.

Ο Θ. Θεοδότου, πρώτος νικητής στο Δίζυγο στην «Ολυμπιάδα» του 1888.

Το μετάλλιο του Θ. Θεοδότου που κέρδισε το 1888. Το δώρησε στο Ολυμπιακό Μουσείο της Κύπρου ο Δημήτρης Μποντικούλης.

Ο Ιωάννης Ταλιάνος. Πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1924.

Μερικά από τα εκθέματα που δώρησε ο Δημοσθένης Συμεωνίδης.

Εκθέματα Ολυμπιακού Μουσείου

Από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1948 που έγιναν στο Λονδίνο. Με την Εθνική Ελλάδα συμμετέσχαν οι Στέλιος Κυριακίδης, βος από δεξιά όρθιος, και η μόνη αθλήτρια Δομνίτσα Λανίτου Καβουνίδου.

Ο Στέλιος Κυριακίδης - τρίτος από δεξιά - στο Μαραθώνιο δρόμο των Ολυμπιακών Αγώνων του 1948.

Η ταυτότητα του Δημοσθένη Συμεωνίδη στους Ολυμπιακούς του 1948.

Διπλώμα των Πανελληνίων Αγώνων του 1925. Ανήκει στον Π. Αναστασιάδη του Γ.Σ. Ακακίου που πρώτευσε στο δρόμο 5.000 μ.

Αντώνης Παπαδόπουλος; Μετάλλια και διπλώματά του θα δοθούν στο Ολυμπιακό Μουσείο.

Δομνίτσα και Ισμήνη Λανίτου: Η Δομνίτσα (αριστερά) πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1936 στο Βερολίνο και 1948 στο Λονδίνο.

Αναστάσιος Ανδρέου: Συμμετέσχε στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 που έγιναν στην Αθήνα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ. ΤΗ. 22, 23, 24, 25 ΚΑΙ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1925

Διπλ. Αντασασιάδη Π. Τη. Γ.Σ. Ακακ.

ΝΙΚΗΡΑΝΤΙ ΝΙΚΗΝ

Επί το άριστον 5000 μ.

Α

Σύνοδος Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας

Οι εργασίες της Α' Συνόδου της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου άρχισαν στο Ξενοδοχείο Φιλοξενία στις 27 του Μάη και έληξαν στις 28.

Θα πρέπει να πούμε πως σύμφωνα με τις γενικές εκτιμήσεις, οι εργασίες της Α' Συνόδου σημείωσαν μεγάλη επιτυχία.

Πριν από τις ομιλίες, παραθέτουμε το τελετουργικό που άρχισε με χαιρετισμό του Προέδρου της ΚΟΕ κ. Κίκη Λαζαρίδη, του Γ.Δ. του ΚΟΑ κ. Χαράλαμπου Κουκουλαρίδη και συνεχίστηκε με την κήρυξη έναρξης των εργασιών της Α' Συνόδου από τον Επίτιμο Πρόεδρο της Εφορείας της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, Υπουργό Παιδείας κ. Ανδρέα Χριστοφίδη.

ΚΙΚΗΣ Ν. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Στη διάδοση των αρχών του Ολυμπισμού είναι αφιερωμένη η Α' Σύνοδος

Στην εισαγωγική του ομιλία ο κ. Κίκης Ν. Λαζαρίδης, είπε μεταξύ άλλων πως η Α' Σύνοδος είναι αφιερωμένη στη διάδοση των αρχών του Ολυμπισμού. Είπε συγκεκριμένα:

Η ίδρυση της Ακαδημίας υπήρξε ένας από τους βασικούς στόχους της ΚΟΕ. Είναι φυσικό επομένως η πρώτη σύνοδος της Ακαδημίας να μας γεμίζει αισθήματα χαράς και περηφάνειας.

Θεωρώ καθήκον μου στο σημείο αυτό να υπογραμμίσω τη συμπαράσταση που είχαμε σαν Ολυμπιακή Επιτροπή και να ευχαριστήσω όσους συνέβαλαν στην υλοποίηση της απόφασης για την ίδρυση της Ακαδημίας. Ο χρόνος δεν επιτρέπει ασφαλώς να αναφέρω ονομαστικώς όλους εκείνους οι οποίοι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχουν συνδράμει στην προσπάθειά μας. Γιατί είναι πολλοί — πάρα πολλοί. Όμως αισθάνομαι επιτακτική την ανάγκη να ξεχωρίσω μερικούς των

οποίων η συμβολή στην όλη μας προσπάθεια υπήρξε καθοριστικής σημασίας.

Πρώτος υιοθέτησε την ιδέα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο οποίος μας ενθάρρυνε να προχωρήσουμε στην υλοποίησή της και μας έκαμε την τιμή να απευθύνει χαιρετισμό στην τελετή εγκαθίδρυσής της. Πρόθυμος αποδέκτης της ιδέας ήταν ο Υπουργός Παιδείας ο οποίος μας παρέσχε και συνεχίζει να μας παρέχει ανεκτίμητη και ποικιλόμορφη βοήθεια. Στενός συνεργάτης και πολύτιμος συμπαράστατος ο ΚΟΑ και ιδιαίτερα ο Γενικός Διευθυντής κ. Χ. Κουκουλαρίδης. Βοήθεια και πολύτιμες συμβουλές μας παρέχει επίσης ο Κοσμήτωρ της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ. Όττο Σίμιτσεκ. Προς όλους αυτούς απευθύνω από μέρους τόσο της ΚΟΕ όσο και της Εφορείας της Ακαδημίας, θερμές ευχαριστίες.

Η Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου, όπως όλες οι Εθνικές Ακαδημίες, είναι ένα ίδρυμα διδακτικό ή πνευματικό, αν θέλετε, που έχει βασικό σκοπό την επιστημονική βελτίωση και τη διάδοση των αρχών του Ολυμπισμού.

Σ' αυτές ακριβώς τις αρχές, είναι ουσιαστικά αφιερωμένη αυτή η πρώτη σύνοδος.

Για να μιλήσουν στο Συνέδριο και να συζητήσουν το θέμα μαζί μας και να μας προσφέρουν τις πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες τους έχουμε την εξαιρετική τύχη να έχουμε μαζί μας σήμερα τους:

1. Όττο Σίμιτσεκ
2. Κλεάνθη Γεωργιάδη
2. Αντρέα Χατζηβασιλείου
4. Σταύρο Τζωρτζή
5. Κώστα Χατζηστεφάνου
6. Κλεάνθη Παλαιολόγο

Εκφράζω προς όλους την εκτίμηση και τις ευχαριστίες μου για την πρόθυμη ανταπόκρισή τους στην πρόσκλησή μας σ' αυτή την πρώτη σύνοδο της Ολυμπιακής Ακαδημίας. Και πρέπει να τονίσω, αυτή η πρώτη σύνοδος, δεν είναι απλώς μια σύνοδος. Είναι αποφασιστικής σημασίας για την όλη προσπάθεια που αναλαμβάνουμε γιατί η επιτυχία της, που για μένα υπό τα δεδομένα είναι εξασφαλισμένη, θα θέσει τα αναγκαία γερά θεμέλια πάνω στα οποία θα κτίσουμε με ασφάλεια.

Επιπρόσθετα, η παρουσία σκαπανέων του Ολυμπισμού, αυτών που ανέλυσαν μια ολόκληρη ζωή στην υπηρεσία, την προώθηση και τη διάδοση ότι πιο ωραίο υπάρχει στον κόσμο, του Ολυμπιακού ιδεώδους, του μεγάλου δασκάλου Κλεάνθη Κ. Παλαιολό-

επηρεάζουν αρνητικά τον Ολυμπισμό οφείλονται κυρίως στην παγκοσμιοποίηση του γεγονότος των Ολυμπιακών Αγώνων.

Η ανάγκη για εξυγίανση του θεσμού δημιούργησε τις Ολυμπιακές Ακαδημίες στις διάφορες χώρες που έχουν σαν κύριο σκοπό να συμβάλουν σωστά στην όλη Ολυμπιακή και αθλητική εκπαίδευση.

Ο ΚΟΑ, όπως είναι φυσικό ενεθάρρυνε την όλη δημιουργία και δραστηριοποίηση της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και εκφράζει δημοσίως τα συγχαρητήριά του στον Πρόεδρο της ΚΟΕ κ. Κίκη Λαζαρίδη, όπως και στο Διοικητικό Συμβούλιό του για την προσπάθεια που καταβάλλουν στην επιμόρφωση στελεχών γύρω από τη θεωρητική και πρακτική μορφή του αθλητισμού.

Πιστεύουμε ότι ο αθλητισμός, αγαπητοί μου, δεν είναι μια ασαφής έννοια αλλά πράξη και η πράξη θέλει γνώση, που επιτυγχάνεται με την επιμόρφωση και τη διδαχή. Η μελέτη των πηγών της ιστορίας της φυλής μας είναι αυτή που θα μας δώσει τη δυνατότητα να διδάξουμε σωστά σαν εκπαιδευτές, προπονητές ή και διοικούντες ακόμη, το βαθύτερο περιεχόμενο του Ολυμπισμού.

Η ευγενής άμιλλα, η συναδελφσύνη, η φιλία και η ειρήνη μεταξύ των ανθρώπων, ας γίνουν αυτοσκοπός στον καθένα μας για μια ιδανική πολιτεία.

Εύχομαι κάθε δυνατή επιτυχία στην όλη προσπάθειά σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
Η ίδρυση και λειτουργία της εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας θα συμβάλει στη διαφώτιση του κοινού για τις πνευματικές αξίες του Ολυμπισμού

Σε ομιλία του, που διάβασε ο κ. Α. Φυλακτού, ο Υπουργός Παιδείας ως Επίτιμος Πρόεδρος της Ολυμπιακής

Από τις εργασίες της Συνόδου

Πάνω αριστερά: Μια ομάδα Συνέδρων σε αναμνηστική φωτογραφία.

Πάνω δεξιά: Ο κοσμήτορας της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. Ντίνος Μιχαηλίδης ομιλεί στην έναρξη των εργασιών της Α΄ Συνόδου. Αριστερά του οι κ.κ. Κίκη Λαζαρίδης και Μάριος Τριτοφτίδης. Δεξιά του ο κ. Κλεάνθης Γεωργιάδης. Στο βάθος οι κ.κ. Ουράνιος Ιωαννίδης και Πανίκκος Μάρκου, συντονιστές των εργασιών της Α΄ Συνόδου.

Κάτω: Συνεδροί ενώ παρακολουθούν τις εργασίες της Συνόδου.

του και του Κοσμήτορα της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας κ. Όττο Σιμιτσεκ, καθώς και του δοξασμένου μας Ολυμπιονίκη Σταύρου Τζιωρτζή, πέρα από το ότι μας γεμίζει χαρά και περηφάνεια, είναι ακόμα ένα ασφαλές εχέγγυο για την επιτυχία του έργου που αναλαμβάνουμε σήμερα.

Είμαι βέβαιος ότι η πρώτη σύνοδος θα πετύχει πλήρως το στόχο της, που είναι η δημιουργία ικανών στελεχών που θα είναι κατάλληλα καταρτισμένα για να εκτελέσουν την ευγενή αποστολή τους, που δεν είναι άλλη από τη διάδοση του Ολυμπισμού και των ολυμπιακών αρχών. Η πεποίθησή μου βασίζεται πάνω σε αντικειμενικά κριτήρια, γιατί στην επιλογή των συνέδρων δώσαμε μεγάλη σημασία τόσο στις ικανότητες των υποψηφίων όσο και στο επαγγελματικό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΙΔΗΣ
Διέρχονται κρίση οι αρχές του Ολυμπισμού

Ο Γ.Δ. του ΚΟΑ κ. Χαράλαμπος Κουκουλαρίδης σε χαιρετισμό του στην τελετή έναρξης των εργασιών της Α΄ Συνόδου, είπε πως οι αρχές του Ολυμπισμού διέρχονται κρίση. Είπε συγκεκριμένα τα εξής:

Πραγματικά αισθάνομαι ευτυχής και συγκινημένος που μου δίδεται σήμερα η ευκαιρία να επικοινωνήσω μαζί σας στην πρώτη πρακτική προσφορά του θεσμού της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου.

Οι αρχές του Ολυμπισμού τις οποίες πρώτη η φυλή μας δίδαξε, είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια διέρχονται κρίση. Κινδυνεύει να εκφυλισθεί το Ολυμπιακό κίνημα από πολιτικά, οικονομικά και άλλα συμφέροντα, τα οποία αποπροσανατολίζουν από την αρχική ιδέα του «ευ αγωνίζεσθαι» με προεκτάσεις μέχρι και τραγικές καμιά φορά. Οι έξωθεν παράγοντες που

Ακαδημίας τόνισε τη σημασία και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία Κύπρου.

Είπε συγκεκριμένα ο Υπουργός Παιδείας κ. Χριστοφίδης, τα εξής:

Ο αρχαίος ελληνικός Ολυμπισμός, με τη δύναμη και τη γοητεία των ηθικών και πνευματικών αξιών του, κατόρθωσε για πολλούς αιώνες τη συνένωση των Ελλήνων και συντελούσε στην ανάπτυξη των γραμμάτων, της τέχνης, των ιδεών και του πολιτισμού.

Εμπνευσμένη από την άφθαρτη αρχαία Ολυμπιακή ιδεολογία, η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην εποχή μας και η σύγχρονη Διεθνής Ολυμπιακή Κίνηση, μαζί και πέρα από τους αγώνες αυτούς καθ' εαυτούς, αποσκοπούν στον καταρτισμό εθνικών προγραμμάτων φυσικής αγωγής και ερασιτεχνικής αγωνιστικής κινήσεως, η οποία να εξουδετερώνει τις κακές συνέπειες της εκβιομηχανίσεως της ζωής και ιδιαίτερα στον αθλητισμό να καταπολεμεί τον αυξανόμενο υλισμό της εποχής μας και, κατ' επέκταση της αρχαίας Ολυμπιακής Ιδέας, να συμβάλλει στην καταπολέμηση της ανισότητας και των διακρίσεων και στην ανάπτυξη της διεθνούς φιλίας, της καλής θελήσεως και της Ειρήνης.

Για την υλοποίηση αυτών των σκοπών είναι απαραίτητη προϋπόθεση η Ολυμπιακή Αγωγή, η οποία θα επηρεάζει τις πλατύτερες μάζες των νέων ή των παιδαγωγών.

Αυτή η μορφή Αγωγής, προσπαθεί να συμβάλει στη γενική, οικογενειακή, κοινωνική, σχολική και πανεπιστημιακή παιδεία, με μια μορφή πνευματικής ζωής που θεμελιώνεται στον άνθρωπο.

Γι' αυτό και έχει ιδρυθεί σε κάθε χώρα - μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Κινήσεως η οικεία Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία, που έχει σκοπό την Ολυμπιακή Εκπαίδευση των ασχολούμενων με θέματα του Ολυμπισμού, τη

διάδοση των Ολυμπιακών αρχών και την εφαρμογή των κοινωνικών και παιδαγωγικών αξιών του Ολυμπισμού, καθώς και τη συνεργασία με όλες τις αθλητικές και κοινωνικές αρχές, για τη διάδοση και την πραγμάτωση της Ολυμπιακής Ιδέας.

Κυριότερη εκδήλωση της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας είναι η διοργάνωση των Συνόδων της, που καλύπτουν διδακτικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει βασικά θέματα Ολυμπισμού, ειδικά θέματα Ολυμπισμού και γενικότερα θέματα Αθλητισμού σε σχέση με τη Ζωή, τις Έπιστήμες, τις Τέχνες και τον Πολιτισμό.

Και πιστεύω ότι η ίδρυση και λειτουργία της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου θα συμβάλει όχι μόνο στη συντήρηση και την αντάξια συνέχεια της λαμπρής αθλητικής παραδόσεως του τόπου μας, αλλά και στη διαφώτιση του κοινού για τις πνευματικές αξίες του Ολυμπισμού και στην προσπάθεια για έμπρακτη εφαρμογή τους και στη δική μας κοινωνία.

Γι' αυτό και ως Υπουργός Παιδείας και ως Επίτιμος Πρόεδρος της Ολυμπιακής Ακαδημίας, χαιρετίζω την έναρξη των εργασιών της Α' αυτής Συνόδου της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, στην οποία έχουν επιλεγεί για ανάπτυξη και συζήτηση πολύ βασικά Ολυμπιακά θέματα.

Τα πορίσματα των εργασιών της Συνόδου θα αναμένουμε με ζωηρό ενδιαφέρον ως αναγκαία υποδομή του πολύ σοβαρού έργου της Ολυμπιακής Αγωγής του λαού μας που έχει ως αποστολή η Εθνική Ολυμπιακή μας Ακαδημία.

Καλωσορίζοντας και ευχαριστώντας όλους τους εισηγητές και τους συνδότες, από την Ελλάδα και την Κύπρο, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της Συνόδου με την ελπίδα και την ευχή για κάθε επιτυχία.

Οι Κλεάνθης Παλαιολόγος, Κίκης Λαζαριδής και Όττο Σιμίτσεκ σε αναμνηστική φωτογραφία.

Πρόγραμμα εργασιών Α' Συνόδου Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου

Α' ΜΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΜΑΪΟΥ 1987

08.30-09.00 π.μ.

ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ

09.00-09.45 π.μ.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Α' ΣΥΝΟΔΟΥ

- Χαιρετισμός Προέδρου Κ.Ο.Ε. και Προέδρου Εφορείας Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. Κική Λαζαριδής
- Χαιρετισμός Γενικού Διευθυντή Κ.Ο.Α. κ. Χαράλαμπος Κουκουλαριδής.
- Κήρυξη έναρξης εργασιών Α' Συνόδου από τον Επίτιμο Πρόεδρο Εφορείας της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, Υπουργό Παιδείας κ. ΑΝΤΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ.
- Ολυμπιακός Ύμνος.

ΑΠΟΧΡΗΣΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ

09.45-11.15 π.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Ολυμπισμός-Ολυμπιακή Κίνηση-Ολυμπιακοί Αγώνες - Ομιλήτης: **ΟΤΤΟ ΣΙΜΙΤΣΕΚ**

11.15-11.45 π.μ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.45-01.15 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Το πνεύμα της εκεχειρίας - Ομιλήτης: **ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

01.15-03.30 μ.μ.

ΓΕΥΜΑ-ΑΝΑΠΑΥΣΗ

03.30-05.00 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Εμπειρίες από συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες - Ομιλήτης: **ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ**

05.00-05.30 μ.μ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

05.30-07.00 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Αθλητισμός στην Κύπρο. Κύπριοι Αθλητές σε Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ομιλήτης: **ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

Β' ΜΕΡΑ - ΠΕΜΠΤΗ, 28 ΜΑΪΟΥ 1987

09.30-11. π.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: «Μήνυμα από την Ολυμπία» - Ομιλήτης: **ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ**

11.00-11.30 π.μ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.30-01.00 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Πνεύμα Ολυμπιακών Αγώνων - Ομιλήτης: **Δρ ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ**

01.00-03.00 μ.μ.

ΓΕΥΜΑ-ΑΝΑΠΑΥΣΗ

03.00-03.30 μ.μ.

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ

03.30-5.00 μ.μ.

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

05.00-06.00 μ.μ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

06.00-07.00 μ.μ.

ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ Α' ΣΥΝΟΔΟΥ

- Ανακοινώσεις και γενικά συμπεράσματα από τον Κοσμητορά της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου κ. **ΝΤΙΝΟ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ**
- **ΚΗΡΥΞΗ ΛΗΞΗΣ** Εργασιών Α' Συνόδου Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου από τον Πρόεδρο της Κ.Ο.Ε. και Πρόεδρο της Εφορείας κ. **ΚΙΚΗ ΛΑΖΑΡΙΔΗ**.

Την Α΄ Σύνοδο της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου, που οι εργασίες της κράτησαν ένα διήμερο, 27-28 Μαΐου 1987, απασχόλησαν έξι θέματα. Οι εισηγητές και τα θέματα, που κατά σειρά αναπτύχθηκαν, είναι τα πιο κάτω:

**ΟΤΤΟ
ΣΙΜΙΤΣΕΚ**

Θέμα:
Ολυμπισμός,
Ολυμπιακή
Κίνηση,
Ολυμπιακοί
Αγώνες

**ΑΝΤΡΕΑΣ
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

Θέμα:
Αθλητισμός
στην Κύπρο.
Κύπριοι
Αθλητές
σε Ολυμπιακούς
Αγώνες

**ΚΛΕΑΝΘΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

Θέμα:
Το πνεύμα
της
εκεχειρίας

**ΚΛΕΑΝΘΗΣ
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ**

Θέμα:
«Μήνυμα
από την
Ολυμπία»

**ΣΤΑΥΡΟΣ
ΤΖΩΡΤΖΗΣ**

Θέμα:
Εμπειρίες
από
συμμετοχή
σε
Ολυμπιακούς
Αγώνες

**Δρ ΚΩΣΤΑΣ
ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ**

Θέμα:
Η γενική
έννοια και το
πνεύμα του
Ολυμπισμού
και ο Ολυμπισμός
σαν πρακτική
φιλοσοφία

Ολυμπισμός - Ολυμπιακή κίνηση - Ολυμπιακοί αγώνες

Δρ ΟΤΤΟ ΣΙΜΙΤΣΕΚ

Κοσμήτορας Διεθνούς
Ολυμπιακής Ακαδημίας
Τεχνικός Σύμβουλος της Ε.Ο.Α.
Πρόεδρος Διεθνούς Ομοσπονδίας
Αθλητισμού Στίβου
Μετάλλιο Ολυμπιακής Αξίας

Στις συνόδους της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας προσπαθούμε πάντα να καλύψουμε τα θέματα που μπορούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των νέων φίλων μας και να τους κινήσουν στη διάθεση να προχωρήσουν προς ειδικευμένες μελέτες και έρευνες στο μέλλον.

Δύο είναι οι κύκλοι θεμάτων από τους οποίους συμπληρώνουμε χρόνο με χρόνο τις εργασίες μας.

Ο πρώτος κύκλος περιλαμβάνει τα ιστορικά ενδιαφέροντα της Ολυμπίας και των μεγάλων αγώνων της, την αγωγή της αρχαίας Ελλάδας και τις ιδεολογικές βάσεις του Ολυμπισμού.

Ο δεύτερος κύκλος αφορά το σύγχρονο Ολυμπισμό και περιλαμβάνει τα στοιχεία που συνθέτουν την εκσυγχρονισμένη Ολυμπιακή φιλοσοφία γύρω από την οποία περιστρέφονται οι σκοποί της Ολυμπιακής κινήσεως και των Ολυμπιακών αγώνων, τα θέματα διοικήσεως και τα επιστημονικά θέματα του σύγχρονου αθλητισμού καθώς και θέματα οργανώσεως Ολυμπιακών αγώνων κ.ά.

Σε κάθε Σύνοδο ξεκινούμε τις εργασίες με την εξάντληση των θεμάτων του πρώτου κύκλου και έτσι αφού θεμελιώσουμε ιστορικά και ιδεολογικά τους αρχαίους αγώνες στην αντίληψη των ακροατών μας, μπορούμε έπειτα να μπούμε στα θέματα του δεύτερου κύκλου που αφορούν στην εποχή μας και δίνουν τις ευκαιρίες στους μετέ-

χοντες της Συνόδου να εξετάζουν τα σύγχρονα προβλήματα των Ολυμπιστών, με τη συνεργασία των ομιλητών, και να φθάνουν σε χρήσιμα συμπεράσματα και προτάσεις.

Βέβαια δεν έχουμε την αξίωση να πιστεύουμε ότι με τις προτάσεις και με τις σκέψεις μας φθάνουμε πάντα στις ιδεατές λύσεις που θα βοηθήσουν το σύγχρονο Ολυμπισμό να συνεχίσει το δρόμο του, όμως νομίζουμε ότι με τις ελεύθερες συζητήσεις μας χαράσσουμε δρόμους, ρίχνουμε χρήσιμες ιδέες και προχωρούμε τις βασικές αρχές της Ολυμπιακής Ιδέας, όπως την παραλάβαμε από τους Έλληνες δημιουργούς.

Η προσπάθειά μας αποβλέπει σε ένα κύριο στόχο. Να φτάσουμε στην ιδεώδη λύση. Προβλήματα υπήρχαν πάντα και τα προβλήματα τα γεννά η ίδια η ζωή και οι ανθρώπινες σχέσεις. Πιστεύουμε ότι με τον εντοπισμό των δυσκολιών και με τη συζήτηση για εξεύρεση λύσεων, πλησιάζουμε κάθε φορά και περισσότερο στο ιδεώδες και αυτό και μόνο πρέπει να θεωρούμε σαν ικανοποιητικό επίτευγμα των προσπαθειών μας.

Με τη σημερινή ομιλία θα προσπαθήσω να στοιχειοθετήσω τις βασικές αρχές του Ολυμπισμού και να τονίσω τα ειδικά σημεία που χαρακτηρίζουν τις σύγχρονες εξελίξεις.

Το περιεχόμενο της Ολυμπιακής Ιδέας το καθόρισε ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν, μέσα στα γεμάτα πίστη και ενθουσιασμό, πάμπολλα κείμενα των βιβλίων, προκηρύξεων, ανακοινώσεων και άλλων δημοσιευμάτων του.

Ποιός ήταν ο Κουμπερτέν, ο άνθρωπος που ευτύχησε να γίνει αναβιωτής των Ολυμπιακών αγώνων, για να αφήσει ένδοξο το όνομά του στους αιώνες;

Ο Γάλλος ευπατρίδης Κουμπερτέν από τα πρώτα χρόνια της νεότητάς του γίνεται ερευνητής της ιστορίας, γιατί επιθυμεί να γίνει στην πατρίδα του ο εισηγητής μιας νέας, ζωντανής και χυμώδους παιδείας. Μελετά τα διάφορα παιδαγωγικά συστήματα της εποχής, αναδιφεί στην Ιστορία της αρχαίας Ελλάδας. Είναι θερμός πατριώτης και θέλει να δει τους νέους Γάλλους συμπατριώτες του να αναπτύσσονται όχι πια με τη νεκρή σχολαστική παιδεία των γραμματοδιδασκάλων, αλλά με μια παιδεία, που ενώ στερεώνει και ανυψώνει το φρόνημα, συγχρόνως κατοχυρώνει την πίστη, θεμελιώνει ισχυρό σώμα και δημιουργεί ανθρώπους φρονηματισμένους και γενναίους με γερό χαρακτήρα.

Η μελέτη του στην αρχαία Ιστορία και στην Ιστορία των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων, καθώς και οι πληροφορίες που έρχονται από την Ελλάδα για την προσπάθεια τελέσεως τοπικών Ολυμπιακών αγώνων με τη μεγάλη δωρεά του Ευαγγέλου Ζάππα, του δημιουργήσαν πολλές σκέψεις.

Γιατί οι αγώνες των αρχαίων μπόρεσαν να κινήσουν το μέγα ενδιαφέρον των λαών της Μεσογείου και να συντελέσουν στη συνένωση των διαφόρων φυλών όλης της αρχαίας Ελλάδας; Μήπως, αν προσπαθούσαμε να αναβιώσουμε υπό μορφή σύγχρονη τους

αρχαίους αγώνες και τους κάναμε παγκόσμιο γεγονός, θα υπηρετούσαμε την αδελφική συνύπαρξη και την ειρήνη όλου του κόσμου;

Ερευνώντας το θέμα των αγώνων, ο Κουμπερτέν διέκρινε ότι οι αρχαίοι Έλληνες καλλιέργησαν την αγωνιστική όχι για να αναπτύξουν σώματα και να δημιουργήσουν φτηνά θεάματα, αλλά για να μορφώσουν ανθρώπους. Πίστευαν ότι για να αναπτύξουν ισχυρούς χαρακτήρες πρέπει να καλλιεργήσουν το σώμα και ότι καλλιεργώντας με την άμιλλα της αγωνιστικής το σώμα, αναπτύσσουν και οξύνουν το πνεύμα και πλάθουν τέλειο και ολοκληρωμένο άνθρωπο.

Γνώριζε ότι η νεότητα αποτελεί το ευτυχισμένο μέλλον της ανθρωπότητας και ότι από την επιμελημένη εκπαίδευσή της εξαρτώνται η ειρήνη και ο πολιτισμός των συγχρόνων εθνών. Ένωσε έτσι την ευτυχή ευφορία της εμπνεύσεως ότι μπορεί να επιτύχει διά των αγώνων των αθλητικών, όσα πέτυχαν και οι αρχαίοι στην εκπαίδευσή της νεότητάς. Και τότε ο Γάλλος πατριώτης αγκάλισε τον κόσμο όλο και το κήρυμά του έγινε παγκόσμιο.

Ο Κουμπερτέν φαίνεται βαθύτατα επηρεασμένος από τον καταπληκτικό θεσμό της *Εκεχειρίας*. Επί ορισμένο χρονικό διάστημα, προ και μετά την τήρηση των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων, κατέπαυαν οι εχθροπραξίες μεταξύ των αρχαίων πόλεων και η περιοχή της Ηλείας γινόταν ιερή και απαραβίαστη. Κανένας δεν μπορούσε να κυκλοφορήσει ένοπλος.

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι το μεγίστης ισχύος θέσμιό της εκεχειρίας, που ήταν αναπόσπαστο από τους αγώνες μέσα σε όλη τη διάρκεια της ιστορικής του πορείας, δηλ. επί 1200 περίπου χρόνια, διατηρήθηκε χωρίς να επιβληθεί από άλλη δύναμη, πολιτική ή στρατιωτική, παρά μόνο με το κύρος του ηθικού του μεγαλείου. Σ' αυτό το ηθικό περιεχόμενο των αγώνων πίστεψε ο Κουμπερτέν όταν έλεγε: «Η Ολυμπιακή Κίνηση και οι Ολυμπιακοί αγώνες υπηρετούν ένα λογικό και σοφό ειρηνικό διεθνισμό και εξυπηρετούν μια κοινωνική ειρήνη και μια στερεά ηθική και υγιεινή αγωγή».

Είναι φανερό ότι ο οραματιστής Κουμπερτέν δεν εργάστηκε για την αρχαιότητα. Από αυτήν εμπνεύστηκε για να υπηρετήσει το σύγχρονο κόσμο. Εισηγήθηκε την οργάνωση και τήρηση Ολυμπιακών αγώνων και πρόσθεσε όσα στοιχεία θεώρησε αναγκαία για να πραγματοποιηθούν οι πόθοι της σύγχρονης ανθρωπότητας. Το διεθνή χαρακτήρα των αγώνων, τη συμμετοχή των περισσότερων αθλημάτων και σπορ, την ερασιτεχνική και ιδεολογική εθελοντική συμμετοχή, την ανάπτυξη της φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των λαών, την καλλιέργεια των σχέσεων και την ανταλλαγή των απόψεων μεταξύ τους, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο σφυρηλατείται και παγιώνεται η παγκόσμια ειρήνη, την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων και τέλος την ίδρυση της Διεθνούς Επιτροπής, η οποία θα αποτελούσε τον θεματοφύλακα του Ολυμπισμού.

Το πρώτο του κήρυγμα το έκαμε στο Παρίσι, στα 1892 μέσα στο αμφιθέατρο της Σορβόννης.

Το 1894 συνεκάλεσε το πρώτο Διεθνές Αθλητικό Συνέδριο και τότε έγινε δεκτή η πρότασή του για την αναβίωση των Διεθνών Ολυμπιακών Αγώνων και ιδρύθηκε η πρώτη Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή με πρώτο πρόεδρο τον Έλληνα Δημήτριο Βικέλα.

Η οργάνωση των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων ανατέθηκε στην Ελλάδα και η πρωτοφανής επιτυχία μέσα στο αναμαρμαρωμένο Παναθηναϊκό Στάδιο στα 1896 στερέωσε το μέλλον της τολμηρής αυτής ιδέας. Στους πρώτους αγώνες έλαβαν μέρος 311 αθλητές από 13 Κράτη. Μέσα σε 80 χρόνια η Ολυμπιακή Κίνηση γνώρισε καταπληκτική εξέλιξη. Στους Ολυμπιακούς του Μονάχου το 1972 έλαβαν μέρος περισσότεροι από 10 χιλιάδες αθλητές από 124 κράτη.

Έτσι δημιουργήθηκε ο σύγχρονος Ολυμπισμός, ο οποίος από τον καιρό του Κουμπερτέν μέχρι των ημερών μας πέρασε από διάφορα στάδια εξέλιξης, ανάλογα με την τόσο ραγδαία και συνεχώς αυξανόμενη πρόοδο της τεχνολογίας και τις πολλές κοινωνικές μεταβολές και ανακατατάξεις που σημειώθηκαν ανάμεσα σε δυο μεγάλους παγκοσμίους πολέμους. Πάντως η βασική ιδέα των αγώνων έμεινε ακλόνητη και αναλλοίωτη και στηρίζεται πάντα επάνω στην αρχαία κληρονομιά.

Ο Ολυμπισμός είναι σήμερα μια φιλοσοφία η οποία, παράλληλα με την ανάπτυξη των σωματικών ικανοτήτων, αποβλέπει σε πνευματικές επιτεύξεις, με τελικό σκοπό την αρμονική και σύμμετρη καλλιέργεια του ατόμου και την τελειοποίησή του. Αποβλέπει ακόμα στη διαπαιδαγώγηση του ατόμου, στη διαμόρφωση του ψυχικού του κόσμου και του καλού χαρακτήρα του, στη διάπλαση εκείνου του ιδανικού τύπου των αγώνων, του «καλού κ' αγαθού».

Έτσι γίνεται φανερό ότι η φιλοσοφία του Ολυμπισμού έχει παιδαγωγικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς και επηρεάζει όχι μόνο τους μετέχοντες στην κίνηση των σπορ, αλλά και τον απεριόριστο αριθμό του μεγάλου πλήθους.

Ο Ολυμπισμός, πολύ μεγάλο και ισχυρό κοινωνικό φαινόμενο της εποχής μας, περιλαμβάνει την Παγκόσμια κοινωνία χωρίς διακρίσεις, καλλιέργει το αίσθημα αλληλοαναγνώρισης, συνεργασίας και φιλίας μεταξύ των λαών, την ειλικρινή κατανόηση, αναγνωρίζει τον τίμιο και δίκαιο ανταγωνισμό με ίσους όρους και δίνει χαρακτηριστικό και απότο παράδειγμα στους λαούς που ανταγωνίζονται σε άλλα πεδία κοινωνικών δράσεων. Ο Ολυμπισμός αναγνωρίζει και εξαίρει την ατομική προσπάθεια και δε δέχεται τίς διακρίσεις μεταξύ Εθνών, φυλών, πολιτικών συστημάτων, τάξεων κλπ.

Κατ' αυτόν τον τρόπο προωθεί τη διεθνή κατανόηση, αναπτύσσει μεταξύ των νέων την καλώς εννοούμενη ελευθερία και δημιουργεί την ιδεώδη κοινωνική συμβίωση.

Η ιδεώδης κοινωνία βασίζεται σε ανθρώπους που κατέχουν το «γνώθι σ' αυτόν», σε ανθρώπους που έχουν αυτοπεποίθηση, σεβασμό στους άλλους, πίστη στα ιδανικά, ανεξαρτησία γνώμης και δράσης και ορθή και υγιή κοινωνική νοοτροπία και συμπεριφορά.

Ο αιμήςτος Πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. Avery Brundage έγραφε: «Ζούμε σε ένα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά αρρωστημένο κόσμο. Και ο κόσμος μας είναι άρρωστος γιατί από τις ανθρώπινες σχέσεις έχει χαθεί το αίσθημα του *τιμίως αγωνίζεσθαι*, η αλληλοεκτίμηση και ο αλληλοσεβασμός, αισθήματα τα οποία κατά βάθος εκτιμά το μεγαλύτερο ποσοστό της ανθρωπότητας, όλων των τάξεων, όλων των κλάσεων, όλων των φυλών. Ο κόσμος περιστρέφεται μέσα σε μια δίνη, οι δε λαοί, μετά από ένα τρομερό ανακάτωμα έχουν εξαγριωθεί από την πληθώρα των δογμάτων, των παραλόγων θεωριών και των αρκετά περιέργων και ολωσδιόλου νέων φιλοσοφικών σκέψεων. Δεν είμαστε οι αρμόδιοι, ούτε σε θέση να θεραπεύσουμε αυτή την κατάσταση. Όμως μπορούμε με την πιστή εφαρμογή της δικής μας υψηλής ιδεολογίας του Ολυμπισμού να δώσουμε ένα καλό παράδειγμα και τότε ο κόσμος θα βρει, ίσως, τη λύση για τα άλυτα προβλήματά του».

Βέβαια όλοι γνωρίζουμε ότι είναι ουτοπία να πιστεύουμε πως οι λαοί θα αγαπηθούν μεταξύ τους. Όμως μπορούμε να τους κάμουμε να δείξουν κατανόηση. Για να επιτευχθεί η κατανόηση, πρέπει να προϋπάρξει γνωριμία μεταξύ τους. Για την αλληλογνωριμία χρειάζεται κοινό σημείο επαφής, μια θεωρία στην οποία να πιστεύουν, μια φιλοσοφία που να την αποδέχονται και με την οποία να συμφωνούν. Ξεκινώντας από κοινή βάση μπορούν ευκολότερα να κατανοήσουν τα προβλήματα των άλλων.

Όλα αυτά τα καλύπτει, κατά τον καλύτερο τρόπο, η φιλοσοφία του Ολυμπισμού. Μέσα στις δραστηριότητές του περιλαμβάνονται οι επαναλαμβανόμενοι κάθε τέσσερα χρόνια Ολυμπιακοί αγώνες, η κοινή ομαδική συμβίωση στο Ολυμπιακό χωριό, οι από κοινού παραδεδεγμένοι κανονισμοί, η συμμόρφωση προς την αντικειμενική κρίση και η αποδοχή των αρχών του Ολυμπιακού πνεύματος.

Ο Ολυμπισμός αποτελεί διεθνή θεσμό απόλυτα ανεξάρτητο, ελεύθερο, απαλλαγμένο από εθνικές, πολιτικές, οικονομικές ή άλλες δεσμεύσεις. Με την ανεξαρτησία του εξασφαλίζεται η πραγματοποίηση των επιδιώξεων και των σκοπών της Ολυμπιακής φιλοσοφίας. Ο Κουμπερτέν θεωρούσε την αυτονομία του Ολυμπισμού μοναδικό παράγοντα της εξέλιξης και καθιέρωσης της ακλόνητης συνέχειάς του και γι' αυτό το λόγο απαγόρευσε από την αρχή την ανάμιξη της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ή άλλης επιρροής. Έτσι καθιέρωσε την ίδρυση ανεξάρτητης Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής στο υπάρχον και σήμερα σχήμα της και καθόρισε τον πρωτότυπο και ιδιόρρυθμο τρόπο ανανέωσης των μελών της. Αποκλειστικό καθήκον

των μελών της ΔΟΕ είναι η διατήρηση με πίστη και αφοσίωση των αρχών της Ολυμπιακής Ιδέας. Αυτή η πολύτιμη ανεξαρτησία επεκτείνεται και στις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές των Κρατών και έτσι επιτυγχάνεται η διεθνής ανεξαρτησία του Ολυμπισμού.

Η ουσία της φιλοσοφίας του Ολυμπισμού ήταν από την αρχή και είναι και σήμερα η αγωγή του ατόμου, σε κοινωνικό, πολιτιστικό και εθνικό πλαίσιο. Η δημιουργία ενός ανεξάρτητου, ελεύθερου, ισόρροπου με ισχυρή προσωπικότητα ατόμου. Η σύνθεση κοινωνικής μονάδας η οποία με τις σωματικές της δυνάμεις εξελιγμένες σε όσο γίνεται περισσότερο και ψηλότερο βαθμό και με καθαρό πνεύμα και σταθερά ηθικά κριτήρια, θα μπορεί να εντάσσεται στο άμεσο αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον για να προσφέρει θετικές υπηρεσίες.

Το μέσο για την επίτευξη αυτών των επιδιώξεων της Ολυμπιακής Φιλοσοφίας είναι η συστηματική συμμετοχή στην άσκηση και η τακτική απασχόληση με τα σπορ.

Οι αρχές της Ολυμπιακής Φιλοσοφίας αποτελούν δόγμα αναλλοίωτο. Όμως, μέσα στη σύγχρονη επί ογδόντα χρόνια πορεία της, έχουν συντελεστεί απαραίτητες αλλαγές επί μέρους κανόνων κι αυτό ήταν αναγκαία προσαρμογή προς τις κοινωνικές, ιδεολογικές και άλλες ηθικές εξελίξεις της ζωής. Κυρίως όμως, γιατί ο Ολυμπισμός έχει επεκταθεί και έχει πλησιάσει τη μεγάλη μάζα και έχει διαμορφωθεί σε ζωντανό κοινωνικό φαινόμενο.

Ο Ολυμπισμός είναι μια γενική έννοια, η οποία τείνει να συγκεντρώσει σε φωτεινή δέσμη τις αρχές που συντείνουν στην τελειοποίηση του ανθρώπου. Ο Ολυμπισμός δεν απευθύνεται σε μια μερίδα, ή σε μια τάξη ανθρώπων, σε μια φυλή ή ένα ορισμένο έθνος, αλλά σε όλους τους ανθρώπους, κάθε κοινωνικής τάξης, προέλευσης, φυλής, χρώματος, θρησκείας και πατρίδας.

Η πολυμορφία του Ολυμπισμού, η ανθρωπιστική και ιδεαλιστική φιλοσοφία του έχει το συναρπαστικό ότι αποτείνεται σε όλο τον κόσμο και ότι, ανάλογα με τη μόρφωση, τις ιδέες, την πίστη του, κάθε άνθρωπος μπορεί να βρει τα ενδιαφέροντά του μέσα στις αρχές της Ολυμπιακής φιλοσοφίας και να προσαρμοστεί σ' αυτές κατά τρόπο φυσικό και αβίαστο.

Και μπορούμε να τονίσουμε, ότι αυτή η μερική έστω προσαρμογή στις αρχές της Ολυμπιακής Φιλοσοφίας, έχει πολύ ευεργετικά αποτελέσματα. Το μειονέκτημα της πολυμορφίας των αρχών της Ολυμπιακής Φιλοσοφίας, βρίσκεται στο ότι παρέχεται η ευκαιρία εκμετάλλευσης των αρχών, προς σκοπούς ξένους, πολιτικούς, εμπορικούς, φυλετικούς, εθνικιστικούς και προσωπικούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο απομονώνεται το σύνολο των αρχών του Ολυμπισμού και αποκλείεται το ισόρροπο και αρμονικό της εφαρμογής τους. Είναι αλήθεια ότι η απομόνωση πολλές φορές και η κακή εφαρμογή των αρχών της φιλοσοφίας του

Ολυμπισμού, γίνεται από άγνοια ή από κακή ερμηνεία των κειμένων και σε ελάχιστες περιπτώσεις από πρόθεση.

Η πρώτη δραστηριότητα του Ολυμπισμού είναι η Ολυμπιακή Κίνηση, που είναι αέναη, απευθύνεται προς όλες τις ηλικίες, προς όλες τις βαθμίδες της αθλητικής ικανότητας, προς όλα τα κοινωνικά στρώματα, προς όλους τους ανθρώπους και περιλαμβάνει όλων των ειδών τα αθλήματα και τα σπορ. Οι σκοποί της Ολυμπιακής Κίνησης είναι η πραγματοποίηση των επιδιώξεων του Ολυμπισμού με τελικό αποτέλεσμα την αρμονική ανάπτυξη του ατόμου και την τελειοποίησή του.

Η Ολυμπιακή Κίνηση είναι το διαρκές σχολείο της Ολυμπιακής Φιλοσοφίας, του ιπποτισμού και της εξιδανίκευσης του ανθρώπου, όπου παράλληλα γίνεται η διδασκαλία των αρχών του Ολυμπισμού ώστε να γίνουν βιώματα που παρακολουθούν τον άνθρωπο ως το τέλος της ζωής του και μεταφέρονται αυτομάτως σε άλλα πεδία ενέργειας και γνώσης της κοινωνικής του δράσης.

Στην Ολυμπιακή Κίνηση μετέχουν όλοι οι κλάδοι των σπορ γιατί μέσα σε όλα τα σπορ ενυπάρχει η βασική αρχή της προσπάθειας, του έντιμου αγώνα, της διάκρισης.

Το περιεχόμενο της δραστηριότητας και των ειδικών σκοπών της Ολυμπιακής Κίνησης ποικίλλει ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, την ψυχοσύνθεση και τις προτιμήσεις του ασκουμένου. Αυτό επιβάλλεται από καθαρά βιολογικούς και λόγους υγιεινής. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να παραβιάζεται ο βιορυθμός της ανάπτυξης, της ακμής και της συντηρητικής περιόδου της ζωής.

Συνεπώς η Ολυμπιακή Κίνηση απευθύνεται σε όλο τον κόσμο, και δεν αποβλέπει μόνο στη συγκέντρωση χρυσών μεταλλίων από λίγους. Πιο πολύ ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει ευκαιρίες για συμμετοχή στα σπορ κάθε ατόμου, πάσης ηλικίας και φύλου, γιατί το σύνθημα που έχει επικρατήσει σχεδόν παγκόσμια είναι: «Τα σπορ για όλους».

Η άλλη δραστηριότητα του Ολυμπισμού είναι οι Ολυμπιακοί αγώνες.

Οι αγώνες είναι γεγονός περιοδικό, που επαναλαμβάνεται κάθε τέσσερα χρόνια. Εδώ η συμμετοχή είναι κατ' ανάγκην περιορισμένη, αφού μόνο επίλεκτοι αθλητές απ' όλα τα κράτη μπορούν να μετάσχουν. Κατά τους Ολυμπιακούς αγώνες είναι φυσικό να δίνεται έμφαση στο στοιχείο της διάκρισης και της προβολής του καλύτερου αθλητή και των υψηλότερων δυνατών επιτευγμάτων, γιατί στους Ολυμπιακούς αγώνες συγκεντρώνεται το άνοσο της παγκόσμιας νεότητας σε ένα δυνατό και θαύμαστο ανταγωνισμό. Και είναι υψίστη η τιμή που αισθάνεται ο κάθε νέος, όταν παρουσιάζεται στον Ολυμπιακό στίβο, γιατί αντιπροσωπεύει την πατρίδα του και αντιμετωπίζει τους καλύτερους αθλητές των εθνών. Για να φτάσει όμως σ' αυτό τον παγκόσμιο στίβο, σημαίνει ότι

φοίτησε με επιμέλεια στο σχολείο της Ολυμπιακής Κίνησης, περάτωσε την αφοσιωμένη του εργασία και έγινε ικανός να επιλεγεί από την πατρίδα του.

Είπαμε ότι οι αρχές, οι επιδιώξεις και οι αξίες του Ολυμπισμού καλύπτουν πεδία παιδαγωγικά, κοινωνικά, αισθητικά, ηθικά και πνευματικά. Οι αξίες αυτές είναι ποικίλες και πολύμορφες και θα ήταν σφάλμα να αποδώσουμε μόνο στους Ολυμπιακούς αγώνες την πραγματοποίησή τους, παρόλο που μερικές από αυτές τις αρχές βρίσκουν περισσότερες ευκαιρίες να εκφραστούν εντονότερα κατά τους Ολυμπιακούς αγώνες.

Κατά τη διάρκεια της μακροχρόνιας συμμετοχής στην Ολυμπιακή Κίνηση, το άτομο διδάσκεται την αξία της προσπάθειας, την επιθυμία της διάκρισης και της νίκης, την τιμιότητα, την ευγένεια, τον ιπποτισμό, τον αλτρουισμό, την αυτοπειθαρχία, τον ιδεαλισμό, την αφιλοκέρδεια, τη σκληραγωγία, την εθελοντική ένταξη προς ένα σκοπό. Μαθαίνει ακόμα τον υγιεινό και καθαρό βίο, τον ηθικό δρόμο, την αποβολή του φανατισμού και την αναγνώριση της νίκης του αντιπάλου. Γενικά το άτομο διδάσκεται να χαίρεται τις εμπειρίες της αθλητικής προσπάθειας και επιδιώκει συνεχώς να βελτιώνει τις ικανότητές του και έτσι αποκτά καλό και σταθερό χαρακτήρα και γίνεται χρήσιμος για την κοινωνία ανθρώπων, αληθινά ο τύπος του «καλού κάγαθοῦ» όπως τον ήθελαν οι αρχαίοι.

Στη μεγάλη ειρηνική παγκόσμια γιορτή του Ολυμπισμού, στους Ολυμπιακούς Αγώνες, όπως είπαμε, πολύ λίγοι, από τους πάρα πολλούς ασκουμένους, μετέχουν. Και δε θα ήταν δυνατό να προβληθούν και να επιτευχθούν οι ηθικές αξίες αν δεν είχε προηγηθεί η μακρά, επίμονη και φιλόδοξη προσπάθεια της Ολυμπιακής Κίνησης και του εκπαιδευτικού της έργου. Έτσι γίνεται φανερό ότι ο συνδυασμός των δραστηριοτήτων της Ολυμπιακής Κίνησης και των Ολυμπιακών αγώνων, εξασφαλίζει την πραγματοποίηση των υψηλών ιδεωδών του Ολυμπισμού. Αυτά τα δυο, Ολυμπιακή Κίνηση και Ολυμπιακοί αγώνες, αποτελούν ενιαίο

και αχώριστο σύνολο και είναι αδύνατο να δράσουν το ένα χωριστά από το άλλο, και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή καθώς και οι Εθνικές Ο.Ε. καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες για να υπηρετούνται και οι δυο δραστηριότητες με αφοσίωση.

Ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν εργάστηκε με μεγάλη επιμονή για να επιβάλει στον κόσμο τους Ολυμπιακούς αγώνες και να προκαλέσει το ενδιαφέρον για τη φιλοσοφία του Ολυμπισμού. Κυρίως όμως απέβλεψε στην επικράτηση της Ολυμπιακής Κίνησης, γιατί σ' αυτήν στηρίζε ολόκληρο το παιδαγωγικό του οικοδόμημα.

Πράγματι, οι Ολυμπιακοί αγώνες στερεώθηκαν στη συνείδηση των Λαών σαν θεσμός με παγκόσμιο κύρος. Οφείλουμε τώρα με θάρρος και αποφασιστικότητα να προχωρήσουμε στη δεύτερη φάση των προσπαθειών μας, στην εδραίωση της Ολυμπιακής Κίνησης. Μόνο με την ενεργοποίηση και των δυο δραστηριοτήτων του Ολυμπισμού θα επιτευχθεί η διάδοση και επικράτηση, χωρίς συμβιβασμούς και παρεκκλίσεις των αρχών της Φιλοσοφίας του Ολυμπισμού. Διατηρούμε ακέραιη την πίστη μας ότι υπηρετούμε μια ορθή και αιώνια φιλοσοφία, η οποία συνδυάζει τη σκέψη και τη δράση και αποβλέπει στη βελτίωση του ανθρώπινου τύπου, προς το συμφέρον της παγκόσμιας ανθρωπίνης κοινότητας.

Πριν κλείσω τη σημερινή μου ομιλία, επιθυμώ να σας τονίσω με δικαιολογημένη περηφάνεια, ότι η Ελλάς αφοσιωμένη στο ένδοξο παρελθόν της, κληροδότησε στον κόσμο με την πατροπαράδοτη απλοχεριά της, την πολύτιμη Ολυμπιακή ιδέα και καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για τη συντήρηση και τη διάδοσή της.

Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων της Ελλάδας ίδρυσε τη Διεθνή Ολυμπιακή Ακαδημία, η οποία απέκτησε θαυμάσιες εγκαταστάσεις και λειτουργεί στην Αρχαία Ολυμπία, κατόρθωσε δε με μόχθους πολλούς και σημαντικές οικονομικές θυσίες να την κάνει το πνευματικό κέντρο του Παγκόσμιου Ολυμπισμού.

Ο Όττο Σίμιτσεκ, δεύτερος από δεξιά, ενώ αναπτύσσει το θέμα του.

Ο Χάρης Αϊβαλιώτης, αριστερά, πρώτος λαμπαδηφόρος στην Ολυμπιάδα του 1968 που έγινε στο Μεξικό. Στη φωτογραφία μας ενώ μεταφέρει από την Αρχαία Ολυμπία την Ολυμπιακή φλόγα.

Συνοπτικό πόρισμα

Ο Ολυμπισμός περικλείει δυο σκέλη: α) Ολυμπιακοί αγώνες β) Ολυμπιακή κίνηση.

Επειδή έχει παρατηρηθεί μια ανισοσκέλεια σε βάρος της Ολυμπιακής κίνησης, έχει ιδρυθεί η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία (Δ.Ο.Α.) στην Ολυμπία που σκοπό και στόχο έχει τη διάδοση και εφαρμογή των ιδεών του Ολυμπισμού. Γράφονται βιβλία γύρω από τα θέματα αυτά και η Ολυμπιακή κίνηση κερδίζει συνεχώς έδαφος.

Σύμφωνα με τα λόγια του βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν η Ολυμπιακή κίνηση και οι Ολυμπιακοί Αγώνες υπηρετούν ένα λογικό και σοφό ειρηνικό διεθνισμό και εξυπηρετούν μια κοινωνική ειρήνη και μια στερεά ηθική και υγιεινή αγωγή.

Σχετικά με την αντίθεση: θεωρία - πράξη και την πιθανή αποκοπή των αθλητών από τις ιδέες, τονίστηκε ότι οι λίγοι (εκλεκτοί) καλοί αθλητές πρέπει να τυγχάνουν ηθικής υποστήριξης (ακόμα και με υλική μορφή), γιατί απλούστατα είναι λίγοι και εκλεκτοί.

Ο ομιλητής τόνισε ακόμα ότι ο Ολυμπισμός πέρασε από διάφορα στάδια εξελίξεως, αλλά η ιδέα των αγώνων παρέμεινε ακλόνητη και αναλλοίωτη στηριζόμενη πάνω στην αρχαία κληρονομιά.

Στο τέλος εκφράστηκε από τον ομιλητή η αισιοδοξία του σχετικά με τη διάδοση του Ολυμπισμού και της Ολυμπιακής κίνησης.

Ολυμπισμός και ειρήνη - το βαθύτερο νόημα της «εκεχειρίας»

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Πρόεδρος Κ.Ο.Ε.Α.Σ.
Μέλος Εκτελεστικού Συμβουλίου
Κ.Ο.Ε.
Μέλος Εφορείας Ολυμπιακής
Ακαδημίας Κύπρου

Όσοι έχουν ασχοληθεί με το θέμα της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων κατά την αρχαιότητα υποκλίνονται μπροστά στο θεσμό της «εκεχειρίας», που τον θεωρούν ακρογωνιαίο λίθο στον οποίο στηρίζεται ολόκληρο το ολυμπιακό πνεύμα, τον Ολυμπισμό. Τι ήταν όμως αυτή η εκχειρία και πού οφείλεται η θαυμαστή της ακτινοβολία;

Η λέξη προέρχεται από το ρήμα «έχω» και το ουσιαστικό «χειρ» (χέρι), σημαίνει δε την ανακωχή, τη διακοπή δηλαδή κάθε είδους εχθροπραξίας. Σύμφωνα με τον Πausανίας, που περιγράφει το θεσμό στα «Ηλειακά» του, εμπνευστής της ιδέας ήταν ο βασιλιάς της Ήλιδας Ίφιτος, που μαζί με το νομοθέτη της Σπάρτης Λυκούργο υπήρξαν σχετική συνθήκη, που πρόβλεπε τα πιο κάτω: 1. Για ένα διάστημα ενός μηνός, που ονομαζόταν «ιερομηνία», θα σταματούσαν όλες οι εχθροπραξίες για την ελεύθερη διακίνηση αθλητών, θεωριών και θεατών προς και από την Ηλεία, που κηρυσσόταν ουδέτερη και απαραβίαστη, όπως είναι το διεθνές καθεστώς της Ελβετίας σήμερα. 2. Κανένας δεν μπορούσε στο διάστημα της «ιερομηνίας» να μπει στη χώρα οπλισμένος και 3. Απαγορευόταν στο διάστημα τούτο η εκτέλεση οποιασδήποτε θανατικής ποινής στη χώρα. Τα ονόματα του Ίφιτου και του Λυκούργου και οι κανονισμοί της συνθήκης ήταν χαραγμένα σε χάλκινο δίσκο, το «δίσκο Ίφιτου», που τον είχε δει ο Πausανίας, τον οποίο είχαν αναθέσει στο ναό της Ήρας, παράλληλα δε για κατοχύρωσή της έστησαν στα πρόθυρα του ναού του Ολύμπου Δία δυο χάλκινα αγάλματα, μιας γυναίκας που παρίστανε την «Εκεχειρία» και ενός άντρα, του Ίφιτου, που τον στεφάνωνε η πρώτη. Σύμφωνα με άλλες πηγές στην υπογραφή της συνθήκης πήρε μέρος και τρίτο πρόσωπο, ο βασιλιάς της Πίσας Κλεοσθένης. Αυτή η προσθήκη προσλαμβάνει ξεχωριστή σημασία όταν αναλογισθεί κανείς ότι η Ολυμπία βρισκόταν στην περιοχή της Πισάτιδας, ότι ιδρυτές των Ολυμπιακών Αγώνων φέρονταν οι Πισάτες που είχαν και την Προεδρία τους, ότι οι Αιτωλοδωριείς που με την κάθοδο των Ηρακλειδών κατέλαβαν την Ήλιδα και κατάφεραν να θέσουν υπό την κυρι-

αρχία τους και την Πισάτιδα και την Τριφυλία και ολόκληρη την Ηλεία αφαιρώντας από την Πίσσα την Προεδρία των Ολυμπιακών Αγώνων και ότι για τη διατήρηση της Προεδρίας αυτής πολλές συγκρούσεις είχαν γίνει μεταξύ Πισατών και Ηλείων.

Κάτι που πρέπει να προσέξουμε και να τονίσουμε ιδιαίτερα είναι η λεπτομέρεια που αναφέρει ο Πausανίας, ότι η απόφαση του Ίφιτου να αναζωογονήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες και να προχωρήσει στη σύναψη συνθήκης με τη Σπάρτη για καθιέρωση της «εκεχειρίας» λήφθηκε ύστερα από απάντηση του Μαντίου των Δελφών σε ερώτημά του, τι έπρεπε να κάνει για να σωθεί η Ελλάδα από τους εμφύλιους σπαραγμούς και το λοιμό που κατάτρυχαν τη χώρα. Ο Απόλλωνας συμβούλευσε τον Ίφιτο να ανανεώσει το θεσμό των Ολυμπιακών Αγώνων, που φαίνεται είχε σταματήσει για ένα διάστημα να λειτουργεί λόγω των συρράξεων ανάμεσα στους Ηλείους και τους Πισάτες. Ο Ίφιτος όχι απλώς συμμορφώθηκε αλλά ταυτόχρονα έπεισε τους Ηλείους να θυσιάσουν προς τιμή του Ηρακλή που ως τότε τον θεωρούσαν εχθρό τους. Αν λάβουμε υπόψη ότι τον Ηρακλή λάτρευαν κατά κύριο λόγο οι Πισάτες που τον θεωρούσαν πρόδρομο τους στην καθιέρωση των Ολυμπιακών Αγώνων τότε αυτή η λεπτομέρεια της συμφιλίωσης των Ηλείων με τον Ήρωα αποκτά ξεχωριστή σημασία και βοηθά αφάνταστα στη σύλληψη του βαθύτερου νοήματος της εκχειρίας. Γι' αυτό μια αναδρομή στην ιστορία με ξεκίνημα τους μυθικούς χρόνους θα είναι από κάθε άποψη χρήσιμη.

Όπως σημείωσα πιο πάνω η εκχειρία αρχικά διαρκούσε ένα μήνα. Τούτο δεν ήταν άσχετο με ισχύουσα διάταξη - κανονισμό των Ηλείων, ότι οι αθλητές που θα έπαιρναν μέρος στους Αγώνες έπρεπε απαραίτητα να βρίσκονται στην Ολυμπία ένα μήνα πριν από την τέλεσή τους για να προπονούνται υποχρεωτικά κάτω από την επίβλεψη των αγωνοδίκων, που έτσι θα μπορούσαν να διαπιστώσουν αν ήταν ικανοποιητικά προετοιμασμένοι. Πιο ύστερα ο χρόνος της εκχειρίας αυξήθηκε σε τρεις μήνες και ακόμα πιο ύστερα, σύμφωνα με ανεπιβεβαιωτές μαρτυρίες, σε δέκα μήνες. Η αύξηση αυτή, αν πραγματικά έγινε, αποτελεί απόδειξη της μεταβολής που έγινε στις συνειδήσεις των Ελλήνων για την κοινή καταγωγή τους και την ανάγκη να σταματούν για μεγάλο διάστημα οι συγκρούσεις ανάμεσά τους, πράγμα που συνέβη με την επικράτηση και την επιβολή της Μακεδονικής κυριαρχίας, που με εμπνευστή το Φίλιππο και κύριο εκφραστή το Μεγαλέξαντρο ισχυροποιήθηκε η ιδέα αυτής της κοινής καταγωγής.

Δε θα επεκταθώ στο θέμα της ίδρυσης των Ολυμπιακών Αγώνων γιατί είναι βέβαιο ότι άλλοι εισηγητές θ' αναπτύξουν στον πρόπονα βαθμό το ιστορικό όπως παραδόθηκε τόσο από μυθικά περιστατικά όσο και από ιστορικά. Αρκούμαι να επαναλάβω, ότι οι Αγώνες συνδέονται άμεσα με την κάθοδο

των Ηρακλειδών και την επικράτηση των Αιτωλοδωριέων στην Ηλεία, όπου η λατρεία του Δία επιβλήθηκε οριστικά με κέντρο την Ολυμπία. Γι' αυτό και η άποψη αυτών που υποστηρίζουν, ότι πραγματικός ιδρυτής των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν ο αρχηγός των Αιτωλοδωρικών φυλών που ήλθαν στην Ήλιδα Ώξυλος βρίσκεται πιο κοντά στην πραγματικότητα, αφού αυτός είναι ο δημιουργός του ισχυρού κράτους που περιέλαβε όλα τα ανεξάρτητα μικρά κρατίδια - πόλεις, όπως η Τριφυλία και η Πισάτιδα με το ιερό της Ολυμπίας. Του Ώξυλου τούτος απόγονος ήταν ο Ίφιτος, που όπως τονίστηκαν πιο πάνω ανακαίνισε με συμβουλή του Απόλλωνα και με την υποστήριξη της Σπάρτης τους αγώνες κι επινόησε το θεσμό της «εκεχειρίας». Όμως μεγάλη σημασία έχουν τα γεγονότα που προηγήθηκαν του θεσμού και σ' αυτά θα αναφερθώ όσο πιο σύντομα μπορώ και όσο μου επιτρέπει ο χρόνος, ξεκινώντας από τον Τρωικό πόλεμο.

Τα γεγονότα που οδήγησαν τους Έλληνες στον πόλεμο τούτο είναι σ' όλους γνωστά. Και όσο και αν τα αίτια του αγγίζονται τα όρια του μύθου, εκείνο που ξεχωρίζει είναι ότι αυτά τα μυθολογικά αίτια επισημαίνουν μια πραγματικότητα, ότι ανάμεσα στα διάφορα φύλα, που από τις αρχές της δεύτερης χιλιετηρίδας π.Χ. άρχισαν να κατακλύζουν τον ελληνικό χώρο από τη Μακεδονία ως την Πελοπόννησο και τα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου υπήρχε συνείδηση κοινής καταγωγής που εκφραζόταν σε θέματα αίματος, γλώσσας, θρησκευτικών πεποιθήσεων και ηθικών αρχών. Η συνειδητοποίηση αυτής της κοινότητας καταγωγής πουθενά αλλού δε διαγράφεται τόσο έντονα όσο στην απόφαση όλων των ανεξαρτήτων πόλεων να ταχθούν κάτω από ένα αρχηγό με μοναδικό, σύμφωνα πάντα με τα μυθολογικοϊστορικά δεδομένα, σκοπό να τιμωρήσουν τον άνθρωπο που παραβίασε τον άγραφο νόμο της φιλοξενίας, που ήταν γι' αυτούς τόσο ιερός όσο και οι θεοί που λάτρευαν. Γι' αυτό δεν αγωνίζονται, μ' όλο που αναφέρονται από τον Όμηρο με τις ιδιαίτερες ταυτότητες τους, ως Αργείοι ή Μηρμυδόνες ή Κρήτες ή Ηθακίσιοι ή οτιδήποτε άλλο αλλά κυρίως ως Αχαιοί, ως Πανέλληνες δηλαδή όπως τους θέλει ο ποιητής της Ιλιάδας.

Όμως ο Τρωικός πόλεμος μ' όλα τα μυθολογικά στοιχεία που περιέχει υπογραμμίζει κάτι πολύ σημαντικό, ότι όλα τα ελληνικά φύλα ενωμένα άρχισαν να επεκτείνονται στη Μικρά Ασία και τα νησιά και να ιδρύσουν αποικίες που διατηρούσαν τα δικά τους χαρακτηριστικά, έτσι που ο ελληνισμός σαν ενιαίο σύνολο να καταλάβει το χώρο που είχε κατά τους ιστορικούς χρόνους και του έδιδε το δικαίωμα συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Και κάτι άλλο ακόμα πιο σημαντικό είναι στον πόλεμο αυτό που βρισκόμαστε τα πρώτα ιστορημένα σπέρματα οργανωμένων αγώνων ανάμεσα στους Πανέλληνες που συγκροτούσαν την υπό την αρχηγία του Αγαμέμνονα εκστρατευτική δύναμη αγώνων που γίνονταν

προς τιμή ηρώων και στη διάρκεια των οποίων σταματούσαν οι εχθροπραξίες ανάμεσα στους αντιμαχόμενους Έλληνες και Τρώες. Η περίπτωση των αγώνων προς τιμή του Πάτροκλου κατά την ταφή του είναι πολύ χαρακτηριστική όπως και το σταμάτημα των εχθροπραξιών κατά την ταφή του Έκτορα. *Η ιδέα επομένως της εκχειρίας στη διάρκεια αγώνων ή κατά την εκτέλεση θρησκευτικού χρέους σαν έκφραση τιμής ξεκινά από τους παρόλαιους χρόνους, χρόνους που προπορεύονται κατά διακόσια χρόνια της γνωστής καθόδου των Ηρακλειδών, που οριοθετεί την έναρξη της ελληνικής ιστορίας.*

Λίγο πριν αναφέρθηκε το όνομα του Ώξυλου ως ιδρυτή των Ολυμπιακών Αγώνων. Ήταν ο Ώξυλος αρχηγός των Αιτωλοδοωρικών φυλών που εγκαταστάθηκαν στην Ήλιδα, περιγράφεται δε σαν ικανότατος άνδρας που σε μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε να δημιουργήσει ισχυρό κράτος με κέντρο την Ήλιδα. Αναγνωρίζοντας την τεράστια δύναμη των θρησκευτικών πανηγύρεων κι έχοντας επίγνωση του πώς μπορούσε να εξελιχθεί η Ηλεία με την καθιέρωση μιας τέτοιας πανηγύρης σαν Πανελληνίου γεγονότος, άπλωσε την κυριαρχία του μέχρι της Πίσας και φρόντισε ώστε η θρησκευτική συγκέντρωση στο άλσος της Ολυμπίας που την είχαν καθιερώσει οι Πισάτες, προσλάβει πανηγυρικό χαρακτήρα ανακαινίζοντας έτσι και ουσιαστικά ιδρύοντας τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Χρειάστηκε να περάσουν πολλά χρόνια για να επιβληθούν οι Αγώνες ως πανελλήνιο γεγονός. Είναι γνωστό ότι μέχρι και της 12ης Ολυμπιάδας έπαιρναν μέρος μόνο οι Ηλείοι, οι Σπαρτιάτες και οι Μεσσήνιοι. Από τη 12η Ολυμπιάδα προστέθηκαν οι Αρκάδες, οι Κορίνθιοι, οι Επιδαύριοι και οι Μεγαρείς, μόνο δε από τη 14η Ολυμπιάδα (720 π.Χ.) καθιερώθηκαν ως Πανελλήνιοι. *Και μοναδικός λόγος γι' αυτή την εξελικτική πορεία υπήρξε η εμπνευσή του Ίφιτου να επιβάλει με την υποστήριξη της Σπάρτης το θεσμό της εκχειρίας.*

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ο Ίφιτος κάλεσε το Λυκούργο να προσυπογράψει τη συνθήκη της εκχειρίας. Και δεν είναι τυχαίο για δυο λόγους, πρώτο γιατί ο Λυκούργος είχε αποκτήσει ως νομοθέτης τεράστια φήμη σοφού ανδρός και δεύτερο γιατί η Σπάρτη ήταν τον 8ον αιώνα τόσο ισχυρή ώστε θ' αποτελούσε εγγύηση ότι δε θα παραβιάζονταν από κανένα οι όροι της συνθήκης εκχειρίας, πράγμα που θ' αποτελούσε ισχυρό όπλο για την καθιέρωση των Αγώνων ως Πανελληνίας εκδήλωσης, αγωνιστικής, θρησκευτικής, καλλιτεχνικής και γενικότερα πνευματικής. Γιατί πράγματι τέτοια πολυσύνθετη ήταν η μορφή των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στην επιτυχία της πανελληνιοποίησης των Αγώνων συνέτεινε πολύ η επέμβαση της Σπάρτης για επιβολή των όρων της εκχειρίας, όταν αυτοί παραβιάστηκαν από τους Πισάτες με τη βοήθεια του βασιλιά του Άργους

Φείδωνα. Σύμφωνα με τους όρους της συνθήκης η κηδεμονία των Ολυμπιακών Αγώνων ανήκε στην Ήλιδα. Όμως το 748 π.Χ. (8η Ολυμπιάδα) ο Φείδων επωφελοούμενος από τις αντιζηλίες των Πισατών προς τους Ηλείους άρπαξε την κηδεμονία των Αγώνων κι ανέλαβε μαζί με τους Πισάτες την τέλεσή τους. Επενέβηκε τότε η Σπάρτη και αποκατέστησε τα πράγματα με την ανάθεση της κηδεμονίας εκ νέου στην Ήλιδα. Οι Ηλείοι αρνήθηκαν να καταλογίσουν την 8η αυτή Ολυμπιάδα στις κανονικές, την ονόμασαν «ανολυμπιάδα» (βραδύτερο θα συμβεί σε τρεις άλλες περιπτώσεις παραβίασης της συνθήκης και χαρακτηρισμός των Ολυμπιάδων ως «ανολυμπιάδες») και δεν ανέγραψαν το όνομα του νικητή στον τηρούμενο κατάλογο των Ολυμπιονικών. Αυτή η επέμβαση της Σπάρτης είχε ευεργετικά αποτελέσματα σε ό,τι αφορούσε το κύρος των Ολυμπιακών Αγώνων, που έτσι εξασφάλισαν την εμπιστοσύνη των Πανελλήνων.

Ο θεσμός της εκχειρίας έδινε στους Ολυμπιακούς Αγώνες το ιδεολογικό εκείνο υπόβαθρο που θα τους στήριζε όχι σαν μια καθαρά αγωνιστική εκδήλωση αλλά σαν κάτι πολύ ανώτερο, που άγγιζε την ψυχή και το πνεύμα του ανθρώπου. Όταν δε από την 7η Ολυμπιάδα (752 π.Χ.) και ύστερα την χρηματική αμοιβή των νικητών αντικατέστησε ο κότινος — «αγών χρηματίτης» μέχρι το 752 και «αγών στεφανίτης» από το 752 και μετά — το ιδεολογικό αυτό υπόβαθρο έγινε τόσο ισχυρό ώστε να καταντήσουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες το σημαντικότερο μέρος Εθνικής ανάτασης και συναίσθησης της ανωτερότητας του ανθρώπου ως καθαρά πνευματικού δημιουργήματος.

Δε θα ήμουν εκτός θέματος αν μετέφερα εδώ απόσπασμα από την Ιστορία του Ηρόδοτου σχετικό με την καθιέρωση του στεφανώματος των νικητών. Διηγείται ο Ηρόδοτος ότι μερικοί Αρκάδες αυτομόλησαν προς τον Ξέρξη όταν αυτός βρισκόταν στην Θεσσαλία και σε ερώτηση τί έκαναν οι Έλληνες τις μέρες εκείνες απάντησαν ότι «Ολύμπια άγουσι και θεωρούσαν αγώνα γυμνικών και ιππικών». Σε δεύτερη ερώτηση ποιο θα ήταν το έπαθλο πήραν την απάντηση «ελαίας στέφανος». Τότε ένας Πέρσης που βρισκόταν κοντά στον Ξέρξη στράφηκε προς το Μαρδόνιο κι αναφώνησε: «Παπαί, Μαρδόνιε, ποίους επ' άνδρας ήγαγες μαχησομένους ημάς, οι ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούνται, αλλά περί αρετής» (Αλλοίμονο, Μαρδόνιε, εναντίον ποιων ανδρών μας έφερες να πολεμήσουμε, οι οποίοι δεν αγωνίζονται για χρήματα αλλά για την αρετή). Δεν υπάρχει πιο χαρακτηριστική περίπτωση αναγνώρισης του ιδεολογικού χαρακτήρα των Ολυμπιακών Αγώνων, ενός χαρακτήρα που όσο χρόνο κρατούσε ζωντανός προσέδιδε τέτοια ομορφιά που σαν μαγνήτης τραβούσε άρχοντες και απλούς πολίτες σε μια μυσταγωγία που καταξιώνει τον άνθρωπο και επαληθεύει τη ρήση του σοφού «ως χαρίεν άνθρωπος όταν άνθρωπος ή».

Θα διερωτάσθε γιατί ανάφερα το «όσο χρόνο κρατούσε ζωντανός». Είναι γιατί, αγαπητοί μου, υπήρξαν περιπτώσεις, ευτυχώς ελάχιστες κι όχι τόσο σοβαρές, που τόσο η εκχειρία όσο και ο «αγών στεφανίτης» παραβιάστηκαν, ο τελευταίος όχι στους τύπους αλλά στην πράξη. Θα αναφέρω μόνο δυο περιπτώσεις παραβίασης της εκχειρίας, η μια στη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου το 420 όταν βιαστές υπήρξαν οι ίδιοι οι Σπαρτιάτες, που ορμούμενοι από το Λεπρέο επιτέθηκαν κατά των συμμάχων τότε των Αθηναίων Ηλείων σε χρόνο που ίσχυε η εκχειρία, κι η δεύτερη το 364, που ήταν και πιο σοβαρή. Το έτος τούτο οι Πισάτες έχοντας την υποστήριξη των Αρκάδων ανέλαβαν πραξικοπηματικά την προεδρία των Αγώνων και οργάνωσαν την 103η Ολυμπιάδα. Οι Ηλείοι κύπησαν τότε την Ολυμπία την ώρα του αγώνα κι έγινε σκληρή μάχη μέσα στην άλτη. Τελικά εκδιώχθηκαν από τον ιερό χώρο αλλά η εκχειρία είχε παραβιαστεί από τους ίδιους τους εμπνευστές της.

Αλλά και του αγώνος στεφανίτη εγίνετο στην πράξη κι επομένως έμμεση παραβίαση αφού τυπικά παρέμεινε ως έπαθλο στους νικητές ο κότινος. Αιτία αυτής της διαφοροποίησης που αφαιρέσε από τους αγώνες την αίγλη του ιδανικού υπήρξε κατά τρόπο παράδοξο αυτή η ίδια η αίγλη με την οποία περιβάλλονταν οι Ολυμπιονίκες και η πόλη που τους γέννησε. Αυτή η αίγλη, αυτή η δόξα είχαν τόση απήχηση που η κάθε πόλη φρόντιζε να βρει τρόπους να ξεθρέψει Ολυμπιονίκες. Και τότε ο αθλητισμός — ιδέα μεταβλήθηκε σε αθλητισμό — επάγγελμα με άμεσο αποτέλεσμα το υπέροχο εκείνο «ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούνται αλλά περί αρετής» να ανατραπεί εκ θεμελίων και να παρυσιαστούν από τον 4ο αιώνα τα πρώτα κρούσματα προσυμμενομένων αγώνων. Γιατί δυστυχώς και τέτοιες περιπτώσεις σικέ αγώνων παρουσιάζονται όπως και περιπτώσεις πλαστοπροσωπίας και ψευδούς δήλωσης ως προς τον τόπο καταγωγής που όμως όταν αποκαλύπτονταν τιμωρούνταν, και οι αθλητές και η πόλη που τους δήλωνε, με βαρείες ποινές από τους Ελλανοδίκες.

Αυτές όλες οι παραβιάσεις στάθηκαν αιτίες για τις οποίες η έννοια του Ολυμπισμού ξέφτισε κατά την ίδια την αρχαιότητα και μετατράπηκε η Ολυμπία, το κέντρο κάθε ωραίου και αληθινού, το κέντρο της ιδανικής άθλησης σώματος, ψυχής και πνεύματος, το κέντρο της τελειότερης έκφρασης της ανθρωπίνης υπεροχής, μετατράπηκε σε αρένα ταπεινών επιδιώξεων όπου κι αυτοί οι παράφρονες στεφανώνονται ετσιθελικά όπως η περίπτωση του Νέρωνα. Έτσι ορθά και σοφά τους κατάρχησε το 393 μ.Χ. ο Μέγας Θεοδόσιος περισώζοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Ήταν καιρός όμως ν' αντικρουσθεί στους νεότερους χρόνους η ιδεολογική σημασία των Ολυμπιακών Αγώνων και να επιδιωχθεί η αναβίωσή τους. Το έργο τούτο ανέλαβε ο Βαρώνος Πιέρ

ντε Κουμπερτέν. Η παραγμένη από συγκρούσεις, εμφύλιους σπαραγμούς και εξεγέρσεις ανθρωπότητα χρειαζόταν τρόπους εξευγενισμού της ψυχής και του πνεύματος και αρμονικής σωματικής διάπλασης για να μπορέσει μ' αυτά τα εφόδια να ξεπεράσει τα κτηνώδη ένστικτα και να επιδοθεί σε έργα συνεργασίας και αδελφούσης, σε έργα αντάξια της αποστολής της σαν του τελειότερου δημιουργήματος, σε έργα ευγενικής άμιλλας.

Μ' αυτές τις σκέψεις και γαλουχημένος στις υψηλές αρχές του Ολυμπιακού ιδεώδους συνέλαβε ο Βαρώνος Πιέρ ντε Κουμπερτέν την ιδέα ανασύστασης των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι προσπάθειές του καρποφόρησαν γιατί αγνοί ιδεολόγοι αγκάλισαν τις σκέψεις του και με πρώτο Πρόεδρο το δικό μας Δημήτριο Βικέλα τις μετέβαλαν το 1896 σε πράξη με την τέλεση των πρώτων νεότερων Ολυμπιακών στην Ελλάδα που τους γέννησε.

Από το 1896 και μετά ο θεσμός των νεότερων Ολυμπιακών Αγώνων λειτουργεί κανονικά με μόνη εξαίρεση τα έτη 1916, 1940 και 1944. Και στις τρεις αυτές περιπτώσεις δεν έγιναν, το 1916 λόγω του Α' και το 1940 και 1944 λόγω του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Τονίζουμε ακόμα ότι χρόνο με χρόνο αυξάνεται ο αριθμός των Χωρών - Μελών της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και πυκνώνεται κατά συνέπεια η συμμετοχή αθλητών, ότι ο ανταγωνισμός δημιουργήσε φανταστικές επιδόσεις, ότι νέα αθλήματα προστίθενται στο πρόγραμμα των αγώνων, ότι έντονες καταβάλλονται από μέρους διαφόρων χωρών προσπάθειες για εξασφάλιση της διοργάνωσης προσεχών Ολυμπιακών Αγώνων, ότι γ' μια χώρα συναγωνίζεται την άλλη ποια θα παρουσιάσει κατά τρόπο λαμπρότερο την όλη διοργάνωσή τους με μεγαλοπρεπείς τελετές έναρξης και λήξης των αγώνων. Με μόνο όμως αυτά ικανοποιούνται οι προσδοκίες και οι οραματισμοί των εμπνευστών και δημιουργών των νεότερων Ολυμπιακών; Είναι αυτά μόνα που ονειρεύτηκαν; Είναι σ' αυτά μόνο που άπλωσαν τις προσδοκίες τους;

Αν σ' αυτά όλα τα ερωτήματα η απάντησή μας ήταν «ναί» θα κοροϊδύσαμε τους ίδιους τους εαυτούς μας. Ίσως στην πρώτη ή και στη δεύτερη ή και σε μερικές άλλες να κυριαρχούσε το πνεύμα και η αιγλή της αρχαιότητας, ίσως οι φιλοδοξίες αθλητών και χωρών για νίκες να ήταν άδολες, ίσως η άμιλλα να ήταν ευγενική, ίσως να ξεχνιούνταν στη διάρκεια των αγώνων μίσση και έχθρες. Με όλα όμως αυτά τα «ίσως» σταματούσαν οι αντιπαραθέσεις μεταξύ χωρών που συμμετείχαν στους αγώνες; Σταματούσαν οι εχθροπραξίες; Βασίλευε η ειρήνη, η μεγάλη αυτή θεά που το άγαλμά της έστησαν οι Πανέλληνες στην Ολυμπία με το όνομα «Εκεχειρία»; Και ήταν πάντα ο ανταγωνισμός τίμιος και ισότιμος; Και δεν είναι την εξαίρεση όλων αυτών πιο πολύ που ονειρεύτηκε ο Κουμπερτέν και όσοι αγκάλισαν την πρωτοβουλία του;

Είμαστε δυστυχώς υποχρεωμένοι να σημειώσουμε μια οδυνηρή διαπίστω-

Σύνεδροι ενώ παρακολουθούν τις εργασίες της Α' Συνόδου.

ση, ότι αρνητική είναι η απάντησή μας στα ερωτήματα αυτά και ότι όπως εξελίσσονται οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες συγκεντρώνουν τα φοβερά εκείνα στοιχεία που οδήγησαν στην καταστροφή και τελικά στη διάλυση των Ολυμπιακών Αγώνων της αρχαιότητας. Ξεκινούμε από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936 για να διαπιστώσουμε ότι την ώρα που το ιερό φως της Ολυμπίας μεταφέρουν θριαμβευτικά στο στάδιο της Γερμανικής πρωτεύουσας ο παράφρονος ηγέτης της διοργανώτριας χώρας σχεδίαζε την κατάκτηση του κόσμου! Συνεχίζουμε για να φτάσουμε στους Ολυμπιακούς του Μονάχου το 1972 και να σταματήσουμε με φρίκη στις σφαγές των αθλητών που πήγαν ν' αγωνιστούν για το Ολυμπιακό ιδεώδες. Προχωρούμε στους Ολυμπιακούς της Μόσχας το 1980 και του Λος Άντζελες το 1984 για ν' αντιμετωπίσουμε το πρωτόφαντο γεγονός μπουκοταρίσματος των Αγώνων. Όλα αυτά συνταιριάζουν με το πνεύμα του Ολυμπισμού;

Τι δε να πούμε για τους τρόπους προετοιμασίας των αθλητών, όταν είναι γνωστό ότι οι μέθοδοι που μετράχονται έχουν ξεπεράσει κάθε όριο φυσικής αγωγής, που μόνη δημιουργεί ευσταλή σώματα έτοιμα ν' αγωνιστούν για μια τίμια νίκη; Και τι ακόμα να πούμε για την εμποροποίηση και του αθλητισμού και των αθλητών όταν ξέρουμε ότι χώρες επιζητούν τη διοργάνωση των Αγώνων για λόγους καθαρά κερδοσκοπικούς και ότι όχι μόνο οι Παγκόσμιοι πρωταθλητές αλλά και μικρότερης αξίας πληρώνονται άλλοι αστρονομικά και άλλοι μικρότερα ποσά για ν' αγωνιστούν; Κι όταν ακόμα ξέρουμε ότι κυριαρχούν σκέψεις και σ' αυτή τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή για επαγγελματοποίηση του αθλητισμού;

Όλες αυτές οι αδυναμίες, αγαπητοί μου, οδήγησαν την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή να συλλάβει και να υποβάλει την ιδέα για ίδρυση μιας Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας. Κι αγ-

καλιάστηκε μ' ενθουσιασμό από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή η ιδέα αυτή κι έγινε η ιδέα πράξη. Και σήμερα στον ιερό χώρο της Ολυμπίας λειτουργεί η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία, της οποίας μοναδική φιλοδοξία είναι να διαδώσει σ' όλο τον κόσμο το αληθινό περιεχόμενο του Ολυμπισμού, που ταυτίζεται με την αγάπη, την συναδέλφωση, την αλληλοκατανόηση και αλληλοανοχή, τον επί ίσοις όρους ευγενή συναγωνισμό και άμιλλα, την ηθική γενικά. Όλες αυτές οι αρετές κτήμα του ανθρώπου σ' ένα σταθερό δρόμο οδηγούν, στην Ειρήνη. Δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη χωρίς αγάπη, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς αλληλοκατανόηση, δεν μπορεί αν ο ένας δεν μπορεί ν' ανεχθεί τον άλλο, δε μπορεί αν δεν εκλείψουν τα πάθη και τα μίσση, δε μπορεί αν δεν επικρατήσει η ηθική.

Θα ρωτήσετε. Είναι δυνατό ή εύκολο αυτή η φιλοδοξία της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας να καρποφορήσει; Στο «δυνατό» θα απαντήσω «ναί», στο «εύκολο» «όχι». Είναι τόσα τα πάθη και τα μίσση μεταξύ κρατών και απόμων, είναι τόσες οι διαφορές και τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, είναι τόσο ισχυρές οι φιλοδοξίες για επικράτηση, που αν ισχυριζόταν κανείς ότι θα ήταν εύκολο να τα καταπνίξει όλα αυτά είτε η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία είτε οι περιφερειακές όπως η δική μας με συγκεντρώσεις, μαθήματα και συζητήσεις θα ήταν ουτοπία. Ουτοπία όμως είναι να υποστηρίξει κανείς το αδύνατο, γιατί το «αδύνατο» είναι ξένο προς τη φύση του ανθρώπου, που ως το φεγγάρι και τα άστρα έχει φτάσει. Αν όλοι συμβάλουμε στη διάδοση της ολυμπιακής ιδέας με όλο το περιεχόμενό της, αν συμβάλουμε στην επιστροφή του θεσμού της εκκεχειρίας όχι μόνο στους Ολυμπιακούς αλλά και σ' όλες τις διεθνείς συναντήσεις αφού σ' όλες κυριαρχεί η έννοια του Ολυμπισμού, τότε ασφαλώς θα προσθέσουμε ένα έστω και μικρό χαλίκι στο υλικό που θα συνθέσει την παγκόσμια ειρήνη. Σ' αυτή τη συμβολή προσβλέπει και η δική μας Ολυμπιακή Ακαδημία.

Το Ολυμπιακό πνεύμα σε όλο του το μεγαλείο. Ο Αντώνης Παπαδόπουλος αγκαλιά με τον Τούρκο πρωταθλητή του μήκους Ακίν.

Συνοπτικό πόρισμα

Ο θεσμός της «εκεχειρίας» θεωρείται ο ακρογωνιαίος λίθος, στον οποίο στηρίζεται ολόκληρο το οικοδόμημα που στοιχειοθετεί το ολυμπιακό πνεύμα, τον Ολυμπισμό. Αυτή η εκχειρία, η ειρήνη επιβλήθηκε σιγά-σιγά με την εξελικτική πορεία των αγώνων και έγινε θεσμός, όταν αυτοί καθιερώθηκαν ως Πανελλήνιοι.

Ήρθε όμως μια εποχή που οι αγώνες αυτοί καταργήθηκαν (393 μ.Χ): ίσως για να διασωθεί αυτό το πνεύμα των αγώνων.

Όταν το 1896 μ.Χ. ξανάρχισαν αυτοί, όλοι πίστευαν ότι θα επικρατούσε και πάλι η ειρήνη, το πνεύμα του Ολυμπισμού. Δυστυχώς όμως βλέπουμε με οδύνη πως τα φοβερά εκείνα στοιχεία, που οδήγησαν στην κατάργηση των αγώνων της αρχαιότητας, εκδηλώνονται και στις νεότερες ολυμπιάδες. Γι' αυτούς τους λόγους η Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων (Ε.Ο.Α.) συνέλαβε την ιδέα της ίδρυσης της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας (Δ.Ο.Α.) της οποίας φιλοδοξία είναι η διάδοση της αγάπης, της συναδέλφωσης, της αλληλοκατανόησης και αλληλοανοχής, του ευγενικού συναγωνισμού και άμιλλας, του αληθινού περιεχομένου του Ολυμπισμού. Και όλα αυτά οδηγούν στην Ειρήνη. Για τον ίδιο λόγο εργάζονται οι Ολυμπιακές Επιτροπές και οι Ολυμπιακές Ακαδημίες. Το εγχείρημα - ειρήνη σ' όλο τον κόσμο - είναι πολύ δύσκολο, όχι όμως αδύνατο, ακατόρθωτο.

Τέλος ο ομιλητής τόνισε πως, όπως προετοιμάζονταν οι αθλητές για ένα μήνα πριν τους αγώνες στο χώρο της Ολυμπίας, για να διακατέχονται από το πνεύμα της, το ίδιο μπορεί να γίνεται και σήμερα με τις Ολυμπιακές Ακαδημίες, ώστε να επιτυγχάνουμε την ορθή σύζευξη σώματος, πνεύματος και ψυχής.

Εμπειρίες από συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΖΙΩΡΤΖΗΣ

Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α.
Πανεπιστημίου Αθηνών
Ολυμπιονίκης
Εθνικός προπονητής στίβου

Σίγουρα οι Ολυμπιακοί αγώνες είναι μια ιδέα, είναι η ακατανίκητη μέχρι σήμερα υπεροχή του ωραίου, του αληθινού, είναι δημιουργήματα των αρχαίων Ελλήνων, που δίνει την ευκαιρία στους νέους κάθε γωνιάς της γης να γνωριστούν, να καλλιεργήσουν τη μεταξὺ τους αλληλεγγύη, φιλία και εκτίμηση, για το καλό της ανθρωπότητας.

Η άμιλλα στους αθλητικούς χώρους εξευγενίζει τον άνθρωπο, τον παρορμάει σε ευγενείς σκέψεις και πράξεις, που καθιστούν τους αθλούμενους υπερήφανους, καλούς κι αγαθούς, όπως ακριβώς επεδίωκαν οι αρχαίοι Έλληνες παιδαγωγοί που πρώτοι συνέλαβαν την ιδέα της, διά μέσου της άμιλλας, ανάπτυξης του σώματος και του πνεύματος.

— Το αθλητικό ιδανικό υπήρχε από τα αρχαία χρόνια ριζωμένο στους Έλληνες. Αποκλειστικά και μόνο σ' αυτούς. Σε κανένα άλλο λαό δε διαπιστώθηκε, τόσο στον αρχαίο όσο και στο νεότερο, παρόμοια εκδήλωση.

— Μεγαλύτερη δόξα, από του να στεφθεί «ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ» δεν ήταν δυνατόν να φαντασθεί ή να επιθυμήσει, στους αρχαίους χρόνους ο Έλληνας. Οι τιμές που αποδίδονταν στους νικητές των Ολυμπιακών αγώνων ξεπερνούσαν και τα όνειρα των ίδιων. Ο ολυμπιονίκης έφτανε στην πατρίδα του πάνω σε θριαμβευτικό άρμα. Οι συμπατριώτες του γκρέμιζαν μέρος των τειχών της πόλης τους. Αυτό είχε την έννοια ότι αφού σ' αυτή την πόλη γεννιούνται τέτοιοι άνδρες δε χρειάζονται τείχη για την προστασία τους.

Οι τιμές έφταναν και στους συγγενείς του νικητή. Μ' αυτό η επέκταση της αναγνώρισης περιλάμ-

βανε και την πατρίδα του ολυμπιονίκη που γινόταν ένδοξη.

Περίφημοι άνδρες, ήρωες, στρατηγοί και άλλοι, διεκδικούσαν σε αγώνες τη νίκη με πείσμα, για να ικανοποιήσουν την «επιθυμία υπεροχής», που εξασφαλιζόταν με την επικράτηση επί αντιπάλων.

Ο λαός έσπευδε πρόθυμα να δει το θέαμα. Διασκεδάζοντας και ενθουσιαζόμενοι από την προσπάθεια των αγωνιστών, τους παρότρυναν, μέχρι σημείου που, πολλές φορές, να στοιχηματίζουν μεταξύ τους.

— Στα περίφημα έπη του, την Οδύσσεια και την Ιλιάδα, ο Όμηρος αναφέρεται με πολλές λεπτομέρειες στα είδη των αγωνισμάτων και τις επιτυχίες των νικητών.

Οι άνθρωποι είναι βέβαια θνητοί. Όταν πεθάνουν τους θυμούνται για κάμποσο καιρό οι συγγενείς και φίλοι. Μετά όμως από χρόνια, πολλά ή λίγα, κανείς δεν ξέρει πως έζησαν.

Υπάρχουν όμως και άνθρωποι που τους θυμούνται επί αιώνες και συζητούν τα έργα ή τα κατορθώματά τους. Οι άνθρωποι που διακρίθηκαν σε ευγενικούς και πολιτισμένους αγώνες θαυμάζονται από τις επόμενες γενιές.

Οι μεγάλοι αθλητές που διακρίθηκαν σε μεγάλους αθλητικούς αγώνες, που νίκησαν στον ευγενικό αθλητικό στίβο, δεν ξεχνιούνται. Αποτελούν σύμβολα προς μίμηση για τους μεταγενέστερους.

Αυτά πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες και γι' αυτό οι Ηλείοι (οι οργανωτές των Ο.Α.) καθώς και οι συγγραφείς τηρούσαν με προσοχή καταλόγους Ολυμπιονικών.

Όλο διαβάσαμε ή ακούσαμε πως ο αθλητής «Κόροιβος ο Ηλείος» νίκησε το 776 π.Χ. στην Ολυμπία στον αγώνα δρόμου. Πολλοί μιλούσαν με θαυμασμό επί αιώνες για τον αήττητο παλαιστή «Μίλωνα τον Κροτωνιάτη», που νίκησε σε πέντε Ολυμπιάδες τον 6ο π.Χ. αιώνα.

— Μετά από διακοπή 1503 χρόνων οι Ολυμπιακοί αγώνες επανιδρύθηκαν. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα επίμοχθων προσπαθειών του Γάλλου Βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν, γενικού γραμματέα τότε της ένωσης των Γαλλικών αθλητικών Σωματείων.

Κοινωνιολόγος και παιδαγωγός ο Κουμπερτέν είχε μελετήσει το μορφωτικό σύστημα των αρχαίων Ελλήνων, που απέδιδαν πρωταρχική σημασία στη συμμετρική ανάπτυξη του πνεύματος και του σώματος για τη δημιουργία του ΚΑΛΟΥ Κ' ΑΓΑΘΟΥ, του υγιούς σε χαρακτήρα και ήθος ανθρώπου.

Υπερνικώντας τα εμπόδια πέτυχε την οργάνωση στο Παρίσι Διεθνούς Αθλητικού Συνεδρίου τον Ιούνιο του 1894. Οι σύνεδροι ομόφωνα ανέκριναν την πρόταση του Κουμπερτέν για την αναβίωση των Ο.Α. που φιλοδοξούσε: α) Να

ανασυσταθούν οι Ο.Α. με την επωνυμία «Σύγχρονοι Διεθνείς Ο.Α.» και β) Να προσφέρει στην ανθρωπότητα σαν ανεκτίμητη κληρονομιά — όπως ακριβώς είχε οραματισθεί — την ιδέα και την εκδήλωση που εκφράζει την ενδομυχη σκέψη και ευχή των ανθρώπων, για μια παντοτινή παγκόσμια εκεχειρία.

— Κάθε τέσσερα χρόνια η καρδιά του Βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν ξανακτυπά στη μαρμαρίνη θήκη της, στην Αρχαία Ολυμπία. Της φέρνει ζωή η ηλιακίδα, που πέφτοντας στο κοίλο κάτοπτρο, αντανακλά τη θερμότητα της, γίνεται φλόγα, ξεκινά πάνω στη γερασμένη ράχη του πλανήτη, για να φωτίσει και να ζεστάνει.

Αμέτρητα περιστερία ξεφωλιάζουν από τα πανάρχαια αετώματα της Ολυμπιακής ιδέας, τεντώνουν ξεθαρρεμένα τα φτερά τους, κάνουν το γύρο του κόσμου θυμίζοντας την πηγή με τα αιώνια νάματα που, σιωπηλή 1500 χρόνια, ξανακούεται σαν λόγος στα χείλη του Κουμπερτέν στο αμφιθέατρο της Σορβόνης το 1894.

Η φωνή του μεγάλου οραματιστή, ύμνος στους ευγενικούς αγώνες του ανθρώπου, ξεπερνά με την αλήθεια το χρόνο.

— Η ζωή είναι ωραία, όταν υπάρχει αγώνας, όχι αιματηρός καρπός, καρπός της τυραννίας και των κακών παθών, που διατηρούν η βαρβαρότητα και η αμάθεια, αλλά αγώνας εκείνων που αναζητούν την αλήθεια, το φως και τη δικαιοσύνη.

Αν γυρίσουμε 51 χρόνια πίσω θα δούμε τον παρανοϊκό εκτελεστή της ανθρωπότητας, τον Αδόλφο Χίτλερ, να κάθεται στην εξέδρα των επισήμων, στο Ολυμπιακό στάδιο του Βερολίνου και να συγχαίρει τους αθλητές αλλά όχι τους έγχρωμους.

Κι αν έρθουμε πιο κοντά, στην Ολυμπιάδα του Μονάχου θα δούμε τους Παλαιστίνιους κορμάντους, (σε μια προσπάθεια να ακουστεί το πρόβλημα τους, που το καλύπτει μια παγκόσμια συνωμοσία σιωπής) να μπαίνουν στο Ολυμπιακό χωριό και να το πλημμυρίζουν πτώματα.

Κι αν φτάσουμε στις μέρες μας θα αντικρύσουμε τον Κάρτερ να ηγείται της εκστρατείας για το μοϊκοτάζ της Ολυμπιάδας της Μόσχας, λόγω Αφγανιστάν.

Τι σχέση έχουν όλα αυτά με το ολυμπιακό πνεύμα, ποιά σχέση έχει η υποκρισία του Αμερικανού προέδρου (μόνιμου υπερασπιστή του Αττίλα και των θηριωδιών του στην Κύπρο, την κατεχόμενη ακόμα Κύπρο) με τον αγνό πατέρα του Ωραίου, του Μεγάλου και του αληθινού;

Πώς μπορούμε να μιλάμε για πνεύμα, στην ολιγοήμερη παρένθεση μιας τετραετίας, όταν, όλα τα υπόλοιπα χρόνια, όλους τους υπόλοιπους μήνες, η ανθρωπότητα άλλο δεν κάνει από το να αιμορραγεί — εξαιτίας πάντοτε των ισχυρών;

— Νομίζω ότι οι πιο ειλικρινείς σ' αυτήν την υπόθεση των Ο.Α. είναι οι φίλαθλοι και οι αθλητές που κατά κανόνα ρίχνουν το βάρος του ενδιαφέροντός τους στις αθλητικές επιδόσεις και θαυμάζουν τους ανθρώπους = μηχανές που σαρώνουν τα ρεκόρ. Οι άλλοι όλοι που μιλούν για το πνεύμα υποκρίνονται. Γιατί ξέρουν ότι το ολυμπιακό πνεύμα δε συμβιβάζεται με τους καιρούς της ωμής βίας και του αδιάντροπου κυνισμού των ισχυρών στους οποίους ζούμε.

— Μετά το τέλος κάποιος Ολυμπιάδας ο τ. πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. κύριος Avery Brundage δήλωσε:

Γενικά δεν έχει κατανοηθεί ακόμα ότι η αναβίωση των Ο.Α. είναι μόνον η πρώτη φάση των επιδιώξεων του Κουμπερτέν. Ο σκοπός των αγώνων είναι να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των κυβερνήσεων, των εκπαιδευτικών και του κοινού για τον καταρτισμό του εθνικού προγράμματος σωματικής Αγωγής και ερασιτεχνικής αγωνιστικής κίνησης, που θα βοηθούσε στην προσπάθεια εξάλειψης των κοινωνικών αδικιών, να καταπολεμήσει τον διαρκώς αυξανόμενο υλισμό της εποχής μας και να εξουδετερώσει τις συνέπειες της αυξανόμενης εκβιομηχάνισης της ζωής στις μεγάλες πόλεις.

Επιπλέον κατ' επέκταση της αρχαίας Ελληνικής ιδέας, η οποία ήταν αυστηρά εθνική, είχαν τον προορισμό να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν τη διεθνή φιλία και καλή θέληση.

Πρέπει να συγκεντρωθούμε στις ευρύτερες και σημαντικότερες φάσεις του ονείρου του Κουμπερτέν.

Εμείς απλά συμπληρώνουμε: Για να μη μείνει ΟΝΕΙΡΟ.

— Ο κόσμος ίσως δεν είχε ποτέ τόση ανάγκη από την Ολυμπιακή Ιδέα όσο σήμερα, για να ξεπεράσει τον αυτοφυλακισμένο εαυτό του μέσα στα οικονομικά, πολιτιστικά όριά του, που τα δημιουργούν τα στενά εθνικιστικά συμφέροντα. Είναι μια εποχή κατά την οποία η δόξα της δύναμης δηλητηριάζει κάθε ευγενική προσπάθεια.

Ο Ολυμπισμός πρέπει απλά να ξεσκεπάσει την πραγματικότητα αυτή.

Ανεξάρτητα όμως από την απουσία του Ολυμπιακού πνεύματος προσωπικά θα ήμουν ευτυχής αν μπορούσα να παρακολουθώ αυτούς τους αγώνες για το θέαμα και μόνο. Για την επικοινωνία με όλες τις φυλές του κόσμου που εκπρόσωποι τους συντάσσονται για να πάρουν μέρος στη λαμπρή γιορτή. Για τη χειραψία με την ψευδαίσθηση πως όλ' αυτά, τα ειρηνικά και τα υπέροχα, θα διαρκέσουν.

— Οι Ολυμπιακοί αγώνες με τον τετραετή κύκλο τους δε θεωρούνται μόνο — και δίκαια άλλωστε — σαν το πιο σημαντικό αθλητικό γεγονός στον κόσμο σήμερα, αλλά αποτελούν πράγματι ένα παγκό-

σμιο φαινόμενο με έντονες επιδράσεις, που προσφέρει μια καταπληκτική ευκαιρία για αδελφούνη και για σύσφιξη των φιλικών δεσμών ανάμεσα στους νέους όλων των χωρών και τους λαούς όλου του κόσμου.

Μέσα στο γιγαντισμό που μας περιβάλλει υπάρχει μεγάλη πρόοδος και υπάρχουν και πολλά πλεονεκτήματα για το μέσο άνθρωπο. Άλλωστε το σύνθημα CITIUS - ALTIUS - FORTIUS εκφράζει μια προσπάθεια για πιο ψηλά, πιο καλά αποτελέσματα, για γιγάντιες επιδόσεις.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες απαιτούν μια αθλητική προσπάθεια που εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των ανθρωπίνων προσπαθειών.

Το μόνο που χρειάζεται και θέλει ο αθλητής είναι ηρεμία και ησυχία, συνθήκες που του επιτρέπουν να κινητοποιεί όλες του τις δυνάμεις.

Ο αθλητής δεν ενδιαφέρεται για τα αρχιτεκτονικά αριστουργήματα που έχουν κατασκευάσει, για να εντυπωσιάσουν το περιορισμένο κοινό των ξεδρών και το ευρύ κοινό που κάθεται στην πολυθρόνα του μπροστά στην τηλεόραση.

Ο αθλητής χρειάζεται εγκαταστάσεις που του προσφέρουν τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για προπόνηση και συμμετοχή. Ο αθλητής αδιαφορεί τελείως για την υπερβολική πολυτέλεια των ξενοδοχείων και τους παραφορτωμένους μπουφές στις υποδοχές. Ο αθλητής χρειάζεται μόνο ένα άνετο κρεβάτι, μια λογική διατροφή και κατάλληλες εγκαταστάσεις υγιεινής.

Το Ολυμπιακό χωριό εξελίχθηκε κι αυτό από τις Σπαρτιάτικες συνθήκες του πρώτου Ελληνικού χώρου στην πολυτέλεια των πυραμίδων του Μοντρεάλ. Δεν πρέπει βέβαια να ξεχνάμε ότι τα Ολυμπιακά χωριά δε ζουν πιο πολύ από τα τριαντάφυλλα που καλλιεργούμε σήμερα — δυο βδομάδες.

Οι κατασκευαστές τους πρέπει να λάβουν υπόψη τη μετέπειτα χρήση τους και την ένταξη τους στο ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Το να σκέπτεται όμως κανείς τη μελλοντική χρήση δε σημαίνει να δίνει προτεραιότητα στη δευτερογενή χρήση σε βάρος του αρχικού σκοπού.

— Κάθε αθλητής έχει σαν στόχο τη συμμετοχή του σ' αυτό το πανηγύρι του αθλητισμού, σ' αυτή τη διοργάνωση που θα του δώσει τη δυνατότητα να συναγωνιστεί με τους κορυφαίους του αγωνισμάτων του ή του αθλήματός του. Η προετοιμασία για μια τέτοια συμμετοχή δεν είναι εύκολο να περιγραφεί και πολύ περισσότερο να κατορθωθεί, όταν προέρχεται από μια χώρα που σε βαραίνει το δαφνοστόλιστο παρελθόν των προγόνων μας και σήμερα σε εμποδίζουν οι συνθήκες και η ραγδαία εξέλιξη των επιδόσεων.

Θα ήθελα σήμερα να σας μεταφέρω εμπειρίες μου από τις δυο Ολυμπιάδες που έλαβα μέρος αφού μπόρεσα μετά από πολύχρονη προετοιμασία να πετύχω τις απαιτούμενες προϋποθέσεις που εξασφάλιζαν και υλοποιούσαν το όνειρο κάθε αθλητή, δηλαδή τη συμμετοχή.

20ή Ολυμπιάδα, Μόναχο.

Συμμετοχή: 7985 αθλητές, οι 1171 αθλήτριες.

122 Χώρες.

21 Αθλήματα.

195 Ολυμπιονίκες.

Αν δε μεσολαβούσε το τρομερό έγκλημα των Παλαιστινίων τρομοκρατών που περιφρονώντας τους άγραφους αλλά υποχρεωτικούς κανόνες για εκχειρία κατά τη διάρκεια των Ο.Α., η εντύπωση πως οι Γερμανοί, που έχουν το όνομα αλλά και τη χάρη να είναι θετικοί, πρακτικοί και χωρίς αμφισβήτηση ανυπέρβλητοι σε θέματα διοργανωτικά και άριστα προγραμματισμένα, θα κέρδιζαν άλλη μια φορά τους τίτλους της υπεροχής. Η βεβήλωση του ιερού χώρου των αγώνων έγινε από τους τρομοκράτες λίγο πριν ξημερώσει, στις 5 Σεπτεμβρίου, όταν πηδώντας από μάντρα εισχώρησαν στο κατάλυμα αθλητών του Ισραήλ όπου δολοφόνησαν 11 αθλητές, συνοδούς, και προπονητές.

Οι άνθρωποι αυτοί κτύπησαν ό,τι ακριβώς εκφράζει η ιδέα του Ολυμπισμού, ό,τι συμβολίζει η διεξαγωγή των αγώνων. Την αγάπη, την ειρήνη και την εκχειρία.

Το στίγμα αυτό έμεινε αιώνιο στην ιστορία των Ολυμπιάδων και οι υπεύθυνοι βαρύνονται με την κατηγορία ότι ενήργησαν απερίσκεπτα και ζήμωσαν πρώτα τη δική τους υπόθεση, γιατί έχασαν το δικίο τους. Μέσα στο Ολυμπιακό χωριό έγινε το άλλο πρωί το μνημόσυνο για τους αδικοσκοτωμένους αθλητές, ενώ κανείς από τους χιλιάδες φιλάθλους και αθλητές δε γνώριζε αν οι αγώνες θα συνεχιστούν ή αν ο πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. θα ανήγγελλε τη δυσάρεστη απόφαση της διακοπής.

Ευτυχώς όμως ο πρόεδρος Avery Brundage μέσα σε κατανοητική σιγή διαδήλωσε τη θλίψη του για το γεγονός και κατέληξε ότι οι αγώνες θα συνεχιστούν, σε εκδήλωση ακλόνητης πίστης προς τα ιδανικά του Ολυμπισμού.

Η μόνη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε ήταν της έναρξης των αγώνων κατά μια ώρα με αφορμή τα γεγονότα.

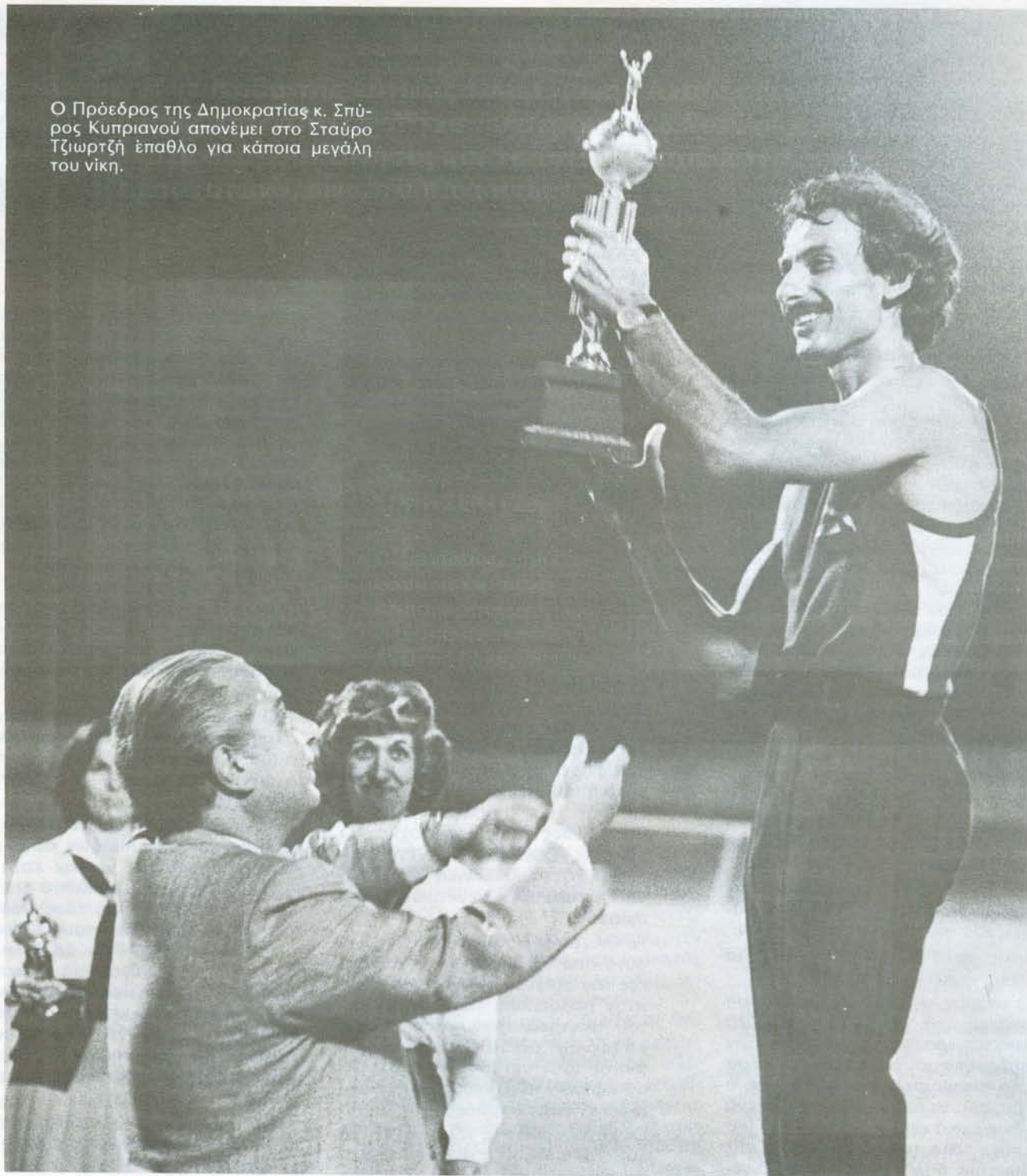
Με τη διεξαγωγή των αγωνισμάτων η προσοχή του φίλαθλου κόσμου στράφηκε και πάλι στα αθλητικά και οι ζωηρές σκηνές του επεισοδίου πέρασαν σιγά σιγά στη λήθη.

Ο συναγωνισμός στα διάφορα αγωνίσματα είχε πολύ ενδιαφέρον, γι' αυτό οι επιδόσεις έφθασαν σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Μεταξύ των αθλητών που άφησαν καλές εντυπώσεις ήταν και ο περίφημος Akii Bua από την Ουγκάντα που κέρδισε στα 400 μ. με εμπόδια με νέο παγκόσμιο ρεκόρ. Ο Mark Spitz από την Αμερική που κέρδισε 7 χρυσά με-

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού απονέμει στο Σταύρο Τζιωρτζή έπαθλο για κάποια μεγάλη του νίκη.

τάλλια στην κολύμβηση. Άλλος ένας αθλητής που έγινε αντικείμενο εκδηλώσεων και συμπαθειών ήταν ο Φιλανδός Lasse Viren νικητής στα 5000 και 10000 μ.

Ταχύτερος άνθρωπος στον κόσμο χαρακτηρίστηκε ο Ρώσος Valery Borzov νικητής στα 100 και 200 μ.

Η δυνατότητα επαφής με όλους αυτούς τους κολλοσσούς του αθλητισμού, που σου δίνουν την εντύπωση του απρόσιτου, καταλύεται μέσα σ' αυτό το χώρο και κατά τη διάρκεια των αγώνων. Το αίσθημα της εκπροσώπησης της χώρας σου σ' αυτές τις τόσο μεγάλες διοργανώσεις σε κάνουν να αισθάνεσαι την ανάγκη μεγαλύτερης απόδοσης, αυτοσυγκέντρωσης, μελέτης και γνώσης του αντικείμενου με το οποίο ασχολείσαι.

21η Όλυμπιάδα Μοντρεάλ.
Συμμετοχή: 6152 αθλητές, οι 1261 αθλήτριες,
88 Χώρες.
21 Αθλήματα.
198 Ολυμπιονίκες.

Η τεράστια ευθύνη που αναλαμβάνουν οι πόλεις, με την αποδοχή εντολής για διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων, φάνηκε ανάγλυφη στην περίπτωση της 21ης Ολυμπιάδας του Μοντρεάλ.

Ο ενθουσιώδης Δήμαρχος του Μοντρεάλ κύριος Jean Drapeau μαρτύρησε κυριολεκτικά, για να ξεπεράσει τα χίλια δυο εμπόδια που συνάντησε στην προσπάθειά του να φανεί συνεπής στην υποχρέωση που ανέλαβε.

Η διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων στην πλούσια και όμορφη

χώρα του Καναδά ήταν ένα όνειρο που θα γινόταν πραγματικότητα.

Από την εποχή που ο Καναδός Μαραθωνοδρόμος Sherring γνώρισε τη δόξα και αποθεώθηκε τερματίζοντας πρώτος στο Παναθηναϊκό στάδιο κατά τους Μεσολυμπιακούς του 1906, η Ολυμπιακή ιδέα βλάστησε για καλά στον Καναδά.

Οι επανειλημμένες απεργίες εργατών και τεχνιτών που δούλευαν στα αθλητικά έργα καθυστέρησαν την πρόοδο των έργων. Το οικονομικό πρόβλημα ορθωνόταν απειλητικά, αλλά η λύση βρισκόταν με διάφορες εμπνεύσεις, όπως π.χ. η καθιέρωση μεγάλου λαχείου με κληρώσεις κάθε τρίμηνο και τεράστα κέρδη που έφθαναν το 1 εκατομμύριο δολάρια για τον πρώτο αριθμό.

Το ολυμπιακό λαχείο πέτυχε απόλυτα.

Οι εμπνεύσεις για δημιουργία και άλλων οικονομικών πηγών δε σταμάτησαν. Τα ολυμπιακά γραμματόσημα, τα δικαιώματα χρησιμοποίησης των σημάτων κ.τ.λ. από εμπορικές εταιρείες και οι διαφημίσεις πρόσφεραν άφθονο χρήμα για να προχωρήσουν οι απαιτήσεις.

Οι κίνδυνοι για την οργάνωση των Ολυμπιακών του Μοντρεάλ δε σταμάτησαν. Από τη μια μέρα στην άλλη εμφανίζονταν με τη μορφή απειλών και ανησυχητικών ειδήσεων περί εισβολής τρομοκρατών από άλλες χώρες. Απειλές για σαμποτάζ και για άλλες τρομοκρατικές ενέργειες δημοσιεύονταν στις εφημερίδες.

Όλα τα στάδια, το ολυμπιακό χωριό και κάθε ολυμπιακός αθλητικός χώρος τέθηκε κάτω από τον έλεγχο των «οπλισμένων αστακών».

Όταν έφτασε η ημέρα έναρξης των αγώνων, στην οποία θα παρίστατο και η βασίλισσα της Μεγάλης Βρετανίας, οι φήμες οργιάσαν και δημιούργησαν μια ατμόσφαιρα που δεν ταίριαζε με τους σκοπούς των Ο.Α.

Σ' αυτή ακριβώς τη στιγμή ο λόρδος Κιλλάνιν μιλώντας στους αντιπροσώπους των μέσων ενημέρωσης τόνισε μεταξύ άλλων:

— ...η ολυμπιακή ιδέα διανύει το δύσκολο δρόμο επιβίωσής της. Είναι πολύ λυπηρό το γεγονός. Ακόμα περισσότερο όταν πολλά κράτη, επίσημα, ξεχνάνε ότι οφείλουν να προάγουν τον αθλητισμό προς το κοινό συμφέρον και κάνουν ότι είναι δυνατόν, μέσω αυτού, να καταστρέψουν ή έστω να πλήξουν τον ολυμπισμό.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες άρχισαν οι αγώνες, οι οποίοι όμως και πάλι γνώρισαν τεράστια επιτυχία κατά τα λεγόμενα, εκτός φυσικά από την περίπτωση της αποχώρησης μερικών χωρών, για τους γνωστούς λόγους των ρατσιστικών διαφορών.

Μεγάλη εντύπωση μου έκανε όταν μετά τους αγώνες διάβασα στις εφημερίδες ότι — η διεξαγωγή των αγώνων πέτυχε και για μια φορά ακόμα, παρά τα όσα προηγήθηκαν, το ολυμπιακό πνεύμα θριάμβευσε. Αναρωτήθηκα για ποιό ολυμπιακό πνεύμα μιλούν οι άνθρωποι: Κανείς δε σκέφτηκε όλους εκείνους τους αθλητές που οι ηγέτες των χωρών τους χωρίς καν να λάβουν υπόψη τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι αθλητές τους για να φτάσουν την ημέρα εκείνη στο Μοντρεάλ, έσβηναν με μια μονοκοντυλιά τα όνειρά τους για μια συμμετοχή στη μεγαλύτερη γιορτή του αθλητισμού.

Μένουμε σκεπτικοί καθώς νιώθουμε την ολυμπιακή ιδέα να συνθλίβεται ανάμεσα στις συμπληγάδες του γιγαντισμού και της πολιτικοποίησης. Κάθε τόσο οι αγώνες χρησιμοποιούνται σαν βιτρίνες, όπου γίνεται επίδειξη της δύναμης διαφόρων πολιτικών συστημάτων.

Ορισμένοι δε δίστασαν να εκτελέσουν εν ψυχρώ μέσα στο ολυμπιακό χωριό. Άλλοι πασχίζουν να πολλαπλασιάζουν τα κέρδη των πολυεθνικών τους ...ιδεολογιών, άλλοι κάνουν μοιχόταξ υπεραμυνόμενοι των ανθρωπίνων ελευθεριών.

Αναμφισβήτητα υπάρχει μεγάλη υποκρισία μέσα σ' όλα αυτά. Μερικοί, που δε δέχονται συμβιβασμούς ή

αστείες δικαιολογίες, είχαν την τόλμη να προειδοποιήσουν:

— προσέξτε, γιατί έτσι δολοφονούνται οι ολυμπιάδες.

Ίσως υπάρχει καιρός ο άνθρωπος — που από θλιβερό εγγόνι του μηδενός έφθασε στη σελήνη — να κάνει αυτοκριτική, αντιπαραβάλλοντας ηθικές αξίες και γενοκτόνο πολιτισμό. Διαφορετικά, στο ζωολογικό κήπο του μέλλοντος ο απόγονος του πίθηκου, θ' αποτελεί θλιβερή ατραξιόν, σε σιδερένιο κλουβί, με τη λιτή πινακίδα

Homus Sapiens
εκλείψαν είδος.

Ανάμεσα σε δηλώσεις προσωπικότητων πιστών της ολυμπιακής κίνησης, που ελέγχθηκαν σε ανύποπτο χρόνο και σε χρονικά διαστήματα του παλιότερου παρελθόντος, χωρίς να χάνουν την επικαιρότητά τους, αφού αφορούν στο μεγάλο, στον πανανθρώπινο σκοπό της εδραίωσης του θεσμού των ολυμπιάδων, σας μεταφέρω ένα απόσπασμα:

Δεν κοπιάσαμε, εγώ και οι φίλοι μου, να αναβιώσουμε τους ολυμπιακούς αγώνες, για να γίνουν αντικείμενο για μουσεία ή κινηματογράφο, ούτε θα επιθυμούσαμε να τους αρπάξουν για εμπορική ή πολιτική εκμετάλλευσή...

Στο σύγχρονο αυτό κόσμο, ο ολυμπισμός είναι δυνατόν να καταστεί σχολείο ευγένειας και ηθικής αγνότητας, καθώς και αντοχής και φυσικής ενεργητικότητας, αλλά μόνο υπό τον όρο, ότι σεις θα υψώνετε συνεχώς τις αντιλήψεις της τιμής και της αθλητικής αφιλοκέρδεας στο ύψος των μυϊκών σας εξάρσεων.

Βαρώνος Πιέρ ντε Κουμπερτέν

Συνοπτικό πόρισμα

Οι ολυμπιακοί αγώνες είναι μια ιδέα, είναι η ακατανίκητη υπεροχή του ωραίου, του μεγάλου, του αληθινού, που δίνει την ευκαιρία στους νέους να γνωριστούν, να καλλιεργήσουν την αλληλεγγύη, τη φιλία και εκτίμηση για το καλό της ανθρωπότητας.

Ο αναβιωτής των ολυμπιακών αγώνων Κουμπερτέν είχε μελετήσει το μορφωτικό σύστημα των αρχαίων Ελλήνων, που απέδιδαν πρωταρχική σημασία στη σύμμετρη ανάπτυξη του πνεύματος και του σώματος για τη δημιουργία του ΚΑΛΟΥ Κ' ΑΓΑΘΟΥ, του υγιούς σε χαρακτήρα και ήθος ανθρώπου. Η αναβίωση των αγώνων είναι μόνο η πρώτη φάση των επιδιώξεων του Κουμπερτέν. Ο σκοπός των αγώνων είναι να προκαλέσουν το ενδιαφέρον όλων των υπευθύνων, ώστε να δημιουργηθεί το κατάλληλο κλίμα που θα βοηθήσει στην προσπάθεια εξάλειψης των κοινωνικών αδικιών, να καταπολεμήσει τον συνεχώς αυξανόμενο υλισμό της εποχής μας και να εξουδετερώσει τις συνέπειες της αυξανόμενης εκβιομηχάνισης της ζωής στις μεγάλες πόλεις.

Οι εμπειρίες του ομιλητή από τη συμμετοχή σε ολυμπιακούς αγώνες εμπερικλείουν αρκετές αναμνήσεις τόσο ευχάριστες αλλά και μελανές. Στα ευχάριστα σημεία έχουμε την ικανοποίηση από το αίσθημα της προόδου και συμμετοχής σε τόσο μεγάλους αγώνες. Την υποχρέωση και την ανάγκη για άξια εκπροσώπηση της Πατρίδας. Την αδελφοσύνη, την αγάπη, την αλληλοεκτίμηση και γενικά την υπεροχή ατμόσφαιρα στο ολυμπιακό χωριό ανάμεσα στους αθλητές. Στις κακές αναμνήσεις υπάγονται η δολοφονία έντεκα (11) ατόμων (Ισραηλιτών) από Παλαιστίνιους στην Ολυμπιάδα του Μονάχου (1972). Στην ολυμπιάδα του Μοντρεάλ είχαμε την αποχώρηση μερικών χωρών για λόγους ρατσιστικής πολιτικής. Πολύ λυπηρό αυτό, αφού οι ηγέτες των χωρών αυτών μη λογαριάζοντας τις πολύχρονες προσπάθειες που κατέβαλαν οι αθλητές τους για να φτάσουν στο επίπεδο των αγώνων του Μοντρεάλ, έσβηναν με μια μονοκοντυλιά τα όνειρά τους για συμμετοχή στη μεγαλύτερη γιορτή του αθλητισμού.

Στη συνέχεια ο ομιλητής αναφέρθηκε στην εξέλιξη του λέγοντας ότι ο αθλητής πρέπει πρώτα να έχει διάθεση, να βάζει στόχους και να προχωρεί βήμα με βήμα. Έδωσε την έννοια του φιλαθλου και του οπαδού καθώς και του επαγγελματία αθλητή καθορίζοντας πως τέτοιος είναι ο αθλητής που για να λάβει μέρος σε αγώνες ζητάει χρήματα. Κάκισε ακόμα τη χρήση αναβολικών και διεγερτικών φαρμάκων.

Αθλητισμός στην Κύπρο Κύπριοι αθλητές σε Ολυμπιακούς Αγώνες

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Εφορος Αθλημάτων και
Αθλητικών Χώρων ΚΟΑ

Προτού παραθέσω στοιχεία που αναφέρονται σε Κυπρίους αθλητές που πήραν μέρος σε Ολυμπιακούς Αγώνες, θάθελα ν' αναφερθώ στους αρχαίους αγώνες με σκοπό να καταστήσω γνωστούς τους στενούς αθλητικούς και πνευματικούς δεσμούς μεταξύ της Κύπρου και Ελληνικής «μητροπόλεως» όπως αυτοί διαφαινούνται από αγωνιστικές επιγραφές.

Λαμβανομένου υπόψη πως οι αγώνες είχαν κοινωνικούς, πολιτικούς και ανθρωπιστικούς σκοπούς, αποτελούσαν μια από τις ψηλότερες και ευγενέστερες πνευματικές εκδηλώσεις των Ελλήνων προγόνων μας.

Στοιχεία απαραίτητα για τη μελέτη μου παίρνω από εμπειριστατωμένη έρευνα της διακεκριμένης αρχαιολόγου κυρίας Ινώς Νικολάου, τις βαρυσήμαντες μελέτες του γνωστότατου στο Πανελλήνιο Δρα Κυριάκου Χατζηγιάννου όπως αυτές καταγράφηκαν και εκδόθηκαν με τον τίτλο «Η ΑΡΧΑΙΑ ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΗΓΑΣ» και την «Ελλάδος Περιήγησις» του Πausανία.

Η σύσφιξη των δεσμών Κύπρου - Ελλάδας (Αθηνών) και η αγάπη του Ελληνικού πνεύματος για τα οποία με τόση επιμονή δούλεψε ο Ευαγόρας Σαλαμίνιος δεν ήταν δυνατό να παραμεληθεί από τους διαδόχους του.

Το παράδειγμα του προκατόχου τους ακολούθησαν πιστά και με επιμονή όπως φαίνεται από τον Πλούταρχο ο οποίος αναφέρει:

«εις δε Φοινίκην επανελθών (Αλέξανδρος) εξ Αιγύπτου θυσίας τοις θεοίς και πομπάς επετέλει και χώρων κυκλίων και τραγικών αγώνας ου μόνο ταις παρασκευαίς, αλλά και ταις αμίλλαις λαμπρούς γενομένους εχορήγουν γαρ οι βασιλείς των Κυπρίων — μάλιστα δε Νικοκρέων ο Σαλαμίνιος και Πασικράτης ο Σόλιος διεφιλονίκησαν: ούτοι γαρ έλαχον

τοις ενδοξοτάτοις υποκριταίς χορηγείν Πασικράτης μεν Αθηνόδωρω, Νικοκρέων δε Θεσσαλώ, περί ον εσπουδάκει και αυτόν Αλέξανδρος ου μην διέφηνη την σπουδήν πρότερον ή ταις ψήφοις αναγορευθήναι νικώντα τον Αθηνόδωρον, τότε δε, ως έοικεν, απιών έφη τους μεν κριτάς απαινείν, αυτός μέντοι μέρος αν ηδέως προέσθαι της βασιλείας επί τω μη Θεσσαλόν ιδείν νενικημένον».

Τα πιο πάνω αναφέρονται από τον Πλούταρχο και έγιναν αμέσως ύστερα από την επιτυχία του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Τύρο το 331 π.Χ., στην οποία, όπως είναι καλά γνωστό, συνέβαλαν και οι βασιλείς της Κύπρου.

Επί της εποχής των Πτολεμαίων, την περίοδο δηλαδή που η Κύπρος γνώρισε την κυριαρχία τους για διακόσια χρόνια, ήταν φυσικό οι δεσμοί να αναπτυχθούν ακόμα πιο πολύ. Τούτο επιβεβαιώνεται από αγωνοθετικές επιγραφές στις οποίες γίνεται αναφορά παιδιών της Κύπρου, που πήραν μέρος και κέρδισαν νίκες σε Πανελλήνιους αγώνες, είτε στην Αθήνα, είτε σε άλλα μέρη της Ελλάδας.

Αψευδείς μάρτυρες είναι επιγραφές, πάνω σε μάρμαρο του Υμηττού, του 2ου π.Χ. αιώνα, στις οποίες αναφέρεται κατάλογος Κυπρίων αθλητών που νίκησαν στα Παναθήναια ιππικούς και γυμνικούς αγώνες.

Οι αναφερόμενοι νικητές κατάγονται από την Καρπασία της Κύπρου και είναι, όπως φαίνεται, παιδιά της ίδιας οικογένειας:

I.G. II σ. 384 κ.ε. αρ. 966 (Α)².

στ. 45 κέλητι πωλικῶ
(...ρ)ίστου Καρπασεώτης από
Κύπρου.

σ)συνωρίδι πωλικεῖ.
(...Μνασι)άδα Αργεία απ' Αχαΐας.

(ἄ)ρματι πωλικῶ
(Ζευξῶ Πολυκρ)άτου Αργεία
απ' Αχαΐας.

I.G. II σ. 385-88 αρ. 967 (β).

Κέλητι τελείωσι

στ. 40 Ἄριστων Νίκωνος Καρπασεώ-
της ἄ(πό Κύπρου).

στ. 45 ἄρματι τελείω
Πολυκράτης Μνασιάδου Αρ-
γείας.

Ο μεν πρώτος διακρίθηκε στο δρόμο πάνω σε νεαρό ἄλογο ο δε δεύτερος πάνω σε ὄριμο ἵππο.

Οι υπόλοιποι Αργεῖοι αθλητές δεν είναι ξένοι προς την Κύπρο. Ο Αργεῖος Πολυκράτης είναι γυῖος του Μνασιάδου που διετέλεσε στρατηγός - κυβερνήτης και αρχιερέας της Κύπρου, σε δύο σκολα χρόνια (203-197), όταν η νήσος βρισκόταν κάτω από τον ανήλικο βασιλιά Πτολεμαῖο Ε' τον Επιφανή.

Ο Πολυκράτης με την δραστηριότητά του και τη νήσο κατόρθωσε να διατηρήσει στα χέρια του Επιφανούς, αλλά και ἄφθονο πλοῦτο να μαζέψει στα ταμεία της.

Σε δυο επιγραφές από την Παλαίπαφο τον βλέπουμε να τιμά τον Πτολε-

μαῖο Επιφανή. Σε άλλες επιγραφές τιμάται ο γιος του «Πολυκράτην του Πολυκράτους» που καίγει υψηλό αξίωμα στη νήσο και τη γυναίκα του Ζευξῶ, η οποία όπως φαίνεται από την πιο πάνω επιγραφή κέρδισε πρώτη νίκη σε αρματοδρομία.

Ἄλλη επιγραφή του ίδιου αιώνα που βρέθηκε στη Δήλο σε ἄριστη κατάσταση χαραγμένη πάνω σε μαρμάρινη στήλη αποτελεί κατάλογο εφηβῶν που πήραν μέρος στ' Απολλώνια κατά το 119-118 π.Χ.

Ὅπως μαρτυρεῖ η επιγραφή πήραν μέρος 41 ἔφηβοι, 28 παρεύτακτοι, δηλαδή νέοι που δεν στερούνταν εντελώς γενειάδας, οι οποίοι ὄμως δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ἄνδρες, και ἄλλοι αθλητές διαφόρων ηλικιών.

Ο γυμνασιάρχης τον ενιαυ-
τόν τον
επί Ἰππάρχου ἄρχοντος, Ἀρί-
στων Ἀρίστωνος
Ἑρμείος ανέγραψε τους εφη-
βεύσαντας και
παρευτακτήσαντας εφ' εαυτῶν
και ιεροποιήσαντας
στ. 5 των αλειφομένων των Απολλώ-
νια.

Ἐφηβοι
στ. 7 Νέων Καρπασεώτης
Δωσίθεος Σιδώνιος

στ. 38 Ἀρτεμίδωρος Σαλαμίνιος.

Ο κατάλογος αυτός δείχνει τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα των αγώνων. Ἐφηβοι ὄχι μόνο από την κυρία Ελλάδα αλλα και από ἄλλα κέντρα Ελληνισμού μαζεύονταν στο νησί του Απολλωνά για ν' αγωνιστούν για το στεφάνι της νίκης. Από τον κατάλογο αυτό φαίνεται η μεγάλη προσέλευση από τα μακρινά κέντρα της Συρίας, Αλεξανδρείας, Μικράς Ασίας, Κύπρου κλπ. σε σύγκριση με τον περιορισμένο αριθμό των Αθηναίων.

Στ' Απολλώνια αυτά η Κύπρος αντιπροσωπεύτηκε από δυο ἔφηβους, τον Καρπασεώτη Νέωνα και το Σαλαμίνιο Ἀρτεμίδωρο.

Στην επιγραφή αναφέρεται στη Γυμνασιαρχία του Ἑρμείου Ἀρίστωνος του Ἀρίστωνος και στο χρόνο που ο ἄρχοντας ήταν ο Ἰππάρχος, στοιχεία που καθορίζουν ακριβῶς το χρόνο 119/8 ὅταν η Κύπρος βρισκόταν υπό τον Πτολεμαῖο τον Επιφανή. Σε ἄλλη επιγραφή που βρέθηκε στο Κίτιο σε βάση αγάλματος, είναι αφιερωμένη προς τιμή ενός αθλητή, που νίκησε στο πένταθλο και στο δρόμο φορώντας πανοπλία και στην αρματοδρομία με ἄρμα νεαρῶν ἀλόγων.

Εκτός των Κυπρίων αθλητῶν νικητῶν Πανελληνίων αγώνων, από επιγραφές φαίνεται πως υπήρχαν και χορηγοὶ αγώνων. Σε μια επιγραφή που βρέθηκε στη Δήλο κι είναι χαραγμένη πάνω σε κιονίσκο από ἄσπρο μάρμαρο, αναφέρεται το ὄνομα Κυπρίου μετοικου ο οποίος χορήγησε τα Διονύσια παιδῶν στα Απολλώνια.

Το μνημεῖο αυτό ἀνάγεται στους χρόνους της βασιλείας του Πτολεμαίου του Β' Φιλαδέλφου.

Επ' ἄρχοντος Καλλιμάχου υγι-
εία

και ευετηρία εγένετο
και οϊδε εχορήγησαν εις τα
Απολλωνία.

στ. 12 Εις τα Διονύσια παιδων
εκ μετοίκων, Χάρης Κύπριος.

Για τον Ελληνισμό οι αγώνες αποτε-
λούσαν το ένα σκέλος της Παιδείας. Οι
αγώνες του πνεύματος, μουσικοί και
δραματικοί, ήσαν το δεύτερο σκέλος.

Δεν ήταν νοητό να υστερήσει ο Ελ-
ληνισμός του Νότου στον τομέα αυτό.
Αναφέρεται νικητής στους αγώνες των
Δελφών Σωτήρεια ο Σαλαμίνιος Στρα-
τοκλής (260 περίπου π.Χ.) προσθέτον-
τας έτσι τ' όνομά του στον κατάλογο
των προγόνων του Ακεσά και του γι-
ού του Ελικώνα (6ος αιώνας π.Χ.), οι
οποιοί ανέβασαν την υφαντική τέχνη
της Κύπρου σε τόσο ψηλά επίπεδα
ώστε η έκφραση «έργον Ακεσά και
Ελικώνος» να χαρακτηρίζει στην αρ-
χαιότητα κάθε ύφασμα εξαιρετικής τέ-
χνης.

Από επιγραφή του πρώτου αιώνα
π.Χ. που βρέθηκε στον Ορχομένο της
Βοιωτίας στον οποίο λατρεύονταν οι
κόρες του Δία και της Ευρυνόμης δη-
λαδή οι τρεις Χάριτες, φαίνεται πως ο
Ζωΐλος Ζωΐλου από την Πάφο νίκη-
σε σαν κήρυκας σε μουσικούς αγώνες,
που ήταν μέρος των ΧΑΡΙΤΗΣΙΩΝ, δη-
λαδή αγώνες προς τιμήν των χαρίτων,
της Αφροδίτης και του Διόνυσου.

Οΐδε ενίκων τον αγώνα των
Χαριτησίων, σαλπιστής
Μήνη Απολλωνίου Αντιοχεύς
από Μαιάνδρου.

στ. 5 Κήρυξ.
Ζωΐλος Ζωΐλου Πάφιος

Σε άλλη επιγραφή του ίδιου αιώνα,
που βρέθηκε στο χώρο του Γυμνασί-
ου Χαλκιδικής πάνω σε μαρμάρινη στή-
λη, αναφέρεται σαν νικητής σε μουσι-
κούς, αθλητικούς και ιππικούς αγώνες
που γίνονταν στις Ταμύνες της Ευβοίας
προς τιμή του Απόλλωνα, ο Αριστώ-
νακτος Αριστώναξ από την Πάφο.

(Πολ)εμάρχου Ευθ(ι)πίδου
αγωνοθέτο(υ)
(των) Ταμυνείων Βουλάρχου
του Χαρίδα
(οϊδ)ε ενίκων. Εγκώμιον εις
Απόλλ(ω)να. Ευδημος Κραταιμέ-
νου Ερετριεύς.

στ. 5 Σαλπιστάς
(Αριστών) αξ Αριστώνακ(τος)
Πάφιος από Κύπρο(υ).

Η κυριαρχία των Ρωμαίων στην Κύ-
προ δεν άλλαξε τα πράγματα σχετικά με
τους αγώνες. Εκτός από τη φροντίδα
για ανέγερση νέων θεάτρων και στα-
δίων στις πόλεις (Σαλαμίνα, Κούριο)
εγκαθίδρυσαν και νέους αγώνες όπως
τα Ἴακτια, Κομμόδεια, Αδριάνεια,
στους νικητές των οποίων έδιναν τιμές
και αξιώματα.

Εκείνο που άλλαξε κατά τη ρωμαϊκή
περίοδο ήταν το αθλητικό πνεύμα. Χά-
θηκε η ευγενική άμιλλα των Πανελλη-
νίων αγώνων μεταξύ των Πόλεων. Οι
αγώνες σταμάτησαν νάναι πανελλήνιοι.

Στη Δήλο, στους Δελφούς, στην
Ολυμπία μαζεύονταν αθλητές από
όλες τις ρωμαϊκές επαρχίες. Οι περισσό-

τεροι ήταν επαγγελματίες και γύριζαν
στα διάφορα κέντρα για να κερδίζουν
νίκες και τιμές.

Σε επιγραφή που βρέθηκε στους
Δελφούς κοντά στο θησαυρό των Σι-
κυωνίων αναφέρεται το όνομα Κύπρι-
ου επαγγελματία, του Πόπλιου Αίλιου
Αιλιανού του οποίου δυστυχώς η πόλη
δεν είναι γνωστή.

Από την επιγραφή μαθαίνουμε πως
ήταν αυλητής του νόμου (ύμνου) προς
τιμήν του Απόλλωνα Πυθίου (Πυθαΐ-
λης) και περιοδονίκης, δηλαδή κέρδισε
πρώτες νίκες σε τέσσερις πανελλήνιους
αγώνες, Πύθια, Ολύμπια, Νέμεα και
Ἴσθμια.

Εκτός από τις επιτυχίες του αυτές «μό-
νος αθλητών και πρώτος ανθρώπων»
νίκησε στα Αδριάνεια των Αθηνών
τρεις φορές. Εκτός από τις τιμές που
του έκαμε η πόλη του τον τίμησαν και η
Αθήνα και η Αντιόχεια δίδοντας του
τον τίτλο του πολίτη τους.

Η Πόλις . . . . .)

εν Κύπρω Π. Αίλι(ον Αί)-
λιανόν πυθαΐλην, (περ)-
οδονεϊκην, τον ίδιον πο-
λειτην τον και Αθηναίον

στ. 5 και Αντιοχεά, νεικήσαντα
Ρώμην, Νέαν Πόλιν,
Ἴακτια, Νέμεα γ, την από
Ἴαργους ασπίδα β, Ἴσθμια β,
Πύθια, Ολύμπια το εν

στ. 10 Αθήνας πρώτως αχθέντα
υπό θεοῦ Αδριανού,
μόνος αυλητών και πρώτος αν-
θρώπων

στ. 15 Ανδριάντα τα εν Αθήναις
γ, Νικοδήμειαν, Αντιόχειαν
την επί Δάφνης
ο, και άλλους αγώνας
ταλανταίους ρξο.
και Σμύρναν και Ἴεφεσον. (sic)

Σε άλλη επιγραφή από την Κιλικία
γίνεται λόγος για ένα άλλο πολυνίκη
αθλητή με το όνομα Δημήτριος από
τη Σαλαμίνα.

Η επιγραφή που ανάγεται στην πε-
ρίοδο της κυριαρχίας του Σεπτιμίου
Σεβήρου (193-211 μ.Χ.), απαριθμεί τις
νίκες του αθλητή και τα αξιώματα που
πήρε από τους αυτοκράτορες λόγω
της ικανότητάς του.

Του δόθηκε ο τίτλος της «διά βίου
ξυσταρχίας» που ήταν μάλλον τιμητικό
υπούργημα παρά ουσιαστική υπηρε-
σία. Θα τιμόταν δηλαδή σ' όλη του τη
ζωή σαν εκπρόσωπος της πόλης του
στις επίσημες τελετές. Με τη σειρά του
αυτός από μέρους της δικής του πόλης
θα ευχαριστούσε τους ευεργέτες χο-
ρηγούς και θα πρόσφερε θυσίες με
έξοδά της. Δηλαδή θα εκτελούσε χρέη
Γυμνασιάρχου της Πόλης.

Πέραν των τιμητικών αυτών διακρί-
σεων του απονεμήθηκε και ο τίτλος
του πολίτη των πόλεων στις οποίες
λάμβανε μέρος.

Δημήτριος δις Σαλαμείνιος πέν-
ταθλον-
τειμηθείς υπό των κυρίων αυ-
τοκρατόρων
ξυσταρχίας διά βίου νεικήσας
τρεις Ολύμπ(ια)
κατά το εξής ανδρών στάδιον
και δις πέν(τα)-

στ. 5 θλον, και τους υπογεγραμμέ-

νους αγώνας
εν Ελλάδι Παναθήνεα τα μεγά-
λα, Πύθια
Αδριάνεια, Κομμόδεια δις εν

Εφέσω
Ἴσθμια δις ιερόν· εν Νεα-
πόλει της Ιταλίας Σεβαστά, νει-
κήσας τους απο-
γραψαμένους πζ' Σμύρναν, Αν-
τιόχειαν κατά

στ. 10 το εξής τον Ανδριάνειον και τον
Κομμόδειον
και τον Ευκράτους, Αναζάρβου
της μητροπόλεως
Αδριάνειον ιερόν δις. Ταρόν

δις
κοινόν Ασίας νεικήσαν πέμπρω
(ὀ)πλω
Οπάτων ποιήσας αὐτῷ τετρά-
κις σύνδρομον·

στ. 15 και τους υποτεταγμένους αγώ-
νας παντός
κλίματος της οίκουμένης
ταλαν(ιαί)-
ους και ημιταλα(ντιαί)ους μζ',
ων και τας

πολιτείας έχει.

Η συμβολή της Κύπρου στον τομέα
των αθλητικών και δραματικών αγώ-
νων κατά τους Ελληνικούς και Ρωμαί-
κούς χρόνους ήταν τεράστια. Είχε πάν-
τα σαν πρότυπο την Ελληνική Μητρό-
πολη και συνέβαλλε για την όσο το
δυνατό μεγαλοπρεπέστερη παρουσία
της σ' όλες τις εκδηλώσεις.

Τα στοιχεία που μας δίνουν οι διά-
φορες επιγραφές δεν είναι τα μόνα. Ο
Ιούλιος Αφρικανός μας αναφέρει δυο
Σαλαμίνιους Ολυμπιονίκες, τον Ηρα-
κλείδη και τον Ονησίκριτο. Ο Ευσε-
βιος στα «ΧΡΟΝΙΚΑ» αναφέρεται επί-
σης στους δυο Σαλαμίνιους Ολυμπιο-
νίκες. Το δεύτερο όμως τον παρουσιάζει
σαν Ονησίκρατο που δε φαίνεται
ορθός τύπος του ονόματός του.

Τόσον ο Αφρικανός όσο και ο Ευσε-
βιος δεν αναφέρουν πως οι δυο πιο πά-
νω αθλητές κατάγονταν από τη Σαλα-
μίνα της Κύπρου.

Όμως ο Λουΐτσι Μορέττι (Luigi Mo-
retti) στη μελέτη του «Ολυμπιονίκαι»
(OLYMPIONIKAI, i Vincitori negli anti-
chi agoni olimpici. Atti della Accademia
Naxionala dei Lincei ΩIII (1957) no. 611)
κρίνει ορθά γράφοντας: «Εμένα θα πη-
γαινε η σκέψη μου στη Σαλαμίνα της
Κύπρου (μολονότι στην περίπτωση
του Ηρακλείδη ο Αφρικανός το έχει
ορίσει επακριβώς) γιατί η Σαλαμίνα
στο Σαρωνικό κόλπο δεν υπάρχει
πουθενά στους καταλόγους των
Ολυμπιονικών, επειδή ολοφάνερα θε-
ωρείται ένα με την Αθήνα. Γιατί αν
επρόκειτο για τη Σαλαμίνα του Σαρ-
ωνικού, θα έπρεπε να συμπεράνουμε
ότι το 180 η νήσος ήταν ελεύθερη».

Ο Πausanίας επίσης στο βιβλίο του
«ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ» καθορίζει την
καταγωγή του Ηρακλείδη, σαν τη Σα-
λαμίνα της Κύπρου. Ο Ονησίκριτος
κέρδισε πρώτη νίκη στην 150ή Ολυμ-
πιάδα δηλαδή στο 180 π.Χ. ενώ ο Ηρα-
κλείδης στην 144η, δηλαδή στα 204
π.Χ. Και οι δυο τους κέρδισαν στο
αγώνισμα του σταδίου.

Ο αθλητισμός μας σαν εθνική παρά-
δοση διατηρήθηκε αγνός παρά το πέ-

ρασμα τόσων αιώνων και παρά τις σκληρές δοκιμασίες της φυλής μας.

Δείγματα αυτής της κληρονομιάς είναι τα στάδια που αποτελούσαν το κέντρο συγκεντρώσεως των Κυπρίων που έφεραν στο κάθε τους κύτταρο την αθλητική κληρονομιά. Γυμνάσια υπήρχαν στην Πάφο, στο Κίτιο, στο Κούριο, στη Σαλαμίνα, στη Λάπηθο, στους Σόλους, στην Καρπασία, στο Μάριο, στην Αμαθούντα κ.α.

Τα γυμνάσια αυτά διατηρήθηκαν μέχρι τη Βυζαντινή εποχή και διευθύνονταν από τους Γυμνασιάρχους. Τέτοιοι γυμνασιάρχοι αναφέρονται: Αρισταγόρας, Δημοφών Πνυτοκράτους, Θεμίας Αρισταγόρου, Στασικράτης Στασικράτους, Διαγόρας Τεύκρου της Σαλαμίνας, Αριστίων Αντήνορος, Ονησικράτης Ονησικράτους της Αμαθούντας, Αρτεμίδωρος Αρίστωνος, Διοκλής Ζήνωνος, Διονύσιος Διδύμου, Ναύαρχος του Κιτίου, Κάλλιπος Καλλίπου, Ποτάμιος Αιγύπτου της Πάφου, Στασηγόρου στο Μάριον κλπ.

Κατά τους Μεσαιωνικούς χρόνους ο αθλητισμός αποτελούσε μια από τις πιο ευχάριστες ασχολίες των Κυπρίων.

Η αθλητική δύναμη, η παλληκαροσύνη είναι το ίδιο νόημα του έπους του Διγενή Ακρίτα.

Την ίδια κυπριακή παλληκαριά υμνεί ο Κορνάρος στον Ερωτόκριτο. Ο τελικός αγώνας κονταροκτυπήματος διεξάγεται μεταξύ τριών φημισμένων αθλητών, του Κύπριου Κυπρίδημου, του Κρητικού Χαρίδημου και του Ερωτόκριτου. Στα χρόνια της φραγκοκρατίας το αθλητικό πνεύμα διατηρήθηκε με τα παγκοσμίως γνωστά κυνήγια των ιπποτών και των πλουσίων της εποχής.

Επί τουρκοκρατίας ο Κυπριακός Ελληνισμός δεν εγκατέλειψε το λαμπρό έθιμο που κληρονόμησε από τους προγόνους του, το αγωνιστικό. Συνέδεσε τούτο στενά με τη θρησκεία και συγκεντρωνόταν κατά καιρούς και τόπους και αγωνιζόταν στο πήδημα, στο «διτζίμηνη», (που ήταν σήκωμα ογκώλιθου ακαθορίστου βάρους ή κιονόκρανο αρχαίου ναού) και ακόμα στην πάλη που κατά τον Ησύχιο «Κυπρία Πάλη, ην ένιοι πάμμαχον, οι δε άγροικον και απάλαιστρον διά το τους εν Κύπρω ατέχνως παλαίειν».

Δεν γινόταν πανηγύρι που να μην διεξάγεται αγώνας πάλης, δρόμου, πηδήματος ή ιπποδρομίας που ήταν πολύ αγαπημένο άθλημα στα νοτιοδυτικά μέρη της Κύπρου, και δρόμος, πάλη, «διτζίμηνη» που ήταν αρεστά πολύ στην περιοχή της Μεσαορίας και Καρπασίας.

Τα πράγματα άρχισαν ν' αλλάζουν όταν η Κύπρος περιήλθε στην κατοχή των Άγγλων. Είδαν οι νέοι κατακτητές τι δημιουργόταν και τι επιδιωκόταν με τους αγώνες. Έβλεπαν ότι η Ελληνική αθλητική αγωγή κράτησε για χιλιετηρίδες υψηλό το φρόνημα, άσβεστη την πίστη στα πεπρωμένα της φυλής μας και σαν πρώτο τους βήμα κατάργησαν τις αθλητικές εκδηλώσεις με τη δικαιολογία πως γίνονταν κλοπές στα εμπορεύματα κατά τη διάρκεια των αγώνων. Με νόμο απαγορευόταν η κυ-

κλοφορία στα πανηγύρια όταν έπεφτε το σκοτάδι.

Η εθνική χροιά που λάμπρυνε τις συγκεντρώσεις άρχισε να χάνεται. Τα πανηγύρια άρχισαν ν' αποβάλλουν τον ελληνικό τους χαρακτήρα. Οι εκκλησιαστικές αρχές, όπου τελούνταν τα πανηγύρια, δεν προέβιναν σε παραστάσεις για να περιφρουρήσουν τα εθνικά ήθη και έθιμα, να διατηρήσουν την ανωνότητά τους.

Κατέστησαν τα πανηγύρια συναγεμίες ανθρώπων που πουλούσαν ή αγόραζαν, που κατέστρεφαν την ιερότητά τους.

Όπως είναι γνωστό οι Λετρίνοι, κάτοικοι της περιοχής του Πύργου της Πελοποννήσου συνέλαβαν την ιδέα της αναβιώσεως των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων το 1838. Το 1858 ο Ευάγγελος Ζάππας, Ηπειρώτης μεγαλοκτηματίας, φιλοδόξησε να πραγματοποιήσει με δικά του έξοδα την ανασύσταση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Τον Αύγουστο του 1858 έγιναν οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες, οι δε δεύτεροι το Νιόβρη του 1870 και οι τρίτοι το Μάιο του 1889. Στην Ολυμπιάδα αυτή νικητής σε ασκήσεις διζύγου αναδείχθηκε ο Θεοφάνης Θεοδότου από τους ιδρυτές του Συλλόγου των ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ Λευκωσίας.

Οι αγώνες από τον επόμενο χρόνο καθιερώθηκαν σαν ετήσιοι. Νικητής και πάλι στο δίζυγο ο Θεοφάνης Θεοδότου.

Ήταν η περίοδος που οι προσπάθειες του Βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν για διεθνοποίηση των αγώνων έδιναν τους πρώτους καρπούς. Η ιδέα της αναβιώσεως των Ολυμπιακών αγώνων όχι σαν εθνικής γιορτής, αλλά σαν διεθνούς αγωνιστικού συναγεμίου ολόκληρου του φιλάθλου κόσμου της υφηλίου, ανήκε εξ ολοκλήρου σ' αυτόν.

Αυτός πρώτος θέλοντας να βγάλει την πατρίδα του από τον παιδαγωγικό λαβύρινθο στον οποίο ο σχολαστικισμός την είχε περιπλέξει, και να προσφέρει στην Γαλλική νεολαία την αγωγή που ταίριαζε σε πολίτες μιας πραγματικής δημοκρατίας, συνέλαβε την ιδέα της διεθνοποίησεως των αγώνων, την αναβίωση των Ολυμπιακών αγώνων.

Το πνεύμα που επικρατούσε την εποχή την προ της αναβιώσεως των Ολυμπιακών αγώνων είχε επηρεάσει βαθιά τις αθλητικές αρχές της Ελλάδας, επικεφαλής των οποίων βρισκόταν ο θεμελιωτής της Ελληνικής Γυμναστικής, ο Ιωάννης Φωκιανός. Από το πνεύμα αυτό δεν έμειναν ανεπηρέαστοι εκείνοι που θ' αποτελούσαν το θεμέλιο λίθο του οργανωμένου αθλητισμού στην Κύπρο.

Ήταν η περίοδος των σπουδών — βασικά στη νομική και ιατρική — των ιδρυτών των Γυμναστικών Συλλόγων στην Κύπρο. Οι Νικόλας Λανίτης και Χριστόδουλος Σώζος που μαζί με τον Αντρέα Θεμιστοκλέους ίδρυσαν το 1892 τα «ΟΛΥΜΠΙΑ» Λεμεσού, οι Θεοφάνης και Αντώνης Φωκιανός (1894), με στενό συνεργάτη του Χαράλαμπα

Νικολαΐδη, πατέρα του αείμνηστου Διαγόρα, οι Φίλιος Ζαννέτος και Ευάγγελος Χατζηγιάννου του «ΖΗΝΩΝΑ» Λάρνακας (1896) και Τηλέμαχος Καλλονάς του «ΚΟΡΟΙΒΟΥ» της Πάφου.

Λάτρεις όλοι αυτοί του Ολυμπιακού πνεύματος όπως αυτό παρουσιαζόταν έντονα την περίοδο αυτή, αποτελούσαν τους μόνιμους θεατές και αθλητές του Φωκιανού, συγχρόνως δε επίμονοι, πιστοί συζητητές με το Δήμαρχο Αθηναίων.

Δυο βασικά υπήρξαν οι λόγοι της δημιουργίας των Γυμναστικών Συλλόγων στην Κύπρο. Ο πρώτος, όπως πιο πάνω είπαμε, ήταν η πολεμική των Άγγλων κατακτητών εναντίον των αγώνων που γίνονταν με την ευκαιρία θρησκευτικών συγκεντρώσεων και ο δεύτερος, η ολυμπιακή κίνηση της εποχής και η εντολή που δόθηκε στην Κύπρο από την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή για τέλεση αγώνων και αποστολή αθλητών στους Ολυμπιακούς αγώνες του 1896.

Από τους αγώνες εκείνους, που ήσαν και οι πρώτοι Παγκύπριοι, επελέγησαν δυο αθλητές για συμμετοχή στους Προκριματικούς - Πανελληνίους αγώνες. Ο Αναστάσης Ανδρέου της Λεμεσού και ο Χαράλαμπος Νικολαΐδης της Λευκωσίας. Ο πρώτος για το δρόμο 110 μ. με εμπόδια και ο δεύτερος για το άλμα επί κοντώ. Από τους εκπροσώπους του Κυπριακού Αθλητισμού ο Ανδρέου αφού κέρδισε τους Πανελληνίους προκριματικούς πήρε μέρος στην πρώτη νεότερη Ολυμπιάδα. Μετέσχε της πρώτης σειράς των προκριματικών και αποκλείστηκε από τον τελικό.

Για την πρόκριση στους Πανελληνίους Προκριματικούς που προηγήθηκαν των Ολυμπιακών είναι χαρακτηριστικό το σχόλιο του Έλληνα αθλητικογράφου της εποχής Όλυμπου Κέρκη:

«Νικητής ο κ. Ανδρέου 21'' 2/5, καταφθάς πρώτος εις το τέρμα και 2ος ο κ. Σκαλτσογιάννης, οίτινες και αγωνισθήσονται εις τους Ολυμπιακούς. Η νίκη του Κυπρίου αγωνιστού εγένετο ενθουσιωδώς δεκτή υπό του πλήθους του Σταδίου».

Δεν έτρεχε, εφαινότο πετών, μετωριζόμενος, διήρχετο υπερπηδών τα εμπόδια μετά ασυλλήπτου ταχύτητος.

Ο ανθρώπινος ωκεανός εξεσπασεν εις ατελεύτητα χειροκροτήματα, ενθουσιάσθη, συνεκινήθη, εδάκρυσεν. Ουδενός άλλου εγένετο τόσο ασπαστή η νίκη όσον του αλκίμου Κυπρίου, διότι ήτο ο θεαματικώτερος αγών και διότι η Κύπρος κατέλαβεν από τινος, λίαν δικαίως, περιφανή θέσιν εν τη καρδιά του Πανελληνίου».

Τη μεγαλύτερη όμως τιμή για την Κύπρο και γενικά τον Ελληνισμό έδωσε ο Ιωάννης Φραγκοΐδης που πρώτευσε

σε αγώνα πιστολιού από 25 μέτρα με 30 βολές (5X6). Συγκέντρωσε 344 β. με 23 επιτυχίες κερδίζοντας έτσι χρυσό μετάλλιο στην Ολυμπιάδα των Αθηνών. Δεύτερο μετάλλιο κέρδισε σε αγώνα σκοποβολής με πολεμικό όπλο από 300 μ.

Οι σκοπευτικοί αγώνες έγιναν στο σκοπευτήριο της Καλλιθέας που κατασκευάστηκε ειδικά για τους Ολυμπιακούς. Στο Φραγκούδη δόθηκε, σαν επιβράβευση των Ολυμπιακών του δικαίσεων, η τιμητική διάκριση ν' αποτελεί μέλος της συνοδείας του Βασιλιά Γεωργίου.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό και συγχρόνως τιμητικό για την Κύπρο το γεγονός ότι «Ο εν Λεμψιά Γυμναστικός Σύλλογος ΟΛΥΜΠΙΑ, προσεκλήθη όπως μετάσχει των εν Αθήναις τελεσθησομένων Ολυμπιακών Αγώνων, ο δε Πρόεδρος αυτού κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους Σχολάρχης, έσχε την τιμή να ονομασθή υπό της Αυτού Υψηλότητας του Διαδόχου μέλος της επί των Ολυμπιακών Αγώνων Επιτροπείας και να ταχθή εις την ειδική επιτροπεία προς παρασκευή Ελλήνων Αθλητών».

Στην εκτός σειράς Ολυμπιάδα του 1906 πούγινε στην Αθήνα πήραν μέρος οι Κύπριοι αθλητές Μιχαήλ Ρωσσιόδης, Γεώργιος Ζήνων της Λεμεσού και ο Γεώργιος Σκουταρίδης της Λευκωσίας. Ο πρώτος αθλητής πήρε μέρος στα 100 μ. και οι άλλοι δύο στο δρόμο 110 μ. με εμπόδια.

Ο Ρωσσιόδης κέρδισε τους 2ους Πανελληνίους Αγώνες του 1901 ο δε Σκουταρίδης του 1904 (110 μ. εμπ.) και 1906 (110 μ. εμπ. και άλμα σε μήκος).

Ο Γεώργιος Σκουταρίδης και ο Μ. Ρωσσιόδης κατείχαν την Πανελλήνια επίδοση στο αγώνισμά τους.

Ο Σκουταρίδης, που πιο ύστερα υπήρξε ο επί δεκαετίες προπονητής του Συλλόγου της Λευκωσίας, πήρε μέρος και στους Ολυμπιακούς αγώνες του 1908 στο Λονδίνο. Κατετάγη δεύτερος στη σειρά του μετά τον Άγγλο Γκρόνιγκς που έκαμε χρόνο 16'4. Η Πανελλήνια επίδοση του Σκουταρίδη ήταν 16'6 (17/4/1908).

Η επόμενη παρουσία Κυπρίων Αθλητών σε Ολυμπιακούς αγώνες έγινε το 1924 στο Παρίσι. Ύστερα από τις πρώτες νίκες που κέρδισαν ο Ιωάννης Ταλιάνος, 110 μ. και 400 μ. με εμπόδια, και ο Κώστας Παντελίδης 100 μ. και άλμα σε μήκος στους Πανελληνίους αγώνες του 1924 επελέγησαν για την 7η Ολυμπιάδα.

Στην προολυμπιακή ομάδα που κατάρτισε ειδική επιτροπή εκτός των δυο πιο πάνω αθλητών περιλαμβάνονταν και οι Ανδρέας Τσουρής και Φριζος Μικελλίδης νικητές των 800 μ. (2'09'4) και άλματος τριπλούν (13.58 μ.) αντίστοιχα.

Χαρακτηριστικά αναφέρω πως οι 4 αυτοί αθλητές του Συλλόγου της Λευκωσίας κέρδισαν τη βαθμολογία των 16ων Πανελληνίων αγώνων. Στο Παρίσι ο Ταλιάνος κατετάγη 3ος στο δρόμο 400 μ. με εμπόδια, στη σειρά του (3η σειρά) με 61'6 που αποτελούσε πανελλήνια επίδοση και 3ος στα 110 μ. με εμπόδια (3η σειρά) με επίδοση

17'0 και ο Παντελίδης 4ος (10η σειρά) στον προκριματικό των 100 μ. με 11'6 και δεύτερος στον προκριματικό των 200 μ. (11η σειρά) με 23'0, στο δε ημιτελικό κατετάγη 6ος στην 3η σειρά. Και οι δυο αθλητές πήραν μέρος στη σκυταλοδρομία 4X100 στην οποία δημιούργησαν πανελλήνια επίδοση με 45'4 παίρνοντας την 4η θέση στον προκριματικό (Α. Καραγιάννης, Κ. Παντελίδης, Α. Παπαφίγκος, Ι. Ταλιάνος) και 4η στον 1ο ημιτελικό.

Ύστερα από τους Παγκύπριους αγώνες του 1928 πούγιναν στη Λάρνακα ο εκπρόσωπος του ΣΕΓΑΣ κ. Ι. Γιαννούλης έστειλε στην Αθήνα έκθεση για τους αγώνες στην οποία μεταξύ άλλων έγραφε: «Να μετακληθώσι τηλεγραφικώς οι αθληταί Κώστας Πετρίδης του Συλλόγου Λευκωσίας διά τα άλματα και Ρένος Φραγκούδης του συλλόγου της Λεμεσού διά τους δρόμους ταχύτητος. Εκ τούτων ο μιν Πετρίδης δύναται να έλθη αμέσως ο δε Φραγκούδης δύναται τηλεγραφικώς να μετατεθεί εις το εν Αθήναις Κεντρικό κατάστημα της Τραπεζής Αθηνών, ων υπάλληλος του εκει υποκαταστήματος της καθόλου το διάστημα της ενταύθα παραμονής του».

Οι δυο αθλητές στάλθηκαν στην Αθήνα και προκρίθηκαν για την Ολυμπιάδα του Άμστερταμ.

Ο Πετρίδης πήρε μέρος στα 100 μ. και αγωνιζόμενος στην τρίτη σειρά κατετάγη 5ος με 11'3/5, πήδηξε 13.83 μ. στο τριπλούν και στο μήκος πέτυχε άλμα 6.63.

Ο Φραγκούδης στην 9η σειρά πήρε την 4η θέση με 11'1/5 ισοφαρίζοντας την πανελλήνια επίδοση.

Και οι δυο πήραν μέρος στη σκυταλοδρομία 4X100 μ. στην οποία δημιούργησαν και πανελλήνια επίδοση (44'1/5).

Στην επόμενη Ολυμπιάδα του Λος Άντζελες πήρε μέρος ο Ρένος Φραγκούδης στα 100, 200 μ. και στη σκυταλοδρομία 4X100 μαζί με τους συναθλητές του Άγγελο Λάμπρου, Ε. Μοιρόπουλο, και Χρίστο Μάντικα.

Για το Φραγκούδη ήταν τα χρυσά χρόνια της αθλητικής του σταδιοδρομίας. Μπήκε κάτω από την επιστημονική καθοδήγηση του νεαρού εθνικού επιστήμονα προπονητή της Ελλάδας κ. Όττο Σίμιταεκ που τον οδήγησε στην κατάρριψη της πανελληνίας επίδοσης στα 100 και 200 μ., στην κατάκτηση 17 Βαλκανικών θέσεων (11 ατομικές και 6 ομαδικές).

Στο Βερολίνο το 1936 τρεις Κύπριοι αθλητές μετέχουν στους Ολυμπιακούς: Δομνίτσα Λανίτου, Ρένος Φραγκούδης και Στέλιος Κυριακίδης. Ήταν η πρώτη φορά που μετείχε των Ολυμπιακών Αγώνων Ελληνίδα αθλήτρια.

Για τη Δομνίτσα Λανίτου έγραψε ο Παύλος Παλαιολόγος το 1935: «Έχει το θάρρος της νεότητος, χωρίς να έχει την αυθάδειά της. Έχει τη συστολή, χωρίς να έχει τη σεμνοτομία. Δε χαμηλώνει τα μάτια όσο τολμηρά και αν την κοιτάξετε, όσο αδιάκριτο και αν είναι το ερωτηματολόγιό σας. Αλλά ούτε και προκαλεί το βλέμμα της. Είναι ευθύ, απονήρευτο χωρίς υπονοούμενα.

Μένει γυναίκα και αθλήτρια. Ο αθλητισμός ίσως σκοτώνει τη νοσηρή αισθηματικότητα, ίσως να απομακρύνει το ρομαντισμό. Η φυσιολογική γυναίκα όμως, η μέλλουσα σύζυγος, η αυριανή γυναίκα μένει ακεραία».

Η Δομνίτσα βελτίωσε τις πανελληνικές επιδόσεις περισσότερες από 30 φορές σε διάφορα αγώνισματα.

Στους Ολυμπιακούς αγωνίστηκε στα 100 μ. στην τρίτη σειρά προκριματικών, στην οποία κατετάγη 3η με 12'8 και στα 80 μ. με εμπόδια στην πρώτη σειρά τρίτη με 12'6.

Ο Φραγκούδης στην 11η σειρά των 100 μ. κατατάγηκε 3ος με 10'8 και 2ος στην πέμπτη σειρά των 200 μ. με 22'1.

Στο μαραθώνιο δρόμο ο Στέλιος Κυριακίδης, μια άλλη μορφή του Ελλαδικού αθλητισμού, με έξι πρώτες βαλκανικές νίκες, κάτοχος των πανελληνίων επιδόσεων στις μεγάλες αποστάσεις πήρε μέρος στην Ολυμπιάδα τρέχοντας μαραθώνιο στον οποίο τερμάτισε 11ος με χρόνο 2 ώρες 43'20'8.

Το 1948 στο Λονδίνο, την Κύπρο εκπροσωπούν με τα ελληνικά χρώματα ο Στέλιος Κυριακίδης για το μαραθώνιο στον οποίο κατετάγη 18ος (2.49'00'0) και Δομνίτσα Λανίτου - Καβουνίδου για το δρόμο 80 μ. εμπ. (5η στον προκριματικό).

Από τις μεγαλύτερες ελληνικές διακρίσεις υπήρξε και η νίκη του Κυριακίδη στο Διεθνή μαραθώνιο της Βοστώνης (20/4/46) με 2 ώρες 29'27'0.

Ο Κυριακίδης πέρασε τα πρώτα 10 χλμ. με χρόνο 36'30'0 και τα 20 χλμ. σε 1 ώρα 14'24' (23ος στη σειρά). Περνά τα 25 χλμ. 24ος με 1 ώρα 33' και 58'', τα 30 χλμ. στην 22η θέση με 1.55'44'0 και τα 35 χλμ. στην 17η θέση με 2.16'18'0.

Μετά το 1948 και μέχρι το 1964 δεν είχαμε συμμετοχή Κυπρίων αθλητών σε Ολυμπιακούς αγώνες.

Το 1952 στην προολυμπιακή ομάδα ευρίσκονται τα ονόματα του αείμνηστου Αντώνη Παπαδόπουλου για το άλμα επί κοντώ και του υποφαινόμενου για το άλμα σε ύψος.

Το 1967 λαμβάνει μέρος στην προολυμπιάδα του Μεξικού ο Χάρης Αϊβαλιώτης στην οποία κατέρριψε την πανελλήνια επίδοση στα 100 μ.

Ο Αϊβαλιώτης υπήρξε ένα φαινόμενο αθλητή με πραγματικό φιλαθλο πνεύμα και ποιος ξέρει τι μπορούσε να επιτύχει, αν του δινόταν η ευκαιρία να αγωνιστεί στους Ολυμπιακούς.

Στο Μεξικό το 1968 έχουμε μια 9η θέση στη σκοποβολή στην κατηγορία ΣΚΗΤ με το Μ. Μιχαηλίδη που συγκέντρωσε 192 β. με διακόσιους δίσκους έναντι 198 των τριών πρώτων νικητών (24+23+24+23+24+25+25+24).

Στους Ολυμπιακούς του Μονάχου το 1972 έχουμε το μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχής Κυπρίων αθλητών: Σταύρος Τζιωρτζής, Κυριάκος Ονησιφόρου, Λουκάς Λουκά και Λάκης Γεωργίου - Ψημολοφίτης.

Ο Σταύρος Τζιωρτζής αγωνίστηκε στο δρόμο 400 μ. εμπ. Κατετάγη 2ος στον

προκριματικό με 50' '54 και 4ος ημιτελικό με 50' '66. Στον τελικό που υπήρξε πραγματικά συγκλονιστικός κατέλαβε την πολύ τιμητική θέση του βου Ολυμπιονίκη με χρόνο 49' '66.

Ήταν το επιστέγασμα της προσπάθειας ενός αθλητή του οποίου η επιμονή και υπομονή δεν είχε όρια.

Ο Κυριάκος Ονησιφόρου στον προκριματικό πήρε την τρίτη θέση με 46' '49 και την 8η στον ημιτελικό (47' '22).

Στη σφαιροβολία ο Λουκάς Λουκάς με τη μέτρια για τις δυνατότητές του επίδοση 17.48 κατέταξε 24ος.

Η Κύπρος στον τομέα της σκόπευσης είχε μια σημαντική παράδοση, γιατί αυτή αποτελούσε αφ' ενός άθλημα και αφ' ετέρου προπαρασκευή για εθνικούς αγώνες.

Ο Πρόεδρος του ΓΣΠ Θεοφάνης, Θεοδότου κηρύσσοντας την έναρξη των Παγκυπρίων αγώνων του 1910 μεταξύ άλλων είπε: «...Οι Γυμναστικοί σύλλογοι πρέπει να περιλάβωσι εις το πρόγραμμά των και τότε το σπουδαίον: Το πώς να καταστήσωσι την Κύπρο πάσαν απέραντο σκοπευτήριον. Ενισχύσατε τα σωματεία όσο θέλετε. Αλλ' αν δεν γίνει ο σφθαλμός επιτήδισι να βάλλη ευστόχως αδύνατον να επιτύχωμεν του σκοπού μας. Μάλιστα όθεν σπουδαίον είναι η διοργάνωσις σκοπευτηρίων εις πάσαν γωνίαν ελληνικής γης...».

Ο Λάκης Γεωργίου - Ψημολοφίτης, σημερινός Πρόεδρος της Σκοπευτικής Ομοσπονδίας, πήρε μέρος στους Σκοπευτικούς αγώνες στην κατηγορία ΣΚΗΤ στους οποίους κατέλαβε την 8η θέση με 192 βμ. (23+25+22+23+25+25+24+25) έναντι 195 του πρώτου Γερμανού σκοπευτή.

Στην Ολυμπιάδα του Μοντρεάλ (1976) αγωνίζονται οι Σταύρος Τζιωρτζής, Μαρούλα Λάμπρου και ο Παναγιώτης Χατζηστάθης. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως μια δεύτερη αθλήτρια κάνει την εμφάνισή της σε Ολυμπιακούς αγώνες. Είναι και τούτο χαρακτηριστικό μιας επιμελημένης εργασίας που επιτελείται στο χώρο της Σωματικής

Ο Ρένος Φραγκούδης, δεύτερος αριστερά, στο δρόμο 200 μ. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου.

αγωγής. Η επιβολή και το πέρασμα της Λάμπρου από τον Ελλαδικό, Βαλκανικό και Διεθνή χώρο δε χρειάζεται καμιά αναφορά. Είναι τόσο πρόσφατη η ανάμνηση και τόσο ζωντανά τα σκιρτήματα χαράς που μας χάρισε, που ήταν περιττό ν' αναφερθούμε σ' αυτά.

Το ίδιο νωπές αναμνήσεις μας έρχονται στο νου οι σχετικές με τον Κούλλη Ονησιφόρου, την κινούμενη αθλητική αρμονία και τον Παναγιώτη Χατζηστάθη, που με τις αθλητικές του ικανότητες άφησε τη σφραγίδα του στο Βαλκανικό χώρο.

Για πρώτη φορά η Κύπρος γίνεται μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής και μετέχει με τη δική της Ολυμπιακή ομάδα στους Ουμπιακούς αγώνες της Μόσχας το 1980 στο άθλημα της κολύμβησης με το Λώρη Φυλακτού, Λίνο Πετρίδη, Ανναμπέλλα Δρουσιώτου και Όλγα Λοΐζου, στο Τζούντο με τους Κώστα Παπακώστα, Πανίκο Ευριπίδου, Κωνσταντίνο Κωνσταντίνου, Νεόφυτο Αρέστη και Σπύρο Σπύρου, στην Ιστιοπλοΐα με τους Πανίκο Ριμή, Δημήτρη Δημήτριου, Παναγιώτη Νικολάου και τους αδελφούς Μάριο και Γιώργο Καραπατάκη.

Στο Στίβο έχουμε τη Μαρούλα Λάμπρου και το Λάμπρο Κεφάλια που μετέχουν με τα χρώματα της Εθνικής ομάδας Ελλάδας.

Για πρώτη φορά με δυο αθλητές τη Λίνα Αριστοδήμου και το Φίλιππο Ξενοφώντος παίρνουμε μέρος στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 1980 στο Λέικ Πλάσιτ των Ηνωμένων Πολιτειών όπως και σ' αυτούς της Γιουγκοσλαβίας (Σεράγιεβο) το 1984 με τους Αλέξη Φωτιάδη, Λάμπρο Λάμπρου, Λίνα Αριστοδήμου και Γιάννο Πίπη.

Το 1983 ύστερα από σχετικές επαφές μεταξύ της Κύπρου και της Ελλάδας επί υψηλού επιπέδου, η Κύπρος ανεξαρτητοποιεί και τον Κλασικό Αθλητισμό και γίνεται μέλος της Διεθνούς Ερασιτεχνικής Ομοσπονδίας Στίβου. Μετέχει πλέον σαν ξεχωριστή Ολυμπιακή ομάδα στους Αγώνες του 1984 με ομάδες στίβου (Φίλιππος Φιλίππου, Μάριος Κασσιανίδης, Δημήτρης Αραούζος), Τζούντο (Κώστας Παπακώστας), Ποδηλασία (Σπύρος Αγρότης) και Σκοποβολή με τους Πέτρο Κυρίση (ΣΚΗΤ) 13ος νικητής, Τάσος Λόρδος και Δημήτρης Παπαχρυσόστομου (ΤΡΑΠ).

Συνοπτικό πόρισμα

Για τον Ελληνισμό οι αγώνες, στους αρχαίους χρόνους, αποτελούσαν το ένα σκέλος της Παιδείας. Οι αγώνες του πνεύματος, μουσικοί και δραματικοί, ήταν το δεύτερο σκέλος. Ο αθλητισμός μας σαν εθνική παράδοση διατηρήθηκε αγνός παρά το πέρασμα τόσων αιώνων και παρά τις σκληρές δοκιμασίες της φυλής μας.

Ο ομιλητής στη συνέχεια αναφέρθηκε στους δυο βασικούς λόγους της δημιουργίας Γυμναστικών Συλλόγων στην Κύπρο στα τέλη του προηγούμενου αιώνα: ο πρώτος ήταν η πολεμική των Άγγλων κατακτητών εναντίον των αγώνων που γίνονταν με την ευκαιρία θρησκευτικών συγκεντρώσεων και ο δεύτερος η Ολυμπιακή κίνηση της εποχής και η εντολή που δόθηκε στην Κύπρο από την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή για τέλεση αγώνων και αποστολή αθλητών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896.

Ο κ. Χατζηβασιλείου μετά αναφέρθηκε στη συμμετοχή Κυπρίων αθλητών σε διάφορες Ολυμπιάδες που ακολούθησαν μέχρι σήμερα.

Ο ομιλητής τόνισε μετά ότι η Κύπρος πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει μέρος στους διάφορους αγώνες, όχι όμως για απλή συμμετοχή, αλλά με συνεχή πρόοδο και αξία εκπροσώπηση. Τονίστηκε πως το πιο βασικό πρόβλημα είναι το οικονομικό. Πρέπει να δοθεί χρόνος και απαιτείται υπομονή και σωστός προγραμματισμός για να προχωρήσουμε σαν Κύπρος.

«Μήνυμα από την Ολυμπία»

Δρ ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Επίτιμος Γενικός Διευθυντής
Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής
Αθηνών
Μετάλλιο Ολυμπιακής
Αξίας

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι,

Δοξάζω το Μεγαλοδύναμο, που μου παρέχει πρόθυμα ακόμα μια φορά τη μεγάλη χαρά να βρίσκομαι στην αγαπημένη μου Κύπρο. Η συγκίνησή μου είναι βαθύτατη και δε σας κρύβω πως τρέμουν οι γέρικοι αρμοί μου. Χαιρετίζω την ωραία αυτή συγκέντρωση, όσους ακραιφνείς φίλους του Ολυμπισμού εργάστηκαν για την ίδρυση της Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου και όσους μετέχουν στην πρώτη της Σύνοδο.

Ευτυχισμένες κάτι τέτοιες στιγμές για τους πιστούς της Ολυμπιακής Ιδέας, ανεκτίμητες για μερικούς σαν την ταπεινότητά μου, που από τα νιάτα μου είμαι ταγμένος, αφοσιωμένος στην Ιδέα. Τώρα που βλέπω γύρω μου τόσο νέους που θέλουν να αναβαφτιστούν στα Ολυμπιακά μας ιδανικά, χαίρομαι, αναγαλλιάζω, ανασαίνω ελεύθερα, περηφανεύομαι, νιώθω σαν άνθρωπος ανάμεσα σε ανθρώπους με αισθήματα.

Είμαι τυχερός. Και είμαι ευτυχισμένος.

Δεν πρέπει να παρεξηγήσετε τα γηραιά μου. Ήρθα μαζί με ό,τι εκλεκτότερο διαθέτει η Ελλάδα μας σε πνευματικό Ολυμπιακό εξοπλισμό κι αυτό αποτελεί για μένα τιμή μεγάλη. Όπως ιδιαίτερη είναι η τιμή που αισθάνομαι, γιατί μπορώ αυτή τη στιγμή να σας απευθύνω το λόγο.

Καθώς όλοι γνωρίζετε, οι επικείμενοι Ολυμπιακοί Αγώνες που θα γίνουν τον επόμενο χρόνο στη μακρινή Κορέα, νομίζω ότι θα θέσουν οριστικά και βέβαια θα λύσουν οριστικά το πρόβλημα, αν από τώρα και ύστερα οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα αποτελούν θεσμό που ιδρύθηκε πριν από 90 χρόνια για να υπηρετήσει τη συνεργασία, την κατανόηση και τη φιλία ανάμεσα στους λαούς ή αποτελούν ένα υπερθέαμα, μια υπερπροσπάθεια για να υπερναπτυχθούν οι σύγχρονες ηλεκτρονικές τεχνικές μέσα από μια κολοσσιαία δύναμης οικονομική επιχείρηση.

Σκέπτομαι κατ' ανάγκη, αν η Ελλάδα, μητέρα των Ολυμπιακών άθλων,

θα μετάσχει και θα ακολουθήσει αυτές τις εκδηλώσεις που βρίσκονται τόσο μακριά από το Ελληνικό Ολυμπιακό πνεύμα και από τις προθέσεις του Κουμπερτέν, του Βικέλα και των πρώτων ανιδρυτών του θεσμού των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά δε χάνω την αισιοδοξία και τις ελπίδες μου.

Γι' αυτό ήρθα.

Ήρθα να σας φέρω το μήνυμα που στέλνει η πάντα αγέραστη, η αθάνατη Ολυμπία. Η Ολυμπία που χάραξε με την πλούσια και μεγαλόδοξη προσφορά της την πορεία του Ελληνικού πνεύματος, μέσα στην ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού.

Κύριε Πρόεδρε
Κυρίες και Κύριοι

Δεν εμπιστεύομαι τον εαυτό μου όταν μιλώ για Ολυμπιακά θέματα και γι' αυτό προτίμησα να δεσμευτώ με το χειρόγραφο. Έχοντας όμως πλήρη συναίσθηση πως ο λόγος που διαβάζεται είναι πάντα ανιαρός και πληκτικός, σας υπόσχομαι να είμαι σύντομος και παρακαλώ να μου προσφέρετε την προσοχή και την επιεικεία σας.

Δίπλα στις όχθες του γοργοτάξιδου Αλφειού, κάτω από το μεγαλείο του Κρόνιου λόφου, υπάρχει η Ολυμπία, η παγκόσμια μήτρα, που ανάστησε την Ολυμπιακή ιδέα. Η Ολυμπία έγινε μέσα στους αιώνες σταθμός πολύ μεγάλης διάρκειας για την ιστορία του ανθρώπινου πνεύματος και του ανθρώπινου πολιτισμού.

Το μεγαλειώδες πνευματικό και ηθικό της έργο, το πραγματοποίησε η Ολυμπία με τη μυστηριακή επιβολή της θρησκείας, με την ισχυρή μορφωτική και πνευματική επίδραση του λόγου και της τέχνης και με την αξεπέραστη δύναμη της αθλητικής άμιλλας που εκδηλώθηκε στους λαμπροφάνταχτους Ολυμπιακούς Αγώνες. Γι' αυτό μπορούμε να πούμε ότι η Ολυμπία έγινε μέσα στους αιώνες η μοναδική εστία του Ελληνικού πολιτισμού, αυτή που συντήρησε τις λατρείες, τα ήθη και έθιμα, τη γλώσσα, αυτή που έθρεψε τα όνειρα και τις βλέψεις του Ελληνισμού.

Στην Ολυμπία που ήταν ένα ουδέτερο θρησκευτικό κέντρο χάρη στον προφητικό θεσμό της εκειχειρίας, ο Ελληνισμός, χωρίς ακόμα να έχει συνείδηση της Ελληνικότητάς του, δοκίμαζε τις πρώτες μορφές μιας οικουμενικής ενότητας στα θρησκευτικά, στα πολιτικά, στα καλλιτεχνικά, στα κοινωνικά και στα πολιτιστικά ιδανικά. Όταν η Ολυμπία πέτυχε να τα συνδέσει όλα αυτά και να τα ενώσει, η Ελλάς έγινε ΕΛΛΑΣ.

Πρέπει να πούμε ότι αυτό το μεγάλο έργο, το έφερε σε πέρας η Ολυμπία χάρη στους αγώνες της ελεύθερης και τίμιας άμιλλας και χάρη στα ιδανικά που προέκυψαν από αυτούς.

Αγαπητοί μου, θα προσπαθήσω να γίνω πιο πρακτικός στην ανάπτυξη του θέματός μου.

Φιλοσοφία και φυσική δύναμη θα φαινονταν ευθύς εξ αρχής ένας αταίρι-

στος συνδυασμός. Η φιλοσοφία είναι επιστήμη της σκέψης κατ' εξοχήν θεωρητική, ενώ οι αγώνες μπορεί να θεωρηθούν σαν μια φυσική εκδήλωση που αφορά στην έννοια=σώμα.

Όμως ένα πλήρες φιλοσοφικό σύστημα δεν μπορεί να παραμελήσει τη μελέτη της πρακτικής του ανθρώπου δραστηριότητας και έτσι η αθλητική κίνηση, η αθλητική πράξη, φτάνει στα ύψη της φιλοσοφίας υπό την αιγίδα της Ηθικής, και είναι η Ηθική στην πράξη, πριν γίνει δόγμα.

Η άθληση εγγίζει όλες τις μορφές της Φιλοσοφίας, αφού είναι αισθητική, έχει τις ρίζες της στην ηθική κατάσταση του ανθρώπου και αποτελεί άκαμπτη και αυστηρή λογική.

Η άθληση είναι κίνηση, η κίνηση είναι ζωή.

Η ζωή έχει τους καθημερινούς αθλητές και πρωταγωνιστές της, όπως η πατρίδα τους πρωτομάχους της ελευθερίας, η δημοκρατία τους ιδεολόγους πρωταγωνιστές της, η επιστήμη τους αφοσιωμένους μέχρι θανάτου αγωνιστές της, όπως η εκκλησία μας έχει τους τροπαιοφόρους της, τους «καλώς αθλήσαντας και στεφανωθέντας».

Καθώς ο αθλητισμός είναι σήμερα θέμα τρεχούσης ζωής, η φιλοσοφία του είναι απλή και κατανοητή, αν δεχτείτε επίσης ότι ο αθλητισμός είναι πνευματικό και όχι απλό χειρωνακτικό έργο.

Ο αθλητισμός είναι κυρίως ένα μέσο παιδείας και αγωγής απόλυτα απαραίτητο για την καλλιέργεια και ανάπτυξη του πνεύματος, του ήθους και της κοινωνικής συνείδησης του ανθρώπου.

Με τον αθλητισμό προετοιμάζουμε τις δυνάμεις του σώματος και το χαρακτήρα για τους αγώνες της ζωής. Γι' αυτό αποτεινόμεστε στον πνευματικό κόσμο της χώρας γιατί των πνευματικών ανθρώπων τη συνεργασία χρειαζόμαστε, αφού ο αθλητισμός δεν είναι χειρωνακτικό έργο αλλά πνευματική καταβολή.

Θα χρησιμοποιήσω ένα μικρό διάλογο από το βιβλίο μου «Από τους θρύλους της Ολυμπίας» για να σας δώσω με μεγάλη συντομία την ανάλυση της Ολυμπιακής φιλοσοφίας.

Ο γυμναστής Νικάνδρος μιλά στον αθλητή του, το Φιλίνο, που προετοιμάζεται για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

— Καλά είναι να γνωρίζεις παιδί μου, Φιλίνε, ότι στην απροσπέλαστη Ολυμπία, δεν αρκεί το δυνατό κορμί, αν δεν το συνοδεύει φρόνιμο, πηγμένο μυαλό. Για να παρουσιαστείς στο στίβο της Ολυμπίας, πρέπει να είσαι τέλειος.

— Τί θα πει τέλειος, δάσκαλε;

— Το σώμα, Φιλίνε, το καλλιεργούν με τη γυμναστική, την ψυχή με τη μουσική, το πνεύμα με τη γνώση. Μόνο έτσι μπορεί να δημιουργηθεί το κάλλος.

Μέσα στο κάλλος κλείνεται σφιχτά η ιδέα του ανθρώπου. Άνθρωπος δεν είναι αυτός που έχει μόνο δυνατό σώμα, αλλά αυτός που έχει μαζί όμορφη

ψυχή και ακονισμένο πνεύμα. Το κάλλος, λοιπόν, είναι η έκφραση αυτής της πληρότητας και αυτή η τελειότητα είναι η αρετή. Όποιος κατέχει την αρετή είναι τέλειος.

Η ηθική της γυμναστικής και του αθλητισμού, η ψυχοφυσική τους σημασία για την ανθρώπινη προσωπικότητα, η συμβολή τους στη βιολογική προαγωγή του ατόμου και η καθαρή παιδαγωγική τους αξία δεν έχουν ερευνηθεί αρκετά από τους κλασσικούς φιλολόγους, τους παιδαγωγούς και τους φιλοσόφους. Ένας τόσο εκτεταμένος και σημαντικός τομέας κοινωνικός, πολιτιστικός, ιδεολογικός, όπως οι αθλητικές εκδηλώσεις, παραμένει ακόμα χωρίς κριτική και ερμηνευτική σκέψη, ίσως γιατί τα αθλήματα θεωρούνται από πολλούς εισαγωγή στην παρακμή, η δε άμιλλα συνέχεια του πρωτογονισμού. Και όμως είναι γνωστό και παραδεχτό πως από το ορμέμφυτο της άμιλλας ξεκινά ο αγώνας και αυτός δεν είναι άλλο παρά έλεγχος της υπεροχής και επιθυμία διάκρισης, δηλ. η μοναδική βάση για κάθε δημιουργία στη ζωή.

Το Ελληνικό πνεύμα εκφράστηκε πάντα με αγώνες. Από αυτή την αγωνιστικότητα που σπουδάζεται μέσα στα γυμναστήρια πλάστηκε η παιδαγωγική δύναμη που μπόρεσε να κάνει από τη φυσική άμιλλα ολόκληρο σύστημα αγωγής και μέσα από τα γυμνάσια και τις παλαιότερες να ξεπεταχτούν αυτοί που έστησαν Παρθενώνες και ανέπτυξαν πολιτισμό αιώνων.

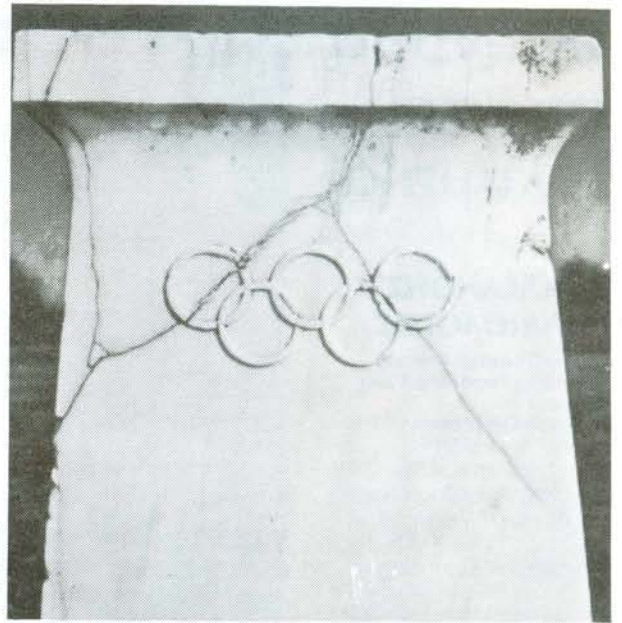
Οι δεσμοί της σοφίας και της τέχνης με τον αθλητισμό είναι βαθύτεροι. Στα γυμνάσια και στις παλαιότερες αναπτύχθηκε «ο Λόγος».

Εκεί ακουγόταν η απέραντη σοφία του Σωκράτη, εκεί γράφτηκαν οι περίφημοι διάλογοι του Πλάτωνα, το γυμναστήριο Κυνόσαργες το κατείχε ο κυνικός Αντισθένης, την Ακαδημία ο Αριστοτέλης, το Λύκειο ο Πλάτων, στην παλαιότερα του Ταυρέου δίδασκε ο Πρόδικος, οι διάλογοι του Πλάτωνα Ευθύδημος και Λύσις έγιναν στην παλαιότερα του Μίκκου. Όλα αυτά ήταν γυμναστήρια και παλαιότερες και η γυμναστική και ο αθλητισμός είχαν δεχτεί να φιλοξενήσουν τους δασκάλους στα ιδρύματά τους. Έπειτα από καιρό οι φιλοξενηθέντες απέκτησαν κυριότητα, πέταξαν τους ιδιοκτήτες στο δρόμο. Και σήμερα ακόμα, το «γυμνάσιο» το ίδρυμα όπου γυμνάζονταν οι άνθρωποι, διατηρεί ξένο όνομα για να προσφέρει πνευματική μόρφωση.

Αγαπητοί φίλοι,

Σ' αυτό το τέλος του εικοστού αιώνα που ζούμε, πολλές είδαμε και ίσως πρόκειται ακόμα να γνωρίσουμε θεμελιώδεις, άλλες δεκτές, άλλες ανεπιθύμητες, μεταβολές. Ίσως στον καιρό μας έχουμε χάσει τις αληθινές έννοιες των λέξεων ή ίσως κάνουμε σύγχυση στις ίδιες τις ιδέες που ως τώρα έτρεφαν την ανθρωπότητα.

Η ελευθερία συγχέεται με την αναρχία, ο ολοκληρωτισμός με την πειθαρχία, η εντολή που έρχεται από μακριά γίνεται «γραμμή» που νομίζουμε πως εμείς αποφασίσαμε, ο πολιτισμός συγχέεται με τον πρωτογονισμό.

Το Έμβλημα των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι πέντε δακτύλιοι που συμβολίζουν την ενότητα των πέντε ηπειρών.

Μέσα σ' αυτή τη γενική σύγχυση, μέσα σ' αυτή την περιοχή του παραλόγου έχουν περιπλακεί οι κληρονομημένες από την Ελληνική αρχαιότητα αθλητικές μας ιδέες, έχει χαθεί η ευγένεια της άμιλλας, η απόλαυση της αδιαιτήτης νίκης, έχει χάσει την αξία του εκείνο το πολυφίλητο κλαράκι της αγριλιάς, που η απόκτησή του τα αρχαία χρόνια ήταν πιο πολύτιμη απ' όλο το χρυσάφι του κόσμου.

Ο σύγχρονος αθλητισμός μπαίνοντας σε ένα ξέφρενο, παράλογο κυνήγημα του ρεκόρ έκανε μεγάλες εκχωρήσεις από τις ηθικές αρχές του, έχασε την απλότητά του, τη φυσικότητα, το ήθος, την αξιοπρέπεια, την ελευθερία του.

Υπέκυψε σε εξαρτήσεις από το εμπόριο και τη διαφήμιση, ανέλαβε ευθύνες εθνικής προβολής, δέχτηκε της φαρμακολογίας και της χημείας τις αφύσικες παραμορφωτικές αλλά και πολύ επικίνδυνες επεμβάσεις, και υποχωρεί όλο και υποχωρεί μπροστά στη στρατευμένη πολιτικοποίηση.

Ο Ολυμπισμός και οι Ολυμπιακοί Αγώνες, αν μείνουν χωρισμένοι από τα ιδανικά που εκπροσωπούν, από την πνευματική παράδοση που ενσαρκώνουν και από την ηθική που υπηρετούν οι αρχές τους, είναι καταδικασμένοι στην αυτοκατάρρηση κι ες αστράφτει τώρα κάθε τέσσερα χρόνια από τις εξωτερικές φανταχτερές λάμπεις το εμπορικοποιημένο μεγαλείο τους, όπως το προβάλλουν οι παγκόσμιες τηλεοράσεις.

Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων που έγινε στα 1896 με την έμπνευση του Γάλλου ευπατρίδη Πιέρ ντε Κουμπερτέν σε τίποτε άλλο δεν απέβλεπε παρά μέσα από τους ευγενείς ανταγωνισμούς, οι άνθρωποι να καλλιεργούν μια ειλικρινή και αγαθή φιλία και μια συνεργασία που να αγκαλιάζει όλα τα Έθνη και όλες τις φυλές της γης.

Δεν είμαστε βέβαιοι αν ο Κουμπερτέν πρόλαβε και οι διάδοχοί του μπόρεσαν να εξασφαλίσουν άλλο τι από ελπίδες για την πραγμάτωση των αν-

θρωπιστικών ιδανικών του Ολυμπισμού, γιατί πριν ακόμα συμπληρωθεί η πρώτη εκατονταετία του ανανεωμένου θεσμού οι αγώνες αποδέχτηκαν όλα εκείνα τα στοιχεία που οδηγούν στην παρακμή και τον εκπεσμό.

Το θέμα είναι απέραντο, αλλά δεν είναι αυτής της ώρας κι εγώ θέλω να κρατήσω την υπόσχεσή μου ότι δε θα μακρηγορήσω. Υπάρχουν ακόμα αρκετοί που μένουμε προσηλωμένοι στις Ολυμπιακές ιδέες όπως μας τις κληροδότησε η αρχαία Ολυμπία. Αυτό είναι το μήνυμα που σας φέρνω.

Ήρθαμε σε εσάς, ήρθαμε να ζητήσουμε τη συνεργασία σας. Δε ζητούμε στρατιώτες, δεν προσφέρουμε όπλα, δεν κάνουμε επανάσταση.

Πιστούς αναζητούμε που να αγαπούν και να έχουν τη δύναμη να μεταγγίζουν την αγάπη τους. Φίλους προσκαλούμε, που με ελεύθερη τη θέλησή τους θα ταχθούν στις γραμμές μας και θα γίνουν κήρυκες της πιο μεγάλης Ελληνικής κληρονομιάς που είναι η Ολυμπιακή Ιδέα.

Πολλά μπορούν να γίνουν.

Να καλλιεργηθούν σχέσεις με πνευματικούς οργανισμούς και ιδρύματα, να ζητηθεί η συνεργασία των πλούσιων στην εποχή μας μέσων ενημερώσεως, να κυκλοφορήσουν ενημερωτικά φυλλάδια και εγχειρίδια, να πεισθούν οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί για την ενσωμάτωση της διδασκαλίας του Ολυμπισμού μέσα στα εκπαιδευτικά προγράμματα, για να γίνεται σωστή η διαφώτιση του μαθητικού κόσμου. Γιατί ο Ολυμπισμός είναι παιδεία.

Παιδεία για το σώμα,
Παιδεία για το πνεύμα,
Παιδεία για την ψυχή.

Αγαπητοί μου,

Η Ολυμπία μπορεί να γίνει πάλι εστία παγκόσμιας ακτινοβολίας για να κηρύξει στη σύγχρονη αλλά και στις γενιές που έρχονται, τα αιώνια Ελληνικά ιδανικά της ψυχικής, πνευματικής, καλλιτεχνικής και αθλητικής αγωγής, αυτά που καθιερώνουν τον άνθρωπο πραγματικό άνθρωπο, αυτά που πιστοποιούν τη θεία του προέλευση.

Ο Δρ Κλεάνθης Παλαιολόγος (δεύτερος από δεξιά) ενώ αναπτύσσει το θέμα του. Αριστερά του οι κ.κ. Ουράνιος Ιωαννίδης, Ντίνος Μιχαηλίδης και δεξιά ο κ. Πανίκος Μάρκου.

Συνοπτικό πόρισμα

Στην αρχή ο ομιλητής διερωτάται κατά πόσο οι επικείμενοι ολυμπιακοί αγώνες που θα γίνουν στην Κορέα θα λύσουν το πρόβλημα αν οι Ο.Α. από δω και πέρα θα αποτελούν ένα θεσμό που θα υπηρετεί τη συνεργασία, την κατανόηση και τη φιλία ανάμεσα στους λαούς ή ένα υπερθέαμα, μια υπερπροσπάθεια για να υπεραναπτυχθούν οι σύγχρονες ηλεκτρονικές τεχνικές μέσα από μια κολοσσιαίας δύναμης οικονομική επιχείρηση. Γι' αυτό ο ομιλητής λέγει ότι φέρνει το μήνυμα της πάντα αγέραςτης, αθάνατης Ολυμπίας.

Ο μεγάλος δάσκαλος τόνισε στη συνέχεια ότι ο αθλητισμός είναι κυρίως ένα μέσο παιδείας και αγωγής απόλυτα απαραίτητο για την καλλιέργεια και ανάπτυξη του πνεύματος, του ήθους και της κοινωνικής συνείδησης του ανθρώπου. Όμως ο σύγχρονος αθλητισμός μπαίνοντας σε ένα ξέφρενο, παράλογο κυνήγημα του ρεκόρ έκαμε μεγάλες εκχωρήσεις από τις ηθικές αρχές του, έχασε την απλότητά του, τη φυσικότητα, το ήθος, την αξιοπρέπεια, την ελευθερία του. Η αναβίωση των Ο.Α. που έγινε με την έμπνευση του Κουμπερτέν σε τίποτε άλλο δεν απέβλεπε παρά μέσα από τους ευγενείς ανταγωνισμούς, οι άνθρωποι να καλλιεργούν μια ειλικρινή και αγαθή φιλία και μια συνεργασία που να αγκαλιάζει όλα τα έθνη και όλες τις φυλές της γης.

Μπορούν λοιπόν να γίνουν πολλά: Να καλλιεργηθούν σχέσεις με πνευματικούς οργανισμούς και ιδρύματα, να ζητηθεί η συνεργασία των μέσων ενημερώσεως, να πεισθούν οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί για την ενσωμάτωση της διδασκαλίας του Ολυμπισμού μέσα στα εκπαιδευτικά προγράμματα, για να γίνεται σωστή η διαφώτιση του μαθητικού κόσμου.

Γιατί ο ολυμπισμός είναι παιδεία, παιδεία για το σώμα, παιδεία για το πνεύμα, παιδεία για την ψυχή. Η Ολυμπία μπορεί να γίνει πάλι εστία παγκόσμιας ακτινοβολίας, για να κηρύξει στη σύγχρονη, αλλά και στις γενιές που έρχονται, τα αιώνια ελληνικά ιδανικά της ψυχικής, πνευματικής, καλλιτεχνικής και αθλητικής αγωγής, αυτά που καθιερώνουν τον άνθρωπο πραγματικό άνθρωπο, αυτά που πιστοποιούν τη θεία του προέλευση.

Στη συζήτηση τονίστηκε πως δεν μπορούμε να αποφύγουμε την εξέλιξη. Ο κόσμος αλλάζει και οι αγώνες έχασαν την απλότητά τους. Το 1896 έγιναν 9 αθλήματα, το 1988 θα γίνουν 27.

Αναφέρθηκε πως η υπόσταση του ανθρώπου είναι θεία, ο άνθρωπος είναι πλάσμα θεϊκό και μπορεί με τον Ολυμπισμό να καλλιεργήσει και το σώμα και το πνεύμα και την ψυχή. Έγινε ακόμα έξαρση του κύρους και του πνεύματος των Ο.Α. αφού αυτά μαζί με τη συμμετοχή πολλών αθλημάτων δίνουν στους Ο.Α. εκείνη την ξεχωριστή τους ιδιαιτερότητα.

Έγιναν τέλος εισηγήσεις για συμμετοχή των όπου γης Ελλήνων σε Πανελλήνιους αγώνες που θα γίνονται στην Ελλάδα και συγκέντρωση υλικού και συγγραφή βιβλίων, τα οποία αποκλειστικά θα αναφέρονται στην Ολυμπία και το πνεύμα της, στην Ολυμπιακή κίνηση, τον Ολυμπισμό και τα οποία θα διαβάζουν οι μαθητές της Δημοτικής και της Μέσης Εκπαίδευσης, για να ενστερνίζονται τις ολυμπιακές ιδέες και απόψεις.

Η γενική έννοια και το πνεύμα του Ολυμπισμού: Ολυμπισμός ως πρακτική φιλοσοφία

Δρ ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ

Διευθυντής Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου

Ο Ολυμπισμός ως πνευματική κίνηση με διεθνείς διαστάσεις και ως ιδεολογία με αποστολικό ρόλο ξεκινά από την άποψη ότι ο κόσμος στον οποίο ζούμε χαρακτηρίζεται από μια σοβαρή κρίση αξιών με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να έχει χάσει τον ορθό προσανατολισμό του και η ζωή να μένει ανεμμάτιστη. Δεν υπάρχουν, κατά την άποψη αυτή, ευγενή ιδεώδη που να εμπνέουν τους ανθρώπους, το αίσθημα της αλληλοεκτίμησης και του αλληλοσεβασμού έχει εκλείψει, και το τιμώως αγωνίζεσθαι, η τιμιότητα σε όλα τα επίπεδα, δεν είναι ο ρυθμιστικός παράγων στις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους. Ζούμε μέσα στη σύγχυση ποικίλων δογμάτων, παράλογων θεωριών και φιλοσοφικών απόψεων, μέσα σε προκαταλήψεις και φανατισμούς που διαιρούν τον κόσμο, δηλητηριάζουν την ψυχή, ορθώνουν τείχη απροσπέλαστα ανάμεσα σε άτομα, έθνη και λαούς, κοινωνικά συστήματα, θρησκευτικές ομάδες. Οι συμβατικότητα έχουν νοθεύσει τη γνήσια έκφραση του πραγματικού εγώ μας. Το μίσος και η εχθρότητα έχουν ριζώσει εκεί που έπρεπε να θερμαίνει τις καρδιές μας η αγάπη. Κοινωνική αδικία κι ανισότητα πληγώνουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια κι υποβαθμίζουν στη συνείδηση των άλλων τους συνανθρώπους τους στερώνοντας τους τη δυνατότητα να φτάσουν ως εκεί που τους έπλασε η φύση. Η κοινωνία, το σχολείο και οι κυβερνήσεις δεν πέτυχαν να καλλιεργήσουν στους νέους και τους πολίτες ορθές στάσεις απέναντι στη ζωή και στους συνανθρώπους τους, σε βαθμό τουλάχιστο που να εγγυάται

την προσέγγιση των λαών και την αποτροπή των πολέμων με την επικράτηση της ειρήνης.

Μέσα από τέτοιες εκτιμήσεις γεννήθηκε η ιδέα του Ολυμπισμού, με στόχο να προβάλει πρότυπα που να εξυγενίσουν τον άνθρωπο. Ο εμπνευστής του Ολυμπισμού και μεγάλος οραματιστής Πιέρ ντε Κουμπερτέν έδινε τέτοιες διαστάσεις στο κίνημα του Ολυμπισμού, που δεν είναι καθόλου υπερβολή να πούμε ότι έβλεπε σ' αυτόν το μέσο, με το οποίο θα αναμορφώσει κυριολεκτικά την κοινωνία στις πιο καίριες εκδηλώσεις της: στα ιδανικά που πρέπει να την εμπνέουν και στις αρχές της ζωής που πρέπει να την καθοδηγούν, στους δεσμούς που πρέπει να συνέχουν τους ανθρώπους — ως άτομα, ως πολίτες και ως μέλη της παγκόσμιας κοινωνίας —, στον κώδικα ηθικής που πρέπει να ρυθμίζει τη συμπεριφορά τους, στο περιεχόμενο της παιδείας που αξίζει να έχει ένας ολοκληρωμένος και καλλιεργημένος άνθρωπος, στη στάση μας απέναντι στην πολιτική, τις κοινωνικές και φυλετικές διακρίσεις, ακόμα και απέναντι στις διάφορες θρησκείες, ιδεολογίες και κοινωνικά συστήματα, και στις σχέσεις των εθνών μεταξύ τους, σε πλείστους άλλους τομείς της ανθρώπινης ζωής και δράσης που δεν είναι της στιγμής ν' απαριθμήσουμε.

Αυτό που λείπει από το παρόν το αναζητούμε συνήθως στο παρελθόν. Ο Ολυμπισμός, όμως, ως στροφή προς το πνεύμα της αρχαίας Ολυμπίας δεν έχει το χαρακτήρα μιας ρομαντικής αναπόλησης του παρελθόντος. Αποσκοπούσε στην αναβίωση των Ολυμπιακών αγώνων ως ενός ισχυρού πρακτικού μέσου, με το οποίο το πνεύμα αυτό μπορούσε να καλλιεργηθεί όχι μόνο στον αγωνιστικό στίβο αλλά και στο στίβο της ζωής γενικότερα.

Έτσι, ο Ολυμπισμός σήμερα, ενώ αφορμάται από την αρχαία Ολυμπία και αντλεί από αυτή, δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτό που την εκφράζει ιστορικά και πιστά στην κάθε λεπτομέρεια. Υπάρχουν αρχές που τις υιοθετεί αυτούσιες, άλλες που τις προεκτείνει, κι άλλες που τις προσαρμόζει στα δεδομένα της δικής μας εποχής. Στοιχεία θρησκευτικά και τελετουργικά, οι αρχαίες ιερείες, ο Ολυμπιακός όρκος, το απέριτο στεφάνι της αγριελιάς, η εχειρία μεταξύ πόλεων του Ελληνικού χώρου, το είδος των αγωνισμάτων και το δικαίωμα συμμετοχής, οι ρητορικές επιδείξεις και άλλες πνευματικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, η όλη ατμόσφαιρα που ανέδιδε το περιβάλλον της αρχαίας Ολυμπίας — με ναούς, βωμούς, εστίες, αγάλματα, θυσίες — αλλά και θέματα οργανωτικά και διαδικαστικά, έδιναν, μαζί με άλλα, μια μοναδικότητα στους αρχαίους Ολυμπιακούς αγώνες που δε μπορεί, όπως είναι φυσικό, να επαναληφθεί σ' οποιαδήποτε άλλη εποχή και σε κανένα τόπο, ούτε και στη σημερινή Ολυμπία, όσο φιλότιμη προσπάθεια κι αν καταβληθεί. Τα υποκατάστατα, για το καθένα από τα πιο πάνω και για όσα άλλα παραλείψαμε, δε θα ήταν — πιστεύω — δίκαιο να κριθούν αξιολογικά, ως

καλύτερα ή ως χειρότερα, αλλά ως διαφορετικά, για μια εποχή που απέχει αιώνες και χιλιετίες από τότε, και για ένα κόσμο που με τους αιώνες πλάτυνε σε έκταση κι άλλαξε στις αντιλήψεις.

Οι πιο πάνω πτυχές των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων και της σύγχρονης προσπάθειας για αναβίωσή τους έχουν, βέβαια, τη σημασία τους. Μας ενδιαφέρει όμως πρωτίστως η ουσία και το πνεύμα του Ολυμπισμού, οι αρχές που τον διέπουν, η ηθική και φιλοσοφική θεμελίωσή τους και το επιστημονικό τους υπόβαθρο, οι σκοποί και οι στόχοι του, τα μέσα και οι προοπτικές του, όπως σήμερα εκφράζονται. Ποιο ήταν το πνεύμα της αρχαίας Ολυμπίας και ποια αναμορφωτική δύναμη εύρισκε σ' αυτό ο αναβιωτής του, στις τεράστιες προεκτάσεις που του έδινε;

Η πιο συγκεκριμένη εκδήλωση που συνδέει τον Ολυμπισμό, ως σύγχρονη κίνηση, με την αρχαιότητα είναι οι Ολυμπιακοί αγώνες. Και το βασικότερο και το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο των αγώνων, τότε και τώρα, που αποτελεί και το στόχο του αθλητή είναι η διάκριση και η νίκη. Χωρίς το στοιχείο της διάκρισης το Ολυμπιακό πνεύμα δεν είναι νοητό. Για να φτάσει όμως κανείς στους αγώνες και να κατακτήσει τη νίκη χρειάζεται επίμονη και επίπονη, συνεχής, συστηματική και εξαντλητική, κάποτε, άσκηση και προσπάθεια. Απαιτείται ακόμα να συναγωνιστεί έντιμα με βάση τους κανόνες της αθλητοπρέπειας. Δεν υπάρχει κανένα απ' αυτά τα στάδια που δεν έχει την αξία του. Αλλ' επειδή ούτε η άσκηση ούτε το «καλώς αγωνίζεσθαι» επιδιώκονται χάρη του εαυτού τους αλλά για χάρη της νίκης, αυτό που φέρνει την πιο μεγάλη πληρότητα και ψυχική ικανοποίηση στον αθλητή είναι η νίκη. Η νίκη είναι ηθική κατάκτηση, γιατί είναι αποτέλεσμα προσωπικής προσπάθειας, «πόνου και δαπάνης», κατά τον Πίνδαρο, είναι τελείωση φυσικών ικανοτήτων και δίκαιη καταξίωσή τους. Το ιδεώδες προς το οποίο τείνει ο αθλητής είναι πρώτο η τελείωσή του σε σχέση με τον εαυτό του κι ύστερα η υπεροχή του σε σχέση με τους άλλους. Και η επιβράβευσή του αποτελεί μια μορφή αποδοχής και αναγνώρισης της αξίας του ατόμου που αναδεικνύεται «άριστος» και «υπείροχος άλλων» με έντιμα μέσα στο στίβο του αγώνα από αδέκαστους κριτές μπροστά στα μάτια ενός ενθουσιώδους πλήθους που επευφημεί.

Ποιά σημασία έχει για τη ζωή γενικότερα, σε μια ανταγωνιστική κοινωνία σαν τη δική μας, η προβολή αρχών και αξιών όπως είναι ο ευγενής και έντιμος συναγωνισμός, η αναγνώριση της προσωπικής αξίας του συνανθρώπου μας, τα θετικά αποτελέσματα της ανθρώπινης προσπάθειας, η συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων που έχει ο καθένας, η χαρά της επιτυχίας, η ικανοποίηση από τη δημιουργική ενασχόληση, δε χρειάζεται να επεξηγηθεί. Είναι όμως, πιστεύω, ακόμα πιο εμφανείς οι ευεργετικές επιπτώσεις της προβολής των πιο πάνω αρχών και αξιών στην εκπαίδευση, με τα κίνητρα που

θέτουν και τα πρότυπα που προβάλλουν. Αν ο Ολυμπισμός αποδέχεται την προσωπική αξία και το δικαίωμα της προσωπικής διάκρισης, ενθαρρύνει έτσι τους νέους για συνεχή πρόοδο και ανάδειξη, ενώ αποτελεί ταυτόχρονα μια πρόκληση στη σύγχρονη παιδαγωγική, που θυσίασε δυστυχώς τους άριστους και τους προικισμένους στο βωμό της «χρυσής μετρίτητας» εν όνομα μιας παρεξηγημένης δημοκρατικοποίησης. Οι άνθρωποι δε γεννιούνται ικανοί για όλα. Αλλά αυτό, με το οποίο προίκισε τον καθένα η φύση, είναι χρέος του καθενός να το καλλιεργήσει στον υπέρτατο δυνατό βαθμό. Κι αν έτσι κερδίζει επαίνους, τιμές και βραβεία — καθώς του αξίζει —, μαθαίνει ωστόσο κι αυτός ν' αναγνωρίζει στον άλλο του αλλουνού την αξία. Ο Ολυμπισμός καλλιεργεί την ευγενική άμιλλα, πνεύμα αποδοχής και επικρότησης της αξίας του ενός από τον άλλο. Η αξία πρέπει να τιμάται, όπου κι αν βρίσκεται, σ' όποιον τομέα. Έτσι πληθαίνουν οι άξιοι. Κι η προέκταση αυτής της αρχής, που την ενστερνίζεται ο Ολυμπισμός, βρίσκεται ήδη στο στόμα του Περικλή από τα χρόνια της κλασικής αρχαιότητας: «άθλα γάρ οἷς κείται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δέ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσι».

Το πνεύμα, όμως, του Ολυμπισμού στην εκπαίδευση έχει ακόμα βαθύτερες ρίζες και αντλεί τις αρχές του από τους σοφούς της αρχαίας Ελλάδας ενισχυμένες κι από τα πορίσματα της σύγχρονης επιστήμης. Αποσκοπεύει στη δημιουργία ανθρώπων με σωματική ευεξία, ψυχική ευστάθεια και ηθικό χαρακτήρα. Ξεκινά από τη θέση ότι ο άνθρωπος είναι ενιαία ψυχοσωματική οντότητα, με το σώμα και την ψυχή αναπόσπαστα δεμένα με μια αλληλοεξάρτηση και αλληλοεπίδραση, κι ότι η ορθή παιδεία βρίσκεται στην ισορροπημένη και αρμονική ανάπτυξη και των δυο, στη σύζευξη των ψυχικών αρετών και των σωματικών ικανοτήτων. Χωρίς τη συνεργασία της ψυχής είναι αδύνατη η άσκηση του σώματος. Απαιτείται εγκράτεια, θέληση, αυτοκυριαρχία για τον περιορισμό των ακρόεστων ορέξεων και των υπέρμετρων ηδονών, που φθείρουν το σώμα και διασαλεύουν την ψυχική ευστάθεια. Και είναι έντονη η άποψη όχι μόνο στον Πλάτωνα αλλά και σε άλλους αρχαίους στοχαστές, ότι είναι η ψυχή υπεύθυνη για τη διαφθορά του σώματος. «Αν επρόκειτο», λέει ο Δημόκριτος, «να προσαγάγει σε δίκη την ψυχή το σώμα για όσους πόνους υπέφερε και για τα κακά που δοκίμασε σ' όλη τη ζωή, κι αν ο ίδιος ο Δημόκριτος γινόταν δικαστής, με μεγάλη ευχαρίστηση θα καταδίκαιζε την ψυχή, για όσες αρετές είχε το σώμα και τις άφησε η ψυχή να χαθούν ανεκμετάλλευτες από αμέλεια, και για το ότι το παρέλυσε από τη μέθη, ή γιατί το έφθειρε και το διέλυσε με το κυνηγητό των ηδονών. Στην ψυχή θα επέριπτε γι' αυτά όλα την ευθύνη ο Δημόκριτος, όπως σ' αυτόν που έχοντας στα χέρια του ένα όργανο ή κάποιο σκεύος το άφησε σε άθλια κατάσταση με την αλόγιστη χρήση που του έκανε».

Η εκπαιδευτική πλευρά του Ολυμπισμού αναγνωρίζει πλήρως τη στενή σχέση και αμοιβαία επίδραση ψυχής και σώματος. Κι αν ο ιδρυτής του ξεκίνησε το αναμορφωτικό του έργο με μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που έδινε θέση στη σωματική αγωγή και τα σπορ στα προγράμματα των σχολείων της χώρας του, είναι γιατί πίστευε ότι με τα μαθήματα αυτά δε θα δημιουργούσε μόνο σωματικά υγιείς νέους αλλά και ψυχικά συγκροτημένους ανθρώπους και πολίτες με ηθικό χαρακτήρα. Οι ψυχικές ιδιότητες εκφράζονται και καλλιεργούνται με συγκεκριμένες ενέργειες που επιστρατεύουν το νου και κινητοποιούν το σώμα. Και στην άσκηση του σώματος και την άθληση μετέχει όλος ο ψυχικός και διανοητικός κόσμος του ανθρώπου και όλα μαζί συγκλίνουν στη διαμόρφωση του ήθους και τη διάπλαση του χαρακτήρα.

Δεν υπάρχει κανένας που να αγνοεί ποιες ψυχικές δυνάμεις και ποιες διανοητικές ικανότητες καλλιεργούνται με τη συστηματική άσκηση του σώματος, αλλά ούτε χρειάζεται να αναφέρουμε τι περιλαμβάνει ο ψυχικός εξοπλισμός του αθλουμένου και ποιο είναι το πρότυπο του ιδεώδους αθλητή ως μιας ολοκληρωμένης ηθικής προσωπικότητας. Πέρα από τη δύναμη της θέλησης, την επιμονή και την υπομονή, πέρα από την εγκράτεια, την αυτοπειθαρχία και αυτοκυριαρχία, την ετοιμότητα του νου, την επινοητικότητα και την πνευματική εγρήγορση, πέρα από το ζήλο για την κατάκτηση της νίκης, θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από σεμνότητα, μετριοφροσύνη, ευγένεια ψυχής, από πνεύμα ιπποτισμού και εκτίμησης προς τους συναθλητές και άλλους συνανθρώπους του, να τον στολίζουν αρετές κοινωνικές, που να τον προβάλλουν ως πρότυπο ανθρώπου, ως παράδειγμα για μίμηση. Ο φθόνος, η έπαρση κι η επιδειξιμανία, η προπέτεια, η περιφρόνηση των άλλων και η καυχησιολογία, δε μειώνουν απλώς το όνομα ενός αθλητή, δεν τον αμαυρώνουν μόνο ως άτομο. Στο πρόσωπό του κλονίζουν την πίστη στην αξία ενός πανάρχαιου, πολυτιμότερου θεσμού, που έδωσε για αιώνες ψυχική πληρότητα στον άνθρωπο, με εξάρσεις και ευγενείς επιδιώξεις, και που μπορεί και σήμερα να διαδραματίσει το ρόλο του διαμορφώνοντας αέριους ανθρώπους, υγιείς και χρήσιμους πολίτες.

Κάθε εποχή και κάθε χώρα, κάθε θρησκεία και ιδεολογία, πλάθει το δικό της τύπο του ιδανικού ανθρώπου και προσπαθεί να τον στήσει στις συνειδήσεις των άλλων ως παράδειγμα. Ο τύπος του «καλού καγαθού», όπως σήμερα τον θέλει ο θιασώτης της Ολυμπιακής ιδεολογίας, αναδύεται μέσα από το στίβο της αγωνιστικής ως ο διαπρεπής αθλητής των αγώνων που συνταιριάζει τις σωματικές, τις ψυχικές και τις ηθικές αρετές που αναφέραμε. Αναδύεται όμως παράλληλα και μέσα από τις αντινομίες της προβληματικής εποχής μας ως ο ιδεολόγος που με πίστη, ζήλο, ενθουσιασμό κι αυτοθυσία θα καταρρίψει τα τείχη που χωρίζουν τους

ανθρώπους και θα προαγάγει πνεύμα συναδέλφωσης, αλληλοεκτίμησης, αλληλοκατανόησης, φιλίας, αγάπης και ειρήνης.

Η Ολυμπιακή ιδεολογία φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα υπόβαθρο για την προσέγγιση λαών και ατόμων. Η «εκεχειρία» των αρχαίων Ελληνικών πόλεων, ως ιδέα, στοχεύει τώρα στην «εκεχειρία» της παγκόσμιας κοινωνίας με απώτερο σκοπό την παγκόσμια ειρήνη. Το σύνθημα «σπορ για όλους» ανοίγει το δρόμο για συμμετοχή στα σπορ όλων των ανθρώπων ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε διαφορές — γλώσσας, εθνότητας, φύλου, θρησκείας, χρώματος, κοινωνικής τάξης, κοινωνικού συστήματος και ιδεολογίας — με στόχο τη συνειδητοποίηση της κοινής φύσης και της ισότητας όλων των ανθρώπων, εκεί που στην αρχαιότητα προαγόταν με τους αγώνες η εθνική ενότητα των Ελλήνων αποκλειστικά, με βάση την κοινότητα της καταγωγής, της γλώσσας, της θρησκείας, του κοινού πολιτισμού, των ηθών και των εθίμων. Στην πλατιά της βάση η Ολυμπιακή κίνηση αγκαλιάζει όλες τις ηλικίες χωρίς διάκριση πλούτου, επαγγέλματος ή άλλη διαφορά.

Πρόκειται για μια κίνηση που για να ριζώσει χρειάζεται τη συνδρομή πολλών παραγόντων, στο οργανωτικό και το επιστημονικό επίπεδο αλλά και στους πρακτικούς τομείς δράσης. Δε θα μας απασχολήσουν οι μηχανισμοί και η διάρθρωση των διοικητικών οργάνων, των εφορευτικών σωμάτων και των άλλων φορέων της Ολυμπιακής κίνησης σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Είναι όμως ανάγκη να επισημάνουμε ότι ο Ολυμπισμός είναι μια πολύ γενική έννοια που καλύπτει ένα ευρύτατο πεδίο, κι ότι στην υπηρεσία του έχουν μπει σήμερα τα φώτα πολλών επιστημών, που βοηθούν υπεύθυνα το έργο του. Η σοβαρότητα αυτού του έργου φαίνεται κι από το ότι επιστήμες ή κλάδοι επιστημών όπως η Ιατρική και Αθλητιατρική, η Φυσιολογία και η Ανατομία του ανθρώπου, η Ανθρωπολογία, η Κινησιολογία, η Στατιστική, η Κοινωνιολογία, η Ιστορία, η Παιδαγωγική, η Φιλοσοφία και η Ηθική και άλλες ακόμη επιστήμες, προσφέρουν ανυπολόγιστης αξίας έργο στις επί μέρους πτυχές του πολυδιάστατου Ολυμπισμού. Μια αναδίφηση των εικοσιπέντε Λευκωμάτων των ισάριθμων Συνόδων της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας, που έγιναν από το 1961 ως τώρα στην αρχαία Ολυμπία, την κοιτίδα του Ολυμπιακού πνεύματος, μια απλή γνωριμία των θεμάτων των διαλέξεων, αλλά και των τίτλων των έργων που καταχωρίζονται στη χρονο με το χρόνο πλουσιότερη Βιβλιογραφία του Ολυμπισμού, θα πείσει για το ότι η Ολυμπιακή κίνηση έχει επισύρει την προσοχή και το ενδιαφέρον των Θετικών Επιστημών, των Ιστορικών και Κοινωνικών Επιστημών, της Φιλολογίας, της Φιλοσοφίας, της Πολιτικής, των Καλών Τεχνών κ.ά.

Άρθρα, μελέτες και βιβλία — που είναι πολλού χρόνου να τα δαμάσει κανείς — αλλά και προσωπικές εμπει-

ρίες αθλητών, προπονητών, γυμναστών, καθηγητών και άλλων παραγόντων που είναι αναμειγμένοι με την κίνηση μας αποκαλύπτουν ένα καινούργιο κόσμο που μας συναρπάζει με τα υψηλά ιδεώδη που τον εμπνέουν, τα μεγαλόπνοα σχέδια που θέτει και τις αρχές που τον καθοδηγούν. Κάθε νέα κίνηση χρειάζεται χρόνο για να καθορίσει με ακρίβεια το πεδίο της δραστηριότητάς της, να αποσαφηνίσει τους στόχους της, να επιλέξει τα κατάλληλα μέσα και να καταστρώσει τα σχέδια και τη στρατηγική της. Προ παντός θα αντιμετωπίσει επικριτές και κινδύνους, εξωγενείς και εγγενείς, θα έχει να υπερπηδήσει εμπόδια ωστόσο εδραιωθεί για να συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο της. Η ζωή η ίδια είναι ένας αγώνας και ο αγώνας που γίνεται για να κάνει της ζωής πιο πνευματική και πιο ανθρώπινη, είναι ένα ευγενές άθλημα. Προβάλλει ως χρέος, αυτό το άθλημα να το καθάρισμα από κάθε τι που το υποβαθμίζει, να το υπερασπίσουμε από κάθε τι που το δυσφημεί και αμφισβητεί την αξία του. Αποκαθαίροντας τον Ολυμπισμό από συμπτώματα νόθευσης του πνεύματος που ενσαρκώνει, και αποκρούοντας τα βέλη των αρνητών της αποστολής του, ξεκαθαρίζουμε ακόμα καλύτερα το πνεύμα και την έννοια του Ολυμπισμού, τις φιλοσοφικές βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται.

Οι πιο σοβαροί κίνδυνοι του αθλητισμού που αντιστρατεύονται το πνεύμα του είναι (α) η εκμετάλλευσή του για προσωπικούς, επαγγελματικούς, κερδοσκοπικούς και άλλους ιδιοτελείς σκοπούς, (β) η χρησιμοποίηση των αγώνων για πολιτικούς σκοπούς ή για λόγους καθαρά εθνικής προβολής ή άλλης μορφής σκοπιμότητες, (γ) η επιδίωξη της νίκης με κάθε μέσο, εννοώ αθέμιτο μέσο που δεν είναι σύμφωνο με το «ευγενώς και τιμίως αγωνιζέσθαι», και (δ) οι φανατισμοί και οι βιαιότητες που συνοδεύουν κάποτε τις αγωνιστικές εκδηλώσεις δημιουργώντας κλίμα εχθρότητας, τρόμου και εντάσεως.

Αν το καθένα χωριστά και όλα μαζί τα πιο πάνω αποτελούν συμπτώματα εκτροπής από τις αρχές του Ολυμπισμού, αυτό σημαίνει ότι το υγιές πνεύμα του Ολυμπισμού δεν έχει σχέση με κερδοσκοπικές επιδιώξεις, πολιτικές σκοπιμότητες και εθνικές διεκδικήσεις ή φιλοδοξίες. Ο αγωνιστικός στίβος δεν είναι τόπος επίδειξης πλούτου, δύναμης ή άλλων υλικών και εξωτερικών αγαθών, δεν είναι τόπος εγωιστικής προβολής ούτε και των ικανοτήτων ακόμα που δικαιολογούν τη συμμετοχή του αθλητή στους αγώνες. Δεν είναι μέσο κατάκτησης θέσεων για σταδιοδρομία. Και πολύ λιγότερο τόπος ηθικής εκμηδένισης του συναθλητή ή ευκαιρία για εθνική, πολιτική, οικονομική ή άλλης μορφής εκμετάλλευση. Οι αθλητές δεν μετέχουν στους αγώνες ως εκπρόσωποι κυβερνήσεων, εθνών, πολιτικών ή άλλων ομάδων, αλλά ως ιδιώτες που πρέπει να διεκδικούν τη νίκη μόνο με έντιμα μέσα και ως αποτέλεσμα της πραγματικής προσωπικής τους αξίας. Και το έπαθλο, δεν αποτε-

λεί μια υλική επιμέτρηση της αξίας της νίκης τους, αλλά μια ηθική επιβράβευση που δεν τιμάται με τίποτε. Δεν πρόκειται για πράξη συναλλαγής. Πρόκειται για ψυχική ικανοποίηση, για χαρά και συγκίνηση, για δόξα, που δίνει κίνητρα στους θνητούς για πράξεις αρετής που δεν ξεχνιούνται ποτέ και δε μετριοούνται με τίποτε. Όποιος μετρά τον ανθρώπινο μόχθο, τις καταβολές της ψυχής του, τις πράξεις και τις ενέργειές του μόνο με χρήμα, βρίσκεται πολύ χαμηλότερα απ' εκείνα για τα οποία έπλασε η φύση τον άνθρωπο. Και ο Ολυμπισμός δεν είναι για τα ταπεινά και τα εφήμερα. Είναι για να καταξιώνει τον άνθρωπο, να τον φτάνει ως το άκρο άνω των ικανοτήτων του, να ενεργοποιεί την αξία του για το καλό της πατρίδας του και των άλλων ανθρώπων.

Σε μια, όμως, ωφελιμιστική εποχή σαν τη δική μας, δεν είναι δυνατό να αναμένει κανείς ανεπιφύλακτη αποδοχή όλων των αρχών του Ολυμπισμού από όλους και πολύ λιγότερο την άμεση υιοθέτηση και τη γενική εφαρμογή τους στην πράξη. Αυτό θα ήταν εκτός πραγματικότητας και θα προσέγγιζε τα όρια του θαύματος. Από ό,τι τουλάχιστο έχω υπόψη μου, οι πιο σοβαρές αντιρρήσεις — αν πρόκειται για αντιρρήσεις και όχι προσπάθεια αποσαφήνισης ορισμένων από τα δεδομένα πάνω στα οποία στηρίζεται ο Ολυμπισμός και του χαρακτήρα που έχει ως ιδεολογία — προέρχεται από δυο κατευθύνσεις: πρώτα από αυτούς που αμφισβητούν ή εκφράζουν επιφυλάξεις κατά πόσο το πνεύμα του σύγχρονου Ολυμπισμού είναι καθόλα σύμφωνο με το πνεύμα αυτού που προβάλλει ως πρότυπό του, δηλ. την αρχαία Ολυμπία, κι έπειτα από όσους δε θα δέχονταν ασυζητητί ότι ο Ολυμπισμός θα μπορούσε να κερδίσει τη νομιμοφροσύνη των οπαδών του ως μια νέα θρησκεία σε ευρύτατη βάση και παγκόσμια κλίμακα.

Για να δώσω σ' αυτά μιαν απάντηση, ξεκινώντας αντίστροφα, θα έλεγα ότι αποτελεί πράγματι υπερβολή να μιλάμε για τον Ολυμπισμό ως μια νέα θρησκεία και είναι επίσης παρανόηση του πνεύματος της αρχαίας Ολυμπίας να θεωρούμε τους ίδιους τους αγώνες ως μια καθαρά θρησκευτική εκδήλωση — ανεξάρτητα από την προέλευσή τους και παρόλα τα θρησκευτικά στοιχεία, το τελετουργικό μέρος τους και τις ηθικές προεκτάσεις που τους έδιναν και που ήταν εναρμονισμένες με τις τότε θρησκευτικές αντιλήψεις. Ο χαρακτηρισμός ωστόσο του Ολυμπισμού ως θρησκείας δε θα έπρεπε, ίσως, να εκληφθεί κυριολεκτικά αλλά σαν ένδειξη της πίστης του αναβιωτή των Ολυμπιακών αγώνων και των άλλων πιστών της Ολυμπιακής ιδεολογίας, στη μεγάλη αναμορφωτική δύναμη που θα είχε η ιδεολογία που εμπνεύστηκαν και διακήρυτταν και που η εξέλιξή της φαίνεται να δικαιώνει, ως ορισμένο σημείο, τις προβλέψεις τους.

Σε ό,τι όμως αφορά την έννοια και το πνεύμα του σύγχρονου Ολυμπισμού σε σύγκριση με αυτό της αρχαίας Ολυμπίας, είναι αυτόδηλο ότι τίπο-

τε από το παρελθόν δε μπορεί να αναβιώσει αυτούσιο αιώνες αργότερα, και τίποτε που ευδοκίμει και που θάλλει σε μια χώρα δε μπορεί να μεταφυτευθεί όπως έχει σε ένα διαφορετικό περιβάλλον. Όπως σωστά το διατυπώνει κι ο Κωστής Παλαμάς στο «Δωδεκάλογο του Γύφτου»,

«Οι Αθάνατοι κι οι Ωραίοι θα βοηθήστε

των εθνών τη στράτα,
μα οι Αθάνατοι κι οι Ωραίοι δε θα δώστε

πόδια στα έθνη και φτερά και νιάτα
πόδια και φτερά είναι των εθνών,
τα φτερά, τα πόδια και τα νιάτα».

Αυτής της απαράβατης αρχής είχε πλήρη συναίσθηση ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν, ο Άβερνυ Μπράντεϊτς και οι άλλοι μύστες της Ολυμπιακής ιδεολογίας. Και αν από ένα ιστορικό γεγονός, ένα θεσμό που κράτησε πιο πολύ από χίλια χρόνια μέσα από ιστορικές περιπέτειες και πολέμους, τους αγώνες της αρχαίας Ολυμπίας, οραματίστηκαν κάτι πιο πλατύ που ν' αγκαλιάζει τον κόσμο και όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του ανθρώπου, αυτό δεν αποτελεί νόθευση αλλά προέκταση του αρχαίου πνεύματος, μια ευγενική φιλοδοξία να δώσει φιλοσοφικές διαστάσεις και αποστολικό χαρακτήρα στο πνεύμα αυτό σε μια κοινωνία κι ένα κόσμο που χρειαζόταν αναμόρφωση.

Οι φιλοσοφικές ρίζες του Ολυμπισμού τον συνδέουν με τη βαθύτερη φύση της ανθρώπινης υπόστασης. Ο άνθρωπος έχει έμφυτα μέσα του την αρμονία, το ρυθμό και την τάξη. Έχει προικιστεί με δυνάμεις δημιουργικές, με την ορμή για αυτοβελτίωση και αυτοτελείωση. Έχει ακόμα την τάση να ξεπεράσει τον εαυτό του, μια θεϊκή σπίθα για ανάταση, τον καίει η φλόγα της δόξας και η δίψα για ανάδειξη. Αυτά είναι που δίνουν στον άνθρωπο φτερά. Αν αυτές τις δυνάμεις μπορέσουμε να τις θρέψουμε με παιδεία και άσκηση για το καλό του ανθρώπου, ο κόσμος μπορεί να νιώσει τη χάρη της ομορφιάς, τη χαρά της αγάπης, την αγαλλίαση της δημιουργίας σ' ένα πανήγητη ειρήνης κι αδερφοσύνης μαζί. Τα δεδομένα από την ανθρώπινη πείρα αιώνων αυτοκαταστροφής και πολέμων δε γιομίζουν τις καρδιές μ' αισιοδοξία για ένα καλύτερο αύριο. Μα ποιος έχει, για το λόγο αυτό, το δικαίωμα να παραιτηθεί από ένα χρέος που συμπίπτει με το σκοπό της ανθρώπινης ύπαρξης, τον εξευγενισμό και την τελείωση του ανθρώπου σ' αυτό που τον ξεχωρίζει από τα άλλα δημιουργήματα της πλάσης;

Γι' αυτό το σκοπό και σ' αυτή την προσπάθεια υπάρχει πεδίο ευρύτατο για τον Ολυμπισμό να διαδραματίσει το ρόλο του. Με την τελείωση του ανθρώπου στο σώμα, την ψυχή και το πνεύμα. Με τα έπαθλα που θέτει για επιβράβευση της αρετής. Με τα παιδευτικά μέσα που διαθέτει για τη δημιουργία ανθρώπων άξιων για τα έπαθλα. Πάνω απ' όλα, με τις αρχές της ζωής και τα ιδανικά που προβάλλει. Η εποχή μας χρειάζεται και τα ιδανικά και τα πρότυπα.

Συνοπτικό πόρισμα

Ο μεγάλος οραματιστής Πιερ ντε Κουμπερτέν στο κίνημα του Ολυμπισμού έβλεπε το μέσο με το οποίο θα αναμορφώσει κυριολεκτικά την κοινωνία στις πιο καίριες εκδηλώσεις της: στα ιδανικά που πρέπει να την εμπνέουν, στους συνεκτικούς δεσμούς των ανθρώπων, στον κώδικα ηθικής, στο περιεχόμενο της παιδείας, στη στάση μας απέναντι στην πολιτική, τις κοινωνικές και φυλετικές διακρίσεις, θρησκείες, ιδεολογικά και κοινωνικά συστήματα κλπ.

Ενώ λοιπόν ο Ολυμπισμός αφορμάται από την αρχαία Ολυμπία, σήμερα δεν περιορίζεται σ' αυτό που την εκφράζει ιστορικά. Προέχει το ενδιαφέρον μας για την ουσία και το πνεύμα του Ολυμπισμού, τις αρχές που τον διέπουν, την ηθική και φιλοσοφική θεμελίωσή τους και το επιστημονικό τους υπόβαθρο, τους σκοπούς και τους στόχους του, τα μέσα και τις προοπτικές του. Το πιο χαρακτηριστικό των αγώνων, τότε και τώρα, που αποτελεί και στόχο του αθλητή είναι η διάκριση και η νίκη. Χωρίς το στοιχείο της διάκρισης το Ολυμπιακό πνεύμα δεν είναι νοητό. Η νίκη είναι ηθική κατάκτηση, γιατί είναι αποτέλεσμα προσωπικής προσπάθειας, είναι τελείωση φυσικών ικανοτήτων και δίκαιη καταξίωσή τους.

Ο αναβιωτής των Ο.Α. ξεκίνησε το αναμορφωτικό του έργο με μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που θα δημιουργούσε σωματικά υγιείς και ψυχικά συγκροτημένους ανθρώπους. Ο ιδεώδης αθλητής σαν μια ολοκληρωμένη ηθική προσωπικότητα πέρα από πολλά άλλα πρέπει να χαρακτηρίζεται από σεμνότητα, μετριοφροσύνη, ευγένεια ψυχής, πνεύμα ιπποτισμού και εκτίμησης προς τους συναθλητές του, να τον στολίζουν αρετές κοινωνικές που να τον προβάλλουν σαν παράδειγμα για μίμηση.

Κάθε εποχή πλάθει το δικό της τύπο του ιδανικού ανθρώπου. Ο τύπος του «καλού καγαθού», όπως σήμερα τον θέλει ο θιασώτης της Ολυμπιακής ιδεολογίας, αναδύεται μέσα από το στίβο της αγωνιστικής σαν ο διαπρεπής αθλητής των αγώνων που συνταιριάζει τις σωματικές, ψυχικές και ηθικές αρετές. Αναδύεται όμως παράλληλα και μέσα από τις αντινομίες της προβληματικής εποχής μας σαν ο ιδεολόγος που με πίστη, ζήλο, ενθουσιασμό κι αυτοθυσία θα καταρρίψει τα τείχη που χωρίζουν τους ανθρώπους και θα προαγάγει πνεύμα συναδέλφωσης, αλληλοεκτίμησης, αλληλοκατανόησης, φιλίας, αγάπης και ειρήνης.

Οι πιο σοβαροί κίνδυνοι για το πνεύμα του αθλητισμού είναι α) η εκμετάλλευσή του για προσωπικούς, επαγγελματικούς κ.ά. ιδιοτελείς σκοπούς β) η χρησιμοποίηση των αγώνων για πολιτικούς σκοπούς ή λόγους εθνικής προβολής γ) η επιδίωξη της νίκης με αθέμιτα μέσα και δ) οι φανατισμοί και οι βιαιότητες. Έχοντας στο μυαλό μας αυτά οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι το υγιές πνεύμα του Ολυμπισμού δεν έχει σχέση με κερδοσκοπικές επιδιώξεις και φιλοδοξίες. Ο αγωνιστικός στίβος δεν είναι τόπος επίδειξης πλούτου, δύναμης ή άλλων υλικών και εξωτερικών αγαθών. Δεν είναι μέσο κατάκτησης θέσεων για σταδιοδρομία. Και πολύ λιγότερο τόπος ηθικής εκμηδένισης του συναθλητή ή ευκαιρία για εθνική, πολιτική, οικονομική ή άλλη μορφής εκμετάλλευση. Ο Ολυμπισμός δεν είναι για τα ταπεινά και τα εφήμερα. Είναι για να καταξιώνει τον άνθρωπο, να τον φτάνει ως το άκρο άωτο των ικανοτήτων του, να ενεργοποιεί την αξία του για το καλό της πατρίδας του και των άλλων ανθρώπων.

Οι φιλοσοφικές ρίζες του Ολυμπισμού τον συνδέουν με τη βαθύτερη φύση της ανθρώπινης υπόστασης. Ο άνθρωπος έχει έμφυτα μέσα του την αρμονία, το ρυθμό και την τάξη. Έχει προικιστεί με δυνάμεις δημιουργικές, με την ορμή για αυτοβελτίωση. Έχει ακόμα την τάση να ξεπεράσει τον εαυτό του, μια θεϊκή σπίθα για ανάταση, τον καίει η φλόγα της δόξας και η δίψα για ανάδειξη. Αυτά είναι που δίνουν στον άνθρωπο φτερά. Αν αυτές τις δυνάμεις μπορέσουμε να τις θρέψουμε με παιδεία και άσκηση για το καλό του ανθρώπου, ο κόσμος μπορεί να νιώσει τη χάρη της ομορφιάς, τη χαρά της αγάπης, την αγαλλίαση της δημιουργίας σ' ένα πλανήτη ειρήνης και αδερφοσύνης μαζί.

Αίσθηση ομολογουμένως έκανε το ψηλό επίπεδο και η ποιοτική δουλειά που έγινε από μέρους των ομάδων εργασίας. Από ικανά στελέχη δημιουργήθηκαν πέντε ομάδες εργασίας που παρέθεσαν συγκεκριμένες απαντήσεις και ορισμούς σε ουσιώδη ερωτήματα. Παραθέτουμε πιο κάτω τα ερωτήματα και ταυτόχρονα τους ορισμούς - απαντήσεις που έδωσε η κάθε μια ομάδα εργασίας.

A ομάδα

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ

- Ο Ολυμπισμός είναι μια φιλοσοφία που στοχεύει στη σύμμετρη και ισόρροπη ανάπτυξη του σώματος, πνεύματος και ψυχής και διαμόρφωση και τέλειοποίηση του ανθρώπου.
- Είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που δεν αποδέχεται διακρίσεις, επιδιώκει την κατανόηση, τη φιλία, το σεβασμό, τη συνεργασία, τον τίμιο και δίκαιο συναγωνισμό και εξαιρεί την ατομική προσπάθεια.
- Οι στόχοι του Ολυμπισμού μπορούν να προωθηθούν γενικά μέσω της παιδείας και της συνεχούς προσπάθειας και άσκησης, ώστε να καταστούν βίωμα και συνείδηση του σημερινού ανθρώπου για ευτυχέστερο μέλλον.

B ομάδα

ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΥ

Επειδή το θέμα αυτό θεωρήθηκε ότι μπορεί να αντικρουσθεί από δύο όψεις:

- α) από την ευρύτερη και
- β) από τη στενή έννοια του όρου «Εκπαιδευτικές αξίες», έγινε ανταλλαγή απόψεων και καθορίστηκε από ποία έννοια θα εξεταστούν. Θεωρήθηκε ότι θα πρέπει να εξεταστεί από την ευρύτερη έννοια του όρου.

«Ο Ολυμπισμός σήμερα είναι μια φιλοσοφία, η οποία παράλληλα προς την ανάπτυξη των σωματικών ικανοτήτων, αποβλέπει σε πνευματικές επιτεύξεις, με τελικό σκοπό την αρμονική και σύμμετρη καλλιέργεια του ατόμου και την

Πορίσματα ομάδων εργασίας

τελειοποίησή του όπως χαρακτηριστικά τόνισε στη Σύνοδο ο Δάσκαλος κ. Όττο Σίμιτσεκ. Κατά συνέπεια οι αξίες του πρέπει να κλίνουν προς την κατεύθυνση της διαπαιδαγώγησης του ατόμου, της διαμόρφωσης του ψυχικού κόσμου και τον καλό χαρακτήρα του, στη διάπλαση εκείνου του ιδανικού τύπου των αγώνων, του «καλού κ' αγαθού».

Ποιες όμως θα μπορούσαν να προσδιοριστούν σαν οι εκπαιδευτικές αξίες - από την ευρύτερη έννοια του όρου - του Ολυμπισμού.

1. Η σύσφιξη των δεσμών συναδέλφωσης, κατανόησης και φιλίας μεταξύ των ανθρώπων ανεξάρτητα από φυλή, φύλο, θρησκεία, καταγωγή, πολιτική ιδεολογία ή κοινωνική διαφορά.
2. Η καλλιέργεια του σώματος, του πνεύματος και της ψυχής στα πλαίσια μιας ευγενικής άμιλλας με άμεσο σκοπό και στόχο τη σύμμετρη ανάπτυξή τους και απώτερο στόχο την τελειοποίηση του ατόμου για το ευρύτερο καλό του κοινωνικού συνόλου.
3. Ο σεβασμός για την αξία και αξιοπρέπεια του ατόμου και την εργασία που επιτελεί.
4. Η πίστη στην ικανότητα του ανθρώπου να παίρνει λογικές αποφάσεις.
5. Η συνειδητοποίηση της κοινής ευθύνης για το καλό της κοινωνίας.
6. Η παροχή βοήθειας στα παιδιά για ανάπτυξη του συναισθηματικού και ψυχικού τους κόσμου παράλληλα προς τη σωματική τους ανάπτυξη και υγεία.

7. Η αφύπνιση των ευγενών διαθέσεων των νέων.
8. Η απελευθέρωση από τα πλέγματα και τις προκαταλήψεις για παραγωγή και δημιουργία.
9. Η πίστη στα ιδανικά.
10. Η καλλιέργεια του δίκαιου ανταγωνισμού με ίσους όρους.
11. Η καλλιέργεια της αγάπης προς την καλώς νοούμενη ελευθερία.
12. Το «γνώθι σ' αυτόν».

Διαπιστώθηκε ότι ο κατάλογος των εκπαιδευτικών αξιών του Ολυμπισμού δεν είναι δυνατό να κλείσει με δώδεκα επισημάνσεις, γιατί για την ολοκλήρωση του ιδανικού ανθρώπου τα στοιχεία που θα μπορούσαν να απαριθμηθούν είναι τόσα πολλά που ούτε ο χρόνος ούτε το χαρτί χωρούν να εκθέσουμε.

Διαπιστώθηκε ακόμα ότι η καλλιέργεια των αξιών αυτών θα οδηγήσει στην καταξίωση του ίδιου του ανθρώπου με την σύσφιξη του τρισυπόστατου πνεύμα-σώμα-ψυχή.

Πρόκειται για αξίες που επιβάλλεται να γίνουν βίωμα του ανθρώπου μέσα από κάθε έκβαση της ζωής, σ' όλα τα πεδία και όλα τα επίπεδα.

Τέλος την ομάδα απασχόλησε και το θέμα των τρόπων διοχέτευσης των αξιών αυτών στο κοινωνικό σύνολο. Θεωρήθηκε ότι δεν βρισκόταν στους όρους εντολής της γι' αυτό και δεν προσδιορίζει στην έκθεση αυτή τους τρόπους αυτούς.

Επισημαίνει όμως ότι απλή διαπίστωση των εκπαιδευτικών αξιών του Ολυμπισμού σημαίνει κάλυψη μέρους μόνο του δρόμου προς υλοποίηση του ευρύτερου πνεύματος του Ολυμπισμού.

Γ ομάδα

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟ

Η Κοινωνία θα πρέπει να αναμένει από τον Ολυμπισμό σαν σύστημα αγωγής να βοηθήσει το άτομο από τη γέννηση μέχρι το θάνατό του - δια βίου δηλ. - να αναπτυχθεί σε μια *συγκροτημένη - ολοκληρωμένη προσωπικότητα*. Ένα άτομο δηλ. που θα έχει ταυτόχρονα σωματική, πνευματική και ψυχική ισορροπία, με αποτέλεσμα να μπορεί να προσφέρει, στον ανώτερο δυνατό βαθμό, στη βελτίωση της κοινωνίας που ανήκει και κατ' επέκταση της ανθρωπότητας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ:

- 1) Στη σωματική ανάπτυξη, ο ολυμπισμός μέσα από τη βιολογική βελτίωση του ατόμου θα οδηγήσει και στη βελτίωση του *ανθρώπινου είδους* με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πόρων, την αποφυγή βλαβερών εξεων - ναρκωτικά, ποτό, τσιγάρο κλπ. - καθώς και τη διατήρηση της υγείας σε ψηλά επίπεδα.
- 2) Στην πνευματική ανάπτυξη, στην καλλιέργεια δηλ. του μυαλού. Είναι αρκετό να πούμε ότι για να γίνει κάποιος καλός αθλητής χρειάζεται να είναι καλός σε σωματικά προσόντα, για να γίνει όμως πρωταθλητής, και μάλιστα Ολυμπιακού επιπέδου, θα πρέπει να είναι καλός και στο μυαλό.
- 3) Στη συναισθηματική ανάπτυξη ο Ολυμπισμός με το αγωνιστικό του πνεύμα θα βοηθήσει το άτομο ν' αγωνίζεται *τίμια, σωστά και δίκαια* στο στίβο της ζωής. Αυτό έχει σαν επακόλουθο το άτομο να γνωρίσει και να σέβεται τον εαυτό του μέσα από την προσπάθειά του για μια συνεχή αυτοβελτίωση.

Με την αποδοχή των κανονισμών που διέπουν τους αγώνες το άτομο διδάσκεται να αποδέχεται και να κατανοεί τους άλλους ανθρώπους, να δέχεται τις απόψεις τους και να συναγωνίζεται μαζί τους. Έτσι είναι σίγουρο πως θα σέβεται και τους νόμους της πολιτείας.

Τελικά η κοινωνία πρέπει να αναμένει ότι ο Ολυμπισμός θα συμβάλει στην *προαγωγή και επικράτηση της ειρήνης και της αλλη-*

λοκατανόησης μεταξύ των λαών, που είναι βασική προϋπόθεση ύπαρξης του ανθρώπου στη γη.

Δ ομάδα

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΥ

ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ είναι μια ιδέα, ένας τρόπος ζωής που βρίσκεται στη δίνη της γρήγορης αλλαγής των μέσων ζωής.

Το *χρήμα, η τεχνολογία, η πολιτική*, είναι δυνατό να καταστρέψουν την ιδέα του Ολυμπισμού.

Σαν ομάδα πιστεύουμε ότι το μέλλον του Ολυμπισμού είναι ευρύ, αν οι άνθρωποι που το κρατούν στα χέρια κινηθούν σωστά και γρήγορα.

Γι' αυτό εισηγούμαστε τα πιο κάτω:

1. Την *ενδυνάμωση των Ολυμπιακών Ακαδημιών* που υπάρχουν και τη δημιουργία Ολυμπιακών Ακαδημιών σε όλα τα κράτη μέλη της ΔΟΕ, ώστε να δημιουργηθούν στελέχη που να διοχετεύουν τις ιδέες του Ολυμπισμού κατά τρόπο που να γίνουν αποδεκτές από τους λαούς χωρών με διαφορετική θρησκεία και πολιτιστικό υπόβαθρο.
2. Η *εμπέδωση των ιδεών του Ολυμπισμού* να γίνεται οργανωμένη από την παιδεία του τόπου (ολυμπιακή ημέρα, ολυμπιακό μουσείο, εκπαίδευση της βάσης κ.ά.).
3. Πριν τη διεξαγωγή Ολυμπιακών Αγώνων να γίνεται *σύννοδος Διεθνών Ολυμπιακών Ακαδημιών* στο Ολυμπιακό χωριό με δέκτες τους αθλητές, ώστε να γίνονται *κήρυκες του Ολυμπισμού*, όπως έχει διαμορφωθεί με τις επιδράσεις των προηγούμενων τεσσάρων χρόνων, ανά το παγκόσμιο.
4. Να *μελετηθούν τρόποι επιβολής εκκευρίας* μέσω της Δ.Ο.Ε. κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων ή τουλάχιστο κατά τον εορτασμό της Ολυμπιακής ημέρας.
5. Δεδομένου ότι ο Ολυμπισμός επιδιώκει τον τέλειο άνθρωπο, αν οι αμοιβές ή τα κίνητρα είναι τέτοια που να δημιουργούν προβλήματα ηθικής και παρανομίας, όσον αφορά την νομολογία του Ολυμπισμού, να αποφεύγονται.
6. Η ομάδα ειδικά για την Κύπρο εισηγείται την οργάνωση αγώ-

νων «*Κυπριακά Αποδήμια*» μεταξύ Κυπρίων από όλα τα μέρη του κόσμου, ούτως ώστε οι απόδημοι να διατηρήσουν επαφή με την πατρίδα και να γίνουν οι κήρυκες των ιδεών του Ολυμπισμού όπως ακριβώς εμείς σαν Έλληνες, τις νιώθουμε.

Ε ομάδα

ΠΙΘΑΝΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Εκφράστηκαν πολλές απόψεις, γνώμες και ιδέες.

Εδώ θα προσπαθήσουμε να σας μεταφέρουμε τα κυριότερα που αποτελούν πίστη, προβληματισμό και ανησυχίες μας.

1. Για την εμπέδωση και διάδοση του Ολυμπισμού προέχει πρώτα απ' όλα η *δημιουργία στελεχών ικανών* που να μεταδώσουν και να μεταλαμπαδεύσουν τις ιδέες του Ολυμπισμού και με το λόγο και με την πράξη.
2. Η *Ολυμπιακή Ημέρα* να γιορτάζεται με κάθε μεγαλοπρέπεια και λαϊκή συμμετοχή, ώστε να βλέπει ο κόσμος τα αποτελέσματα του Ολυμπισμού.
3. *Χρήση των μέσων μαζικής επικοινωνίας*, (τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση κλπ.) τα οποία να παρουσιάζουν προγράμματα που συμβάλλουν στην εμπέδωση και διάδοση του Ολυμπισμού, όχι μόνο του τόπου μας αλλά και άλλων χωρών.
4. *Προετοιμασία υλικού*: Περιοδικό, αφίσες με ειδικά συνθήματα, προβολή ταινιών κ.ά. που να διανέμονται σε σχολεία, σωματεία, οργανώσεις, δήμους και κοινότητες και γενικά σε όλους τους χώρους, όπου απασχολούνται άνθρωποι και ειδικότερα νεοί. Ακόμα γνώση και ευρεία χρήση του Ολυμπιακού Ύμνου.
5. Να *γαλουχηθεί κατάλληλα η νεότητα*, η Εθνική Φρουρά, τα Σώματα Ασφαλείας, τα Σωματεία, οι Οργανώσεις, οι Ομοσπονδίες και γενικά κάθε οργανωμένος χώρος με τα καλά του Ολυμπισμού, ώστε αυτές οι ιδέες, αυτή η έννοια να γίνει πράξη στη ζωή τους.
6. Κάθε ένας από εμάς να γίνει ο ίδιος φορέας και φως στον κύ-

- κλο του για τα καλά αποτελέσματα του Ολυμπισμού.
7. Η τοπική αυτοδιοίκηση και τα πολιτιστικά κέντρα να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα. Ομοίως ο Α.Γ.Ο. και τα Κέντρα Νεότητας.
  8. Κάθε χρόνο να οργανώνεται από την Ολυμπιακή Ακαδημία διαγωνισμός στους νέους σχολείων αλλά και εργαζομένων με θέματα που αφορούν τον Ολυμπισμό, όπως για παράδειγμα ποίημα, έκθεση ιδεών, αφίσσα κλπ. και άλλα κίνητρα για επιβράβευση.
  9. Να βραβεύονται άριστοι στο ήθος και στην επίδοση, με υποτροφίες και άλλα βραβεία,

- για να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση.
10. Το περιοδικό έντυπο να εκδίδεται έτσι ώστε να αποτελεί συνδετικό κρίκο, πρώτα των στελεχών και όσων πιστεύουν στον Ολυμπισμό με αποστολή την καλύτερη διαφώτιση του ευρύτερου κοινού και προβολή προβλημάτων και δυσχερειών.
  11. Μεγαλύτερη ανταλλαγή αντιπροσώπων με διάφορα άλλα κράτη και ειδικές συνέδοι της Ολυμπιακής Ακαδημίας για ανταλλαγή εμπειριών.
  12. Επικόλληση συνθημάτων που να προάγουν την Ολυμπιακή ιδέα.

13. Μεγαλύτερη προσπάθεια για τη σωστή ανάπτυξη του φίλαθλου πνεύματος γενικότερα.
  14. Είναι δυνατό να εκφραστούν πολλές απόψεις και άλλες εισηγήσεις. Όμως κλείνουμε με το να τονίσουμε και πάλι ότι ο καλύτερος τρόπος εμπέδωσης και διάδοσης του Ολυμπισμού είμαστε εμείς οι ίδιοι, που σήμερα βρισκόμαστε εδώ σ' αυτή τη Σύνοδο.
- Με ψυχικό σθένος, με το παράδειγμα των ομιλητών μας, τον ενθουσιασμό και την πίστη μας στον Ολυμπισμό.
- Καλή δουλειά και καλή επιτυχία για πιο γρήγορα, πιο ψηλά, πιο δυνατά.

Ποιοι στελέχωσαν τις ομάδες εργασίας

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡ. 1

Αναστασιάδης Ανδρέας
Αργυρού Μιχάλης
Ανδρονίκου Νεόφυτος
Αποστόλου Ανδρέας
Βασιλείου Έλενα
Γιωργαλλίδης Αντώνης
Γαβριήλ Παύλος
Γιωργαλλίδου Πανίτσα
Γρηγορίου Καλοπαίδη Στέλλα
Διαμαντίδη Ευάγγελος
Ζαχαριάδης Κώστας
Θεοχάρους Ευτυχία
Ιακωβίδης Αλέξανδρος
Καλογήρου Λουκάς
Μαυρογένους Ζωή
Κωνσταντινίδου Οικονομίδου Ελένη
Λοϊζή Ευθύμιος
Μιχαήλ Χαραλάμπους Σταυρούλα
Μιχαηλίδου Ευανθία
Μιχαηλίδης Λάκης
Νικολάου Ανδρέας
Νικολάου Παλλάδιος
Ονησίλλου Γεώργιος
Οικονόμου Τασούλλα
Οικονόμου Σολωμός
Παναγίδης Κώστας
Παρτάκης Στάλω
Πούλλακου Έλενα
Σείσου Μιχάλης
Χατζηπαυλής Ανδρέας

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡ. 2

Αϊβαλιώτου Νίκη
Άσπρου Μαρία
Βαλέρκος Χρίστος
Γιατρού Νίκος
Γεωργιάδης Ανδρέας
Γεωργίου Χριστάκης
Ευριπίδου Πανίκκος
Ηλιάδης Ευστάθιος
Θυρώτος Γιώργος
Ιωαννίδου Ρέα
Ιακωβίδου Λίτσα
Καραολής Μιχάλης
Κρασιά Μαρίνα
Κοτσώνης Άγγελος
Λουκαΐδης Κώστας
Μαυρογένους Γιώργος
Μούζουρου Έφη
Μουρουζίδης Κύπρος
Νεοφύτου Πολύβιος

Οικονόμου Ειρήνη
Παπακυριακού Ελευθέριος
Παπαφιλίππου Φίλιππος
Παπαφιλίππου Ανδρούλλα
Πρασιτίτης Ιάσων
Σταυρίδης Ηρόδοτος
Σωτηρίου Μιχάλης
Στυλιανού Γεωργία
Τσαπαριίλλας Μιχάλης
Φαρκωνή Τσουλή Μαρία
Χατζηστεφάνου Ελευθερία

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡ. 3

Αυγουστή Μιχάλης
Βάγιας Κυριάκος
Γρηγορίου Νίκος
Γεωργιάδου Δέσπω
Θεοδώρου Μαρία
Ιωαννίδου Λία
Κυριάκου Ζαχαρίας
Καλαποδάς Νίκος
Κυπριανού Γεωργία
Μάρκου Θεόδωρος
Μήτρου Μαρία
Πετρίδης Κώστας
Πούλλακος Χριστάκης
Πούλλος Κωστάκης
Σάββα Κωνσταντίνος
Σοφοκλέους Γιαννάκης
Σάββα Γεώργιος
Σαββίδης Ιωάννης
Ταλαντίνης Ανδρέας
Τουραπή Ανδρούλα
Φρίξου Θεόδωρος
Χαραλάμπους Πάμπος
Χατζηιωσήφ Κάλλη
Χούλη Σοφία
Χατζηιωσήφ Στέλιος

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡ. 4

Αντωνίου Χριστόφορος
Αντωνίου Ξιουρή Ήβη
Βάγια Σαββίδου Μαρία
Γεωργίου Γεωργία
Γεωργίου Σολωμός
Καλογήρου Ανδρέας
Κρητικός Νίκος
Κωνσταντίνου Χρυστάλλα
Λεωνίδου Κέλη Μαρία
Μυλωνάς Χαράλαμπος
Μακρίδου Νίκη

Μαούρη Χρυστάλλα
Νεοφύτου Ανδρέας
Ξενή Ναζίρη Μαρία
Ξενή Ξενής
Περικλέους Θέμις
Παλμύρη Μαρία
Πυρίλλη Μαλάμη
Πυργάς Ζήνων
Παρασκευά Πάρης
Παύλου Κωνσταντίνος
Στεργίδου Μαρίνα
Σάββα Αικατερίνη
Σάββα Γιώργος
Συμεωνίδης Χριστόδουλος
Σολομωνίδης Γεώργιος
Συμεωνίδου Γιώλα
Τσιέλεπου Θέμις
Χατζηγιάννης Ανδρέας
Χαραλαμπίδου Ζαρπετέα Στέλλα
Χαραλάμπους Ευγενούλα

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡ. 5

Αβρααμίδης Πάρης
Δρ. Γ. Μιχαηλίδης
Γιαλλουρίδης Γιώργος
Θεοδοσίου Ελένη
Κοκκινέλλης Παναγιώτης
Κωνσταντινίδης Πέτρος
Κίρκας Αντώνης
Κινέζος Χρίστος
Μιτσιδής Μίκης
Μιτσιδίου Ηρώ
Νικολάου Μαρία
Παναγιώτου Μαρία
Σαρρής Κώστας
Σάββα Σταύρος
Σωτηροπούλλου Ελένη
Σάββα Ευστάθιος
Σταυρινίδου Θεογονώσια
Τσιαλής Ολύμπιος Νίκος
Χαραλάμπους Χρίστος
Χατζηλιασά Δημήτριος
Χατζηλοΐζου Λητώ
Χρίστου Φοίβος
Χρυσσοτόμου Λοΐζος
Χρυσσοτόμου Κάρια
Χρυσσοτόμου Σάββα Κυριακή
Χρίστου Χαράλαμπος
Χατζησπύρου Ελένη
Χατζησταθής Παναγιώτης
Χατζηγεωργίου Μαρία
Χατζηδημητρίου Φώτος

Ποιοι συμμετέσχαν στην Α΄ Σύνοδο

Παραθέτουμε πιο κάτω τα ονόματα εκείνων που συμμετέσχαν στις εργασίες της Α΄ Συνόδου:

Α

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΕΡΡΙΚΟΣ
Α΄-ΒΑΛΙΩΤΟΥ ΝΙΚΗ
Α΄-ΒΑΛΙΩΤΗΣ ΧΑΡΗΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΗ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΑΡΓΥΡΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ - ΞΙΟΥΡΗ ΗΒΗ
ΑΣΠΡΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΑΒΡΑΑΜΙΔΗΣ ΛΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΣ
ΑΒΡΑΑΜΙΔΗΣ ΠΑΡΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ

Β

ΒΑΛΕΡΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΛΕΝΑ
ΒΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΒΑΓΙΑ ΣΑΒΒΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Γ

ΓΙΑΤΡΟΥ ΝΙΚΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΙΚΟΣ
ΓΙΩΡΓΑΛΛΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ
ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΑΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΔΕΣΠΩ
ΓΙΩΡΓΑΛΛΙΔΟΥ ΠΑΝΙΤΣΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΛΟΠΑΙΔΗ ΣΤΕΛΛΑ
ΓΙΑΛΛΟΥΡΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΣ

Δ

ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ε

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΠΑΝΙΚΚΟΣ

Ζ

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΖΑΝΤΗ ΚΟΥΣΙΟΥ ΛΙΖΑ
ΖΕΝΙΟΥ ΝΙΚΟΣ

Η

ΗΛΙΑΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Θ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΘΥΡΩΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ ΕΥΤΥΧΙΑ

Ι

ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΛΙΑ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΡΕΑ
ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ ΛΙΤΣΑ
ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΟΡΑΤΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΟΥΡΑΝΙΟΣ

Κ

ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΛΟΥΚΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
ΚΑΡΑΟΛΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΑΛΑΠΟΔΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΚΑΡΝΑΡΟΥ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ ΖΩΗ
ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΚΡΑΣΙΑ ΜΑΡΙΝΑ
ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΟΤΣΩΝΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΤΟΥΛΑ
ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΩΝ/ΝΙΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜ. ΕΛΕΝΗ
ΚΩΝ/ΝΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΚΙΡΚΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΚΡΑΣΙΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΣ
ΚΩΝ/ΝΤΙΝΟΥ ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ
ΚΙΝΕΖΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΚΟΝΝΑΡΗΣ ΝΙΚΟΣ

Λ

ΛΟΥΚΑ-ΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΛΟ-Ι-ΖΗ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΚΚΕΛΗ ΜΑΡΙΑ

Μ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΜΙΚΗΣ
ΜΙΤΣΙΔΟΥ ΗΡΩ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΕΥΑΝΘΙΑ
ΜΑΡΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΥΛΩΝΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΑΡΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΜΟΥΖΟΥΡΟΥ ΕΦΗ
ΜΑΚΡΙΔΟΥ ΝΙΚΗ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΛΑΚΗΣ
ΜΙΡΑΛΛΑΝΗΣ ΤΑΚΗΣ
ΜΛΟΥΡΗ ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ
ΜΗΤΡΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΜΟΥΡΟΥΖΙΔΗΣ ΚΥΠΡΟΣ

Ν

ΝΙΚΟΛΑ-ΙΔΟΥ ΜΕΡΣΙΑ
ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΠΟΛΥΒΙΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΝΗΣΙΦΟΡΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ

Ξ

ΞΕΝΗ ΝΑΖΙΡΗ ΜΑΡΙΑ
ΞΕΝΗ ΞΕΝΗΣ

Ο

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
ΟΝΗΣΙΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΤΑΣΟΥΛΛΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΟΛΩΜΟΣ

Π

ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΘΕΜΙΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΛΜΥΡΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΡΤΑΚΗ ΣΤΑΛΩ
ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΛΑ
ΠΥΡΙΛΛΗ ΜΑΛΑΜΩ
ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ ΦΟΙΒΟΣ
ΠΡΑΣΤΙΤΗΣ ΙΑΣΩΝ
ΠΑΠΑΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΠΥΡΓΑΣ ΖΗΝΩΝ
ΠΟΥΛΛΑΚΟΥ ΕΛΕΝΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΠΑΡΗΣ
ΠΟΥΛΛΑΚΟΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ
ΠΑΥΛΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΠΟΥΛΛΟΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Ρ

ΡΩΣΣΙΔΗΣ ΟΡΕΣΤΗΣ

Σ

ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ ΗΡΟΔΟΤΟΣ
ΣΑΡΡΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΣΤΕΡΓΙΔΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
ΣΑΒΒΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΣΑΒΒΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΣΑΒΒΑ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
ΣΑΒΒΑ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΣΕΙΣΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΣΑΒΒΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
ΣΑΒΒΑ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΟΥ ΘΕΟΓΝΩΣΙΑ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΣΟΛΩΜΩΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ ΓΙΟΛΑ
ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τ

ΤΣΙΑΠΑΡΙΛΛΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΑΛΑΝΤΙΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΤΣΕΛΕΠΟΥ ΘΕΜΙΣ
ΤΟΥΡΑΠΗ ΑΝΔΡΟΥΛΛΑ
ΤΣΙΑΛΛΗΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΝΙΚΟΣ

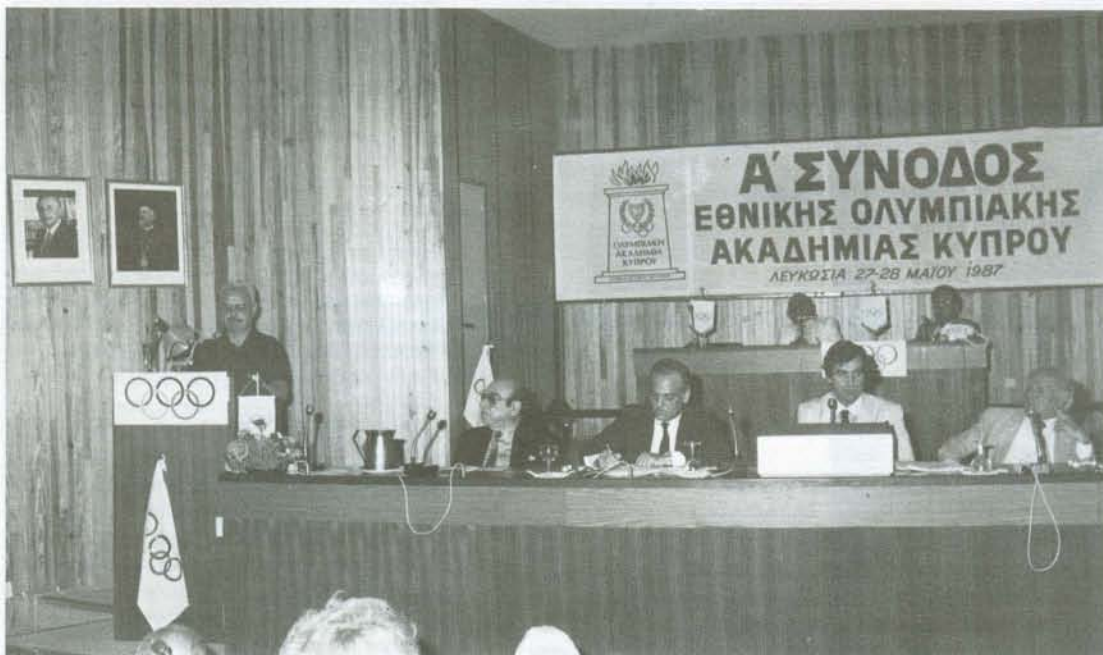
Φ

ΦΑΡΚΩΝΗ ΤΣΟΥΛΗ ΜΑΡΙΑ
ΦΡΙΞΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Χ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΠΑΜΠΟΣ
ΧΑΤΖΗ-ΙΩΣΗΦ ΚΑΛΛΗ
ΧΑΤΖΗΛΙΑΣΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΧΑΤΖΗΛΟ-Ι-ΖΟΥ ΛΗΤΩ
ΧΡΙΣΤΟΥ ΦΟΙΒΟΣ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΛΟ-Ι-ΖΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ ΚΑΤΙΑ
ΧΑΤΖΗΔΑΜΙΑΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΑΒΒΑ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΤΖΗΣΠΥΡΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΧΑΤΖΗΣΤΑΘΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΧΟΥΛΗ ΣΟΦΙΑ
ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΖΑΡΓΙΕΤΕΑ ΣΤΕΛΛΑ
ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΩΤΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΕΥΓΕΝΟΥΛΑ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
ΧΑΤΖΗ-ΙΩΣΗΦ ΣΤΕΛΙΟΣ

Με τις ανακοινώσεις των πορισμάτων από τις ομάδες Εργασίας έληξαν οι Εργασίες της Α΄ Συνόδου. Αριστερά στο βήμα, ο κ. Παναγιώτης Κοκκινέλης ενώ διαβάζει το πόρισμα της ομάδας Εργασίας στην οποία συμμετέσχε.

Απονομή διπλώματος στον εκ των συντονιστών της Α΄ Συνόδου κ. Ουράνιο Ιωαννίδη.

Απονομή διπλώματος στην κ. Ήβη Ξιουρή.

Ο πρόεδρος της ΚΟΕ
κ. Κίκης Λαζαρίδης
απονέμει δίπλωμα στον
εκ των συντονιστών της
Α' Συνόδου κ. Πανίκο
Μάρκου.

Απονομή διπλώματος
στο Γιώργο Θυρίωτο.

Απονομή διπλώματος
στον κ. Αντρέα
Γεωργιάδη.